

*Förteckning öfver hos Stadsfullmäktige diariiförda, den 31 December
1885, oafgjorda ärenden.*

Tiden, då ärendet inkom.	Ärendets beskaffenhet.	På hvad ärendet beror.
1875. Jan. 25.	a) Från föregående år balanserande: Frågan om nytt tull- och packhus.	Beror på frågan om nytt proviantmagasin för ryska militären.
Febr. 9.	Om återvinnande af till staden donerad jord.	Den 3 Nov. 1885 remitteradt till nytt utskott af Hrr Fellman, Brummer och Sohlman.
1876. Dec. 22.	Ang. utarbetande af en plankarta i stor skala öfver staden och dess omgifningar.	Eger sammanhang med frågan om ny stadsplan.
1878. Sept. 20.	Om reglering af Skatudden.	Den 29 Jan. 1884 remitteradt till utskott af Hrr Svensson, Frosterus, Krogius, Vasenius och Vasastjerna.
1879. April 12.	Om utarbetande af ny byggnadsordning för staden.	Den 10 Okt. 1882 remitteradt till utskott af Hrr Sohlman, Höijer, Grönqvist, Bergroth och Heimberger.
Okt. 11. 1880.	Om föreskrifter beträffande inrättande af slaskbrunnar.	Eger sammanhang med föregående ärende.
Mars 10.	Om uppförande af proviantmagasin för ryska militären.	Beror på magasinets definitiva emottagande.
Sept. 3.	Ang. gatuunderhållets öfvertagande af staden.	Den 14 Sept. 1880 remitteradt till utskott af Hrr Vasenius, Eneberg, Grönqvist, v. Christerson och Ehrström.
1881. Jan. 28.	Djurskyddsföreningens framställning om tillägg till byggnadsordningen, åsyftande att bereda större utrymme och mera ljus i stall och fähus.	Eger sammanhang med frågan om ny byggnadsordning.
1882. Okt. 16.	Ang. tillämpning af byggnadsordningen på byggnader i Brunsparken.	Den 24 Okt. 1882 remitteradt till byggnadsordnings utskottet.
1883. Febr. 10.	Börsmäklar Laurells förslag till reglering af stadens hamnar.	Eger sammanhang med frågan om reglering af Skatudden.

Febr. 12.	Om förändradt sätt för uppborren af tolags- och trafikavgifter.	Den 13 Okt. 1885 remitteradt till ny behandling af Drätselkammaren.
Mars 6.	Ang. ordnande af renhållningsväsendet.	Remitteradt till utskott af Hrr Tallqvist, Brummer, E. Qvist, Vasastjerna och Asp.
Dec. 29.	Om uppförande af saluhallar.	Den 29 Sept. 1885 remitteradt till nytt utskott af Hrr Tallqvist, Brummer, af Lindfors, Gripenberg, och Grönqvist.
1884.		
Nov. 24.	Åtskillige villaegares i Brunsparken anhållan att få till ego inlösa sina arrendelotter.	Den 9 Dec. 1884 remitteradt till Drätselkammaren.
	b) Under året inkomna:	
	<i>1:o från Magistaten:</i>	
Jan. 2.	Stadskassören Söderströms och Vicehäradshöfding Åhlströms anhållan om att fortfarande få besitta arrendetomterna n:ris 18, 20 och 22 vid Högbergsgatan.	Den 19 Maj remitteradt till Drätselkammaren.
April 25.	Fattigvårdsstyrelsens framställning om de till fattigvården donerade fonder.	Den 24 Nov. remitteradt till utskott af Hrr Fellman, Vegelius och Stjernvall.
Maj 26.	Ang. vattenledningens utsträckande till Lappviks kuranstalt.	Den 15 Dec. remitteradt till budgetutskottet.
Juni 3.	Med Guv:ns i länet utslag på Borgm. Palmgrens besvär ang. vederlag för boupptecknings- och arfskiftesprocenter.	Beror på K. Senatens afgörande.
” 22.	Ang. förhöjning af avgifterna för handelsplatser under frimarknader i staden.	Beror på Senatens afgörande af frågan om torghandelns ordnande.
Sept. 2.	Ang. vattenledningens utsträckande till Munkholmens benmjölsfabrik.	Den 15 Dec. remitteradt till budgetutskottet.
” 20.	Om inrättande af körbana genom Esplanaden emellan Wladimirs- och Alexandersgatorna.	Den 29 Sept. remitteradt till Drätselkammaren.
” 28.	Med Guv:s i länet resolution ang. torghandelns ordnande.	Beror på de underdåniga besvärens afgörande.
Okt. 27.	Ang. ändring i Rådst. R:ns och Mag:ns sammansättning och verksamhet.	Den 3 Nov. remitteradt till utskott af Hrr Lindberg, Borenus och Nordman.
Nov. 30.	Kaisaniemi kugelbansaktiebologs ansökan om tillstånd till befarande af körvägarne i nämnde park samt om vattenledningens införande i parken.	Den 1 Dec. remitteradt till Drätselkammaren.

Dec. 14.	Restauratrisen Hammarlunds ansökan om d:o.	Den 15 Dec. remitteradt till Drätselkammaren.
Dec. 22.	Värnepligtige muraren B. V. Helenius hustrus ansökan om understöd.	Den 29 Dec. remitteradt till Fattigvårdsstyrelsen.
" "	Ang. transport af förnödenheterna från gamla till nya proviantmagasinet.	Den 29 Dec. remitteradt till Drätselkammaren.
	<i>2:o från Drätselkammaren:</i>	
Juni 12.	Ang. vattenledningens utsträckande till Sörnäs straffängelse och bryggeri.	Den 15 Dec. remitteradt till budgetutskottet.
Okt. 12.	Ang. t. f. civilnotarien Anthonis aflöning.	Den 24 Nov. beslöts att anmoda Drätselkammaren att väcka rättegång emot förre civilnotarien Prytz.
Nov. 16.	Ang. f. d. stadskassören Kuhlbergs obetäckta balans.	Den 1 Dec. remitteradt till utskott af Hrr Nordman, Vegelius och Sohlman.
" 30.	Anmälan om återvinnande till staden af Böhle kronohemman.	Den 1 Dec. remitteradt till utskottet af frågan om återvinnande af till staden donerad jord.
	<i>3:o från öfriga nämnder:</i>	
Dec. 14.	Helsovårdsnämndens förslag om inrättande af ett renhållningsverk.	Den 15 Dec. beslöts att handlingarne skulle tryckas.
" 29.	Brandkommissionens förslag om ändringar i brandordningen.	Den 29 Dec. bordlades ärendet för handlingarnes tryckande.
	<i>4:o hos Stadsfullmäktige framställda förslag:</i>	
Nov. 3.	Om reorganisation af auktionsverket.	Den 3 Nov. remitteradt till Drätselkammaren.
Dec. 15.	Om anslag för qvinlig läkare.	Den 29 Dec. remitteradt till Helsovårdsnämnden.
" 15.	Ang. ändring i sättet för utbetalningen af Borgmästare och Rådmän tillagda personela lönetillskott.	Den 15 Dec. remitteradt till Drätselkammaren.
" 29.	Ang. hyran för besigtningsslokal för prostituerade.	Den 29 Dec. remitteradt till Drätselkammaren.
" "	Ang. arvodet för predikant vid arbets- och fattiggården.	Den 29 Dec. remitteradt till Drätselkammaren.
" 15.	Ang. ändring af reglementet för folkskolorna.	Den 15 Dec. remitteradt till folkskole-direktionen.

Helsingfors, den 31 December 1885.

Alfred Norrmén.

t. f. sekreterare.

Redogörelse för af Stadsfullmäktige tillsatta särskilda utskotts verksamhet under år 1885.

Vid ingången af år 1885 funnos 8 af Stadsfullmäktige tillsatta särskilda utskott, hvilka icke afslutat sina arbeten. Under året tillkomma, förutom allmänna beredningsutskottet, 17 nya utskott, i följd hvaraf utskottens antal således utgjort 25.

Af dessa hafva 20 under året varit i verksamhet, bland hvilka 15 slutfört sitt uppdrag. Vid årets utgång kvarstå således 10 utskott.

Sammanträdenas antal under året uppgår till circa 90, hvaraf circa 20 belöpa sig å byggnadsordnings utskottet. Under nästföregående år utgjorde utskotts sammanträdenas antal omkring 50 samt under år 1883 80.

Af utskotten hafva afgifvits 12 tryckta och 16 skriftliga utlåtanden eller inalles 28 betänkanden (mot 26 under nästföregående år och 36 under år 1883.)

De till år 1886 kvarstående utskotten äro följande:

1:o För frågan om gatuunderhållets öfvertagande af staden — tillsatt $\frac{14}{9}$ 1880 — bestående af Hrr A. F. Wasenius, W. Eneberg, F. W. Grönqvist, O. Ehrström och G. von Christierson.

2:o För granskning af förslagen till ny byggnadsordning — tillsatt $\frac{10}{10}$ 1882 — bestående af Hrr Th. Höijer, F. W. Grönqvist, R. Heimberger, J. G. Sohlman och K. G. Nyström.

3:o För afgifvande af förslag till renhållningsväsendets ordnande — tillsatt $\frac{30}{3}$ 1883 — bestående af Hrr Th. Tallqvist, W. Brummer, E. Qvist, G. Asp och E. Wasastjerna.

4:o För granskning af förslaget till Skatuddens reglering — tillsatt $\frac{19}{1}$ 1884 — bestående af Hrr A. F. Wasenius, L. Krogius, M. V. Svensson, Th. Frosterus och E. von Knorring.

5:o För afgifvande af nytt utlåtande i frågan om inrättande af saluhallar — tillsatt $\frac{29}{9}$ 1885 — bestående af Hrr J. af Lindfors, Th. Tallqvist, W. Brummer, Seb. Gripenberg och F. W. Grönqvist.

6:o För afgifvande af nytt utlåtande i frågan om återvinnande af till staden donerad jord, — tillsatt $\frac{3}{11}$ 1885 — bestående af Hrr W. Brummer, J. G. Sohlman och J. Fellman.

7:o För frågan om ändring af Rådst. R. och Mag:ns sammansättning — tillsatt $\frac{3}{11}$ 1885 — bestående af Hrr A. A. F. Lindberg, H. Borenius och J. A. Nordman.

8:o För frågan om förvaltningen af fattigvårdens fonder — tillsatt $\frac{24}{11}$ 1885 — bestående af Hrr J. Fellman, Th. Wegelius och F. Stjernvall.

9:o För frågan om f. d. stadskassören Kuhlbergs balans — tillsatt $\frac{1}{12}$ 1885 — bestående af Hrr J. A. Nordman, Th. Wegelius och J. G. Sohlman.

10:o För frågan om vattenledningens utsträckning till Lappviks sjukhus m. fl. trakter af stadens omgifningar — tillsatt $\frac{1}{12}$ 1885 — bestående af Hrr Th. Tallqvist, J. W. Runeberg, J. af Lindfors, U. Kurtén, F. W. Grönqvist, G. Asp och Hj. Schildt.

Helsingfors, den 31 December 1885.

Alfred Norrmén.

Handlingar angående inrättande af ett renhållningsverk för
Helsingfors stad.

HELISOVÅRDSNÄMNDEN

i

Helsingfors

den 11 December 1885.

Till Helsingfors Stadsfullmäktige.

N: 83.

Under de öfverläggningar, hvilka senaste vinter pågått inom helsovårdsnämnden angående de åtgärder, som för en befarad kolerafarsot under sommaren voro af nöden att härstädes vidtagas, och med anledning af de undersökningar af latrinerna samt af den yttre renhållningen öfverhufvud inom stadens gårdar, hvilka blifvit verkställda af helsopolisen, har öfvertygelsen om det trängande behöfvat af en reform uti stadens renhållningsväsende och om nödvändigheten att vidtaga mått och steg för att i den närmaste framtiden kunna förverkliga en sådan, blifvit inom nämnden för hvarje dag bestämdare.

Såsom renhållningen inom gårdarne nu gestaltar sig och med de nuvarande latrinerna fortgår inom staden markens och byggnadsgrundens förorening hejdlöst. Omkring hälften af stadens alla gårdar har hittills saknat afloppsledningar för förbrukadt vatten och för annan flytande orenlighet. Ungefär en femtedel af gårdarne kan icke heller erhålla dylika förrän stadens kloakledning vinner nödig utsträckning. All flytande orenlighet har derföre här blifvit antingen utkastad på marken eller tömd uti latringroparne. Uppsamlingen af exkrementer och af andra fasta affallsämnen sker, såsom bekant, i Helsingfors nästan uteslutande i latringropar, hvilka sålunda förefinnas i hvarje gård. Dessa latringropar äro bristfälliga och deras tömning försiggår mycket oregelbundet.

Uti den för staden gällande byggnadsordning föreskrifves visserrligen, att latringroparne skola göras vattentäta och så beskaffade att de lätt kunna tömmas. Erfarenheten har dock öfverallt, der gropsystemet förekommer, visat, att latringroparne alltid blifva svåra att tömma och att de icke kunna hållas täta, emedan de vid exkrementiella ämnens förruttnelse bildade sönderdelningsprodukterna hafva en mycket stor för-

måga att verka frätande på gropväggarna. Deras täthet är dessutom svår att kontrollera och de engång uppkomna otätheterna äro i dessa smutshålor svåra att afhjelpa.

Den nödvändiga följderna af gropsystemet, äfven der latringroparne äro med bästa omsorg anlagda, blir derföre, att orenlighet från dem förr eller senare kommer att utsläppas i den omgifvande marken, att den silar sig härifrån i allt vidare kretsar, förorenar hela stadsgrunden och slutligen finner väg till brunnen, hvilkas vatten derigenom förskämmas. I sjelfva latringropen utvecklas dessutom genom det qväfvehaltiga innehålllets förruttelse en mycket betydande mängd för människan skadliga gaser: kolsyra, ammoniak och vätesvafva. En på det hygieniska området väl känd forskare Dr:er Erismann har beräknat, att en medelstor latringrop (af 18 kubik meters rymd) afgifver under 24 timmar 5,67 kub. meter kolsyra, 2,67 kub. meter ammoniak, 0,02 kub. meter svafvelväte och 10,43 kub. meter kolväten af olika sammansättning. Latringroparne utgöra sålunda äfven rika källor till omedelbar förskämning af luften i en stad.

Att i Helsingfors, der latringroparne med få undantag äro i hög grad bristfälligt anlagda, för att icke ens nämna dem (i åtminstone 5% af stadens alla gårdar) hvilka utgöras af en enkel grop i jorden utan all muring eller beklädnad af väggarna, de ofvannämnda sanitära olägenheterna af gropsystemet i hög grad måste göra sig gällande, var att antaga. Men hvilken förfärande grad markens förorening genom latringroparne här ernått kan bäst belysas genom att anföra några fakta. Vid rifning senaste vinter af en uthusbyggnad, innehållande latrinrummet, uti gården N:o 15 Michaelsgatan befanns marken inom *hela* byggnadens grundmurar utgöra en sammanhängande smutspöl, innehållande upplösta exkrementer och spillningsvatten. Och detta är icke något enstaka fall; tvärtom förekommer samma förhållande enligt stadsingenjörens uppgift ganska vanligt i stadens gårdar. Ett annat icke mindre talande exempel på markens förorening i Helsingfors är resultatet af de analyser, som under hösten 1884 blefvo verkställda öfver vattnet i stadens brunnar. Af 216 inom staden belägna brunnar innehöllo endast 26 till dricksvatten dugligt vatten.

Helsingfors stad skall måhända genom utveckling af sin vattenledning kunna tillgodose befolkningens behof af dricksvatten. Men markens förorening i en stad inverkar icke endast på brunnenes vatten, den bidrager äfven i väsentlig grad att förskämma luften såväl ute på gatan som isynnerhet inom boningshusen samt befördrar dessutom i hög grad epidemiska sjukdomars uppkomst och spridning.

Af gjorda undersökningar känna vi, att äfven den till sitt yttre fastaste jordarten är en porös massa, der åtminstone en tredjedel af hela volymen uppptages af porösa rum, hvilka innehålla luft eller vatten. Är nu marken förorenad af exkrementiella ämnen, så blir luften i dessa porer, grundluften, genom de organiska ämnenas förruttelse nödvändigtvis uppblandad med de osunda gaser, hvilka dervid uppstå. Man har exempel på att i en sådan grundluft den för oss så giftiga kolsyregasens mängd stigit ända till 6%. Denna grundluft står nu i omedelbar beröring och ständig vexling med luften ofvan marken, som omgifver oss. Den har sina strömningar likt denna och intränger från marken, från grunden, uti våra boningshus. Golfvets täthet, väggens fast-

het motstår icke dess vandring framåt. I synnerhet vid kyligare väderlek och frusen jordyta tryckes grundluft uti betydande mängd in uti husen, hvarest temperaturen är högre än den yttre luftens.

Huru en af organiska ämnen orenad mark inverkar befordrande på vissa epidemiska sjukdomars uppkomst veta vi icke med full visshet, ehuru alla skäl tala för att i sådan mark finnas de vilkor uppfyllda, som betinga smittämnets alstring och trefnad. Ett är dock säkert att några af våra farligaste sjukdomar, såsom tarntyfus, sommar-diarrheerna och koleran numera måste räknas till de genom marken spridbara smittosjukdomarne. Hvarest man vidtagit kraftiga åtgärder att förhindra markens förorening i städerna, der har man framgångsrikt kämpat emot dessa sjukdomar.

Den framstående hygienikern Pettenkofer hade redan för mer än två decennier sedan tillsammans med en annan berömd medicinsk forskare Buhl visat, hurusom uti München tyfoidfieberfallens antal stod i noggrannaste öfverensstämmelse med vissa vexlingar i grundvattenståndet. Senare, då en förbättrad dränering af marken blifvit verkställd och en förbättring i stadens renhållningsväsende kommit till stånd, har man funnit att dödsfallens antal i tyfoidfieber i nämnde stad i betydande grad nedgått. Forskningar i denna riktning, hvilka företagits på andra orter, hafva ådagalagt att öfverallt ett öfverensstämmande förhållande i detta afseende äger rum så, att Pettenkofers åsigt om mark-förhållandenas väsendtliga inflytande på tyfoidfieberns uppträdande numera, oaktadt det häftiga motstånd den först rönt från flere håll, anses såsom fullt riktig. Beträffande koleran har man en liknande erfarenhet icke blott från München och flere städer i England, men äfven från kolerans hemland Indien.

Då Helsingfors stad sålunda genom sitt nuvarande bristfälliga renhållningssystem inom sig hyser så många källor till sanitära vådor af allvarsammaste slag och en förbättring häri endast kan vinnas genom att en damm med första uppställes emot den beständiga förorening af marken, som här under långliga tider ägt rum och ännu dagligen, stundligen, fortgår, så har helsovårdsnämnden, som väl har sig bekant, att Stadsfullmäktige redan för tre år sedan nedsatt ett utskott, som skulle utarbete förslag till reform i stadens renhållningsväsende, det oaktadt, då några resultat af detta utskotts arbeten för den stora frågans lösning ännu icke blifvit synliga, ansett det vara för sig en oafvislig pligt mot kommunen att taga denna fråga redan nu under sin behandling.

Vid pröfning af de olika system för latrinämnenas aflägsnande från stad, hvilka på senaste tider vunnit framgångsrik tillämpning i andra länder, har helsovårdsnämnden i betraktande af Helsingfors stads relativt anspråkslösa materiella tillgångar ansett endast tvenne system kunna ännu komma i fråga att här tillämpas, nemligen systemet med vattenklosetter och systemet med tunnor.

Med anledning af Helsingfors stads läge invid hafvet skall väl mången anse att här de naturligaste vilkoren förefinnas för ett allmännare införande af vattenklosetter, isynnerhet som allt förbrukadt vatten och annan flytande orenlighet genom aflopps- och kloakledningarne ändock komma att ledas i det omgivande vattendraget. Men

huru tilltalande vattenklosetten än är för att från boningshusen bortföra latrinämnen, så resa sig dock för närvarande många betänkligheter mot dess antagande i Helsingfors såsom allmänt latrinsystem. Vattenklosettsystemet förutsätter först och främst utom tillräcklig mängd sköljvatten tillvaron af dugliga aflopps- och kloakledningar med tillräckligt fall, så att innehållet icke komme att stagnera i desamma. Våra kloakledningar hafva ännu en relativt ringa utsträckning och äro till en stor del sannolikt bristfälliga. Anläggningskostnaden för ett vattenklosettsystems införande i Helsingfors skulle derföre såväl för staden som för den enskilda husegaren blifva mycket dyr.

Vidare kan det med skäl ifrågasättas, huruvida de tillskott i orenlighet, som de fasta exkrementerna skulle komma att medföra kloakerna, kunde utan sanitära faror utsläppas på andra delar af stadsstranden, än der öppna hafvet ligger på och der en kloak tillika kunde mynna ut på tillbörligt djupt vatten.

Vi hafva sålunda här viktiga frågor, hvilka måste afgöras innan ett vattenklosettsystem kan antagas och af hvilka en del förutsätta undersökningar, anställda under en längre tid. Och slutligen har vederbörande högsta myndighet i landet nyligen fällt ett utslag emot införandet af vattenklosetter i denna stad.

Under sådana förhållanden anser helsovårdsnämnden det endast återstå för Helsingfors stad, för att snart vinna en påkallad förbättring i sitt renhållningsväsende, att antaga det såkallade tunnsystemet, enligt hvilket latrinämnen uppsamlas i lätt transporterade kärl, som ofta bortföras och tömmas på någon så belägen plats att staden icke derifrån kan vidkännas några sanitära olägenheter.

Tunnsystemet lemnar ett tillfredsställande resultat, om det anordnas väl och skötes väl, men dertill fordras, anser helsovårdsnämnden, att staden sjelf åtminstone till en början omhänderhar skötseln af detsamma.

Lika säkert som latrinväsendets ordnande efter tunnsystemet i Helsingfors skulle medföra en ofantlig förändring till det bättre beträffande stadsgrundens förorening, lika säkert är äfven att genom detsamma ensamt icke blir gjordt, hvad som i detta afseende bör göras och står att göras. Soporna, det fasta köksaffallet inom husen och gatusmutsen äro jemväl betydande orsaker till markens förorening i en stad. Äfven här måste staden sjelf ingripa för att kunna få en gemensam plan genomförd icke blott för dessa affallsämnens uppsamling, utan äfven för deras aflägsnande.

För att vinna nödig insigt om vidden af de kostnader, som staden skulle komma att vidkännas för en påkallad reform i renhållningen, ifall staden sjelf skulle ombesörja densamma med tillämpning af tunnsystemet för latrinerna, har helsovårdsnämnden låtit uppgöra ett motiveradt kostnadsförslag öfver denna affär. Detta kostnadsförslag, uppgjordt af stadsingenjören med biträde af ingenjör Huber, särskildt för latrinsystemet och särskildt för soporna samt annat affall jemte dertill hörande motivering, får helsovårdsnämnden äran nu öfverlemna till Stadsfullmäktiges bepröfvande.

Vid förslaget anhåller helsovårdsnämnden få göra den anmärkning att det, enligt nämndens åsigt, är sjelffallet att förvaltningen af denna affär handhafves af Drätsel-

kammaren, men att den deraf tilläfvventyrs uppstående tillökningen i kammarens budget icke ingår i kostnadsförslaget.

Enligt detsamma skulle första anläggningskostnaderna för det nya latrinväsendet belöpa sig till en summa af 87,850 mark och för sopaffallets uppsamling och bortforsling till 76,000 mark. Då det af flere skäl vore lämpligt att den här afsedda reformen i stadens renhållning endast efterhand under loppet af några år skulle genomföras, så komme naturligtvis äfven anläggningskostnaderna att fördelas på hela denna tid och sålunda mindre tunga på utgiftsbudgeten för ett visst år. Underhållskostnaden för det nya latrinväsendet blir enligt förslaget 67,765 mark, för soporna 52,000 mark årligen. Afdrages från den årliga utgiften inkomsten för försåld spillning, så uppgår kostnaden för hela renhållningsväsendet till omkring två mark för hvarje person om året; beräknad för hvarje latrinkärl stiger kostnaden för underhåll och tömning till omkring 8 mark årligen.

Helsovårdsnämnden, som har grundade skäl att antaga att en reform i stadens renhållningsväsende enligt bilagda förslag skulle kunna genomföras för här anförda summor och som icke anser dem större än hvad Helsingfors kommun kan och bör uppoffra för en så vigtig frågas lösning, får derfore hos Stadsfullmäktige slutligen vördsamast anhålla att så verksamma åtgärder blefve vidtagna, att reformens införande redan i den närmaste framtiden kunde påbegrinnas. De penningar, som staden utgifver för den här föreslagna förbättringens genomförande, skola mer än väl ersättas genom en minskad sjuklighet och dödlighet i staden, hvilket åter skall ha till följd en ökad arbetsförmåga hos stadens innevånare.

På helsovårdsnämndens vägnar:

C. Qvist.

under sitsarne till samma höjd som det öfriga golfvet och sitsbrädet förses med gångjern så att kärnen kunna innifrån insättas och ombytas.

Den slags renhållning som med sådana bestämmingar införes erfordrar emellertid en systematisk tömning af latrin och affallskärl med möjligast korta uppehåll, hvarföre den ej kan ombesörjas af hvarje gårdsegare för sig utan betingar ett för ändamålet organiseradt renhållningsverk med beständig arbetspersonal, transportmedel, upplagsplats, kärllrengöringsinrättning m. m.

Huru ett dylikt renhållningsverk kunde för staden anordnas hafva ledamöterna i Helsevårdsnämnden Med. doktor A. Holmberg och ingenjör R. Huber jemte under-teknad sökt utreda och har närslutna förslag till dess anläggning, drift och underhåll blifvit uppgjordt hufvudsakligen baserande sig på den erfarenhet, som vunnits vid Stockholms stads renhållningsverk, hvarom dess direktör herr F. G. F. Wallander med synnerligt tillmötesgående redan tidigare till under-teknad, men äfven nu på gjorda förfrågningar meddelat alla nödiga upplysningar och data.

*Renhållningsverk med tunnsystem för människoexkrementernas uppsamling och af-
lägsnande* med periodisk tömning hvar fjortonde dag.

Under antagande att, af Helsingfors befolkning, 45,000 personer komme att begagna afträden med tunnsystem, blir total kvantiteten exkrementer per år, då för hvarje person 2,⁸⁶ kub. fot uppsamlas, 128,700 kub. fot vägande (å 64 ö per kub. fot) 82,368 centner. De tunnor som ansetts lämpliga till införande äro cylindriska stålplåtkärl med hermetiskt slutande lock enligt en typ som införts i Stockholm och hvaraf en modell finnes å stadens Byggnadskontor. Sådana kärl hafva framför trätunnor, hvilka ej kunna hållas luktfria och täta, den synnerliga fördel att de genom sin snygghet möjliggöra ombyte i afträdena och forsling under dagen samt att de äro varaktiga. Då hvarje kärl begagnas af 5 å 6 personer så erfordras för 45,000 innevånare omkring 8,000 kärl. För utbyte af fyllda, rengöring och remont behöfves dessutom ett reservförråd hvarföre antalet i förslaget upptages till 9,000 stycken. Locken användas endast vid transporterandet och erfordras dervid lika många som de kärl hvilka samtidigt forslas eller såsom af det följande framgår (4 vagnar med 36 kärl hvarje =) 144 st. och samma antal till utbyte då de begagnade efter hvarje färd rengöras. Antalet upptages i förslaget till 300 för att några vid behof skola finnas i reserv. Dessa kärl betinga sig i Stockholm ett pris af 6 kronor 50 öre och locken 8 kronor samt upptagas i förslaget till respektive 10 och 12 finska mark. De bekostas af gårdsegarene, men böra tillhandahållas af renhållningsverket, mot ett inköpspris, som ej allenast betäcker de för gårdsegarene nödiga 8,000 kärlets värde utan äfven inköpskostnaden för reservkärlen och lockena.

De samtidigt begagnade kärlets antal är som redan nämndes 8,000 stycken och då de skola tömmas hvar fjortonde dag eller 26 gånger på ett år med 300 arbetsdagar så belöper sig på hvarje dag i rundt tal 700 kärl. Hvarje kärl kommer således att, af totalkvantiteten exkrementer 128,700 kub. fot innehålla 0,⁶² kub. fot vägande 39,⁵ ö . Kärlets vikt med lock är 37 ö och med innehåll således 76,⁵ ö hvarföre på

Tunnsystem.

Kvantiteten exkrementer.

Kärlets antal, beskaffenhet och pris.

Antal lass.

ett fordon, draget af två hästar, kan lastas 36 kärl (vägande 2,754 Ø) och kommer således 20 lass att dagligen bortsläpas, hvartill, då 5 resor med hvarje fordon medhinnas, 4 par hästar och 4 åkdon erfordras. Emedan arbetet blir ansträngande upptager förslaget dock 12 hästar för att reserv skall finnas och de i tur skola kunna hvila öfver en arbetsdag i veckan. Dessutom upptages tvenne kärror att begagnas vid dåligt väglag då 5 resor möjligen ej regelbundet medhinnas. I fall äfven denna reserv under någon tid blefve otillräcklig, borde extra folk och hästar legas, hvarföre anslag härtill observerats.

Station och afstjelpningsplats. Till station eller afstjelpningsplats skulle Sandudd för sitt läge nära staden, isoleradt från bebyggda trakter och invid farled lämpa sig. Här skulle å fordonen lastas tomta rena kärl till utbyte mot de fulla, hvilkas innehåll under seglationstiden tömmas i prämar för att i naturligt tillstånd transporteras till afnämare. Under senhösten tömmas exkrementerna uti träcisterner hvarifrån de såsom gödningsämnen försäljas till egendomar, hvilka vid vinterföre låta afhenta detsamma. Vintertid tömmas kärlen om möjligt direkte i afnämares fordon eljest i ofvannämnda behållare. Vårtiden då vinterföret upphört, men seglationen ännu ej är öppnad, tömmas kärlen uti prämarne så långt utrymmet medgifver men äfven i behållaren för att derifrån senare afföras medelst prämar.

Tömning. Tömningen af kärlen vintertid, då innehållet är fruset, underlättas derigenom att desamma uppvärmas uti en för ändamålet uppförd byggnad. Efter tömningen rengöras kärlen i hett vatten och uppställas att torka hvarefter de bestrykas med stenkolstjära innan de åter begagnas hvarföre ett tvätthus med torkkrum erfordras.

För renhållningsverkets drift och skötsel behöfves, som redan nämndes en ständig personal bestående af:

Personal. 1 uppsyningsman, som öfvervakar renhållningsverket i sin helhet och äfven ombesörjer afsättningen och försändandet af orenligheten såsom gödningsämne till kringliggande egendomar; hans aflöning ingår med 3,000 mark jemte fri bostad.

1 bokhållare till biträde åt uppsyningsmannen, aflöning 1,200 mark.

1 stalldräng, aflöning 750 mark jemte bostad.

4 kuskar, aflöning 750 mark jemte bostad.

1 maskinist, tillika eldare, för att sköta ångmaskinen, pump och tvättinrättning, aflöning 1,000 mark jemte bostad.

6 bärare för afhemtande af kärlen från afträdena och deras lastande på fordonen. Till hvarje fordon behöfves två man, men ehuru dessa fordon äro fyra, torde sex man medhinna detta arbete då ett af dem i tur är på väg till aflastningsstationen; aflöning 800 mark.

4 aflastare hvilka på stationen emottaga och tömma kärlen samt föra dem till rengöringsinrättningen, aflöning à 600 mark jemte bostad.

4 tvättare för rengöring af kärlen, aflöning à 600 mark jemte bostad.

2 prämkarlar hvilka anställas endast under seglationstiden för att öfvervaka transport och tömning af prämarne, aflöning à 600 mark.

I kosthållare, aflönas af tjänstepersonalen.

Af dessa skulle alla utom bokhållaren bärarene och pråmkarlarna, som synes, erhålla fri bostad på stationen för att kunna stå under ständig kontroll och på det att deras osnygga arbete på rationelaste sätt skall kunna göras så lite oangenämt och för helsan skadligt som möjligt. På stationen komma således enligt föregående att erfordras, förutom pråmar och lastningsbrygga för desamma, behållare eller reservoir för exkrementerna, kärlupptinings- och rengöringshus, stall med foderlada, åkdonslider, magasin för desinfektionsmedel och redskap, byggnader för uppsyningsman, personal, kontor, kosthållning och badstuga med skilda af- och påklädningsrum samt vedskjul jemte afträde.

Huru ofvan uppräknade byggnader och inrättningar antagits böra vara anordnade framgår af följande:

Pråmar af den storlek, som de nu för spillningsforsling använda, hafva i det närmaste sådan bärighet att i dem kan lastas den kvantitet exkrementer, som afhemtas under fyra dagar. De fyra pråmar, som staden eger, äro således tillräckliga, enär en pråm kan dröja ända till 12 dagar på en tömningsresa innan den ånyo kommer att lastas.

Lastningsbryggan bör hafva en sådan utsträckning att en pråm kan ligga i skydd innanför densamma, då den lastas, emedan sjögången vid vissa vindar när Sandudd.

Behållaren torde ej behöfva vara större än att den rymmer den kvantitet, som samlas under en månad, isynnerhet som pråmarne kunna begagnas som reservbehållare. Den bör derföre rymma omkring 11,000 kub. fot och således med en bredd af 22 och höjd 5 fot hålla i längd 100 fot. Dess läge bör vara sådant att fordonen kunna köra intill densamma och kärnen beqvämt tömmas öfver dess bräddar samt att exkrementerna härifrån genom en ränna af sig sjelf kunna nedflyta uti lastpråmarne.

Kärlupptiningshuset, som bör uppföras uti behållarens omedelbara granskap, utgöres af ett skjul inrymmande en låg träcistern uti hvilken vatten hålles hett medelst ånga från kärlrengöringshuset och hvori kärnen då innehållet är fruset nedställas under några minuter så att den frusna klumpen löser sig från kärlets väggar. Med en längd af 28 och en bredd af 18 fot eller med en golfyta af ungefär 500 qvadratfot bör skjulet kunna uppföras för 1,000 mark och då träcisternen utan ångledning fås för 300 mark hela inrättningen icke öfverstiga 1,300 mark.

Kärlrengöringshuset bör ligga nära intill föregående inrättning och på samma gång invid lastningsbryggan för att underlätta kärnens framskaffande från ställe till ställe. Här skola kärnen omsorgsfullt rengöras med hett vatten, torkas och bestrykas med stenkolstjära, hvarföre huset måste hållas varmt under den kallare årstiden, inrymma cisterner för tvättningen, en ångpanna för uppvärmande af vatten till denna förrättning samt till förutnämnda upptining af frusna kärn, för drifvande af en ångpump jemte tvättapparaterna och ytterligare ett torkrum med hyllor hvarpå kärnen uppradas. Med en golfyta af 1,750 qvadrat fot kan huset (å 4 mk per qvadratfot) uppföras för 7,000 mark och äro maskiner och ledningar approximativt beräknade till 8,000 eller tillsammans 15,000 mark.

Pråmar.

**Lastningsbryggan.
Behållaren.**

Kärlupptiningshuset.

Kärlrengöringshuset.

- Stall och foderlada.** Stall af stock för 12 hästar erfordrar en golfyta af omkring 1,000 kvadr. fot och torde (å 3:75 per kvadrat fot) kosta 3,750 mark; en foderlada af resvirke och bräder med omkring 500 kvadrat fot golfyta kan (å 2:30 per kvadr. fot) uppföras för 1,150 eller hela byggnaden för 4,900 mark.
- Åkdonslider.** Åkdonslider för 4 vagnar, 2 kärror och 5 slädor har tillräckligt utrymme med en golfyta af 1,500 kvadrat fot och kan (å 2:30 mk per kvadratfot) uppföras för 3,450 mark.
- Magasin f. desinfektionsmedel.** Magasin för desinfektions medel och arbetsredskap antages böra hafva en golfyta af 300 å 400 kvadratfot och kan erhållas för 1,000 mark.
- Boningshus och badstuga.** Boningshusen antagas böra innehålla: för kontor 1, uppsyningsman 3, maskinist 2, stalldräng 1, kuskarne 2, tvättare och tömmare 4, kosthållningen 3 samt badinrättningen 3 rum. Utom sjelfva badstugan måste nemligen finnas ett rum hvare de osnygga arbetskläderna aflemnas och ett annat hvare arbetarene iföra sig de kläder, som begagnas i hemmet. Lemnas dessutom ett rum i reserv, så är deras antal 20 och kunna (enligt gängse medelpris 1,400 mk per rum) uppföras för 28,000 mark.
- Vedskjul o. afträde.** Vedskjul och afträde för personalen ingå med 1,000 mark.
- Säng- och arbetskläder.** För att lättare kunna upprätthålla och kontrollera ordning och snygghet i boningsrummen skulle renhållningsverket hafva sängkläder åt arbetarne samt åt den del af personalen, som kommer i beröring med allmänheten, kuskar, och bärare, dessutom en del kläder nemligen ytterrock, regnrock och pels. För detta ändamål ingå bland utgiftposterna 2,500 mark.
- Planeringsarbeten.** Slutligen beräknas bland anläggningskostnaderna vägbyggnad och planeringsarbeten för förslagsvis 2,000 mark.
- Pråmtöming.** Under antagandet af att hela kvantiteten exkrementer som samlas under senhösten och vintern, sålänge slädföre varar, kommer att bortsläpas af afnämare, återstår att med pråm transportera den kvantitet som samlas under April—November eller under hägst 200 arbetsdagar. Då en pråm fylles på 3 å 4 dagar erhålles således 58 pråmlaster och är bland utgifterna för verkets drift observerad kostnaden för tömningen hos afnämarene af dessa laster, hvilken bör verkställas af för sommaren antaget manskap under pråmstyrarens uppsigt. Likaså ingår kostnaden för bogsering af pråmarne och beräknas härvid att, ehuru endast 58 pråmlaster skola bortföras, likväl flere bogseringar, förslagsvis 70, bli nödvändiga enär afnämarene blifva många och utförandet af en full pråm ej alltid kan kombineras med inhemtandet af en tom.
- Extra arbetare.** Då det ordinarie manskapet tidtals torde af en eller annan orsak behöfva förstärkas har en summa 1,000 mark, tillagts för aflönande af dagsverken.
- Kostnader- nas betäckande.** Kostnaden för renhållningsverkets drift och underhåll jemte 5% ränta å anläggningkapitalet är, som af kostnadsförslaget framgår: 67,765 mark och om man antager att af den under ett år inhemtade kvantiteten exkrementer (700 kärl dagligen under 300 dagar, innehållande 0,62 kub. fot = 130,200 kub. fot) 100,000 kub. fot försäljes å 10 penni eller för 10,000 mark så återstår 57,765 mark att betäcka med den af gårdsegarene inflytande afgiften för kärltömmingen. Denna afgift komme, då de tömda kärlets antal under ett år är (700 kärl dagligen under 300 arbetsdagar) 210,000 att

utgå med 27½ penni eller, för att inkomsterna ej skola blifva för knappa, med i af-
rundadt tal 30 penni per kärl. Den årliga utgift, som gårdsegarene sålunda, genom in- **Gårdsega-**
förande af denna renhållningsbranche, skulle komma att vidkännas för underhåll af de **renes kost-**
kärl de engång för alla tillöst sig och deras tömning, blefve, då kärlden skola tömmas **nader.**
hvar fjortonde dag eller 26 gånger årligen, Fmk 7,50 för hvarje kärl.

Skulle renhållningsverket äfven öfvertaga aflägsnandet af Sopor och affall så bort- **Anmärk-**
faller en stor del af de beräknade kostnaderna för bogsering, emedan renhållningsver- **ningar.**
ket i sådan händelse med fördel kan underhålla egen bogserbåt.

Renhållningsverk för daglig uppsamling och aflägsnande af sopor och afskrä-
den m. m.

För att dessa till större delen af organiska ämnen bestående affall, icke skola **Sopor och**
undergå förruttelse inom hus och gårdar, få de ej under en längre tid uppsamlas och **afskräden.**
bevaras utan böra helst dagligen bortföras. Detta skulle enligt föreliggande förslag
ske sålunda att torra sopor och affall uppsamlas uti mindre fristående behållare t. ex.
en låda och de våta afskrädena från hushåll o. s. v. uti täta kärl eller tunnor. Inne-
hållet skulle dagligen tömmas uti till alla gårdar kringfarande fordom och från dessa
under seglationstiden i prämar för att direkte föras till afnämare eller uppläggas till
försäljning och under den öfriga delen af året på en upplagsplats å Sandudd för att
här försäljas.

Då emellertid kvantiteten affall är mycket beroende af lokala förhållanden och **Quantite-**
anordningar, mängden och arten af industriella inrättningar o. s. v. är den äfven svår **ten.**
att bestämma och har beräkningen af densamma blifvit baserad på en egentligen en-
dast teoretiskt känd siffra nemligen 0,06 kub. fot per dag och individ vägande, å 37 \mathcal{E}
per kub. fot, 2,22 \mathcal{E} . Förslaget kan derföre ej heller göra anspråk på full tillförlitlig-
het, men ger dock en bild af huru ett dylikt renhållningssystem kan anordnas samt
aproximativa uppgifter öfver kostnaderna för dess anläggning och drift.

För en stad med 45,000 innevånare blefve kvantiteten således 2,700 kub. fot per
dag vägande 99,900 \mathcal{E} och utgör, då på ett hästlass lastas 1,100 \mathcal{E} ; 90 lass. För- **Transport**
lägges afstjelpningsprämar, under den varmare årstiden, på tre skilda ställen t. ex. in- **material**
vid Långa bron, Magasins- och Sandviks- kajerna, hvarigenom afstånden för transpor- **och arbets-**
ten blifva korta, så bör med en häst, kärra och kusk och en pålastare medhinnas 10 **personal.**
lass och erfordras, om två hästar och en kärra hållas i reserv, 11 hästar, 10 kärror,
9 kuskar och 9 pålastare. Under den kallare årstiden, då affallet skall forslas till
Sandudd, kunna 10 lass ej medhinnas, men torde antalet hästar, fardon och betjening
dock förslå emedan gatsopkvantiteten denna tid blir jemförelsevis obetydlig. En summa
är likväl förslagsvis upptagen för aflönande af formän och daglönare under de tider,
isynnerhet under snösmältningen, då renhållningsverket ej medhinner all transport. **Prämar.**
Den dagliga kvantiteten 2,700 kub. fot utgör ungefär en prämlast och om prämar placeras
vid de föreslagna afstjelpningsställena, så erfordras härtill tre; och då en af dessa ful-
lastas hvarje dag, behöfvas tvenne till ombyte under det de fulla i tur bortföras och
tömmas eller inalles fem prämar. Då bogsering af sopprämar sålunda komme att verk- **Bogserbåt.**

- ställas hvarje dag och dessutom en pråm med exkrementer hvar tredje eller fjerde dag skall bogseras, lönar det sig för verket att hafva egen bogserbåt, hvarföre kostnaden för en sådan ingår i förslaget. Affall, som icke köpas direkte ur pråmarne, skulle transporteras till tvenne upplagsplatser t. ex. staden tillhöriga Granholmen utanför Gammelstaden i östra skärgården och en arrenderad plats i vestra skärgården för att uppläggas till vintern och då härifrån försäljas. På hvardera af dessa platser skulle finnas landningsbrygga för lossningen, vaktstuga för en arbetsförman, som om sommaren öfvervakar och deltagar i pråmtömningen och om vintern ombesörjer försäljningen samt sommarlogi för pråmtömmarene, hvilkas antal, för att en pråmlast skall hinna tömmas på två dagar, beräknats till 7 man. På stationen å Sandudd skulle uppföras boningslägenheter för 1 stalldräng och 9 kuskar med inalles 5 rum, stall jemte foderlada och åkdonslider. En underuppsyningsman skulle leda arbetet och skötseln af denna del af renhållningsverket.
- Kostnader.** Underhållskostnaden jemte drift och 5 % ränta å anläggningskapitalet skulle, som af det approximativa kostnadsförslaget fremgår, stiga till 52,000 mark. Om af det affall, som uppsamlas nemligen 27,000 lass, 66 % eller 18,000 lass efter det de hopbrunnit, kunna tillgodogöras som gödningsämne och försäljas à 50 penni, så bör inkomsten för dessa eller 9,000 mark från kostnaden afdragas hvarigenom densamma minskas till 43,000 mark. I medeltal skulle kostnaden sålunda utgöra 46 mk per gård eller 1 mark för hvarje innevånare.

Helsingfors i Maj 1885.

Otto Ehrström.

Kostnadsförslag till Renhållningsverk för Helsingfors stad, dess drift och underhåll, under förutsättning att tunnsystem införes med tömning af kärlen hvar fjortonde dag samt att afskräden och sopor dagligen aflägsnas.

Qvan- titeter.	Arbetets beskaffenhet.	Pris i Finska mark.	
		Detalj.	Summa.
	Renhållningsverk för människøexkremen- ternas uppsamling och aflägsnande:		
	Anläggningskostnad.		
9,000	st. stålplåtkärl à 10 <i>Fmf.</i> 90,000		
300	„ lock med pressbom à 12 „ 3,600		
	Summa <i>Fmf.</i> 93,600		
	<i>Anm.</i> Ofvanstående bekostas af gårdsega- rene hvarföre de ej ingå bland utgif- terna för renhållningsverket.		
4	st. pråmar (redan anskaffade)		
1	Lastningsbrygga	— —	6,000 —
1	Behållare för exkrementerna	— —	5,000 —
1	Kärlupptiningshus	— —	1,300 —
1	Kärlrengöringshus med ångmaskin och pump- verk	— —	15,000 —
1	Stall med toderlada	— —	4,900 —
1	Åkdonslider	— —	3,450 —
1	Magasin för desinfektionsmedel och arbets- redskap	— —	1,000 —
	Bostäder för kontor, uppsyningsman, arbets- personal, kosthållning och badinrättning	— —	28,000 —
1	Vedskjul jemte afträde	— —	1,000 —
4	Vagnar för parhästar à	1,000 —	4,000 —
2	Arbetskärror à	400 —	800 —
5	Slädar à	400 —	2,000 —
12	Hästar à	500 —	6,000 —
12	Seldon à	75 —	900 —
	Säng- och arbetskläder	— —	2,500 —
	Planering och vägbyggnad, förslagsvis	— —	2,000 —
	Diverse, arbetsredskap hvaribland pråmtöm- ningsapparater förslagsvis	— —	4,000 —
	Summa <i>Fmf.</i>	— —	87,850 —
		— —	4,000 —
			87,850 —

Drift och underhållskostnad.					
	Remont af plåtkärlen 10 % af deras värde 93,600 mark	—	—	9,360	—
	D:o å byggnader, maskiner och landnings- brygga; 5 % af deras anläggningskostnad 65,650 <i>Smk</i>	—	—	3,282	50
	D:o å 4 st. pråmar	700	—	2,800	—
	D:o å vagnar, kärror och slädor	—	—	1,200	—
	D:o å hästar jemte seldon, 12	200	—	2,400	—
	Foder för 12 hästar	600	—	7,200	—
	Remont å säng och arbetskläder	—	—	1,100	—
	Ved och belysning	—	—	3,000	—
	Expenser	—	—	300	—
	Desinfektionsmedel	—	—	2,000	—
	Bogsering af pråmar, 70 resor	50	—	3,500	—
	Tömning af 58 pråmlaster	60	—	3,480	—
	Arbetsredskap, brandförsäkring och diverse oförutsedda utgifter	—	—	3,000	—
Aflöningar.					
1	Uppsyningsman jemte bostad	—	—	3,000	—
1	Bokhållare	—	—	1,200	—
1	Maskinist, tillika eldare jemte bostad	—	—	1,000	—
1	Stalldräng jemte bostad	—	—	750	—
4	Kuskar jemte bostad	750	—	3,000	—
6	Kärlbärare	800	—	4,800	—
4	Man för aflastning och tömning af kärlen jemte bostad	600	—	2,400	—
4	Kärlrengörare jemte bostad	600	—	2,400	—
2	Pråmkarlar under seglationstiden	600	—	1,200	—
	Diverse häst- och karldagsverken	—	—	1,000	—
	Ränta å anläggningskapitalet 87,850 <i>Smk</i> å 5 %	—	—	4,392	50
	Summa <i>Smk</i>	—	—	—	67,765
	<i>Anm.</i> Härifrån afgå de beräknade bogse- ringskostnaderna 3,500 mark, ifall renhållningsverket äfven öfvertager aflägsnandet af sopor och afskräden emedan den ångbåt som härför blefve nödig äfven medhinner bogsering af pråmarne med exkrementer.				
Renhållningsverk för sopors och afskrä- dens dagliga aflägsnande:					
Anläggningskostnad.					
1	Arbetarebostad	—	—	7,500	—

2	Vaktstugor med sommarrum för prämlastare å afstjelpningsstationerna	3,500	7,000		
2	Landningsbryggor vid d:o	3,000	6,000		
1	Stall för 11 hästar jemte foderlada	—	4,900		
1	Åkdonslider för 10 kärror och 10 sledor .	—	3,000		
5	Prämar	4,000	20,000		
10	Kärror	400	4,000		
10	Slädor	150	1,500		
11	Hästar	500	5,500		
11	Seldon	75	825		
	Säng- och arbetskläder	—	3,800		
1	Bogserbåt	—	10,000		
	Diverse arbetsredskap	—	1,975	76,000	—
	Summa <i>Fmk.</i>	—	—	76,000	—
	Underhållskostnad.				
	Remont å byggnader och bryggor, 5 % å anläggningskostnaden 28,400 <i>Fmk.</i>	—	1,420		
	D:o af 5 st. prämar	700	3,500		
	D:o „, kärror å 80 <i>Fmk.</i> och sledor å 30 <i>Fmk.</i>	—	1,100		
	D:o „, 11 hästar och seldon	200	2,200		
	Foder för 11 hästar	600	6,600		
	Remont å säng och arbetskläder	—	1,800		
	Bogserbåt, remont och bränsle m. m. . . .	—	3,000		
	Ved och belysning	—	400		
	Arbetsredskap, brandförsäkring och diverse	—	1,000		
	Arrende för en upplagsplats i vestra skärgården	—	100		
	Aflöningar.				
1	Underuppsyningsman	—	1,500		
1	Stalldräng, jemte bostad	—	750		
9	Kuskar jemte bostad	750	6,750		
9	Pålastare	800	7,200		
14	Prämtömmare för seglationstiden	360	5,040		
2	Förmän å upplagsplatserna jemte bostad å	720	1,440		
1	Befälhafvare å ångbåten tillika styrman .	—	1,400		
1	Maskinist tillika eldare	—	1,000		
	Lega för hästar och manskap för extra ar- beten under snösmältningstiden m. m. . .	—	2,000		
	Ränta å anläggningskostnaden <i>Fmk.</i> 76,000 å 5 %	—	3,800	52,000	—
	Summa <i>Fmk.</i>	—	—	52,000	—

Helsingfors i Maj 1885.

Otto Ehrström.

Helsingfors, Tidnings- & Tryckeri-aktiebolagets tryckeri, 1886.

BRANDKOMMISSIONEN

i

Helsingfors,

den 17 December 1885.

Till Stadsfullmäktige i Helsingfors.

№ 24.

Uti § 10 mom. 1 af det utaf Herrar Stadsfullmäktige den 6 December 1881 godkända förslag till brandordning för staden var öfverlemnadt åt brandmästaren att, ifall till underbefälet eller manskapet vid brandverket hörande person aflägsnade sig från staden eller afhölle sig ifrån tjenstgöring utan tillstånd, försummade sina åligganden, eller i tjensteutöfning visade håglöshet eller olydnad mot förman, eller annars sig otillbörligen förhöll, bötfälla en sådan person samt dessutom, om denna tillhörde manskapet, i vissa fall skilja honom från tjensten, dock att brandmästaren borde då han pålagt någon böter om saken anmäla hos Brandkommissionen.

Efter det emellertid Guvernören i Nylands län vid sagda förslags insändande till Kejsrerliga Senaten för Finland förordat, bland annat, den ändring i förslaget, att ofvanberörda brandmästaren tillagda rättighet blefve, på det en noggrannare pröfning af skälen för bestraffningen måtte ske, öfverförd på Brandkommissionen, ändrades ifrågakomna moment i enlighet med detta Guvernörens förslag, och brandordningen för staden af den 17 November 1882 berättigar sålunda endast Brandkommissionen att bestraffa underbefälet och manskapet vid brandverket.

Detta stadgande i brandordningen har dock visat sig vara fullkomligt opraktiskt, och sålänge detsamma kvarstår der oändradt kan den brandmästaren enligt § 6 i samma brandordning åliggande skyldighet att „vaka deröfver, att god, militärisk ordning inom brandverket är rådande“ näppeligen blifva annat än en död bokstaf. Ty huru skall militärisk ordning och disciplin kunna upprätthållas inom en kår, bestående af 60, ur de lägre samhällsklasserna tagna personer, då befälet icke är berättigadt att omedelbart ens med det minsta straff belägga en förseelse af dessa? Att nödgas till Brandkommissionens åtgärd öfverlämna bestraffande af äfven den ringaste förseelse, kan ej heller vara egnadt att gifva brandmästaren i förhållande till manskapet det anseende och den myndighet, som hans ställning oundgängligen kräfver, och leder dessutom derhän, att brandmästaren måste blunda för alla förseelser, som ej kunna styrkas genom vittnen. Då det ej ens vid en militärtrupp, som lyder under stränga krigslagar och der till och med underofficeren är tillerkänd större myndighet än högsta befälet vid brandkåren, alltid är lätt att upprätthålla god tukt och ordning, huru skall man då fordra, att en brandmästare skall kunna göra detta inom en kår, öfver hvilken han ej har den ringaste makt? Vill man därför att god, militärisk ordning skall råda inom brandkåren, så måste ock ovilkorligen åt det högsta befälet lemnas en större myndighet än nu är gifven åt detsamma. Brandmästaren

borde därför tillerkännas rätt att för begångna förseelser bestraffa underbefälet och manskapet vid brandverket. Stadgandet, att alla plikter tillfalla stadskassan, jemte en bestämning derom, att brandmästaren vore skyldig att hos Brandkommissionen anmäla om af honom företagen bestraffning, borde vara nog att aflägsna farhågorna för att brandmästaren godtyckligt utöfvade sin bestraffningsrätt.

På grund af allt detta har Brandkommissionen äran härmed hos Herrar Stadsfullmäktige hemställa huruvida ej Herrar Stadsfullmäktige ville utverka, att § 10 mom. 1 i nu gällande brandordning för staden blefve ändradt sålunda, att det samma erhöles den af Herrar Stadsfullmäktige ursprungligen föreslagna lydelse, dock att, för tydlighetens skull, i början af tredje meningens framför ordet „försummar“ in-skötes ordet „eljes“. Momentet skulle sålunda lyda:

„Aflägsnar sig någon af befälet, underbefälet eller manskapet från staden eller afhåller sig från tjenstgöring utan tillstånd, plikte, brandmästare och underbrandmästare från 25 till 100 mark samt underbefäl och manskap från 5 till 25 mark för hvarje dag han sålunda förgått sig, och varde derjemte, efter pröfning af den myndighet, å hvilken hans entledigande ankommer, från tjensten skild. Är brandmästare eller underbrandmästare eljes försumlig eller vårdslös i tjensten, eger Brandkommissionen, efter omständigheterna, tilldela honom varning eller hos Stadsfullmäktige framställa om hans afskedande. Till underbefälet eller manskapet hörande person, som eljes försummar sina åligganden, eller i tjenstutöfning visar håglöshet eller olydnad mot förman, eller annars sig otillbörligen förhåller, vare efter brandmästarens bepröfvande förfallen till plikt, motsvarande beloppet af aflöningen för högst fem dagar. Upprepas förseelse, eller är den af svårare beskaffenhet, må den felande från tjensten skiljas, person af underbefälet genom Brandkommissionen, men om han tillhör manskapet af brandmästaren. Här omnämnda plikter påläggas brandbefälet af Brandkommissionen samt underbefälet och manskapet af brandmästaren, som likväl bör om sådan bestraffning hos Brandkommissionen anmäla, samt innehållas af den felandes aflöning och tillfalla stadskassan.“

I öfverensstämmelse härmed borde ock näst sista ordet i § 5 mom. 2 af brandordningen „Brandkommissionen“ ändras till „brandmästaren“.

Äfvenledes får Brandkommissionen hos Herrar Stadsfullmäktige hemställa huruvida ej Herrar Stadsfullmäktige ville medverka till att ordet „Juni“ i början af § 14 mom. 5 i samma brandordning blefve ändradt till „Juli“, på det att, enär det visat sig svårt, ja nästan ogörligt att få alla de bristfälligheter å eldstäder m. m., som vid den under Maj månad i staden skeende brandsyn af synemännen anmärkas, afhjelpas på den korta tid, som nu kan lämnas dertill, längre termin för bristfälligheternas afhjelpande kunde af synemännen åt vederbörande husegare eller disponent medgifvas.

På Brandkommissionens vägnar:

A. b. Landén.

C. J. Timgren.

DRÄTSELKAMMAREN

i
Helsingfors,

den 28 December 1885.

№ 306.
~~~~~*Handlingar* angående förslagen till utvidgning och förändring af gällande stadsplan.*Till Helsingfors Stadsfullmäktige.*

Den 21 April 1885 remitterade Stadsfullmäktige till Drätselkammaren tryckta utskottsbetänkandet N:o 3 för sagda år angående förslagen till förändring och utvidgning af gällande stadsplan, med anmodan till Kammaren icke allenast att granska projektet till stadsplan för Kampmalmen samt villorna Sandnäs, Arkadia, Fjeldal och Berga med hänsigt till arbetarebefolkningens i staden behof af billiga och sunda bostäder äfvensom inkomma med yttrande härom och huruvida icke, med afseende å den betydelse stadens nordvestra område för dess utveckling egde, en byggnadsplan, som omfattade hela detta område snarligen borde utarbetas samt åtgärd vidtagas om flyttning af stadens dervarande begravningsplatser, utan äfven att låta stadsingeniören såväl rätta och komplettera förslagen beträffande första, tredje, fjerde, femte, sjette och sjunde stadsdelarne i de afseenden ett bilagdt utdrag ur Stadsfullmäktiges ofvansagde dag i ärendet förda protokoll utvisade, som ock utarbete sådana definitiva kartor, som kunde underställas regeringens fastställelse, hvarvid jemväl borde iakttagas att samtliga nu föreslagna kvarter, gator, öppna platser och kajer, som nu delvis saknade namn, försåges med lämpliga dylika.

Drätselkammaren, som ansett sig nu närmast böra taga under behandling allenast dem utaf ifrågavarande förslag, som hänföra sig till gällande stadsplan och inom denna belägna, ännu icke indelade områden, har förty uppdragit åt byggnadskontoret att i de af Stadsfullmäktige antydda afseenden omarbete förslagen till förändrad stadsplan för första, tredje, fjerde, femte, sjette och sjunde stadsdelarne samt uppgöra de hithörande kartorna; och sedan Kammaren derpå fått från stadsingeniören emottaga dessa jemte en för den 7 sistlidne September daterad skrift, samt Kammaren till förnyad pröfning förehaft ärendet och vidtagit särskilda, af stadsingeniörens framställning föranledda åtgärder deri, får Kammaren härmed till Stadsfullmäktige öfverlemna nämnda kartor, hvarjemte Kammaren, då sagda framställning rörande vissa detaljer innehåller nya förslag, bör underställa densamma Stadsfullmäktiges bepröfvande.

Enligt Stadsfullmäktiges ofvan åberopade beslut af den 21 April 1885 skulle den föreslagna tomtindelningen i kvarteren N:ris 22 och 24 af första stadsdelen göras beroende af de förre tomtinnehafvarenes samtycke och förbindelse att inlösa de för

dem afsedda tomtutvidgningarna, men i fall sådan inlösen icke kunde åvägbringas, borde nytt förslag till tomtindelning af stadsingeniören uppgöras. Till följd häraf har Drättselkammaren hört ifrågavarande tomtinnehafvare i saken; och hafva, uti kvarteret N:o 22, egaren af tomten N:o 3 vid Kristiansgatan Stadsfogden A. F. Vickholm, af N:o 4 vid Vinkelgatan Handlandeanken M. Tjuren och af N:o 10 vid Elisabetsgatan, gårdsegaren S. Stenfors förklarar sig villige att inlösa enhvar det för dess tomt föreslagna tillskottsområdet, Vickholm efter 10 penni per kvadratfot, Tjuren med högst 40 mark för året i 10 års tid, hvilket komme att motsvara vidpass 20 penni per kvadratfot, och Stenfors efter 10 penni per kvadratfot. Beträffande de begge öfriga af de ifrågavarande tomterna i kvarteret N:o 22, så har egaren af tomten N:o 5 vid Vinkelgatan, byggmästaren G. F. Willandt redan genom ett tidigare beslut af Fullmäktige berättigats att inlösa det område, som nu föreslagits att å stadsplanen förenas med samma tomt, men egaren af tomten N:o 1 vid Kristiansgatan Enkefru C. Weurlander har icke ingått på inlösen af det för hennes tomt afsedda området, *hvarföre detta nu föreslagits att förenas med den ny tillkommande bergstomten N:o 4 vid Gengatan*. Uti kvarteret N:o 24 har egaren af tomten N:o 17 vid Vinkelgatan, Enkefru T. J. Lönnqvist förmått sig vilja inlösa tillskottsområdet till hennes tomt med högst 300 mark i ett för allt, hvilket utgör omkring 12 penni per kvadratfot; och egarene af tomten N:o 6 vid samma gata Ingeniörerne K. T. Nyberg och H. Jäderholm hafva redan, på grund af ett föregående beslut af Fullmäktige, fått tillösa sig det enahanda området vid deras tomt. Samtliga förenämnda anbud anser Drättselkammaren böra från stadens sida antagas, med afseende såväl å önskligheten af att merberörda tomtreglering blefve genomförd, som ock derå, att de ifrågavarande tillskottsområdena äro hvart och ett blott af obetydlig utsträckning — arealvidden för dem finnes angifven å härhos bilagda karta öfver kvarteren N:ris 22, 24 och 131 — och bestå hufvudsakligast endast af oplaneradt berg samt derföre ega blott ringa värde.

I sammanhang härmed nämner Drättselkammaren, det Kammaren ansett sig böra jemväl förorda en sådan förändring af kvarteret N:o 131 äfven i första stadsdelen, att Gengatan utvidgades från sin nuvarande bredd 25 fot till 40 fots bredd samt att tomten N:o 11 (adress n:o 29) vid Nikolaigatan i samma kvarter, hvilken tomts egare, Vaktmästaren Tötterströms rättsinnehafvare icke ingått på att för den dem derigenom frångående delen af tomten taga ersättning i mark öster om denna, tillades, i enlighet med deras derom gjorda förbehåll, sådan ersättning från Broberget norr om tomten till en bredd af 25 fot. Att möjlighet beredes för en utvidgning af Gengatan — om ock den komme att utföras först i en framtid, när bemälde rättsinnehafvare ej velat utsätta någon viss termin, inom hvilken de skulle nedtaga sin vid nämnda gata nu befintliga byggnad — har Drättselkammaren nemligen funnit riktigt, helst staden utan någon olägenhet för sig kan afstå det begärda vederlaget från Broberget samt i stället derför vunne i följd af utvidgningen tvenne nya tomter uti ifrågavarande kvarter, hvarutom staden i nu afsedda händelse undsluppe att expropriera förenämnda tomt N:o 11 vid Nikolaigatan, hvartill staden, i fall denna tomt i enlighet med Stadsfullmäktiges förra

beslut utelemnades från stadsplanen, blefve nödsakad. — Tomtens utsträckande med 25 fot in på Broberget skulle emellertid, för symmetriens skull, föranleda en enahanda utvidgning af den staden tillhöriga, midt emot liggande folkskoletomten N:o 18 vid Nikolaigatan, men häri kan Kammaren finna blott en fördel för staden.

Stadsingenjörens förslag derom att den nya gata, benämnd Kaptensgatan, som enligt Fullmäktiges beslut komme att dragas från hörnet af Högbergs- och Bergmansgatorna i sydvästlig riktning till hafvet, skulle erhålla en bruten sträckning, sålunda att den från Petersgatan löpte parallelt med Jungfrustigen, har Kammaren funnit sig böra understödja. Derigenom skulle nemligen, på sätt stadsingenjören framhållit, å de i denna trakt tillämnade fabriksomterna vinnas ett vidsträckt område längs den del af hafsstranden, som skyddas af de utanför liggande Flis- och Ugnsholmarne; och för en dylik utvidgning af detta område talar särskildt, att en användbar hamn med lätthet här kan åstadkommas. I sammanhang härmed utbeder sig Kammaren få framhålla, att det redan ganska lifligt kända behovet af lämpliga platser för uppläggande af byggnadsmaterialier — hvartill framdeles torde komma sådana för vedupplag — jemväl borde inom de blifvande fabrikskvarteren tillgodoses, samt att särskildt i kvarteret N:o 180 mark borde reserveras för detta ändamål.

I likhet med hvad, som egt rum med skeppsdockans område, har Kammaren ansett jemväl Munkholmen böra såsom fabriksomt intagas i stadsplanen, då denna för fabriksanläggning tjenliga och redan använda plats lämpligtvis bör till inlösen upplåtas.

Att de längs Petersgatan ifrågasatta planteringarna uteslutits anser Kammaren stadsingenjören hafva tillfylles motiverat.

Angående den å nuvarande stadsplan upptagna tvärgatan emellan Nylands- och Stora Robertsgatorna vester om kvarteret N:o 91 har stadsingenjören framhållit, att densamma icke komme att förmedla någon trafik af betydighet, men deremot skulle för de små tomtarna inom kvarteret, å hvilka dess underhållande ankomme, medföra dryga och onödiga kostnader. Stadsingenjören har derföre föreslagit, att den för nämnda tvärgata afsedda marken blefve fördelad emellan dessa tomter. — Detta förslag har Drätselkammaren funnit ganska beaktansvärdt. Kammaren har fördens skull låtit syn oth värdering af sagda mark anställas; och bilägges härjemte instrumentet öfver denna förrättning samt en karta öfver kvarteret N:o 91. Vidare har Kammaren med innehafvarene af de i detsamma belägna tomtarna N:o 28 vid Nylandsgatan samt N:ris 12, 13, 14 och 15 vid Albertsgatan, nemligen Sjökaptenen J. E. Sjöblom, Gårdsegarenen L. Bäckström, Gårdsegaren G. Martelin, Gårdsegarenen G. Segersven och Gårdsegarenen M. Eklund träffat öfverenskommelse derom, att dessa, i fall omordade mark i stadsplanen intages såsom fördelad emellan deras tomter, inlösa enhvar sin andel i densamma för det pris, som värderingsmännen föreslagit, eller för resp. 40 penni, 30 penni, 30 penni, 35 penni och 25 penni per kvadratfot. Deremot har egaren af tomten N:o 16 (adress N:o 12) vid Albertsgatan Hofrådet P. Lebedeff vägrat att ingå på dylik inlösen. Häraf har Kammaren, jemte det Kammaren ansett de öfriga

tomtinnehafvarenes lösningsanbud böra antagas, föranledts att, ehuru det för sistnämnda tomt afsedda tillskottsområdet väl lämpligast skulle förenas med densamma och sådant antagligen i en framtid kommer att ske, nu upptaga berörda, vid Stora Robertsgatan belägna område såsom en särskild tomt, väl ovanligt liten (3,340 qv. fot) men dock tillräckligt stor för att enligt gällande byggnadsordning få såsom egen tomt bebyggas.

Beträffande den för den blifvande tredje lutherska kyrkan afsedda öppna planen har Kammaren funnit sig böra tillstyrka en mindre förändring af densamma. Hos Kammaren har nemligen egaren af den intill nämnda plan sig sträckande gården och tomten N:o 13 vid Skarpskyttegatan, Gårdsegaren J. Henriksson anhållit att, i anseende till kvarterets ringa bredd och gårdsegarenes skyldigheter att å sina tomter uppföra hus med fasader äfven mot kyrkplanen, få från denna tillösa sig ett stycke af 20 fots bredd; och sedan Kammaren häröfver hört egarene af de öfriga tomterna inom kvarteret, hafva jemväl egarene af tomterna N:ris 11 och 15 förenat sig uti berörda anhållan. I löseskilling för de begärda tillskottsområdena — alla dessa, likasom ock det för den fjerde tomten i kvarteret eller N:o 17 vid Skarpskyttegatan föreslagna enahanda området, utmärkta å bilagda planteckning, der äfven arealen för hvart och ett finnes angifven — har erbjudits af egarene utaf förenämnda tomter N:ris 11, 13 och 15 resp. 30 penni, 35 penni och 35 penni per qvadrat fot, hvarjemte egaren af tomten N:o 15 förbehållit sig att få disponera sitt tillskottsområde såsom trädgård, emedan han redan lagt grunden till en ny byggnad utmed den nuvarande tomtlinien. Deremot har med disponenten af tomten N:o 17 vid Skarpskyttegatan, förmyndaren för densammes egare, affidne rusthållaren Hoffströms två minderåriga barn, någon öfverenskomelse ej kunnat träffas om inlösen af det för sagda tomt ämnade tillskottsområdet. Men då detta har en areal af endast 1,410 qvadratfot och Drätselkammaren funnit den ifrågasatta utvidgningen af kvarteret ändamålsenlig, tillstyrker Kammaren densamma, oberoende af den möjliga risken för staden att till rusthållaren Hoffströms arfvingar få utlemna sistnämnda tillskottsmark utan lösen. — Den härförinnan i enskild ego upplåtna tomten N:o 24 vid Högbergsgatan anser Drätselkammaren böra i stadsplanen bibehållas, till undvikande af onödig expropriationskostnad.

De flesta af de ofvan uppgifna tomtegarare vid Kristians-, Vinkel-, Elisabets-, Nylands-, Alberts- och Skarpskyttegatorna hafva förbehållit sig att få afbörda sig löseskillingarna för tillskottsområdena till deras tomter under 10 år med en tiondedel om året jemte erläggande af 6°/_o årlig ränta å den utestående delen. Och då för många af dem inlösandet i annat fall blefve alltför betungande, samt då, äfven vid det arrendetomter utbjudits till inlösen, löseskillingarnas erläggande i nyssnämnda ordning varit vedertaget, har Kammaren ansett omförmälda förbehåll böra bifallas.

De af Drätselkammaren nu insända kartorna, innefattande förslag till förändrad stadsplan för första, samt tredje till och med sjunde stadsdelarne, äro följaktligen affattade i enlighet med hvad Stadsfullmäktige i ämnet beslutit, med de ändringar och tillägg, som i ofvan anförd mätto af stadsingeniören och Drätselkammaren tillstyrkts,

På grund af det anförda föreslår Drätselkammaren vördsamt det Stadsfullmäktige ville besluta

att, efter det de definitiva kartorna blifvit å byggnadskontoret upprättade, i underdånighet ansöka om stadsfästelse å förevarande förslag till förändrad stadsplan för första samt tredje, fjerde, femte, sjette och sjunde stadsdelarne af Helsingfors stad äfvensom att uppdraga åt Drätselkammaren att, sedan nämnda stadfästelse erhållits, till egarene af de tomter vid Kristians-, Vinkel-, Elisabets-, Nylands-, Alberts- och Skarpskyttegatorna, hvilka genom den nya stadsplanen vunnit tillökning, försälja dessa tillskottsområden för de emellan tomtägarene och Kammarerna redan öfverenskomna priser samt med rättighet för dem att inom tio år gälda löseskillingarna med en tiondedel om året jemte sex procents ränta å de utestående beloppen.

Remisshandlingarna återställas härjemte.

På Drätselkammarens vägnar:

E. Öhman.

Lars Homén.

Till Drätselkammaren i Helsingfors.

På grund af mig i remiss af den 8 Maj 1885 gifvet uppdrag, att rätta och komplettera förslagen till stadsplan för 1, 3, 4, 5, 6 och 7 stadsdelarne, i de afseenden Stadsfullmäktiges i protokollsutdrag af den 21 sistlidne April meddelade beslut innefattar, har jag infört antydda ändringar och tillägg uti de förut utarbetade kartorna samt dessutom upprättat en ny karta utvisande huru den blifvande stadsplanen för dessa stadsdelar komme att gestalta sig och har jag äran insända sagde kartor till ytterligare granskning af herrar Stadsfullmäktige enär isynnerhet den förändrade indelningen af stadens södra odisponerade marker till dels fabriks- dels bostadstomter är af största betydelse och jag ej kan veta huruvida jag lyckats på ett tillfredsställande sätt i detalj genomföra det ändringsförslag, hvars hufvuddrag, enligt utskottsbetänkande N:o 3, blifvit af Stadsfullmäktige godkända. Dessutom äro mindre tillägg och förändringar, hvilka jag under fortsatt utarbetande af förslaget trott mig finna ändamålsenliga, å dessa kartor införda och skall om dem närmare här nedan relateras.

Jemlikt Stadsfullmäktiges beslut äro sålunda:

1:sta. Tomtindelningen i kvarten N:ris 22 och 24 af 1:sta stadsdelen bibehållen, under förutsättning att tomtinnehafvarene som beröras af de föreslagna tomtutvidg-

ningarne, till Drätselkammaren afgifva nödig ansedda förbindelser att inlösa desamma; såsom vid en af Drätselkammaren den 27 Mars 1885 föranstaltad syn i kvarteret N:o 22 framgick äro respektive gårdsegare i detta kvarter villige att inlösa hvad dem erbjudes.

2:dra. Äro kvarteren N:ris 130 och 131 i första stadsdelen från planen utslutna och Broberget reserveradt för anläggning af någon publik buggnad hvaraf behof framdeles kan yppas.

3:dje. Är Brobergskajen framdragen endast till en punkt midt emot gränsen mellan tomterna N:ris 5 och 6 vid Brobergsgatan.

4:de. Är från det för fabriksanläggningar afsedda området i 6:te och 7:de stadsdelarne, genom en gata, Kaptensgatan, utgående från hörnet af Högbergs- och Bergmansgatorna i sydvestlig riktning till hafvet, en del afskild och indelad till bostadstomter samt återstoden af området, genom en gata i fortsättning af och likaledes benämnd Skepparegatan, delad i tvenne hälfter och vidare genom en linie i öster och vester i två ungefär lika breda bälten. Dessa bälten äro åter i tvärriktning indelade sålunda att hvarje härigenom uppstående fabriksomt (med undantag af N:ris 11 vid Strandgatan i Fabrikskvarteret (F Q) N:o 179 och N:o 22 vid Fabriksgatan i (F Q) N:o 180), innehåller 100,000 à 160,000 kvadratfot i areal. Äfven Skeppsdockans område är betecknad som en dylik fabriksomt.

Vid genomförandet häraf har jag ej, enligt ordalydelsen uti utskottets godkända förslag, dragit gränsen eller Kaptensgatan uti en obruten linie i sydvestlig riktning till hafsstranden, utan brutit densamma vid skärningen med Petersgatan derifrån den löper parallelt med Jungfrustigen; härmed har jag afsett att åt fabriksomtterna lemna ett vidsträktare område längs den del af stranden, som skyddas af de utanför liggande Flis- och Ugnsholmarne.

I förbigående kan i sammanhang härmed påpekas att man såsom af den nyare kartan framgår genom en stentutfyllning mellan vestra Ugnsholmen och den närmaste af Flissholmen lätt åstadkommer en säker och skyddad hamn med 16 fots djupt inlopp mellan Flissholmen och F Q. N:o 181 och att härtill ej erfordras stora anläggningskostnader då sundet ifråga är endast 5 à 7 fot djupt och har fast botten.

Genom denna afvikelse eller brytning af Kaptensgatan erhålla äfven en del fabriks- och bostadstomter i kvarteren N:ris 129, 130 och 180 en lämpligare form.

Det förut bebyggda kvarteret N:o 130 är bibehållet oförändradt, ehuru det har olägenheten att vara alltförmycket smalt, men bestående byggnader och tomter förblifva sålunda orubbade och kunna dessa tomter, då de hafva tillbörlig bredd och till areal äro så stora som tvenne mindre tomter, dock med fördel bebyggas mot tvenne gator. Härigenom bibehålles dessutom den nu bestående Hafsgatan, hvarigenom en öppen plats mellan denna och stranden uppkommer, som framdeles säkerligen blir nyttig såsom upplags och möjligen äfven som handelsplats.

5:te. Är tomtgränsen mellan N:ris 8 och 10 vid Jägaregatan i kvarteret N:o

109 flyttad österut för att undvika rubbning af uppförda hus och är en dylik justering utförd i kvarteret N:o 81 och 120.

6:te. Äro kajarmarne i Sandvikshamnen uteslutna och strandkajen tillfölje deraf utdragen i något förändrad riktning i trakten af skeppsdockan.

7:de. Äro de båda planteringarne vid Repslagaregatan förändrade till fabriks-tomter, betecknade med F Q. N:ris 172 och 174.

8:de. Är kajlinien längs Gräsvikens strand, emellan ryska begravningsplatsen och kajen i Sandvikshamnen i Boulevardsgatans riktning, utesluten.

9:de. Är jemväl iakttaget att samtliga kvarter, gator, öppna platser och kajer äro försedda med namn eller nummer. Gatornas namn äro i allmänhet betydelselösa eller till sin betydelse omotiverade och skäl kunde kanhända finnas att använda t. ex. historiska personers och orters namn som beteckning för desamma, men då jag ej kan anse praktiskt att utbyta redan kända namn mot nya och endast enstaka spridda gator sålunda kunde erhålla namn af större intresse, har det synts mig lämpligare att begagna samma namn, som finnas på nu gällande stadsplan, ehuru något omkastade, då en del gator utgått och andra åter tillkommit.

Jemlikt Stadsfullmäktiges beslut af den 21 April 1885 är den åt nykterhetsföreningen Eos till bebyggande upplåtna platsen intagen såsom tomt N:o 46a i kvarteret N:o 113 vid Stora Robertsgatan.

Såsom redan nämndes äro dessutom några förslag till förändringar och tillägg af mig å kartorna införda nemligen:

a) Gengatans utvidgning till 40 fots bredd samt upplåtandet af tvenne tomter invid densamma N:ris 4 och 6. Då den enstaka tomten N:o 11 (adr. N:o 29) vid Nikolaigatan blifvit försäld och Broberget torde erbjuda tillräckligt utrymme för hvilken som helst publikbyggnad utan att taga densamma i anspråk, skulle större symmetri härigenom uppnås, hvarjemte Gengatans grundliga planering kunde bekostas med löseskillingen för dessa tomter och underhållet af gatan å denna sträcka från staden aflyftas.

b) Uteslutande af planteringarne längs Petersgatan. Marken består af kala berg hvarest någon vacker grönska svårligen kan åstadkommas, För den gårdsegare som redan tillöst sig N:o 2 vid sagde gata kan det väl det oaktadt stå fritt att begagna det för plantering afsedda området som sådan, om han ej föredrager att intaga området i byggnadstomten.

c) Odisponerade platsen invid den till föreningen Eos upplåtna N:o 46a vid Stora Robertsgatan är upptagen som byggnadstomt N:o 7a vid Rödbergsgatan i kvarteret N:o 113.

d) Det område, som den namnlösa gatan vesterom kvarteret N:o 91 intager, är fördeladt åt tomtinnehafvarene i nämnda kvarter. Denna gata torde icke komma att förmedla någon trafik af betydelse, men skulle för de små tomterna inom kvarteret, å hvilka dess underhåll ankommer, medföra dryga och onödiga kostnader. Någon

svårighet att erhålla respektive gårdsegares samtycke och förbindelse att inlösa dessa tillökningar i deras tomter torde ej behöfva befaras.

e) Å det såsom „Tomt för tillämnad kyrka“ betecknade området är det till Stadsfullmäktige inlemnade förslag till indelning numera inritadt.

De definitiva kartorna, som skola upprättas för att underställas regeringens fastställelse, äro utarbetade så långt ofvan uppräknade förändringar, hvilka ytterligare skola granskas och godkännas, sådant medgifvit.

Helsingfors stads Byggnadskontor den 7 September 1885.

Otto Ehrström.

Till Drätselkammaren i Helsingfors.

Jemlikt Drätselkammarens förordnande af den 6 november 1885 verkställdes i samma månad af undertecknade ledamot i Drätselkammaren och biträdande ingenjör vid stadens Byggnadskontor värdering af det uti gällande stadsplan som gata betecknade området vester om kvarteret 91, med anledning af väckt fråga om detta områdes införlifvande med nämnde kvarter, och tillstädeskommo härvid samtliga gårdsegare i kvarteret.

Vid förrättningen utröntes att tomterna N:o 28 vid Nylandsgatan och 12 vid Albertsgatan redan inkräktat en omkring 5 fot bred remsa utaf nämnda område, och framgår storleken, beskaffenheten och det af synemännen åsatta värdet å de delar af området, som vid inlösen komme att tillfalla hvarje särskild gård, af omstående tablå.

Att endast ungefärliga arealer kunnat uppgifvas, beror derpå att kvarterets längd i verkligheten icke öfverensstämmer med uppgifterna i tomteboken och råerna sålunda icke kunnat noggrant bestämmas utan en sådan reglering, som i § 5 af gällande Byggnadsordning föreskrifves; då skilnaden likväl endast utgör några tiotal kvadratfot på hvarje andel, torde denna omständighet icke utgöra något hinder för ärendets vidare behandling.

Tomtens nummer och egare.	Tillskottets ungefärliga areal i kvadratfot.	Markens beskaffenhet.	Andra omständigheter, som inverka på värdet.	Af synemännen åsatt värde per kvadratfot.	Totalvärde.
28 vid Nylandsgatan Kapten Sjöblom.	3050 (hvar- af 305 redan inkräktade)	Längs vestra grän- sen berg af mått- lig höjd.	Läget vid Ny- landsgatan.	40 p:i	Inlöses enl öf- verensk. den 20/11 1885. 1,220 mark.
12 vid Albertsgatan Lovisa Weckström.	3050 (hvar- af 305 redan inkräktade)	Som föregående.		30 p:i	915 mark.
13 vid Albertsgatan Gabriel Martelin.	3050	Som föregående.		30 p:i	915 mark.
14 vid Albertsgatan Gustafva Segersven.	3050	Bergbunden, men jemn.		35 p:i	1067 m. 50 p.
15 vid Albertsgatan Margareta Eklund.	3900	Längs södra grän- sen högt berg, resten jemn.		25 p:i	975 mark.
16 vid Albertsgatan P. Lebedeff.	3800	Längs norra grän- sen högt berg, resten jemn.	Läget vid Stora Robertsgatan.	50 p:i	1,900 mark.

Helsingfors den 13 November 1885.

G. U. Sandberg.

C. Hausen.

Helsingfors, Tidnings- & Tryckeri-aktiebolagets tryckeri, 1886.

Förslag till förändring af gällande stadsplan för Stadsdelen N:o 1 af Helsingfors.

 bestående tomter, hvilka förblifva oförändrade.

 nya och genom regleringen förändrade tomter.

N^o ( ) förändrade adressnumror.

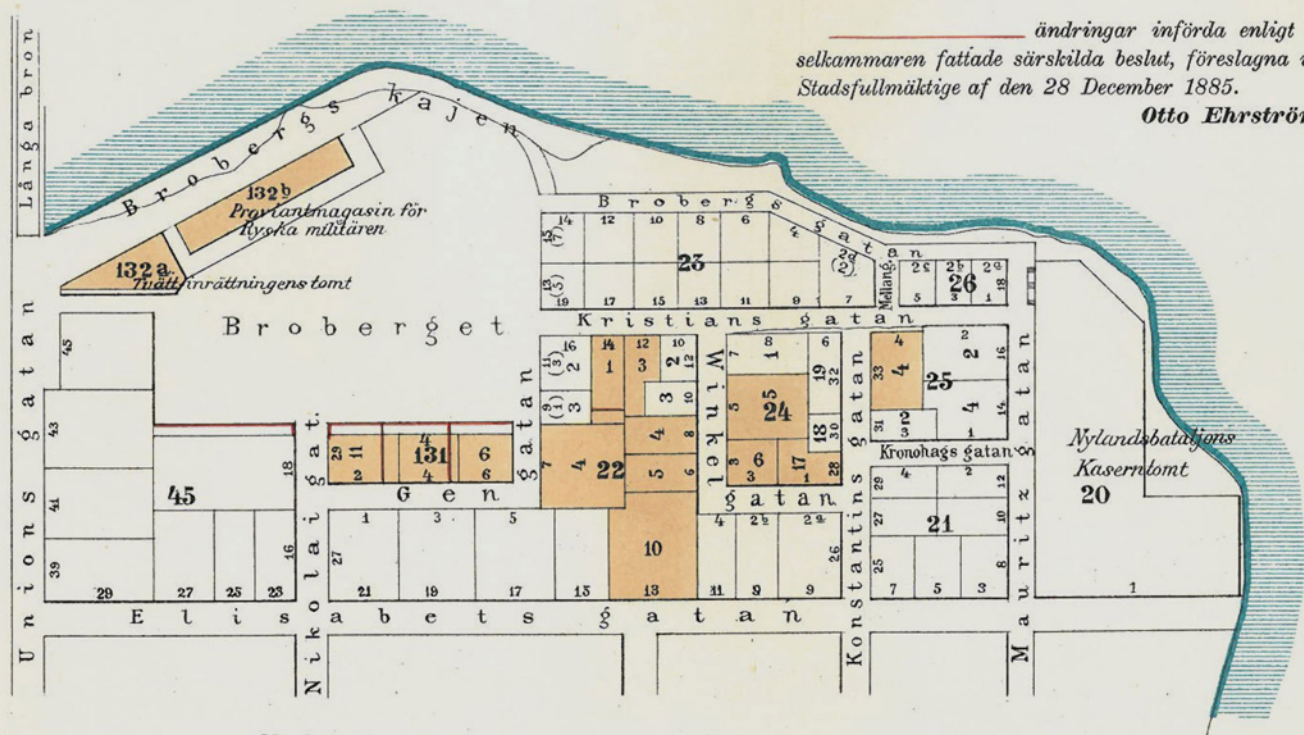
med ändringar och kompletteringar enligt Stadsfullmäktiges beslut af den 31 April 1885 samt af Byggnadskontoret föreslagna tillägg enl. skrifvelse till Drätselkammaren af den 7 September 1885.

Helsingfors stads Byggnadskontor den 25 Sept. 1885.

Otto Ehrström.

ändringar införda enligt af Drätselkammaren fattade särskilda beslut, föreslagna i bref till Stadsfullmäktige af den 28 December 1885.

Otto Ehrström.

Skala = 1: 4000.

100 50 0 400 800 1200 Fot

Stadgar för Helsingfors Folkbibliotek.

§ 1.

För att bereda stadens invånare och isynnerhet arbetarebefolkningen tillfälle till nyttig och bildande läsning, underhåller Helsingfors stad ett Folkbibliotek.

Med biblioteket är förenad en läsesal, der utom böcker äfven tidningar, tidskrifter och planschverk tillhandahållas den besökande.

§ 2.

För vården af biblioteket utse Stadsfullmäktige en Bestyrelse af tre ledamöter och tre suppleanter, valde för tre år sålunda, att årligen en ledamot och en suppleant afgå, de tvenne första åren efter lottning, sedan i tur. De invalde tillträda sin befattning vid påföljande års ingång, hvarvid ledamöterna utse bland sig en ordförande samt fördela sig emellan de ekonomiska och sekreteraregöromålen.

§ 3.

Bibliotekarie vid inrättningen antages af Stadsfullmäktige på förslag af Bestyrelsen, som vid yppad ledighet genom annons uppmana hugade sökande att inom trettio dagar anmäla sig hos Bestyrelsen. Tjensten besättes för en tid af fyra år, räknadt från Juni månads början, och är förenad med ett arvode, hvars belopp före ledigansläendet fastställes af Stadsfullmäktige.

Bestyrelsen antar efter behof biträde åt bibliotekarien äfvensom vaktmästare vid inrättningen.

Förslag till nya stadgar för Helsingfors Folkbibliotek.

§ 1.

För att bereda stadens invånare och isynnerhet arbetarebefolkningen tillfälle till nyttig och bildande läsning, underhåller Helsingfors stad ett folkbibliotek. Med detta är förenad en läsesal, där, utom böcker, äfven tidningar tidskrifter, och planschverk tillhandahållas de besökande.

§ 2.

För biblioteket utse Stadsfullmäktige en styrelse af tre ledamöter och tre suppleanter, valde för tre år sålunda, att årligen en ledamot och en suppleant afgå, de tvenne första åren efter lottning, sedan i tur. De invalde tillträda sin befattning vid påföljande års ingång, hvarvid ledamöterna bland sig utse en ordförande.

§ 3.

Bibliotekarie tillsättes af Stadsfullmäktige för tre år och tillträder sin befattning den 1 juni. Vid inträffande ledighet äger styrelsen anslå bibliotekarietjänsten ledig att inom trettio dagar skriftligen ansökas hos styrelsens ordförande, hvarå styrelsen åligger, att med eget yttrande insända handlingarna till Stadsfullmäktige. Afgår bibliotekarie oförmodadt, förordne styrelsen om tjänstens bestridande, till dess den hinner varda ordinariter besatt.

§ 4.

Bestyrelsen, hvars ledamöter äro ansvarige för förvaltningen i hvad på densamma ankommer, eger

att utöfva uppsigten öfver inrättningen, tillse att biblioteket och läsesalen på bestämda tider hållas öppna för allmänheten, äfvensom att meddela bibliotekarien och vaktmästaren de närmare föreskrifter, som med hänsyn till ordningens upprätthållande af omständigheterna påkallas;

att för inrättningen upphylla ändamålsenlig lokal samt låta brandförsäkra dess egendom;

att verkställa requisition af böcker, planschverk och tidningar samt föra fullständig inventarielängd öfver inrättningens bokförråd och öfriga tillhörigheter, äfvensom ombesörja uppgörandet och utgifvandet af realkatalog;

att å Drätselkammaren kvartalvis uppbara de medel, som af Stadsfullmäktige anslagits för inrättningens underhåll;

att årligen på föreskrifvet sätt afgifva förslag öfver inrättningens inkomster och utgifter för följande år samt räkning öfver de medel, som af Bestyrelsen omhänderhafts under nästföregående år;

samt att årligen vid December månads utgång uppgöra och till Stadsfullmäktige inlemna statistiskt affattad berättelse öfver inrättningens vård, dess förkofran och begagnande.

§ 5.

Bibliotekarien omhänderhar biblioteket och läsesalen samt ombesörjer utlåning och inbindning, ansvarar för vården af bokförrådet och inrättningens öfriga tillhörigheter.

§ 4.

Styrelsen tillkommer därjämte:

a) att hafva uppsigt öfver inrättningen samt i sådant afseende meddela bibliotekarien och vaktmästaren närmare föreskrifter;

b) att verkställa rekvisition af böcker och tidningar;

c) att efter behof hos Drätselkammaren anhålla om utanordning af de för biblioteket af Stadsfullmäktige anslagna medel samt öfver dessa och genom lånerörelsen influtna medel årligen inom därpå följande januari månad till Drätselkammaren insända redovisning;

d) att årligen före den 1 oktober till Drätselkammaren insända förslag öfver bibliotekets inkomster och utgifter för följande år;

e) att inom april månads utgång till Stadsfullmäktige afgifva statistiskt affattad berättelse öfver bibliotekets tillstånd och begagnande under näst föregående år;

f) att, på sätt i § 13 säges, verkställa inventering af biblioteket;

g) att antaga nödiga biträden och betjäning vid inrättningen.

§ 5.

Bibliotekarien, som ansvarar för vården af bibliotekets bokförråd och öfriga tillhörigheter, åligger:

a) att med erforderligt biträde ombesörja utlåningen och hafva uppsigt öfver läsesalen;

b) att ombesörja böckernas behöriga inbindning;

c) att upprätta nödiga kataloger öfver bokförrådet;

d) att under styrelsens inseende handhafva bibliotekets ekonomi samt närmaste tillsynen öfver folkbibliotekshuset;

e) att månatligen hos styrelsen redovisa för de genom lånerörelsen influtna medlen

samt afgifva förteckning öfver utestående plikter och skadeersättningar;

f) att tjänstgöra som styrelsens sekreterare;

g) att i öfrigt ställa sig bibliotekets ordningsregler och styrelsens föreskrifter till efterrättelse.

§ 6.

Biblioteket och läsesalen hållas året om på lämpliga tider afgiftsfritt tillgängliga för allmänheten. Emot en mindre afgift utlånas böcker från biblioteket åt en hvar, som icke på grund af vanvård eller försumlighet af Bestyrelsen förklarats oberättigad att begagna folkbiblioteket. Besökande, som gjort sig skyldig till åverkan eller oskickligt uppförande i läsesalen, kan af bibliotekarien utvisas.

§ 7.

Vid utgången af bibliotekariens tjänstetid och däremellan hvart annat år i början af juni månad anställles inventering af bibliotekets böcker, hvarvid inventeringsmännen, som utgöras af Bestyrelsens ledamöter och suppleanter samt tvenne af Stadsfullmäktige utsedde personer, ega ifrån inventeringslängden afföra förkomna böcker samt pröfva bibliotekets ersättningsanspråk.

Ordningsregler för Helsingfors Folkbibliotek.

§ 1.

Biblioteket och dess läsesal hållas tillgängliga för allmänheten minst tre timmar hvarje dag, med undantag af större högtidsdagar samt för tiden från den 1 Juni till den 1 September, då Bestyrelsen är berättigad att besluta om någon inskränkning af den tid, under hvilken inrättningen bör hållas öppen.

§ 2.

Från biblioteket utlånas böcker emot en afgift af 5 penni för volym, eller på halfårs-

§ 6.

Biblioteket och dess läsesal hållas afgiftsfritt tillgängliga för allmänheten minst tre timmar hvarje dag, med undantag af större högtidsdagar samt under tiden från 1 juni till den 1 september, då styrelsen är berättigad att besluta om någon inskränkning af den tid, under hvilken inrättningen bör hållas öppen.

§ 7.

Från biblioteket hemlånas böcker:

a) vid halfårs abbonnement mot en afgift af 1 mark, då 2 volymer kunna af abonnenten på en gång uttagas och samtidigt å lån innehafvas;

b) vid månads abbonnement mot en afgift af 25 penni, och

c) utan abbonnement mot en afgift af 5 penni för gången, då låntagaren i hvardera fallet emellertid endast äger rätt att utfå 1 volym, och bör denna vara behörigen återställd, innan nytt lån beviljas samma person.

Från biblioteket hemlånad bok bör låntagaren inom en månad återställa.

§ 8.

För rättighet att från biblioteket hemlåna böcker bör låntagare till biblioteket inlämna ett af gårdsägare, arbetsförman eller annan känd person undertecknad intyg, hvilket, upptagande låntagarens namn och adress, förordar honom till erhållande af lån från biblioteket.

§ 9.

Hvarje bok förses med lämpliga upplysningar om lånevilkoren, däri äfven angif-

och månads abonnement, i förra fallet emot en afgift af 1 mark för två volymer i gången, i det senare fallet emot en afgift af 25 penni för en volym i gången.

§ 3.

Hvarje bok förses med lämpliga upplysningar om villkoren för begagnandet, deri bland annat angifves för huru lång tid den utlånas, och bör boken ovilkorligen återställas inom denna tid eller ock derförinnan, ifall den för bibliotekets behof infordras. Försummar låntagare den bestämda terminen, vare skyldig att till biblioteket erlægga en plikt af 50 penni. Undandrager sig låntagare att på tillsägelse af bibliotekarien erlægga plikten, vare af Bestyrelsen på viss tid skild från rättigheten att begagna biblioteket och hafve förverkat inbetalt abonnement.

§ 4.

För skadade eller förkomna böcker är låntagaren skyldig att erlægga till biblioteket ett skadestånd, hvars belopp bestämmes af bibliotekarien. Nöjes låntagaren icke med åtgärden, eller är den förkomna bokens värde okänt, ankommer på Bestyrelsen att pröfva saken. Vägrar låntagaren utgifva skadeståndet, är han underkastad den påföljd i sista mom. af § 3 omförmäles.

§ 5.

Bibliotekarien besörjer utlåningen sålunda, att låntagarens namn och bostad jämte utlåningsdag införes i en journal, der äfven den erlagda afgiften eller abonnements biljettens nummer antecknas.

Öfver dem, som uttaga böcker till begagnande i läsesalen, föres en skild journal, och åligger bibliotekarien och vaktmästaren att vaka deröfver att de uttagna böckerna före bortgåendet återställas.

§ 6.

Hvarje månad redovisar bibliotekarien hos Bestyrelsen för de uppburna afgifterne och skadestånden samt inlemnar till Besty-

bes för huru lång tid den utlånas, och bör boken ovilkorligen återställas inom denna tid eller därförrinnan, i fall den för bibliotekets behof infordras. Försummar låntagare den bestämda terminen, betale 50 penni i plikt. Tredskar låntagare att erlægga plikten eller beträdes han med annan oordentlighet, må han af bibliotekarien kunna på viss tid skiljas från rättigheten att begagna biblioteket.

§ 10.

Om utlånad bok skadas eller förkommer, är låntagaren skyldig att ersätta skadan eller hela boken till belopp, som bestämmes af bibliotekarien, eller, därest låntagaren sådant fordrar, af styrelsen. Vägrar låntagaren betala skadeersättning, vare han underkastad den påföljd i sista mom. af § 9 omförmäles.

§ 11.

Vid besök i biblioteket och läsesalen äger enhvar ställa sig till efterrättelse ordningsreglerna på stället samt hörsamma bibliotekariens tillsägelser.

§ 12.

Tidningar och tidskrifter, som erforderlig tid legat tillgängliga i läsesalen, samlas efter hand, och äger styrelsen bestämma, hvilka af dem skola inbindas och införlifvas med biblioteket samt hvilka skola som makulatur försäljas.

§ 13.

Vid ombyte af bibliotekarie samt däremellan hvart annat år i början af juni månad anställles inventering af bibliotekets böcker, hvarvid inventeringsmännen, som utgöras af styrelsens ledamöter och suppleanter samt tvänne af Stadsfullmäktige utsedda personer, äga från inventeringslängden afföra förkomna böcker samt pröfva bibliotekets ersättningsanspråk.

relsen en förteckning öfver utestående boklån, plikter och skadestånd.

§ 7.

Vid årets slut afgifver bibliotekarien till Bestyrelsen berättelse om antal boklån under året, vid tillfället utestående eller förkomna böcker, frekvensen i läsesalen med mera, som kan tjena till upplysning om inrättningens verksamhet.

§ 8.

Tidningar och tidskrifter, som erforderlig tid legat tillgängliga i läsesalen, samlas efter hand, hvarefter det vid årets slut ankommer på Bestyrelsen att förordna om, hvilka af dem skola inbindas och införlifvas med biblioteket samt hvilka skola såsom makulatur försäljas.

§ 9.

Vid besöken i läsesalen eger enhvar att ställa sig till efterrättelse de föreskrifter Bestyrelsen derstädes låter anslå samt hör samma bibliotekariens tillsägelser.

Utskottsbetänkande i frågan om vattenledningens utsträckande till Sörnäs fängelse och Sörnäs bryggeri, Lappviks sjukhus samt Munkholmens benmjölsfabrik.

Vid sitt sammanträde den 1 December 1885 beslöto Stadsfullmäktige anmoda det utskott, som blifvit tillsatt för granskning af budgetförslaget för 1886, att jemväl yttra sig om de förslag, som af Drätselkammaren i skrifvelse af den 6 nästföregående November blifvit framställda med anledning af till Stadsfullmäktige inkomna och till Kammarens beredning hänskjutna ansökningar om vattenledningens utsträckande till Lappviks sjukhus, Sörnäs fängelse och bryggeri samt Munkholmens benmjölsfabrik.

I sitt angående budgetförslaget afgifna betänkande framhöll utskottet redan såsom sin åsigt att de kostnader, som beräknats vara erforderliga för utförandet af ifrågavarande utvidgning af vattenledningsnätet, voro så betydande att de ej lämpligen kunde uppföras på ordinarie budgeten, utan med allt skäl borde bestridas med på längre tid upplånade medel. På grund af denna sin uppfattning ansåg utskottet ej heller denna fråga stå i direkt samband med budgetbehandlingen, samt förbehöll sig såväl i anledning häraf som med afseende å ärendets omfattning att härom få till Fullmäktige afgifva särskildt utlåtande.

I detta afseende får utskottet nu, efter att närmare hafva granskat Drätselkammarens förslag, främst framhålla att utskottet obetingadt ansluter sig till åsigten att stadens egen fördel bjuder att bifalla till ansökningar om vattenledningens utsträckande jemväl till stadens omnejder, såvida vattentillgången i Wanda å sådant medgifver utan risk för staden att framdeles ej under alla förhållanden få sitt eget vattenbehof väl fylldt, samt tillfredsställande garantier af vederbörande ställas för en tillräcklig atkomst från de önskade nya ledningarna.

De af stadsingeniören Drätselkammaren meddelade upplysningarna angående den disponibla vattentillgången i Wanda å äro enligt utskottets tanke till fylles att skingra alla farhågor för möjlig vattenbrist derstädes under en lång tid framåt, om också staden i följd af den ständigt växande vattenkonsumtionen måste vara betänkt på att i sinom tid vidtaga åtgärder för ökande af det nuvarande vattenverkets uppfordringsförmåga. Med stöd häraf, och då utskottet jemväl anser de af Drätselkammaren påyrkade samt af vederbörande delvis redan utlofvade räntegarantierna å anläggningskostnaden för de ifrågavarande utvidgningarna af rörnätet tillfredsställande, anser sig utskottet böra i allo tillstyrka de begärda nya ledningarnes utförande för stadens räkning på de af Drätselkammaren föreslagna vilkor.

Att utskottet jemväl delar Drätselkammarens tanke om önskligheten af de nu ifrågasatta rörsträckningarnas åstadkommande med på längre tid upplånade medel, är redan antydt.

Innan Stadsfullmäktige dock vidtaga åtgärder för sammankallande af förstärkt antal Fullmäktige för afgörande af frågan om dylika medels anskaffande, anser utskottet skäl vara för handen att ordinarie Stadsfullmäktige af vederbörande anskaffa de för de nya ledningarna nödig ansedda räntegarantierna, hvilket lämpligast torde kunna ske genom Drätselkammaren.

På grund häraf får utskottet, med anslutning till Drätselkammarens förslag, förorda:

*att stadens vattenledning utsträckes till gränsen för de af Sörnäs straffängelse och Sörnäs aktiebryggeri disponerade områden, och till gränsen för Lappviks sjukanstalts område samt till Munkholmssundet, under vilkor, beträffande enhvar af dessa utvidgningar för sig, att statsverket, för Sörnäs fängelse, samt Sörnäs aktiebryggeri tillförsäkra staden en årlig inkomst från den gemensamma ledningen till fängelsets och bryggeriets områden, motsvarande sammanlagdt minst tolf procent å anläggningskostnaden för densamma, att statsverket, för Lappviks sjukhus, likaså garanterar staden en årlig inkomst från ledningen till sjukhusets område, uppgående åtminstone till tolf procent å anläggningskostnaden derför, äfvensom att Munkholmens fabriksbolag förbin-
der sig att till staden under tio år erlægga i årlig vattenkonsumtions-
avgift åtminstone ett belopp, som motsvarar åtta procent å kostnaden
för ledningen till Munkholmssundet;*

att för bekostande af dessa vattenledningsarbeten medel anskaffas genom lån på längre återbetalningstid än två år;

*att Stadsfullmäktige anmoda Drätselkammaren att af vederbörande fängelse- och sjukhusstyrelser, Sörnäs aktiebryggeri samt Munkholmens fabriksbolag införskaffa garantiförbindelser för ofvan sagda räntein-
komster från nämnda ledningar; samt*

*att Stadsfullmäktige, sedan sådana garantiförbindelser inlemnats, hos Magistraten anhålla om föranstaltande af val af förstärkte Stads-
fullmäktige för afgörande af frågan om anskaffande af medel för nu
berörda utsträckningar af vattenledningsnätet.*

Alldenstund ytterligare utvidgningar af stadens vattenledningsnät emellertid i framtiden äro att emotse samt desamma med allt fog, såsom äfven härförinnan delvis skett, bekostas med upplånade medel, anser sig utskottet slutligen böra framställa, huruvida Stadsfullmäktige ej ville

anmoda Drätselkammaren att vid beräkning af beloppet af det lån, staden inom kort torde finna skäl att upptaga, observera jemväl ett belopp af 150,000 à 200,000 mark för framtida utvidningar af vattenledningsnätet.

Af utskottets medlemmar hafva Herrar J. af Lindfors och U. Kurtén ej deltagit i behandlingen af förevarande ärende, äfvensom Herr Schildt, så vidt det rör ledningen till Munkholmen.

Helsingfors den 16 Februari 1886.

Th. Tallqvist.

Hj. Schildt.

G. Asp.

J. W. Runeberg.

F. W. Grönqvist.

DRÄTSELKAMMAREN

i

Helsingfors,

den 6 November 1885.

N° 265.

Till Helsingfors Stadsfullmäktige.

Med anledning af tvenne särskilda ansökningar, den ena å Direktionens för Sörnäs straffängelse vägnar och den andra för bolaget Sörnäs aktiebryggeri, om utsträckande af stadens vattenledning till nämnda fängelse och till Sörnäs bryggeri emot af sökandene åtagen garanti beträffande inkomsten från de begärda ledningarna, framstälde Drätselkammaren hos Stadsfullmäktige i skrifvelse af den 12 sistlidne Juni, att då kostnaden för desamma, enligt uppgjordt kostnadsförslag, komme att uppgå till en så betydlig summa som 21,100 mark, hvaraf 12,600 mark skulle belöpa sig å den gemensamma delen af ledningarna, 4,600 mark å förgreningen till Sörnäs och 3,900 mark å förgreningen till bryggeriet, samt då staden, enligt Kammarens tanke, i allmänhet icke hade skäl att för egen räkning utföra utvidningar af vattenledningsnätet utom sitt egentliga område, det allenast skulle lemnas sökandene öppet att låta på egen bekostnad genom stadens byggnadskontor verkställa ifrågavarande arbeten, med skyldighet för dem att för vattenkonsumtionen från de nya ledningarna erlægga till staden de i gällande vattenledningstaxa fastställda afgifter. — Vidare föreslog Drät-

selkammaren hos Stadsfullmäktige, uti skrifvelse af den 19 i sagde månad, med anledning af väckt fråga om vattenledningens utsträckande till Lappviks sjukhus, att då sjukhusets årliga förbrukning af vatten från den tillämnade ledningen upplysts öfverstiga 3,000,000 kannor, men konsumtionsafgiften till staden redan vid en förbrukning af endast sistnämnda vattenmängd kommer att motsvara omkring 12 procent å anläggningskostnaden, 17,800 mark, för ledningen, Fullmäktige måtte förklara staden villig att på egen bekostnad under sommaren nästkommande år utföra denna nya ledning från den nuvarandes slutpunkt vid Lappviksgatan till gränsen för sjukhusets område, under vilkor, att från sjukhusets sida en årlig vattenförbrukning af minst 3,000,000 kannor garanterades, samt att sjukhuset därför ersatte staden enligt gällande taxa, eller med 80 penni för 1,000 kannor, dock med den i taxan, vid en konsumtion af öfver 1,000,000 kannor om året, medgifna rabatt af 5 procent å afgiftsbeloppet, eller således med minst 2,280 mark.

Efter det Stadsfullmäktige den 30 sistlidne Juni till behandling förehaft Drätselkammarens omordade framställningar rörande det ifrågasatta utsträckandet af vattenledningen till Sörnäs fängelse, Sörnäs bryggeri och Lappviks sjukhus, anmodade Fullmäktige genom Magistraten Kammaren såväl att vid uppgörandet af budgetförslaget för nästa år taga i öfvervägande, om icke vattenledningsnätets dragande till nämnda fängelse och bryggeri, hvilket företag Kammaren, såsom ofvanföre sades, hade afstyrkt, borde komma till utförande, som ock att, med ledning af härtills vunnen erfrenhet rörande vattentillgången i Wanda å, utlåta sig, huruvida någon anledning till den fara föreläge, att vid den starka utvidgningen af vattenledningsnätet vattentillgången icke under alla förhållanden vore tillräcklig att hålla vattenledningen i ostörd gång.

Sedermera hafva Fullmäktige jemväl till Drätselkammarens yttrande remitterat en genom Magistraten till Fullmäktige inkommen ansökning af bolaget „Munkholmens fabriksbolag“, derom, att vattenledningen blefve i så måtto utsträckt, att bolaget kunde deraf betjena sig för sin fabriksrörelse å Munkholmen. — Och har Kammaren uti detta ärende inhemtat utlåtande af stadsingenjören Ehrström äfvensom kostnadsförslag för den nya ledning, som för ändamålet blefve erforderlig, nemligen under Styrmans-, Fiskare- och Munkholmsgatorna, från Sjömansgatan till Munkholmssundet, hvilket kostnadsförslag slutar sig å 22,000 mark, deri dock ingå arbeten, hufvudsakligast bergsprängning för sammanlagdt 5,850 mark, hvilka arbeten vid framdeles skeende anläggning af afloppskanaler under nämnda gator komme dessa till godo. Uti utlåtandet har stadsingenjören anfört bland annat, att då de vid nyssberörda gator belägna tomterna af gammalt vore bebyggda och de komme att af sina arrendatorer inlösas så snart desse genom den nya stadsplanens fastställelse sattes i tillfälle dertill, så kunde det, äfven på grund af den erfarenhet, som i enahanda afseende vunnits beträffande Ban-, Rödbergs- och Sjömansgatorna, förutses, att alla de ifrågavarande gårdarna inom loppet af de närmaste åren komme att intaga vattenledning. Stadsingenjören har derföre tillstyrkt vattenledningens dragande till Munkholmssundet emot de af Munkholmens fabriksbolag för sådan händelse erbjudna garantier, nemligen emot

förbindelse för bolaget att under tio år till stadskassan erlægga årligen i vattenkonsumtionsafgift ett belopp, motsvarande åtta procent å anläggningskapitalet, oberoende af under samma tid tillkommande andra konsumenter.

Alla de i det föregående berörda frågorna om vattenledningsnätets utvidgande har Kammaren haft under öfvervägande i sammanhang med det Kammaren uppgjort sitt förslag till nästa års budget för staden. Härvid har Kammaren främst lagt märke till, att totalbeloppet af kostnaderna för de ifrågavarande utvidgningarna skulle blifva ganska betydligt, i ty att dessa kostnader komme att utgöra:

för den gemensamma ledningen till gränsen emot Sörnäs straffängelses och Sörnäs aktiebryggeris områden, d. v. s. till den punkt, der ledningen sedan skulle förgrena sig åt hvardera hållet (ty dessa förgreningar inom hvardera området anser Kammaren i hvarje fall icke staden utan fängelset och bryggeriet böra utföra . . .	12,600	mark.
för ledningen till gränsen för Lappviks sjukanstals område	17,800	„
för ledningen till Munkholmssundet, då Kammaren ansett något afdrag ännu icke kunna göras för de arbeten, som stadsingeniören förmäلت tillgodokomma blifvande kanaler, enär ovisst är huru snart dessa komma till utförande	22,000	„
eller således inalles	52,400	mark.

Denna summa har Drätselkammaren funnit vara alltför stor, för att staden skulle bringa omförmälda utvidgningar till stånd med användande af uttaxerade medel; och har Kammaren fördenskull icke i sitt budgetförslag upptagit anslag härför.

Deremot anser Kammaren staden icke böra draga i betänkande att — för den händelse skäl eljes ej förekommer för staden att afhålla sig från dessa företag — utföra dem med för ändamålet upplånade medel. Ty vid den i förhållande till anläggningskostnaderna goda och af vederbörande garanterade inkomst, som de nya ledningarna komme att årligen inbringa, skulle deras anläggande för staden blifva en vinstgivande affär; och Kammaren måste hålla före, att staden öfverhufvud kan knappt för något ändamål upptaga lån med mera skäl, än för ett så beskaffadt, som det nu förevarande.

Hvad sedan angår spörjsmålet, huruvida antingen förhållandet med vattentillgången i Wanda å eller ock beskaffenheten af de nuvarande vattenledningsinrättningarna kunde lägga hinder i vägen för en så betydande utvidgning af rörnätet, som nu står i fråga, så hänvisar Kammaren i denna del till bilagda, af stadsingeniören Ehrström, på Kammarens anmodan, härom afgifna utlåtande. Herr Ehrström anför häri bland annat, att äfven vid det lägsta vattenstånd i Wanda å, som under många år iakttagits, har den disponibla vattenmängden derstädes utgjort 864,000 kubik fot i dygnet, hvaremot konsumtionen för vattenledningen under sistlidet år i medeltal uppgått allenast till 89,000 och maximum för konsumtionen till 150,000 kubik fot i dygnet, samt att således äfven vid en i möjligaste mån stegrad förbrukning någon vat-

tenbrist icke blefve att befara. Deremot vore det, då de nuvarande pumparne för-
 mätte uppfordra blott 200,000 kubik fot i dygnet, samt med tryckröret, af 12 tum
 diameter, emellan dem och reservoiren ej ens nyssnämnda vattenmängd på samma tid
 kunde med fördel upptryckas, att förutse, att konsumtionen i en framtid komme att
 öfverstiga det nuvarande vattenverkets uppfordringsförmåga. Staden blefve då nödsakad
 att låta nedlägga ett ytterligare tryckrör emellan pumpverket och vattenreservoir-
 ren samt att öka drifkraften genom anbringande af en ny turbin jemte uppställande
 af en ångpump i reserv, denna för att användas när, vid lägsta vattenstånd, vattnet
 — ehuru äfven då förefintligt i öfverflöd för stadens förbrukning — likväl ej gjorde
 tillfylles såsom drifkraft. Men denna utsigt och de härmed förenade kostnaderna
 borde icke afskräcka från att, der skäl dertill funnes, utsträcka vattenledningen inom
 staden och i dess omgifningar, emedan dylik utvidgning af affären dock komme att
 medföra vinst. Jemte det stadsingeniören vidare framhåller nödvändigheten af att nu
 redan, i och för erhållande af en reservmotor, anlägga en ångpump, afsedd att an-
 vändas då någon af pumparne eller turbinerna skola remonteras eller ock isbildning
 förhindrar deras hållande i gång, samt utlofvar att härom aflemna särskildt förslag,
 stannar han slutligen vid att såsom sin åsigt uttala: att rörnätet småningom, men kon-
 tinuerligt, borde utsträckas till alla delar af staden, oberoende af den afkastning, som
 deraf vore att påräkna; samt att rörnätet omedelbart borde utsträckas, inom eller utom
 staden, till de lägenheter eller inrättningar, som härom ansöka och därför erbjuda
 tillfredsställande räntegarantier.

I betraktande af hvad stadsingeniören i anförd mätto framhållit, borde således
 hvarken vattenförhållandena i Wanda å eller utsigten af framdeles nödigblifvande ut-
 vidgningar af vattenledningsverken väcka betänkligheter emot nu i frågavarande ut-
 sträckningar af rörnätet. Icke heller andra hinder har Kammaren funnit emot dem
 förekomma. I sitt ofvanberörda utlåtande af den 12 sistlidne Juni afstyrkte väl Kam-
 maren rörnätets dragande till Sörnäs fängelse och Sörnäs bryggeri; men dels förut-
 satte Kammaren icke då, att kostnaden härför skulle bestridas med lån, dels har frå-
 gan äfven eljes inträdt i ett förändradt skede, då Fullmäktige efteråt, genom att bi-
 falla till vattenledningens utsträckande till Arabia fabrik visat sig icke omfatta den af
 Kammaren vid förberörda tillfälle förordade satsen, att staden i allmänhet blott inom
 sitt egentliga område och sitt omedelbara granskap borde för egen räkning utföra
 dylika anläggningar; och har Kammaren på grund häraf ansett sig ej mera böra vid-
 hålla sitt nämnda afstyrkande utlåtande. — Å andra sidan har Kammaren deremot
 funnit icke blott de af sökandene förebragta skälen utan ock, såsom ofvanföre antydts,
 hänsynen till stadens egen fördel tala för, att staden måtte samtycka till att utföra
 oftanämnda vattenledningsarbeten, naturligtvis under förutsättning af tillräckliga ränte-
 garantier från vederbörandes sida. I detta hänseende upprepar Kammaren, beträffande
 ledningen till Lappviks sjukhus, sitt uti skrifvelsen af den 19 sistlidne Juni i ämnet
 framställda förslag, enligt hvilket staden skulle förbehålla sig, att från sjukhusets sida
 en årlig vattenförbrukning af minst 3,000,000 kannor, eller med andra ord en kon-

sumtionsafgift, motsvarande minst 12 procent å anläggningskostnaden för samma ledning, 17,800 mark, garanteras. Vidare tillstyrker Kammaren, vidkommande de öfriga anläggningarna, det förbehåll, att statsverket, för Sörnäs fängelse, samt Sörnäs aktiebryggeri med fördelning sig emellan i förhållande till den blifvande konsumtionen eller efter annan öfverenskommen grund, tillförsäkra staden en årlig inkomst från den gemensamma ledningen till fängelsets och bryggeriets områden, motsvarande sammanlagdt minst tolf procent å anläggningskostnaden derför, 12,600 mark, — detta, hvad bryggeriet beträffar, oberoende af den garanti detsamma tidigare iklädt sig i afseende å den härförinnan utförda ledningen till östra chausséen, — samt att Munkholmens fabriksbolag, på sätt det erbjudit sig, förbinder sig att till staden under tio år erlägga i årlig vattenkonsumtionsafgift åtminstone ett belopp, som motsvarar åtta procent å kostnaden, 22,000 mark, för denna ledning. Att sistnämnda procenttal sålunda föreslås lägre än de förra, motiveras deraf, att ledningen till Munkholmen, såsom ofvanföre framhölls, komme att dragas inom staden, längs gator, vid hvilka tomterna redan äro bebyggda och vattenafnämare derföre inom kort vore att påräkna, samt att omförmälda betalningsskyldighet för Munkholmens fabriksbolag, oaktadt sådana konsumenter anmälte sig, icke komme under de bestämda tio åren att minska.

Uti särskild skrifvelse af den 30 sistlidne Oktober har Drätselkammaren hos Fullmäktige föreslagit, att åt staden skulle uppköpas ett ändamålsenligt mudderverk med dertill hörande prämar samt att de härför erforderliga medlen skulle genom lån på längre återbetalningstid än två år anskaffas. Då alltså både detta ärende och det nu förevarande skulle ankomma å förstärkte Stadsfullmäktiges afgörande, blefve det, enligt Kammarens tanke, lämpligast, att desse utsåges för att behandla de begge frågorna i ett sammanhang.

På grund af det nu anförda anser Kammaren sig således böra förorda

att stadens vattenledning utsträcker till gränsen för de af Sörnäs straff-fängelse och Sörnäs aktiebryggeri disponerade områden, och till gränsen för Lappviks sjukanstalts område samt till Munkholmssundet, under villkor, beträffande enhvar af dessa utvidgningar för sig, att statsverket, för Sörnäs fängelse, samt Sörnäs aktiebryggeri tillförsäkra staden en årlig inkomst från den gemensamma ledningen till fängelsets och bryggeriets områden, motsvarande sammanlagdt minst tolf procent å anläggningskostnaden för densamma, att statsverket, för Lappviks sjukhus, likaså garanterar staden en årlig inkomst från ledningen till sjukhusets område, uppgående åtminstone till tolf procent å anläggningskostnaden derför, äfvensom att Munkholmens fabriksbolag förbinder sig att till staden under tio år erlägga i årlig vattenkonsumtionsafgift åtminstone ett belopp, som motsvarar åtta procent å kostnaden för ledningen till Munkholmssundet; samt

att, för bekostande af förenämnda vattenledningsarbeten, ett lån, ställdt på längre återbetalningstid än två år, af staden upptages.

Med afseende härpå äfvensom å Drätselkammarens ofvanberörda hemställan om ett mudderverks anskaffande åt staden, får Kammaren alltså vördsamt föreslå, det Fullmäktige ville

hos Magistraten anhålla om föranstaltande af val utaf förstärkte Stadsfullmäktige för afgörande af frågan om utsträckande af stadens vattenledning till Sörnäs straffängelse, Sörnäs bryggeri, Lappviks sjukhus och Munkholmsundet samt, i sammanhang dermed, för frågan om inköpande af ett ändamålsenligt mudderverk för stadens räkning.

De af Stadsfullmäktige till Drätselkammaren öfversända handlingarna angående vattenledningsnätets dragande till Sörnäs fängelse, Sörnäs bryggeri och Munkholmen, äfvensom stadsingenjören Ehrströms ofvanberörda, i sistnämnda ärende aflemnade utlåtande och kostnadsförslag får Kammaren härjemte bilägga.

På Drätselkammarens vägnar:

E. Öhman.

Lars Homén.

DRÄTSELKAMMAREN.

i

HELSINGFORS,

den 5 Februari 1886,

N° 33.

Handlingar angående bokföringen och förvaltningen af till staden donerade fonder.

Till Helsingfors Stadsfullmäktige.

Sedan revisorerne af stadens räkenskaper för år 1884 hade i sin om revisionen afgifna berättelse framställt särskilda önskningsmål och förslag rörande bokföringen och förvaltningen af de till staden donerade fonderna samt om dispositionen af deras afkastning, förbehöll Drätselkammaren sig uti sin i anledning af revisionsberättelsen den 12 Juni 1885 aflemnade förklaring att längre fram få hos Stadsfullmäktige uttala sig öfver berörda önskningsmål och förslag. Sedermera, och i sammanhang med det Kammaren uti skrifvelse till Fullmäktige af den 2 Oktober nyssagde år afgaf utlåtande öfver Fattigvårdsstyrelsens hos Fullmäktige gjorda framställning om anordnande af sådan förvaltning utaf några af de till fattigvården donerade fonderna, att de komme att afkasta sex procents årlig ränta, meddelade Kammaren Fullmäktige, det Kammarer för att kunna slutbehandla det ärende, hvarom revisorerne väckt fråga, hade funnit nödigt att tillsätta ett särskildt utskott, bestående af sekreteraren i fattigvårdsstyrelsen kamreraren G. A. Wendell, stadskamreraren T. Holmberg och undertecknad Kammarerens ordförande, hvilket utskott skulle införskaffa, såvidt möjligt, fullständig utredning rörande tillkomsten af och syftet med de donerade fonderna äfvensom öfverväga och aflemba yttrande huruvida och i hvilken mån en förändring i det nuvarande sättet för bokföringen af desamma vore af nöden.

Detta sitt uppdrag har utskottet sedermera fullgjort medelst inlemnande till Kammarer af härhos bilagda betänkande i ämnet, åtföljdt af nu jemväl närslutna öfversigt och specifikation af samtliga till staden donerade fonder jemte styrkta afskrifter af de dem rörande handlingar, hvilka utreda tiden när och ändamålet hvartför de tillkommit. Uti betänkandet, hvartill Kammarer tillåter sig endast hänvisa, föreslås i öfrigt särskilda förändringar såväl i afseende å dispositionen af räntorna å en del fonder, som ock vidkommande fondernas bokföring.

Vid granskningen af detta betänkande har Kammarer funnit samtliga de derstädes ingående förslagen befogade och ändamålsenliga samt förty för sin del godkänt dem. Och då det å Kammarer ankommer att meddela föreskrifter rörande bokföringen å drätselkontoret, har Kammarer, under förutsättning af Fullmäktiges godkännande deraf, låtit bokföringen af de donerade fonderna redan från innevarande års början anordnas i öfverensstämmelse med hvad hithörande del af betänkandet innehåller.

Det återstår således för Kammaren blott att hos Fullmäktige härmed vörd-
samst tillstyrka

*att Fullmäktige ville godkänna och till efterrättelse fastställa alla de
förslag, som i förenämnda utskottsbetänkande angående förvaltningen och bok-
föringen af de till staden donerade fonderna finnas framställda.*

De nu bilagda handlingarna torde Kammaren återfå sedan behovet af dem
för Fullmäktige upphört.

På Drätselkammarens vägnar:

E. Öhman.

Lars Homén.

Utskottsbetänkande angående förvaltningen och bokföringen af de
till Helsingfors stads fattigvård donerade fonder.

Med anledning af det önskningsmål och förslag, som revisorerne af Helsing-
fors stads räkenskaper för år 1884 i revisionsberättelsen hade framställt rörande bok-
föringen och förvaltningen af de till stadens fattigvård donerade fonderna samt om
dispositionen af deras afkastning, uppdrog Drätselkammaren den 2 sistlidne Oktober
åt undertecknade, såsom ett särskildt utskott, att införskaffa, såvidt möjligt, fullstän-
dig utredning rörande tillkomsten af och syftet med ifrågavarande fonder äfvensom
öfverväga och aflemna yttrande huruvida och i hvilken mån en förändring i det nuva-
rande sättet för bokföringen af desamma vore af nöden.

Till fullgörande af detta sitt uppdrag får utskottet härhos bilägga såväl en
förteckning öfver och specifikation af samtliga till staden donerade fonder, i hvilken
förteckning de äro upptagna i den ordning de tillkommit, med bifogande jemväl af
korta uppgifter om deras ändamål m. m., som ock bestyrkta afskrifter eller transsum-
ter af de sagda fonder rörande donationsurkunderna, för såvidt sådana kunnat ur äldre
protokoll och räkenskaper framletas. För de fonder, beträffande hvilka några egentliga
gåfvobref eller testamenten icke kunnat påfinnas, hafva emellertid afskrifter af de tidi-
gaste handlingarna angående fonden tagits; och har sålunda äfven för dessa fonder
både tiden när och ändamålet hvarför de tillkommit tillfyllest utredts.

Ofvannämnda revisionsberättelse för år 1884 uppräknar under kontot „Done-
rade fonder N:o 1, hvaraf staden uppbär räntan“, tjugufyra särskilda, till namn och
belopp specificerade fonder samt slutar med ett oförklaradt saldo af 9,181 mark 73
penni. Något sådant saldo förefinnes emellertid icke i verkligheten, utan härleder sig
det förmenta saldot förnämligast dels deraf, att revisorerne uteglömt tvenne fonder,
af hvilka dock den ena finnes angifven i fattigvårdens äldre reglemente af år 1863,

dels ock deraf att en stor del fonder till kapitalbelopp uppgifvits oriktigt jemte det äfven med den gemensamt utförda räntebalansen enahanda förhållande eger rum.

Med upptagande af de riktiga beloppen gestalta sig således fonderna N:o 1 såsom följer:

I. Sederholms arfvingars fond	2,057: 14.
N. Heidenstrauchs "	1,028: 57.
J. A. Ehrenströms "	1,142: 86.
C. J. Nordenstams "	1,142: 86.
J. D. Weckströms "	4,800: —
Finska frimurarelogernas "	8,160: —
Medborgarekassans "	4,828: 57.
Kyrkofattigkassans "	2,148: 57.
Sveaborgs skol-, fattigvårds- och arbetshusinrättnings fond	8,022: 86.
L. J. Sederholms fond	571: 43.
C. O. af Forselles "	1,142: 86.
J. Mobergs "	1,708: 57.
P. Demidoffs "	2,765: 71.
O. Palmblads "	1,451: 43.
A. Ekholms "	3,428: 57.
G. C. Brobergs "	571: 44.
C. C. Schulins "	2,000: —
L. Oikelins "	452: —
M. C. Mattheiszens "	4,000: —
Nikolai I:stes " (200 aktier i societetshuset)	22,800: —
Nikolai Alexandrovitsch' fond för feberlasarettet	10,000: —
W. Elgs fond för en fattigskola	34,046: —
Lancasterskolefonden, 80 aktier i societetshuset	9,200: —
E. Soltikoffs fond för feberlasarettet	2,400: —
Nikolai I:stes för fattigvården	9,142: 86.
C. Othmans fond	80: —
Upplupna räntor et kursvinst	822: 95.
	Summa mk 139,915: 25.

Beträffande nu först frågan om dispositionen af ränteafkastningen från de under Drätselkammarens förvaltning stående, till ett antal af 45 uppgående fonderna, så är staden sjelffallet förpligtad att iakttaga de vilkor, hvarunder donationerna blifvit gjorda. Bestämningarna härom i donationsurkunderna — i afseende å hvilka bestämningar utskottet hänvisar till ofvanberörda afskrifter och transsumter af hithörande handlingar — gifva sålunda vid handen, att räntorna å de skilda fonderna kunna eller böra på efterföljande sätt användas.

Åtskilliga utaf fonderna äro donerade till fattigvårdsinrättningen härstädes,

utan att några närmare föreskrifter blifvit uttryckligen eller antydningssvis meddelade rörande sättet för desammas tillgodogörande för ändamålet. Hit höra J. Sederholms, N. Heidenstrauchs, C. J. Nordenstams, J. D. Weckströms, finska frimurarelogernas, Helsingfors stads invånares (medborgarekassans), Helsingfors stads kyrkofattigkassas, Sveaborgs skole-, fattigvårds- och arbetshusinrättnings, L. Sederholms, C. O. af Forselles', J. Mobergs, J. A. Ehrenströms, Kejsar Nikolai I:s (200 aktier i societetshuset), Kejsar Nikolai I:s jemte gemåls, A. Ekholms och C. C. Schulins fonder, eller tillsammans 16 fonder. Då staden uppehåller och bekostar fattigvårdsinrättningen, kan vid ofvanförda förhållande stadens rätt att sjelf uppbära räntorna å dessa fonder icke vara tvifvel underkastad. Till och med skulle staden uppenbarligen varit berättigad att i nämnda inrättning nedlägga sjelfva kapitalbeloppen af dem utaf förberörda fonder, beträffande hvilka donator icke uttryckligen eller antydningssvis föreskrifvit att desamma borde äfven efter det inrättningen kommit till stånd, såsom „stående fonder“ eller „stående kapital“ bibehållas, eller således kapitalbeloppen af alla de öfriga utom C. J. Nordenstams samt Sveaborgs skole-, fattigvårds- och arbetshusinrättnings- äfvensom måhända Nikolai I:s societetshusaktie fonder — hvilket utskottet emellertid blott i förbigående omnämner. — Enahanda förhållande, att räntorna böra tillfalla staden, måste ännu anses ega rum med följande, ehuru väl för vissa speciela ändamål donerade fonder, nemligen W. Elgs fond för „bättre organisation af fattigskolan“ (donerad såsom ett „stående kapital“), „danssällskapet i Helsingfors“ fond för inrättande af en bell-lancasterskola, Helsingfors invånares fond för inrättande vid stadens då tillämnade feberlasarett af en efter aflidne tronföljaren Nikolai Alexandrovitsch benämnd afdelning och C. Soltikoff's fond för samma lasarett, enär staden inrättat och vidmakthåller både folkskolor och feberlasarett. — Utskottet föreslår således:

att den ränta, som ofvan uppräknade tjugu till förmon för Helsingfors stads fattigvård, folkskoleväsen och sundhetsvård utan bestämning om utdelning af räntan donerade fonder årligen afkasta, fartfarande, såsom härintills, ingår i stadskassan.

Vidare förekomma bland ifrågavarande fonder sådana som blifvit donerade till „stadens fattiga“ (i ett fall till „Helsingfors fattigkassa“) under uttryckligt uttalande eller åtminstone påtaglig förutsättning, att den årliga räntan skulle af fattigvårdsstyren i en eller annan form förr eller senare, antingen blott enligt dess pröfning eller ock med iakttagande af vissa bestämda grunder för fördelningen, utdelas bland de nödlidande af stadens invånare. Till det förstnämnda slaget eller de fonder, beträffande hvilka det blifvit utan närmare föreskrifter öfverlemnadt åt fattigvårdsstyrelsen att bestämma om räntefördelningen, höra C. G. Hanells, P. Demidoff's (hvarom skriftlig donationsafhandling saknas och sannolikt aldrig blifvit utfärdad). O. Palmblads, C. G. Brobergs, L. Oikelins, M. C. Mattheizens och C. Othmans fonder, af hvilka de sex sistnämnda härtils oriktigt upptagits under kontot „donerade fonder N:o 1, hvaraf staden uppbär räntan“. Till det andra slaget eller dem, i afseende å hvilka vissa

grunder för ränteutdelningen finnas bestämda, höra åter: A. F. Siercks (donerad till „torftiga och behöfvande, som först alltid väljas af borgareståndet“), W. Elgs (för „les pauvres honteux“; räntan fördelas mellan nio de mest behöfvande af detta slags fattige), C. Sierckens (räntan fördelas emellan tre enkor af handelsklassen), E. M. Lampas (räntan utdelas till enkor och oförsörjda döttrar efter handels- eller embetsmän, dock med iakttagande af att kapitalet årligen ökas med minst 50 rubel banco assignationer), H. C. Gripenbergs (tvenne särskilda fonder, af hvilka den ena donerats „till förstärkande af den fond eller inrättning, som framdeles i Helsingfors kan bildas i afsigt att förekomma bettlande barns kringvandrande och till befordrande af deras moraliska förbättring“ och den andra „till bildande af en pensionsfond för medellösa, ogifta fruntimmer i Helsingfors af ståndspersonsklassen“, sålunda att den årliga räntan fördelas emellan tio sådana; men sålänge sistnämnda inrättning ej kommit till stånd användes räntan å den därför afsedda fonden till en dylik pensionslott, som nyss omförmäls), M. Weckströms (räntan tillfaller närmast tvenne af testators eller hans hustrus anhöriga, men, om sådana ej finnas, „pauvres honteux“) och L. Gardbergs (räntan tilldelas någon fattig handlandeanka) fonder. Till det nästnämnda slaget af donationer bör äfven fogas A. S. Arosins fond, hvaraf, (oberäknadt understöd till tre uppgifna personer under deras lifstid) räntan skall halfårsvis utdelas till fattiga, här bosatta, till 45 års ålder hunna, ogifta fruntimmer af ståndspersonsklassen för deras lifstid, men emellan hvilken fond och de öfriga den olikhet eger rum, att stadens kyrkoherde i samråd med Magistraten eger bestämma hvilka personer skola komma i åtnjutande af understöden. — Med dispositionen af ränteafkastningen från de ofvan berörda fonderna anser utskottet följaktligen den förändring böra vidtagas, att räntan af Demidoffs, Palmblads, Brobergs, Oikelins, Mattheiszens och Othmans fonder kommer att — likasom nu eger rum med de öfriga, förutom Arosins fond — disponeras af fattigvårdsstyrelsen, att räntan å Gripenbergs fonder, å den ena dock endast intill dess den dermed åsyftade inrättningen för vanvårdade barn kommit till stånd, jemväl får disponeras af fattigvårdsstyrelsen, i stället för, såsom härtills varit fallet, af fruntimmersföreningen, samt att den i donationsurkunden rörande Lampas fond ingående föreskriften om fondens årliga ökande med 50 rubel banco assignationer eller motsvarande 70 mark blifver behörigen iakttagen.

I den nu berörda delen af ämnet föreslår utskottet följaktligen

att den årliga räntan å ofvan uppräknade sexton, till fattigas bispringande medelst utdelning af räntan donerade fonder, disponeras till dylika understöd, nemligen räntan å alla de öfriga fonderna, förutom den Arosinska, af fattigvårdsstyrelsen, och å den sistnämnda fonden af stadens Magistrat och kyrkoherde gemensamt, med iakttagande i hvardera fallet, för såvidt särskilda föreskrifter i afseende å utdelningen lemnats af donatorerne, att desamma behörigen iakttagas.

För utgifvande af understöd och premier åt skolelever finnas under Drätsel-

kammarens förvaltning följande donerade fonder: C. O. Cronstedts, J. H. von Guttoffskijs och C. P. Nybergs gemensamma fond, hvilken blifvit till „allmänna fattigvårds och undervisningsinrättningen i Helsingfors“ öfverlåten såsom „ett stående kapital, som af Direktionen öfver sistnämnda inrättning årligen bör förräntas och för hvilken årliga ränta fattiga barn af finska fästningarnas förra garnisoner, så länge sådana i orten finnas, framför andra böra under Direktionens uppsigt och vård åtnjuta fri undervisning“; Helsingfors utskänknings aktiebolags stipendiifond för realskolan, å hvilken fond den årliga räntan är anslagen till premier åt de bästa af härvarande realskolas elever; äfvensom de i anledning af regeringsjubileet den 2 Mars 1880 insamlade stipendiifonderna, hvilkas räntor, jemlikt Stadsfullmäktiges beslut af den 23 Oktober 1883, skola användas till stipendier och belöningar åt deraf förtjente elever dels vid folkskolorna dels vid realskolan, i enlighet med folkskoledirektionens och lärarekollegiets vid realskolan närmare bestämmande. Från Cronstedt, Guttoffskijs och Nybergs fond har räntan härtills sålunda disponerats, att den ur stadskassan utbetalts till Fattigvårdsstyrelsen, hvilken derefter tillhandahållit densamma Fruntimmersföreningen; men med hänsyn till donationsurkundens bestämning i detta afseende, anser utskottet den förändring häri böra vidtagas, att nämnda ränta från stadskassan utgifves till Folkskoledirektionen, för att af denna till sitt ändamål, bekostande af fattiga barns skolundervisning, användas. Från de förberörda stipendiifonderna skulle räntan deremot fortfarande disponeras på samma sätt, som härintills. Utskottet föreslår således

att den årliga räntan å ofvannämnda fyra till understöd, stipendier och belöningar åt skolelever donerade fonder, disponeras, räntan å Cronstedts, Guttoffskijs och Nybergs fond af Folkskoledirektionen till understöd åt meddellösa elever vid folkskolorna, och å de öfriga fonderna af resp. skoldirektioner till stipendier och premier åt elever vid folkskolorna och realskolan, som gjort sig deraf förtjenta.

Ännu andra donationer, som gjorts för ett och samma ändamål, äro: J. P. Chrogius' fond, hvilken under namn af „barnhus inrättningsfonden“ donerats „såsom grundfond till en barnhusinrättning“ och hvarå den årliga räntan skall användas till „fattiga barns underhåll och vårdande“; samt H. Arnells fond, testamenterad till underhåll af det härstädes inrättade barnhemmet, dock sålunda att ett årligt understöd af fyrahundra mark tillagts testamentsgifvarens tjenarinna Wilhelmina Backström för hennes lifstid. — Räntan å förstnämnda fond har härtills från stadskassan utbetalts till fattigvårdsstyrelsen och af denna öfverlemnats till fruntimmersföreningen; men torde detta böra förenklas sålunda, att sagda ränta omedelbart tillhandahålles fruntimmersföreningen, likasom äfven sker med räntan å Arnells fond, efter det W. Backströms understöd, som hon fått direkt lyfta från stadskassan, afdragits. Utskottet tillstyrker fördenskull

att de årliga räntorna å ofvannämnda tvenne fonder för barnhemmet få för sitt ändamål disponeras af fruntimmersföreningen, dock med undantag af

det åt Wilhelmina Backström för hennes återstående lifstid bestämda anslaget hvilket till henne omedelbart från stadskassan utbetalas.

Angående K. W. Törmäläs donation „till en grundfond till ett blifvande hem för trogna ålderstigna tjenarinnor i Helsingfors“ och Helsingfors utskänknings aktiebolags donation „till en grundfond för uppförande af en asyl för vanartade barn“, å hvilka fonder räntan härtills icke disponerats, utan årligen lagts till kapitalet, anser utskottet ett enahanda förfarande fortsättningsvis böra följas, enär fondernas kapitaltillgångar ännu tills vidare äro alltför otillräckliga — äfven, vidkommande den sednare fonden, med inberäkning af den utaf de Gripenbergska fonderna, som anslagits för ett likartadt ändamål — för att tillåta förverkligande nu redan af donationernas syftemål; och föreslår utskottet derföre

att dessa begge fonder fortfarande tills vidare endast förräntas och ökas medelst räntans läggande till kapitalet samt att frågan om disponerande af deras afkastning lemmas beroende på upptagande framdeles.

Rörande den utaf åtskilliga medlemmar af Helsingfors kommun sammanbragta fonden „för dygdigt tjänstefolks belönande“ hafva Stadsfullmäktige den 2 Mars 1875 beslutit, att densamma skulle af stadens drätselverk förvaltas och förräntas intills den uppgått till en summa af 10,000 mark, hvarefter Fullmäktige ville ingå i närmare pröfning af sättet, på hvilket fonden inom gränserna af det dermed afsedda ändamålet måtte lämpligast användas. Med anmälan, att fonden vid innevarande års början uppgått till nämnda belopp, bör utskottet förty föreslå aflåtandet till Stadsfullmäktige af en framställning derom

att Stadsfullmäktige nu ville, i enlighet med deras gjorda förbehåll, besluta om sättet för nämnda fonds användande lill det dermed åsyftade ändamålet.

Slutligen bör utskottet för fullständighetens skull nämna att, förutom ofvan uppräknade, under Drätselkammarens förvaltning stående fonder ännu följande doneerade fonder finnas, hvilka förvaltas dels af stadens fattigvårdsstyrelse, dels af direktionen för stadens folkskolor, nemligen:

M. Bergmans fond, hvarå räntan skall användas till understöd åt välkända och i ekonomiskt betryck stadda qvinliga medlemmar af Helsingfors stadskommun. Denna fond förvaltas, enligt testamentets ordalydelse, af fattigvårdsstyrelsen.

A. Karamzins hemgifts- och hemgiftsbrefsfonder, af hvilkas räntor hemgiftsbref å 500 mark årligen skola tilldelas fyra de bästa från högre folkskolan för flickor i Helsingfors efter fulländad kurs afgångna elever. Denna hemgift får af dem lyftas först sedan de ingått af skoldirektionen godkändt gifte, eller med beröm genomgått folkskolelärarinneseminarium eller handelsskola, eller i 20 års tid oförvitligt tjanat, helst i samma familj. Intills något af dessa vilkor uppfyllts, åtnjuta de endast den

årliga räntan å hemgiftsbeloppet. Denna fond likasom de efterföljande förvaltas, på grund af Kejsrerliga Senatens utslag i ämnet, af direktionen för folkskolorna.

J. H. Lindroos' och J. E. Ollonqvists fonder, å hvilka begge räntan skall användas till anskaffande af beklädnad åt medellösa elever i stadens folkskolor.

Helsingfors sparbanks principalers fond, hvars räntor användas till premier åt folkskoleelever; äfvensom

Helsingfors utskänkningsaktiebolags stipendiefond för gossar i stadens folkskolor.

Då drätselverket, såsom nämndt, icke eger taga någon befattning med nu omnämnda fonder, tillkommer det ej heller utskottet att afgifva yttrande eller förslag rörande handhafvandet af desammas förvaltning.

Hvad sedan angår sättet för bokföringen af de under Drätselkammrens förvaltning stående donerade fonderna, så har utskottet funnit sig böra framhålla, att det, enligt utskottets tanke, icke skulle medföra något gagn eller underlätta öfversikten af fonderna, om man ville öppna särskilda konti för hvarje enskild fond, utan skulle sådant fastmera möta svårighet med afseende å fördelningen af de fonderna tillhöriga obligationerna. Utskottet anser derföre, att fonderna fortfartfarande böra i och för bokföringen fördelas i vissa hufvudgrupper, beroende af sättet för disponerandet af deras räntor, dock med iakttagande dervid icke allenast af, att de i kontot för enhvar grupp ingående fonderna i utgående balansen hvarje år till namn och kapital samt, der sådant erfordras, till räntebelopp specificeras, utan ock deraf, att för de fonder, som gifvits för vissa speciela ändamål, särskilda konti uppläggas. Till följd häraf och på grund af hvad ofvanföre rörande dispositionen af fondernas räntor framstälts, föreslår utskottet:

att samtliga till underhåll af fattigvården utan vidare bestämning donerade fonder, eller de, hvilka donerats af J. Sederholm, N. Heidenstrauch, C. J. Nordenstam, J. D. Weckström, finska frimurarelogerna, Helsingfors stads invånare (medborgarekassans fond) Helsingfors stads kyrkofattigkassa, Sveaborgs skole-, fattigvårds- och arbetshusinrättning, L. Sederholm, C. O. af Forselles, J. Moberg, J. A. Ehrenström, Nikolai I (societetshusaktierna) Nikolai I jemte gemål, A. Ekholm och C. C. Schulin, bokföras å ett gemensamt konto, dock sålunda att sagda fonder i utgående balansen hvarje år till namn och kapitalbelopp specificeras;

att de tvenne till feberlasarettet gifna fonderna, nemligen Nikolai Alexandrovitsch och E. Soltikoffs, upptagas under ett konto samt till namn och kapitalbelopp vid bokslutet specificeras;

att på enahanda sätt förfäres med de begge fonderna W. Elgs för en fattigskola och „danssällskapets i Helsingfors“ för en bell-lancasterskola,

att följande fonder, hvilkas årsränta af fattigvårdsstyrelsen enligt dess

pröfning distribueras, nemligen C. G. Hanells, P. Demidoffs, O. Palmblads, G. C. Brobergs, L. Oikelins, M. C. Mattheiszens och C. Othmans fonder, sammanföras i ett konto och i utgående balansen hvarje år specificeras till namn, kapital och upplupen ränta;

att likaledes följande till stadens fattige donerade fonder, nemligen A. F. Siercks, W. Elgs „für pauvres honteux“, C. Sierckens, E. M. Lampas, H. C. Gripenbergs pensionsfond, M. Weckströms och L. Gardbergs, bokföra å ett gemensamt konto, dock sålunda att samtliga fonderna till namn, kapital och upplupen ränta specificeras;

att de tvenne för realskolan donerade stipendiifonderna, den ena af Helsingfors utskänkningsaktiebolag och den andra i anledning af regeringsjubileet den 2 Mars 1880, jemväl sammanföras i ett konto, med specificaton af dem vid bokslutet till namn, kapitalbelopp och ränta;

att Gripenbergs och Utsknkningsaktiebolagets donationer till en asyl för vanvårdade och vanartade barn äfven på nästnämnda sätt gemensamt bokföras; äfvensom

att för alla öfriga fonder särskilda konti för enhvar i böckerna uppläggas, eller således för dem, hvilka donerats af A. S. Arosin, C. O. Cronstedt, J. H. von Gutoffskij och C. P. Nyberg, (dessa tre gemensamt) Helsingfors stads invånare för folkskolorna i anledning af regeringsjubileet, J. P. Chroge-lius, H. Arnell, K. W. Törmälä och medlemmar af Helsingfors kommun för dygdigt tjenstefolks belönande.

Helsingfors, den 28 Januari 1886.

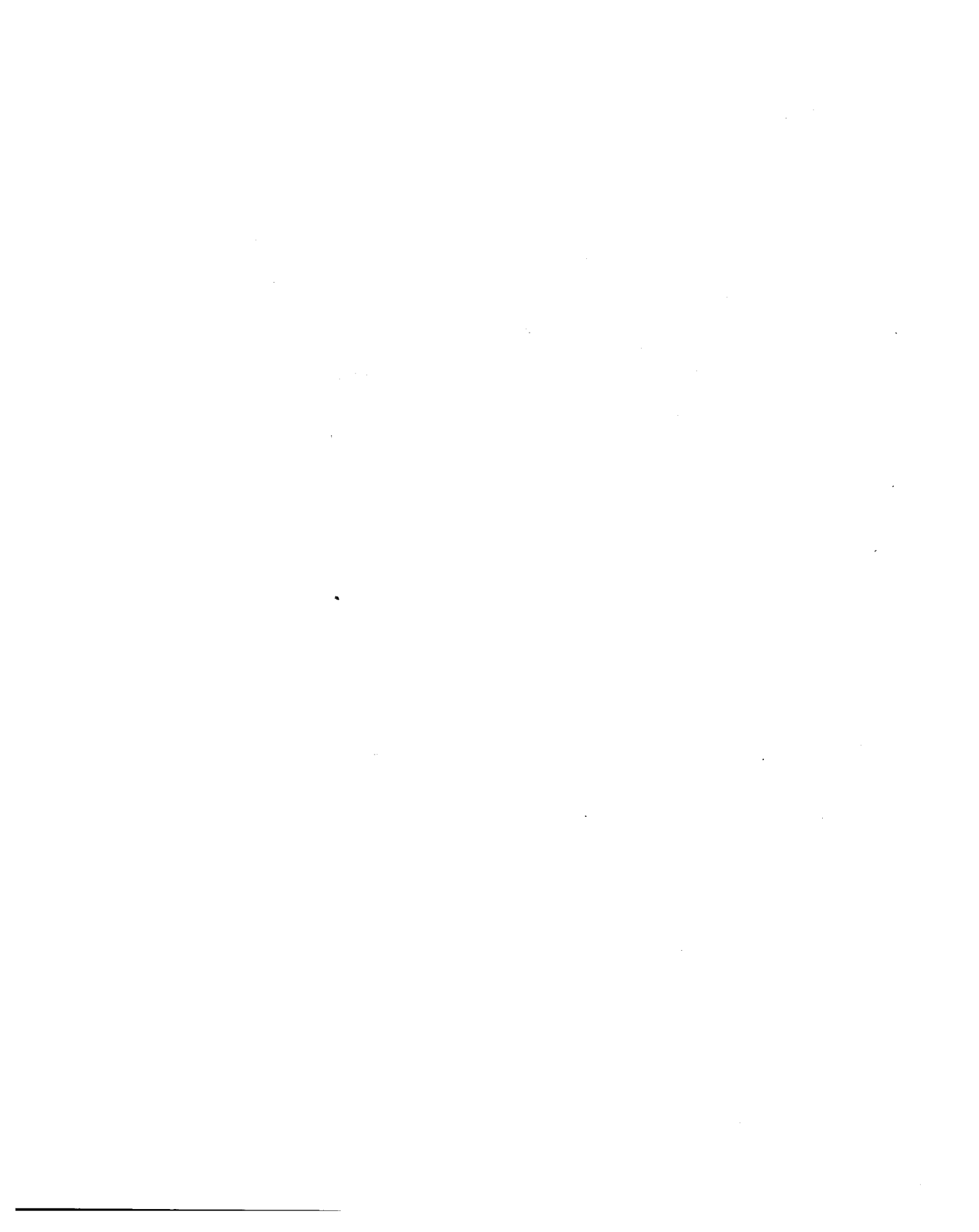
E. Öhman.

Teodor Holmberg.

G. A. Wendell.

Lars Hömön.

Öfversigt af de till Helsingfors stad donerade fonder.

Donators namn och titel.	Datum för donationen.	Ursprungligt belopp.	Belopp i <i>Fmk.</i> d. 31 Dec. 1884.	Anmärkingar.
Hanell, Carl Gustaf, Kronbränneribokhållare.	17 ²⁰ / ₉ 98	Rdr 3,333 16 sk. Rgls.	5,134	6 % ränta förutsattes. Räntan utdelas årligen den 23 Februari till fattige. Ang. fonden finnes antecknad att densamma 1864 af Kyrkoförvaltningskomitén levererades till Fattigvårdsdirektionen, hvarvid tillika anmärktes att de af testator till förvaltningskostnader anslagne 333 rdr. 16 sk. icke omhänderhafts af komitén.
Sederholm's, Johan, Kommerceråd, arfvingar.	18 ¹¹ / ₃ 05	Rdr 1,000 Rgls.	2,057	14 Säsom „stående fond“ för en fattigvårdsinrättning.
Heidenstrauch, Nathanael, Kommerceråd.	18 ³¹ / ₁₀ 07	Rdr 500 B:co.	1,028	57 Donerad till „inrättning af en fattigvård“.
Nordenstam, C. J., Öfverstelöjtnant.	18 ³¹ / ₁₂ 12	R:c 1,000 B:co. Ass.	1,142	86 6 % ränta af donator föreskrifven. Gifven till en fattigvårdsinrättning, såsom ett „stående kapital“.
Weckström, Jacob Daniel, Auditör.	18 ⁷ / ₁ 13	Rdr 3,500 Rgls.	4,800	— Donerad till en fattigvårdsinrättning.
Finske Frimurarelogerne.	18 ³⁰ / ₆ 15		8,160	— Skänkt till Fattigvårdsinrättningen i Helsingfors.
Helsingfors Stads innevägnare.	1815	R:co 3,325 R:s Ass. Rdr 750 Rgls. }	4,828	57 Kallas i äldre handlingar „Medborgarkassans Fond“. Insamlades för den nya fattigvårdsinrättningen gen. subscriptionslistor utsände bland Helsingfors innevägnare.
Helsingfors Stads Kyrkofattigkassa.	1816	Rdr 1,250 Rgls. R:o 500 B:co Ass. }	2,148	57 Öfverlemnades af Kyrkorådet till den nyinrättade Fattigvårdens Direktion.
Sveaborgs Skole-, Fattigvårds- och Arbetshusinrättning.	18 ¹ / ₁₁ 16	Rdr 5,978 43 sk. 2 rst B:co. }	8,022	86 Donerad till Fattigvårds- och undervisningsinrättningen i Helsingfors.
Sederholm, Lars, Kommerceråd.	18 ³ / ₆ 16	R:s 500 B:co Ass.	571	43 Donerad till Fattigvårdsinrättningen.
Forselles, Carl Otto af, Major.	18 ¹⁰ / ₁₀ 16	R:s 1,000 B:co Ass.	1,142	86 Skänkt till Fattigvårdsinrättningen.
Cronstedt, C. O., vice Amiral.	18 ⁵ / ₁₁ 16	R:o 1,000 B:co Ass.	2,857	14 Donerade till Fattigvårds- och Undervisningsinrättningen i Helsingfors för bekostande af fattiga barns undervisning, såsom ett „stående kapital“.
Gutofski, J. H. von, Öfverste.		„ 1,000 d:o.		
Nyberg, C. P. Krigsråd.		„ 500 d:o.		
Moberg, Johan, Sjötullvaktmästare.	18 ¹³ / ₁₂ 19		1,708	57 Donerad till Fattigvårdsinrättningen i Helsingfors.
Sierck, Adolph Frederic, Handlande.	18 ¹¹ / ₂₂	R:s 6,000 B:co Ass.	6,857	12 6 % förutsattes. Till medellöse främst af borgareståndet fördelas årsräntan d. 7 Dec. sålunda att 6 personer erhålla 50 och en 60 Rdr b:co ass.

Elg, Wilhelm, Assessor.	18 ⁴ / ₄ 23	Rdr 5,000 B:co.	10,285	72	6 % ränta föreskrifven. Årsräntan utdelas d. 17 Februari i lika lotter till nio personer af „les pauvres honteux“.
Ehrenström, J. A., Verkligt Statsråd.	18 ⁹ / ₆ 24	R:r 1,000 B:co Ass.	1,142	86	Till Fattigvårdsanstalten.
Elg, Wilhelm, Kapten.	18 ²³ / ₄ 28	Rdr 10,000 B:co.	34,046	—	6 % ränta förutsattes. Donerad såsom stående kapital till bättre organisation af fattigskolan, till „skolans underhåll med böcker och inventarier samt till skollärens aflöning“. Ang. fonden finnes antecknad att donationen egentligen utgör i <i>Smc</i> 21,120: — men att fonden enl. allm. Kyrkostämmobeslut den 10 Maj 1865 godtgjordes för räntor, som emot testators föreskrift användts till fattigvårdens allmänna ändamål med <i>Smc</i> 12,926: —.
Chrogelius, J. P., Handlande.	18 ⁶ / ₃ 29	R:r 2,000 B:co Ass.	2,285	72	Donerad till fond för en Barnhusinrättning, för underhåll af fattiga barn. Bör kallas „Barnhus Inrättningsfonden“. 6 % ränta föreskrifven.
Nikolai I.	1830		22,800	—	Fonden utgöres af 200 aktier i Societetshusaktiebolaget i Helsingfors. Donerad till förmon för Fattigförsörjningsanstalten.
Siercken, Carl, Handlande.	18 ¹ / ₃ 32	Rdr 2,000 Rgls.	2,800	—	6 % ränta förutsattes. Årsräntan utdelas några dagar före den 17 Maj till tre enkor efter handlande i H:fors.
Dans-sällskapet i Helsingfors.	1833		9,200	—	80 aktier i Societetshusaktiebolaget. Donerade till en Bell-Lancasterskola i Helsingfors.
Nikolai I och Gemäl.	18 ²² / ₇ 33	R:r 8,000 B:co Ass.	9,142	86	Donerad till H:fors fattigvårdsinrättning.
Demidoff, Paul, Verkligt Statsråd.	18 ²⁵ / ₁₁ 36	R:r 5,000 B:co Ass.	2,765	71	Af den ursprungliga donationen till fattigkassan 5,000 Rdr b:co Ass. utdelade fattigvårds Direktionen Rdr 2,640: — hvar efter återstoden har förvaltats såsom stående kapital.
Palmblad, Ottiliana, Barnmorska.	18 ¹⁰ / ₅ 40	R:r 1,172 B:co Ass.	1,451	43	Donerad till stadens fattiga.
Lampa, E. Maria, Mamsell.	18 ⁵ / ₂ 40	R:r 1,170: 61 Sr.	9,653	85	6 % ränta föreskrifven vilkorligt. Till en början fördelas räntan mellan högst 10 enkor eller oförsörjda döttrar af Handels- eller Embetsmän. Af räntan bör årligen minst 50 rub. läggas till kapitalet. Utdelningen af räntorna sker kort före Jul.
Ekholm, Adolf, Tullförvaltare.	18 ²⁵ / ₄ 42	R:r 857: 14 ³ / ₇ Sr.	3,428	57	Donerad till Fattigvårdsinrättningen.
Broberg, Gustafva Catarina, Fru.	18 ¹⁰ / ₂ 45	R:r 500 B:co Ass.	571	44	Donerad till stadens fattiga.
Gripenberg, Hedvig Charlotta, Titulärrodinna.	18 ²⁴ / ₁₀ 46	R:r 600 Sr.	2,400	—	Dessa 600 rub. donerades till en inrättning för vanvårdade barn. Så länge denna ej komme till stånd skall årsräntan användas till en pension i samma syfte som

Gripenberg, Hedvig Charlotta, Titulärrådinna.	18 ²⁴ / ₁₀ 46	R:r 2,800 S:r.	11,200	—	den öfriga donationen, d. v. s. till en pensionslott för medellösa ogifta fruntimmer.
Schulin, Carolina Charlotta, Bagarenka.	18 ¹⁹ / ₂ 51	R:r 500 S:r.	2,000	—	Räntan fördelas årligen mellan 10 medellösa ogifta fruntimmer af den bildade samhällsklassen. Utdelningen sker vid årsskiftet.
Oikelin, Lovisa, Borgaredotter.	1852	R:r 113 S:r.	452	—	Donerad till H:fors fattigkassa.
Mattheiszén, Maria Christina, Handlandeanka.	18 ¹⁶ / ₅ 58	R:r 1,000 S:r.	4,000	—	Donerad till stadens fattiga.
Helsingfors stads innevä-nare.	1865	<i>Fmç</i> 9,886.	10,000	—	Donerad till H:fors fattigkassa, att efter fattigvårdsstyrelsens pröfning och godkännande användas.
Othman, Christina, Fångknektenka.	18 ² / ₅ 66	<i>Fmç</i> 80: —	80	—	Insamlade på föranstaltande af Generalguvernören Rokassowskij, för att vid det tillämnade feberlasarättet inrätta en särskild efter H. K. H. Tronföljaren Nikolai Alexandrovitsch benämnd afdelning. Förräntades sedermera till dess fonden uppgick till 10,000 <i>Fmç</i> .
Arnell, Hedvig, Doktorinna.	18 ²¹ / ₂ 66	<i>Fmç</i> 31,564: 92.	18,000	—	Donerad till H:fors stads fattige.
Weckström, Mathias.	18 ¹² / ₇ 69	<i>Fmç</i> 3,189: 70.	4,000	—	Fonden har ifrån sitt ursprungliga belopp minskats till det nuvarande <i>Fmç</i> 18,000 hufvudsakligen genom den af Kapellanen Bonsdorffs iråkade konkurs föranledda afskrifningen af dennes skuld <i>Fmç</i> 16,000. Donerad till underhåll af barnhemmet. Af räntan skall dock 400 <i>Fmç</i> årligen utbetalas till den afidnes tjenarinna Wilhelmina Backström, så länge hon lever.
Gardberg, Lisette, Handlandeanka.	18 ²¹ / ₄ 70	<i>Fmç</i> 1,000: —	1,000	—	Årsräntan användes sålunda: 1 % erhåller den, som har största besväret med förräntandet, återstående räntan, fördelad i tvänne lika lotter utgifves till flere än tvänne af pauvres honteux, men företrädesvis till tvenne släktingar till donator eller hans hustru. Fonden bör kallas „Alexandras understöd“.
Arosin, Anna Sara, Mamsell.	18 ¹⁸ / ₁₂ 73	<i>Fmç</i> 62,626: 93.	65,146	62	Årsräntan bör hvarje jul tilldelas någon fattig handlandeanka.
					Årliga räntan utdelas halfårsvis till fattiga, här bosatta, till 45 års ålder komna ogifta fruntimmer afståndspersonsklassen. Hvarje understöd 100 <i>Fmç</i> årligen och uppbäres för lifstiden. Af flere syskon erhåller blott en, företrädesvis den äldsta, understöd. Pensionen upphör om understödstagarinnan träder i äktenskap eller kommer i ekonomiskt oberoende. Stadens Kyrkoherde i samråd med Magistraten bestämmer de personer som från

Soltikoff, Eugenie, Enkefru.	18 ² / ₉ 71	R:r 500 S:r.	2,400	—	fonden skola erhålla understöd. Främst tilldelas emellertid Enkefru Eva Winblad 200, och hennes döttrar Edla Mathilda och Amanda Rosalie 100 <i>Fmyc</i> vardera årligen under deras lifstid, äfven om de skulle ingå giftermål.
H. Borgström, J. Ph. Palmén, F. von Willebrand, F. J. Rabbe, Z. Topelius m. fl.	18 ² / ₁ 75	<i>Fmyc</i> 6,107: 60.	9,751	94	Fonden bildades genom insamling bland åtskilliga medlemmar af H:fors kommun åren 1844 & 45 och öfverlemnades till Stadsfullm:s förvaltning ² / ₁ 75. Donerad till „fond för dygdigt tjenstefolks belöande“. Enl. Stdf. besl. ² / ₃ 75 bör fonden förräntas, tills den utgör 10,000.
Törmälä, Klara Wilhelmina, Folkskolelärarinna.	18 ²⁹ / ₅ 76		22,675	32	Donerad till en grundfond till ett blifvande hem för trogna och älderstigna tjänarinnor i H:fors.
Helsingfors Utskänknings Aktiebolag.	18 ²² / ₃ 80	<i>Fmyc</i> 20,000: —	24,700	67	Donerad till fond för uppförande af en asyl för vanartade barn.
Helsingfors Utskänknings Aktiebolag.	18 ¹¹ / ₁₀ 83	<i>Fmyc</i> 3,000: —	2,940	—	Donerad till en stipendiifond för Realskolan. Af beloppet utbetaltes <i>Fmyc</i> 60 genast i stipendier, hvarefter för återstoden inköptes <i>Fmyc</i> 3,000 i obligationer af H:fors stads lån af år 1882 å kurs 98 %.
Helsingfors stads innevä-nare. (Alexander II:s stipendii-fond för realskolan).	18 ² / ₃ 80	<i>Fmyc</i> 23,781: 16.	24,746	09	Denna och nästföljande fond bildades genom insamling bland stadens innevä-nare å subskriptions listor, som med anledning af Kejsar Alexander II:s 25 åriga rege-ringsjubileum utsändes. Fördelningen mellan Realskolan och folkskolorna grundar sig på Stadsfullmäktiges beslut af den 23 Oktober 1883.
Helsingfors stads innevä-nare. (Alexander II:s stidendii-fond för folkskolorna).	18 ² / ₃ 80	<i>Fmyc</i> 1,300.	1,300	—	Se föregående.
Af Fattigvårdsstyrel-sen förvaltrade fonder. Bergman, Maria, Fröken.	18 ²¹ / ₃ 80	<i>Fmyc</i> 10,000: —	10,000	—	Donerad till en stående fond, hvaraf räntan användes såsom understöd åt välkända och i ekonomiskt betryck stadda qvinliga medlemmar af Helsingfors stads kom-mun.

Af Folkskoledirektionen förvaltade fonder.	18 ²¹ / ₁₁ 36	Ursprungligt belopp.	Belopp d. 31/ ₁₁ 1885.	
Karamzin, Aurore, Överstinna. Hemgiftsfonden. Hemgiftsbreffonden.	18 ²¹ / ₁₁ 36		40,896 59 27,784 14	Af räntan utdelas årligen åt fyra, de bästa, från högre folkskolan för flickor i Helsingfors, efter fulländad kurs afgående elever hemgiftsbref å 500 <i>Fr.</i> Denna hemgift får af dem dock lyftas först när de ingått af Skoldirektionen godkänt gifte, eller med beröm genomgått folkskollära-seminarium eller handelsskola, eller i 20 års tid oförvitligt tjänat helst i samma familj. Intill dess något af dessa vilkor uppfylles, åtnjuta de endast årliga räntan på hemgiftsbeloppet.
Lindroos, J. H., Kommer-seråd.	18 ¹² / ₁₂ 54	R:r 2,500 S:r.	33,485 62	Donerade till en fond, hvars räntor böra användas till anskaffande af beklädnad åt medellösa elever i stadens folkskolor.
Ollonqvist, J. E., Handlande.	18 ³⁰ / ₁₁ 70	<i>Fr.</i> 8,000: —	}	
Helsingfors Sparbanks Principaler.	1874—77	<i>Fr.</i> 4,000: —	17,550 47	Donerade till en fond, hvars räntor användas till premier åt folkskoleelever.
Helsingfors Utskänknings Aktiebolag.	1876—78	<i>Fr.</i> 10,000: —	}	Donerade till en stipendiifond för gossar i stadens folkskolor.

Helsingfors, Tidnings- & Tryckeri-aktiebolagets tryckeri, 1886.

Herr Asps motion om ändring i valordningen och förändrad uppställning af vallängden för kommunala val.

Den 19 sistlidne Januari remitterade Stadsfullmäktige till Beredningsutskottet nedanstående af Herr G. Asp väckta motion:

Till Helsingfors Stadsfullmäktige.

I liflig erinran står sannolikt ännu hos enhvar af Hrr Stadsfullmäktige, som deltog i det senaste, i början af sistlidne December månad försiggångna, valet af Fullmäktige inom denna kommun. Om äfven å ena sidan icke kan förnekas, att personliga förhållanden till någon del vållade de störingar, som vid sagde tillfälle förekommo, måste äfven å den andra medgifvas, att den nuvarande proceduren är egnad att framkalla en tidsutdrägt, som kommer mången kommunalmedlem att afhålla sig från deltagandet i valet. Den nuvarande röstlängden med sitt särskilda register gör det nemligen nödvändigt för valförrättaren att uppslä samma namn två gånger, innan han kommer till det hvar och en tillerkända röstetalet. Detta förhållande borde genom en rationelare uppställning af röstlängden kunna undvikas. Vidare synes mig den tid af *två timmar*, hvilka af Magistraten anslagits för valsedlarnes inlemnande, vara *för kort* äfvensom mindre väl vald derutinnan, att denna tid är förlagd till eftermiddagen, då ganska många af kommunens medlemmar, hvilka under förmiddagen utfört sina värf och sysslor i staden, enkom måste afbryta sina hemarbeten, för att uppfylla sin kommunala pligt och af sådan grund hellre afhölle sig från deltagande uti valen. Vidare tyckes, att döma af hittills vunnen erfarenhet, *den fjärde valkretsen*, som består af 4:de, 5:te och 6:te stadsdelarne och inom hvilken det relativt största deltagandet i valen förekommit, vara *för stor* hvarföre en delning af densamma vore af nöden. Då nu i närmaste framtid uta betandet af ny röstlängd, med thy åtföljande alfabetiskt register, på grund af den nu pågående kommunaltaxeringen kommer att företagas, anser jag tidpunkten vara lämplig att hos H. H. Stadsfullmäktige vördsam samt föreslå:

1:o att den röstlängd, som för framtiden lägges till grund för röstberäkningen vid inom kommunen skeende val, måtte upprättas i alfabetisk ordning äfvensom att efter hvarje valmans namn det honom tillerkända röstetalet uppföres i en skild kolonn, exempelvis efter den härhos bilagde modellen.

2:o att Stadsfullmäktige ville hos Magistraten anhålla, det ville Magistraten för framtiden anslå längre tid än två timmar för valsedlarnes inlemnande, äfvensom, att denna tid blefve förlagd till förmiddags- och middagstimmarne, exempelvis fr. kl. 10 f. m. till 2 e. m.

3:o att fjerde valkretsen, som nu omfattar tretusentvå valberättigade personer, blefve delad i tvenne, den ena bestående af 4:de och den andra af 5:te och 6:te stadsdelarne.

Georg Asp.

Qvarterets namn.	Gatans namn.	Gårdens nummer.	Valmännens yrke och namn.	Skattören på grund af			Summa Skattören.	Antal röster.	Anteckningar.	
				inkomst från fastighet.	handel eller näring.	lön eller annan inkomst.			Orsaken hvarföre ej valberättigad.	
Papegojan	Andræ	13	Adler, Olivia Johanna, sjökaptensenska	14		5	19	19	19	
Gåsen	Boulevards	44	Ahlblad, Karl Johan, trädgårdsmästare			6	6	6	6	
Snöripan	Sjömans	23	Antipin, Vasili, handlande	8	12					
Pelikanen	Nylands	36	Densamme							
Bofinken	Båtsmans	15	Densamme	8			28	25	28	
Pelikanen	Nylands	34	Antipoff, Michael, handlande	37						
d:o	d:o	36	Densamme	90						
Skatan	Stora Roberts	16	Densamme	30	5					
Grönsiskan	Båtsmans	3	Densamme	25						
Bofinken	d:o	21	Densamme	7						
Simpan	Jägare	11	Densamme	15			209	25	209	
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	
Tjädern	Simons	12	Barkoff, Georg, handlande	20	50					
d:o	Anne	31	Densamme (se pag. 128 i 2:dra och 38 i 3:dje valkretsen) etc. etc.	10			99	25	99	

Beredningsutskottet föreslår att Stadsfullmäktige, i anledning af Herr Asps ofvanstående motion, ville besluta

*att hos Magistraten anhålla ej mindre att den röstlängd, som be-
gagnas vid kommunala val, för framtiden måtte uppställas i alfabetisk
ordning, upptagande efter hvarje valmans namn det honom tillerkända
röstetal i enlighet med ofvanstående af motionären uppgjorda förslag,
utan ock att Magistraten för framtiden måtte anslå längre tid än två
timmar för valsedlarnes inlemnande, dock att tiden icke utsättes endast
till förmiddagen, äfvensom*

*att för sin del bifalla förslaget om fjerde valkretsens delning i
tvenne kretsar samt till följd häraf anmoda Magistraten att icke alle-
nast, jemlikt § 26 i Kejs. förordningen, angående kommunalförvalt-
ning i stad, gifven den 8 December 1873, inkomma till Stadsfullmäk-
tige med förslag till dylik delning, utan ock, sedan ärendet i denna del
blifvit slutbehandladt, utarbета och förelägga rådhusstämman till god-
kännande förslag till de ändringar i gällande valordning, som af
nämnda delning kunna påkallas.*

Helsingfors den 15 Februari 1886.

Helsingfors, Tidnings- & Tryckeri-aktiebolagets tryckeri, 1886.

---

*Utskottsbetänkande i fråga om ordnandet af handverksskole-
undervisningen i staden.*

I remiss från Magistraten af den 12 sistlidne Januari fingo Stadsfullmäktige emottaga följande från Finans-Expeditionen i Kejslerliga Senaten till Guvernören i länet aflåtna skrifvelse af den 25 November 1885:

FINANS-EXPEDITIONEN

i

Kejslerliga Senaten

för

Finland.

*Till Guvernören i Nylands län.**Helsingfors, d. 25 Nov. 1885.*

N:o 930.

För den tekniska undervisningens befrämjande och höjandet af yrkesskickligheten såväl hos arbetsledare som arbetare vid industriela inrättningar och handverk har medelst denne dag utfärdade nådiga kungörelser förordnats om inrättande af industriskolor samt om söndags- och aftonskolornas indragning efterhand äfvensom om dessa skolanstalters ersättande med handverksskolor; och jemte det anslag af allmänna medel beviljats för industriskolorna, som komma att förläggas till de i kungörelsen om dessa skolor närmare bestämda orter, hafva vederbörande kommuner, yrkesföreningar och enskilda personer, som inrätta så beskaffade handverksskolor, författningen i ämnet närmare föreskrifver, tillförsäkrats bidrag ur allmänna medel till sagde skolors underhåll. Industristyrelsen, under hvars inseende nämnda nya undervisningsanstalter komma att stå, har anmodats vidtaga de å Industristyrelsen ankommande åtgärder för genomförandet af de uti ifrågavarande författningar meddelade föreskrifter, men derjemte har Kejslerliga Senaten velat hafva Herr Guvernören anbefaldt att uppmana vederbörande stadskommuner samt yrkesföreningar att i denna maktpåliggande angelägenhet, så vidt på dem beror, söka verksamt befrämja ernåendet af det mål — höjandet af yrkesskickligheten och förbättrandet af arbetarenes ställning —, Styrelsen med ifrågavarande anstalter åsyftat; och borde stadsmyndigheterna, så snart omständigheterna på hvarje ort det medgifva, vidtaga de åtgärder, som från deras sida

påkallas i anledning af förordnandet om söndags- och aftonskolornas indragning och dessa skolors ombildning till handtverksskolor. Hvilket Finans-Expeditionen, enligt Kejslerliga Senatens beslut, härigenom får meddela Herr Guvernören till kännedom och efter rättelse samt vederbörandes delgifvande.

L. Mechelin.

Fredr. Palmroth.

I anledning här af beslöto Stadsfullmäktige vid sammanträde den 2 sistviken Februari uppdraga åt undertecknade såsom ett särskildt utskott att till Fullmäktige inkomma „med yttrande och förslag till söndags- och aftonskolornas ombildande till handtverksskolor;“ och får utskottet på grund här af anföra följande:

Behöfligheten af en särskild undervisning för handtverksidkare, hvilken gör det möjligt för dem att med någon utsigt till framgång möta den på alla håll upp växande konkurrensen, torde numera ej af någon ifrågasättas. En dylik undervisning, meddelad med ständig hänsyn till den praktiska användbarhet den derigenom kunna kunskapen eller färdigheten kan hafva för eleven i hans yrke, är afsedd att åvägbringas i de handtverksskolor, om hvilkas inrättande i stället för de bestående söndags- och aftonskolorna stadganden emanerat i ofvanberörda kejs. kungörelse af den 25 November 1885.

Dessa skolors såväl inrättande som underhåll och administration är i sagde kungörelse beräknad att öfvertagas af kommunerna, yrkesföreningar eller enskilda personer, och statens medverkan är inskränkt derhän att bidrag till skolornas underhåll, uppgående till hälften af aflöningen för skolans föreståndare och lärarena i de för skolornas program obligatoriska läroämnena, beviljas af statsverket, med vilkor att de i nyssnämnde kungörelse fastställda föreskrifter iakttagas, hvarjemte staten förbehållit sig att genom Industristyrelsen tillförordna ordförande i de direktioner, som handhafva den närmaste tillsynen öfver skolorna. I afseende å sina lärokurser äro skolorna indelade i lägre och högre, af hvilka de lägre skola meddela undervisning i sådana ämnen, såsom teckning och ritning, räkning, modersmålets rättskrifning jemte uppsättande af räkningar och andra smärre skrifstycken, äfvensom enkel bokföring, hvilka äro till lika gagn i alla yrken, medan den högre handtverksskolans program omfattar elementar- och ornamentteckning, fackritning, aritmetik, geometrins elementer samt projektionslära, skönskrifning, modersmålets rättskrifning jemte skriföfningar samt bokföring, — sålunda ämnen hvilka delvis äro af mera speciel natur. Undervisningen i handtverksskolorna, i hvilka emottagas såväl manliga som qvinliga elever, företrädesvis sådana som hafva anställning vid fabrik eller handtverk, fortgår under åtta månader af året samt meddelas i kurser som afslutas inom ett år. I de högre skolorna skall undervisningen meddelas om söndags eftermiddag och åtminstone en söcknedags afton i veckan, icke mindre än tre timmar den förra och två timmar den

senare dagen; i de högre skolorna åter åtminstone två timmar dagligen under fyra söcknedagar i veckan samt tre timmar om söndagseftermiddag. Förutom dessa högre och lägre handverksskolor omnämner kungörelsen Föreningens för konstfliten slöjdskola, hvilken skall betraktas såsom en centralskola för landets konstflit, sålänge den behörigen vidmakthålles. Bidrag af statsmedel till denna skolas underhåll beviljas, såframt undervisningen deri motsvarar bestämmingarna angående högre handverksskolor och derjemte omfattar högre ornamentteckning, ornamentmålning, modellering och ornamentskulptur, deskriptiv geometri och byggnadsritning samt med vilkor att vid skolan anordnas kurser för blifvande lärare vid handverksskolor.

Att det nu, då det gäller att i Helsingfors åstadkomma undervisning för yrkesidkare, måste blifva fråga om en handverksskola af högre slag, är väl utom allt tvifvel. Ej heller torde det kunna förnekas att anordnandet deraf, såsom i den nyssberörda kungörelsen förutsattes, främst ankommer på kommunen, ty yrkesidkarne, ehuru icke mera af samma relativa betydenhet som förr, utgöra dock fortfarande en vigtig del af städernas skattdragande och röstegande befolkning. Frågan blir då på hvilket sätt den erforderliga undervisningsanstalten bör åstadkommas, — genom ombildning af den härvarande söndagsskolan, eller genom att medels tillräckliga bidrag från kommunen sätta Föreningen för konstfliten i stånd att underhålla sin skola såsom en högre handverksskola för hufvudstaden.

Söndagsskolan härstädes räknar en mer än fyratioårig tillvaro. De första allmänna stadganden härom finner man i kejsarliga förordningen af den 19 januari 1842, hvilken föreskref att i landets alla städer, för hvilka något härutinnan icke redan blifvit tillgjordt, med undantag af några de allra minsta, skulle inrättas såkallade söndagsskolor för att bereda handverkslärlingar och gesäller tillfälle att inhemta undervisning i kristendomen samt skrif- och räknekonsten. Uti de största städernas söndagsskolor skulle derjemte undervisning meddelas i teckning, aritmetik, bokföring, elementar kemi, mineralogi och kemisk teknologi samt fysikens och mekanikens tillämpning på konster och handverk. En utvidgning af söndagsskolorna egde rum genom kejs. förordningen af den 29 December 1858, hvilken, jemte det den för öfrigt omgestaltade det tekniska undervisningsväsendet i landet, stadgade att söndagsskolorna skulle meddela undervisning i kristendom och biblisk historia, skriföfningar, aritmetik, geometri, teckning, fäderneslandets historia och geografi, enklare bokföring, ritning, sång, allmän historia, satslära och undervisningsspråkets ordböjningar, förberedande globlära samt uppsättning af vanligen förekommande skrivelser, såsom qvittanser, skuldsedlar, räkningar, betyg, kontrakter m. m.

Af sistanförda läroämnen har historien redan länge varit utesluten ur härvarande söndagsskolas program, om undervisning deri ens någonsin här meddelats. Äfven sångundervisningen har med afseende å de klena resultat den lemnade samt anslagets otillräcklighet under de senaste åren blifvit bortlemnad.

Intill utgången af läsåret 1873—74 stod Helsingfors söndagsskola under *en* föreståndare som tillika var lärare i skolan; men derefter har skolan omfattat eu

svensk och en finsk afdelning med hvar sin föreståndare. Äfven dessa föreståndare fungera såsom lärare, jemte det undervisning för öfrigt för närvarande meddelas af fyra lärare och två monitörer i öfriga ämnen samt två lärare i teckning.

Elevantalet i skolan har under de senaste tio à tolf åren uppgått till omkring 300. Högst var det år 1876, då medeltalet utgjorde 384, och lägst 1881, då medeltalet var 242. Den genom den friare näringslagstiftningen medgifna befrielsen från skyldigheten att för vinnande af rätt till utöfvande af handtverks- eller handelsrörelse prestera intyg öfver visst kunskapsmått föranledde åtminstone till en början en minskning i elevantalet.

Under senaste vårtermin utgjorde elevernas antal i söndagsskolan 285, hvaraf på den svenska afdelningen 97 och på den finska 188. Eleverna tillhöra följande yrken:

	Svenska afdeln.	Finska afdeln.
Bagare	4	11
Bleckslagare	6	7
Bodgossar	2	—
Bokbindare	3	1
Boktryckare	2	1
Borstbindare	1	2
Dekorationsmålare	—	1
Dränggossar	15	7
Förgyllare	—	2
Garfvare	4	18
Guldsmeder	—	1
Handskmakare	—	1
Klockarelev	—	1
Korfmakare	2	2
Körsnärer	1	2
Murare	3	8
Målare	9	16
Perukmakare	1	—
Plåtslagare	—	1
Repslagare	—	1
Sadelmakare	1	3
Skomakare	3	30
Skräddare	2	28
Slagtare	1	—
Smeder	10	6
Snickare	5	15
Snörmakare	2	—
Socketbagare	4	—
Sotare	11	8

Stenhuggare	—	1.
Stilgjutare	1	—
Svarfvare	1	4.
Tapetserare	—	4.
Trädgårdsarbetare	—	1.
Tunnbindare	1	—
Urmakare	2	4.
Åkare	—	1.
	<u>Summa 97</u>	<u>188.</u>

Utgifterna för söndagsskolan hafva bestridts dels med skolafgifter, dels med statsanslag. Elefaafgiften i skolan har på senare tider utgjort 2 mk för termin. Statsbidraget uppgick enligt 1842 års förordning för Helsingfors till 500 rubel eller 2,000 mark, men ökades sedermera i förordningen af 1858 till 600 rubel eller 2,400 mark; och förutom detta ordinarie anslag har sedan 1879 på årligen gjord framställning skolan tillerkänts tillskottsanslag uppgående år 1879 till 2,000 mk, 1880 till 2,000, 1881 till 1,000, 1882 till 1,000, samt för hvart af åren 1883—86 till 1,600 mk.

Söndagsskolans budget för innevarande år upptager följande poster:

Utgifter:

Arvodet för:

2 föreståndare à 200	<i>Smf.</i>	400.
6 lärare " 500	"	3,000.
3 monitörer " 160	"	480.
1 ritlärare " 240	"	240.
1 d:o biträdande	"	120.
1 vaktmästare	"	300.
Skolförnödenheter och diverse	"	360.
	<u>Summa Smf.</u>	<u>4,900.</u>

Inkomster:

Statsanslag, ordinarie	<i>Smf.</i>	2,400.
D:o extra	"	1,600.
Skolafgifter	"	900.
	<u>Summa Smf.</u>	<u>4,900.</u>

Såsom af det anförda framgår, har söndagsskolan i hufvudsak afsett att fylla samma undervisningsbehof, som framdeles komme att tillgodoses af den lägre handverksskolan. För söndagsskolans ombildande till en dylik af högre slag, såsom i den oftanämnda kungörelsen anges, medan Konstflitsföreningens skola oberoende deraf fort-

satte sin verksamhet, kunde anföras den förmån tvänne, i skilda delar af staden belägna anstalter erbjöde åt den tillväxande arbetarebefolkningen, hvilken på olika kanter omger staden. Men då en undervisning af denna art, som försiggår blott om aftnarne, likvisst kräver en ganska vidsträckt lokal med skrymmande möbler, ligger deri en stor svårighet, i det att dess inrymmande i kommunens skolhus skulle föranleda stora olägenheter, såsom erfarenheten tillfyller torde ådagalagt vid söndagsskolans inrymmande i folkskolan och vid den s. k. slöjdskolans inrymmande i realskolan. Till en början torde ock en högre undervisningsanstalt för yrkesbildningen i hufvudstaden kunna anses tillfyllesgörande och skall den desto bättre fylla behovet, om de för ändamålet disponibla medlen ej blott från statens utan ock från stadens sida samverka till upprätthållande af densamma.

Enligt utskottets tanke erhöles frågan således den för tillfället bästa lösning, om Konstflitsföreningens skola, hvilken i sjelfva verket redan i halftannat decennium gjort tjänst som högre handverksskola, framgent i sådan egenskap subventionerades af kommunen.

Redan före tillkomsten af Konstflitsföreningens skola har Helsingfors egt en läroanstalt, som varit afsedd att fungera som ett slags högre kurs till söndagsskolan. Det var den såkallade *Aftonskolan* hvilken på grund af Kejs. Förordningen den 29 December 1858 inrättades härstädes och begynte sin verksamhet i Oktober 1866. Denna skola, hvori undervisningen till en början omhänderhades af dåvarande polytekniska skolans lärare, hade först endast en klass, men från och med år 1868 räknade anstalten tvänne klasser. Skolans underhåll bekostades dels af staten dels af kommunen, i det att stadens borgerskap åtagit sig att, utöfver det af allmänna medel beviljade årsanslaget af 1,200 mark, med 2,600 mk årligen bidraga till bestridande af kostnaderna för skolan. Undervisningen i aftonskolan skulle enligt förordningen omfatta aritmetik, geometri, fysik, kemi, ritning, tyska språket, kemisk teknologi, bokföring, kostnadsförslags uppgörande och konstruktionsritning. Till en början, så länge afläggandet af vissa kunskapsprof var nödvändigt för erhållande af rätt att drifva handverk och handelsrörelse, var elevfrekvensen i skolan icke så alldeles ringa men sedermera började skolbesöken ansenligt aftaga och resultatet af skolans verksamhet visade sig ej tillfredsställande.

I Januari 1871 öppnades sedermera, genom enskilda personers försorg, *Slöjdskolan* härstädes, hvilken i vidsträcktare mån än aftonskolan kunde bereda tillfälle till en förbättrad undervisning för handverksidkare och slöjdare. Skolan vann snart erkännande hos allmänheten och kunde fröjda sig åt ett ständigt tillväxande antal elever. I November 1872 anhöll skolans bestyrelse hos stadens Magistrat om bidrag från staden för bekostande af en rymligare lokal än den skolan då innehade, med anledning hvaraf stadens äldste, i saken hörde, hemstälde huruvida icke, enär aftonskolan i väsentlig mån, ehuru med inskränkta verkningskrets, vore afsedd för samma ändamål som slöjdskolan, dessa skolor kunde förenas till ett läroverk. Sedan söndagsskolledirektionen uti afgifvet utlåtande tillstyrkt förslaget, med förbehåll att de anslag aftonskolan åtnjutit, från såväl staten som kommunen, skulle öfvergå till slöjdskolan samt

denna tillförbindas att bibehålla äfven de undervisningsämnen, som ingått i aftonskolans program, skedde framställning i ämnet hos Kejslerliga Senaten, som i skrifvelse från Finans-Expeditionen af den 9 April 1873 meddelade att K. Senaten funnit godt i så måtto bifalla till sagde hemställan att slöjdskolan under tvänne år skulle få uppbära det af aftonskolan åtnjutna statsunderstödet.

Slöjdskolan, senare benämnd *Föreningens för Konstfliten i Finland skola*, har derefter under en ständigt fortgående utveckling lyckats tillvinna sig så mycket intresse att de för dess underhåll beviljade anslagen från staten och kommunen sedermera icke blott fortfarande utgått, utan äfven ansevärt ökats. Sålunda har skolan under år 1882 åtnjutit ett statsanslag af 10,000 mk, år 1883 af 5,500 mk, år 1884 af 4,500 mk samt år 1885 af 5,000 mk, förutom hyra, medan det af staden beviljade bidraget från år 1875 utgått med 5,000 mk om året. — Till någon del hafva kostnaderna för skolan bestridits med skolafgifter, hvilka utgjort 2 mark i månaden för hvarje elev.

Såsom i sin mon belysande skolans verksamhet må här intagas följande:

Tabell öfver eleverna vid Föreningens för Konstfliten i Finland skola med hänsyn till deras kön, ålder, födelseort och yrken under åren 1881—1885.

		1881	1882	1883	1884	1885							
<i>Kön:</i>							1881	1882	1883	1884	1885		
Manliga		135	123	109	132	152							
Qvinliga		36	38	44	59	42							
	Summa	171	161	153	191	194	Transport	82	71	77	79	86	
							Gravörer	—	4	—	6	5	
							Gipsarbetare o. förgyllare	3	4	4	2	—	
							Skräddare o. skomakare	3	1	1	6	4	
							Ur- o. instrumentmakare	2	1	1	1	1	
							Tryckeri- o. tapetarbetare	2	1	6	3	5	
							Tapetserare	—	—	—	5	5	
							Stenhuggare	1	7	1	2	5	
							Kakelfabriksarbetare	5	6	—	—	—	
							Ritare	4	1	2	2	1	
							Trädgårdselever	2	1	1	—	—	
							Sadelmakare	1	—	—	—	1	
							Bokbindare	—	—	—	1	2	
							Korkfabrikanter	—	—	—	1	1	
							Conditorelever	—	1	1	—	—	
							Preparatorbiträden	2	—	1	1	1	
							Kolportörer	2	—	1	1	2	
							Maskinister o. eldare	2	3	—	—	1	
							Vide- o. rotingsarbetare	1	1	1	—	—	
							Tobaksarbetare	1	2	1	—	—	
							Renskrifvare	2	1	—	—	2	
							Skogsvakt	—	—	—	—	1	
							Vaktmästare	—	—	—	1	1	
							Sjömän	—	—	—	1	—	
							Soldater	—	—	—	6	4	
							Lärarinnor	—	—	—	2	3	
							Sömmerskor	6	2	3	3	5	
							Tjänstefolk	7	3	9	4	4	
							Ötan yrke	43	51	43	64	54	
	Transport	82	71	77	79	86	Summa	171	161	153	191	194	

Omfattningen af läroverksamheten i skolan, der behovet af undervisning på de båda inhemska språken är i allo tillgodosedt, torde framgå af följande uppgift öfver undervisningsämnena i skolan. Dessa utgjorde:

Teckning	4	timmar i veckan.
Aritmetik svenska afd.	4	" " "
" finska "	4	" " "
Geometrisk formlära	2	" " "
Deskriptiv geometri	2	" " "
Perspektivlära	2	" " "
Bokföring svenska afd.	2	" " "
" finska "	2	" " "
Modellering	4	" " "
Xylografi	4	" " "
Yrkes- o. ornamentmålning	4	" " "
Dekorationsmålning	6	" " "
Porslins- o. blomstermålning	8	" " "
Träskulptur	4	" " "
Ornament-stillära	2	" " "
Byggnadskonstruktion	4	" " "
Maskinkonstruktion	4	" " "
Skönskrifning o. textning	4	" " "

Ifall nu, såsom utskottet i det föregående tillstyrkt, Konstflitsföreningens skola blefve den egentliga handverksskolan i staden samt söndagsskolan upphörde att meddela teknisk undervisning, skulle emellertid svårighet uppstå derigenom att Konstflitsföreningens skola har sitt program högre stäldt än att hon skulle kunna i allo ersätta söndagsskolan. Fordringarna för inträde i Konstflitsföreningens skola utgöra nämligen en uppnådd ålder af 14 år samt färdighet i innanläsning, skrifning och de fyra enkla räknesätten. Man bortvisar således derifrån nu dem som ej ega den erforderliga förstågan i läsning, skrifning och räkning; och erfarenheten torde hafva visat att en hel hop inträdessökande i följd af klen färdighet häri nödgats vända sig till söndagsskolan. Om nu söndagsskolan utan men för bildningen skall upphöra att vara handverksskola, bör dess verksamhet i denna del helt och hållet öfvertagas af Konstflitsföreningens skola, och då kungörelsen angående handverksskolornas organisation medger inrättandet vid högre handverksskola af förberedande kurser, torde intet hinder kunna möta Föreningen att uppsätta en förberedande afdelning, hvilken skulle göra tjänst som lägre handverksskola, ifall staden för beviljandet af sitt bidrag till skolans underhåll skulle uppställa ett dylikt vilkor.

Hvad nu beträffar de kostnader staden finge vidkännas för en i enlighet med utskottets förslag vidtagen anordning af handverksundervisningen, torde desamma icke uppgå till belopp, som kunde verka afskräckande. Kostnaderna för Konstflitsförenin-

gens skola under nästkommande läseår beräknade i enlighet med de nya stadgandena angående handtverksskolor, uppgå till följande belopp:

Föreståndare med 4 timmars undervisningsskyldighet i veckan	2,200: —	
4 lärare i teckning, hvarje med 4 timmar à 4 mk	2,048: —	
2 d:o i högre ornamentteckning och figurteckning med tillsammans 6 timmar à 4 mk	768: —	
1 lärare i perspektivlära, 2 timmar à 4 mk	256: —	
2 d:o i aritmetik, 4 timmar à 4 mk	1,024: —	
1 d:o i modellering, 4 timmar à 4 mk	512: —	
2 d:o i enkel bokföring, 2 timmar à 4 mk	512: —	
Desamme för granskning af elevernas arbeten	100: —	
1 lärare i dubbel bokföring, 2 timmar à 4 mk	256: —	
Densamme för granskning af elevernas arbeten	50: —	
1 lärare i träskulptur, 4 timmar à 4 mk	512: —	
2 d:o i skönskrifning och textning, 4 timmar à 4 mk	1,024: —	
1 lärarinna i porslins- och blomstermålning, 8 timmar à 3: 50	896: —	
1 lärare i xylografi, 4 timmar à 4 mk	512: —	
1 d:o i dekorationsmålning 6 timmar à 4 mk under 25 veckor	600: —	
1 d:o i yrkes- o. ornamentmålning 4 timmar à 3: 50 under 25 veckor	350: —	
2 lärare i deskriptiv geometri 2 timmar à 4 mk	512: —	
1 d:o i maskinkonstruktion 4 timmar à 4 mk	512: —	
1 d:o i byggnadskonstruktion 4 timmar à 4 mk	512: —	
1 d:o i konstruktionsritning 2 timmar à 4 mk	256: —	
1 d:o i stillära 2 timmar à 4 mk	256: —	
2 d:o i rättskrifning 2 timmar à 4 mk	512: —	
Desamme för korrigerering af elevernas arbeten	200: —	
För öfvertimmar och extra arvoden	600: —	14,980: —
Ekonom		900: —
Vaktmästare		800: —
Ved och belysning samt diverse kostnader för lokalen		1,525: —
Hyra		3,600: —
Undervisningsmateriel		1,200: —
	Summa <i>Imf.</i>	23,005: —

Skulle förberedande kurser, motsvarande bestämningarna om lägre handtverkskola, anordnas vid konstflitsföreningens skola, komme dessa att erfordra en mindre tillökning i lärarekrafterna för hvilken kostnaderna på sin höjd kunna uppskattas till 4,172 mark, enligt omstående uppgift, beräknad för 200 elever.

4 lärare i teckning med 2 timmar i veckan under 32 veckor å 4 mk för timme	1,024: —	
4 lärare i räkning med 2 timmar i veckan under 32 veckor å 4 mk för timme	1,024: —	
4 lärare i rättskrifning med 1 timme i veckan under 32 veckor å 4 mk för timme	512: —	
4 lärare i bokföring med 1 timme i veckan under 32 veckor å 4 mk för timme	512: —	
Föreståndarens aflöning	400: —	3,472: —
Vaktmästarens aflöning	200: —	
Undervisningsmateriel	200: —	
Belysning	300: —	700: —
	<u>Summa <i>Sm.</i> 4,172: —</u>	

Såsom tidigare nämnts har statsverket förbundit sig att till underhållet af handverksskola, hvars program öfverensstämmer med föreskrifterna i oftanämnda kungörelse, bidra med ett belopp, motsvarande hälften af aflöningen för skolans föreståndare och lärarna i de för skolans plan obligatoriska ämnen. I samma proportion kan statsbidrag påräknas för bekostandet af förberedande kurser, hvarjemte efter pröfning i hvarje särskildt fall ytterligare bidrag kan beviljas för undervisning i ämnen som stå utom programmet. Skulle nu Konstflitsföreningens skola utgöra blott en vanlig handverksskola hvilken meddelade undervisning endast i de för en sådan obligatoriska ämnen, komme de omkostnader för densamma, hvilka skulle falla på kommunen eller den som underhåller skolan, att utgöra hälften af föreståndarens samt nyssbemälda lärares aflöningar äfvensom utgifterna för lokal med eldning och belysning samt undervisningsmateriel och förvaltningskostnader. Men då Konstflitsföreningens skola enligt ämberörda kungörelse skall göra tjänst jemväl som en centralskola för landets konstflit och statens bidrag särskildt bestämmas för densamma samt lokal därför inom kort torde komma att upplätas i kronans hus, torde man väl få antaga, icke blott att utgifterna för lokal, värme och belysning bekostas af statsmedel, utan ock att statsverket skall finna sig ega anledning att åtminstone med hälften bidra till kostandet af undervisningen äfven i de ämnen utöfver den högre handverksskolans program, skolan framdeles liksom härförinnan har i sin läroplan upptagna. De egentliga förvaltningskostnaderna, som i ofvanintagna budgetberäkning närmast motsvaras af aflöningen för ekonomen, bestridas åter naturligen af den privata förening som eger anstalten.

Under nyssnämnda förutsättningar återstode såsom kommunens bidrag följande belopp;

Hälften af föreståndarens och lärarnes aflöningar	<i>Sm.</i> 7,490: —
D:o för förberedande kurserna	" 1,736: —
Undervisningsmateriel (1,200 + 200 mk)	" 1,400: —
Vaktmästare aflöning (800 + 200 mk)	" 1,000: —
	<u>Summa <i>Sm.</i> 11,626: —</u>

Då kommunens bidrag till Konstflitsföreningens skola för närvarande uppgår till 5,000 mark, skulle denna omorganisation sålunda medföra en ökad kostnad af omkring 6,600 mark.

Med afseende å det ansenliga bidrag, som kommunen dock sålunda komme att lemna till ifrågavarande skolas underhåll finner utskottet det ej vara obilligt om staden berättigades att genom sina förtroendemän utse tvenne ledamöter i bestyrelsen för Konstflitsföreningens skola.

Emedan söndagsskolan genom de förberedande kursernas anordnande vid konstflitsföreningens skola skulle i hufvudsak ersättas af denna senare, komme väl söndagsskolan, såsom jemväl i kungörelsen om handverksskolorna förutsättes, att helt och hållet indragas. Under sådana förhållanden kan det måhända framdeles visa sig nödvändigt att anordna någon primär undervisning för den ganska talrika ungdom, mest af tjänande klassen, hvilken strömmar till hufvudstaden med bristfällig läs- och skrifkunnighet, men om fyllandet af detta undervisningsbehof skall väl kommunen eller församlingen då på annat sätt kunna draga försorg.

Under den tid aftonskolan härstädes egde bestånd synes, enligt hvad utskottet inhemtat, de af staten och kommunen härför anslagna medel icke hafva kommit helt och hållet till användning. Antingen eleverna i anstalten voro fåtaliga eller att utgifterna annars voro för högt beräknade, alltnog, en besparing uppstod i aftonskolans kassa, hvilken vid tiden för skolans upphörande utgjorde omkring 9,000 mark. Dessa medel hafva sedan dess blifvit af söndagsskoledirektionen förvaltade och förräntade, och uppgå nu till något öfver 16,000 mark. Emedan desamma varit afsedda att komma handverks- och yrkesbildningen i staden till godo, vore det enligt utskottets tanke lämpligast, om detta samlade kapital skulle bibehållas såsom en stående fond, hvaraf räntorna såsom stipendier skulle utdelas till uppmuntrande och bispringande af elever vid centralhandverksskolan, hvilka med flit och framgång arbeta på sin yrkesutbildning; och borde staden, jemte det den för sin del förklarade sig villig att tillåta en dylik användning af den besparade aftonskolekassan, hos Industristyrelsen anhålla om statsverkets begifvande härtill för den del af kassan, som härflutit ur besparade statsmedel.

Med afseende å allt hvad utskottet i det föregående anført, får utskottet sålunda vördsamt föreslå:

att Stadsfullmäktige ville genom Magistraten inhemta Föreningens för Konstfliten tanke beträffande förslaget att Föreningens skola ej blott intoge ställning af högre handverksskola för hufvudstaden, utan derjemte utvidgades med en förberedande afdelning med lägre inträdesfordringar och motsvarande en lägre handverksskola, emot en subvention af staden, hwars belopp skulle bestämmas i enlighet med ofvan gjorda beräkning, hvarjemte i bestyrelsen för skolan tvänne af Stadsfullmäktige utsedde medlemmar skulle erhålla säte och stämma;

att Stadsfullmäktige, sedan öfverenskommelse träffats med Föreningen för Konstfliten i ofvan antydt hänseende, måtte anhålla att Magistraten ville derom meddela sig med Industristyrelsen i afseende å statens bidrag till anstalten; äfvensom att Magistraten i sammanhang dermed — med anmälan om stadens benägenhet att för sin del tillåta den besparade aftonskolefondens öfverlemnande till förvaltning åt Föreningen för Konstfliten, med ändamål att räntorna deraf årligen skola utgifvas såsom stipendier åt personer, som vid föreningens skola med flit och framgång utbilda sig för handtverkerierna — ville anhålla om Statsverkets begifvande till en dylik användning af sagde besparade medel.

Helsingfors, den 27 Mars 1886.

C. G. Estlander.

F. W. Grönqvist.

Ernst Nördström.

V. v. Wright.

Viktor Öhberg.

Utskottsbetänkande i frågan om uppförande af saluhallar.

Då det af stadsmyndigheterna flercaldiga gånger behandlade ärendet angående inrättandet af saluhallar för matvaruhandel upptogs till behandling vid Stadsfullmäktiges sammanträde i förstärkt antal den 29 September 1885, uppstod fråga om sagde hallars uppförande på vestra kajen, och beslöto Stadsfullmäktige dervid uppdraga åt undertecknade såsom ett särskildt utskott att med skriftligt yttrande till Fullmäktige inkomma, huruvida de tillärnade saluhallarne kunde derstädes placeras och om kostnaderna härför samt om någon annan plats kunde för ändamålet förefinnas.

Utskottet, som på grund häraf ånyo ingått i pröfning af frågan om ändamålsenligaste platsen för ifrågavarande saluhallar, har utan meningsolikhet förenat sig derom, att den nu ifrågasatta platsen å Vestra kajen med afseende å dess omedelbara närhet till fiskarhamnen och torgrörelsen utan gensägelse är den för ändamålet lämpligaste och noga taget enda lämpliga, som kan i staden påfinnas. — Någon svårighet att här uppföra sagde hallar torde ej heller kunna uppstå, emedan genom det nuvarande hamnkontorets och våghusets af Stadsfullmäktige redan ifrågasatta förflyttning till ryska proviantmagasinstomten erforderligt utrymme för hallarne kan beredas, utan att någon inskränkning sker i den för den allmänna rörelsen och särskildt torgtrafiken nödiga terrängen.

Dessa saluhallar, hvilka såsom ofvan nämnts i främsta rummet äro afsedda för handeln med lifsmedel, kunde måhända till en början lemna rum äfven för den handel med tyger och småkram, som för närvarande drivnes å Vestra kajen, men för framtiden synes det lämpligast om denna handel, hvilken ej står i direkt samband med torg- och hamnrörelsen, hänvisades till annat ställe, exempelvis den å Unionsgatan vettande delen af proviantmagasinstomten. Den å Vestra kajen nu bedrifna serveringen af färdigkokad mat kunde åter enligt utskottets tanke gerna förflyttas till en något mera afsides belägen plats, och har för ändamålet redan förut med skäl föreslagits det trekantiga området vid uppfarten till kronomagasinets.

Vid verkställd beräkning har utskottet funnit en bredd af femtio fot för den tilltänkta saluhallsbyggnaden vara tillfyllesgörande, och om för nödig trottoir kring byggnaden ytterligare reserverades tio fot på alla sidor, komme det af hallen upptagna området att hafva en bredd af sjuttio fot. Placeras nu byggnaden på kajen

mellan fiskarhamnen och kvarteren 46 och 54, på sätt närmare framgår af bilagda planteckning, eller på sextio fots afstånd från sagde tomter, återstår för gatutrafiken icke blott den bredd af femtio fot, som ligger mellan de i stenläggningen å platsen utmärkta rännstenarne och hvilken härtills uteslutande varit som gata begagnad, utan ytterligare den tio fot breda trottoir, som komme att omgifva byggnaden, hvarjemte åt fiskarehamnen skulle återstå ett utrymme, varierande mellan tjuhu och fyratio fot, förutom änsagda trottoir.

I längd har utskottet ansett saluhallsbyggnaden kunna sträcka sig från en linie femtio fot från fiskarhamnens norra sida till jernhöjd med den södra sidan af samma hamn, hvarigenom byggnaden erhöle en längd af 460 fot. För underlättande af trafiken har utskottet emellertid velat dela denna sträcka i tre delar medels täckta tvärgenomfarter af trettio fots bredd, af hvilka en komme i rätt linie med Norra Magasinsgatan.

Beträffande sjelfva inredningen af saluhallsbyggnaden har utskottet funnit lämpligast vara, om salustånden placerades på ömse sidor om tvänne i byggnadens längdriktning löpande gångar af 10 fots bredd, med diskar endast mot dessa gångar, längs hvilka den köpslagande allmänheten kunde röra sig. Blott för en del salustånd af mindre dimensioner, hvilka befunnits nödiga för vissa brancher af matvaruhandeln, har ingång ansetts böra beredas från gatan.

Dimensionerna för salustånden har utskottet, efter inhemtade uppgifter om hithörande förhållanden i utlandet, ansett sig kunna bestämma till $7' \times 8'$ eller 56 kvadratfot för de större och $7' \times 4'$ eller 28 kvadratfot för de mindre. Med antagande af dessa storleksförhållanden har utskottet funnit den tilltänkta hallen kunna inrymma inalles 240 salustånd, hvaraf 168 större och 72 mindre, äfvensom ett mindre rum för en uppsyningsman, som torde blifva nödig för öfvervakande af ordning och snygghet inom hallen. Salustånden har utskottet fördelat så att den mellersta afdelningen komme att innehålla 64 större stånd, den ena sidoafdelningen 72 större samt den andra 32 större och 72 mindre dylika.

För att byggnaden på den för densamma afsedda framstående platsen må kunna hållas i så smakfull och angenäm stil som möjligt, liksom ock för undvikande af eldfara, har utskottet ansett en jernkonstruktion för byggnadens yttre omhölje vara i alla afseenden att föredraga framför en sådan af trä, i händelse priset ej satte något hinder härför. Däremot har hallens indelning i salustånd ansetts böra utföras af trä äfvensom vattentaket invändigt panelas med tunna bräder. Dörröppningarna till salustånden skulle åter förses med låsbara rulljalousier.

Efter fattandet af dessa beslut angående dispositionen af platsen samt inredningen af byggnaden har utskottet sökt att från åtskilliga håll både i in- och utlandet förskaffa såväl ritningar som uppgifter om de priser en dylik saluhallsbyggnad af jern kunde betinga sig. Utskottet har äfven lyckats erhålla ritningar, hvilka härjämte biläggas, äfvensom leveransanbud, från följande utländska firmor och personer, nämligen firman F. San Galli i S:t Petersburg, Metallfabriken dersammastädes,

Bolaget Atlas i Stockholm samt jernverksfirman Harkort i Duisburg, hvarjemte bland inhemske industriidkare Osbergska verkstaden härstädes åtlydt inbjudningen och inlemnad tvänne projekt och leveransanbud, hvilka dock hvardera egentligen härstamma från utländska fabriker.

Vid verkställd jemförelse af dessa anbud har utskottet funnit desamma uppgå till följande belopp för allt till byggnaden erforderligt jernmaterial äfvensom frakt till och uppsättning på platsen:

San Galli	Rbl	74,000	å	2.50	Fmk	185,000.
Metallfabriken c:a	Rbl	50,000	å	2.50	Fmk	125,000.
Atlas (detta anbud omfattar ej takplåt och frakt från Stockholm).	Kr.	128,000	å	1.40	Fmk	179,200.
Harkort.	Fmk	93,225	å	1.25	„	116,531.
Osberg: projektet A) (den härtill hörande konstruktionen har utskottet ansett i tekniskt hänseende oantaglig).					„	125,000.
Densamme: projektet B)					„	150,000.

I afseende å alla dessa anbud skulle ytterligare tillkomma åtskilliga fixa utgifter för asfaltbeläggning af hallen, butikernas inredning, grundmuring m. m. enligt följande af utskottet uppgjorda kalkyl:

Asfaltering med naturlig asfalt på betonunderlag af hallen, genomfarterna och trottoirerna	Fmk	26,000.
Taketts inre boisering	„	2,500.
Butikernas inredning	„	16,000.
Tegelmurning och rappning	„	20,000.
Rustbädd och grundmurar	„	8,000.
Glas	„	1,000.
Målningsarbete	„	5,000.
Gas- och vattenledning	„	5,000.
Tull	„	16,000.
Administration m. m.	„	5,500.
	<u>Summa Fmk</u>	<u>105,000.</u>

Efter noggrann pröfning af de inlemnade projekten har utskottet utan meningsolikhet stannat vid att förorda det af firman Harkort i Duisburg ingifna såsom varande icke allenast billigast, utan äfven i alla afseenden lämpligast samt i hänseende till byggnadens yttre utseende mest tilltalande. Blott några mindre arkitektoniska detaljer deri har utskottet ansett böra undergå ändring i enlighet med en af utskottets medlemmar, Baron Seb. Gripenberg, i detta hänseende uppgjord och här bilagd ritning. Tillika må nämnas att förslaget upptager tvänne rum för uppsyningsmän eller poliser vid inrättningen, ehuru ett sådant rum enligt utskottets tanke är fullt tillräckligt.

Utskottet, som i afseende å anordningarna af handeln i hallarne ej ansett sig

böra föreslå närmare föreskrifter, emedan af det för frågans beredning förut nedsatta utskottet i dess betänkande (se N:o 7 för 1885) detaljerade förslag i detta afseende finnas framlagda, vill blott angående räntabiliteten af företaget ännu anföra följande.

Kostnaden för saluhallsbyggnaden enligt ofvan förordade förslag komme, såsom af det anförda framgår, att uppgå till inalles omkring 220,000 mark, medan den förut tilltänkta saluhallen å Kaserntorget med takkonstruktion af trä skulle betingat ett pris af 175,000 mark samt med jernkonstruktion omkr. 250,000 mark.

Utgifterna för saluhallarne har utskottet beräknat i enlighet med den af det förra utskottet uppgjorda kalkyl, blott att i nu föreliggande förslag någon utgift för värme ej ansetts böra ifrågakomma, emedan utskottet ej blifvit öfvertygadt om nödvändigheten af hallarnes uppvärmning, då ju försäljarne, som nu drifva sin handel i fria luften, i denna täckta hall dock vore betydligt mera skyddade för väder och vind och enligt hvad utskottet har sig bekant dylika saluhallar i Stockholm och St. Petersburg icke heller uppvärmas.

Hvad åter inkomsterna beträffar, hvilka af det föregående utskottet uppskattats till 400 och 300 mark om året från de större butikerna af 49 kvadratsfots yta samt till 200 mk från de mindre af 35 kvadratfots areal, hafva undertecknade, ehuru hallarne enligt nu förevarande förslag komme att hafva ett mångfaldt bättre och mera omtyckt läge, likväl för säkerhets skull ansett sig böra beräkna betydligt lägre hyresinkomster, nämligen endast 150 mark för de större salustånden och 75 mark för de mindre; och det oaktadt blefve saluhallarnes inrättande en mycket vinstgifvande affär för staden.

Ett sammandrag af inkomster och utgifter för året visar nämligen följande tal:

<i>Utgifter:</i>	
Belysning	Fmk 2,688.
Remont	,, 3,500.
Aflöning af en uppsyningsman med nödigt biträde	,, 2,400.
	Summa: Fmk 8,588.
<i>Inkomster:</i>	
Hyra för 168 stånd å 150 mk	Fmk 25,200.
” ” 75 ” ” 72 ”	,, 5,400.
	Summa: Fmk 30,600.

Inkomsterna öfverskjuta sålunda utgifterna med Fmk 22,012 mark eller 10% af anläggningskapitalet.

I betraktande af hvad i det föregående anförts får utskottet därför värdsamt föreslå att Stadsfullmäktige, förstärkte med de personer, som för deltagande i denna frågas afgörande redan blifvit utsedde, ville besluta:

att å Vestra Kajen skall, i hufvudsaklig öfverensstämmelse med det af firman Harkort inlemnade projekt, men med iakttagande af de af utskot-

tet häri förordade ändringar, för stadens räkning uppföras en saluhall med salustånd, hvilka uthyras åt försäljare af livsmedel och andra, som kunna vara berättigade att begagna fasta försäljningsplatser å stadens torg; samt att för uppförandet och inredandet af nämnde saluhall skall anslås ett belopp af 220,000 mark.

I händelse dessa förslag vinna förstärkte Stadsfullmäktiges bifall, torde å ordinarie Stadsfullmäktiges beslut ankomma

att till högvederbörlig ort ingå med underdånig anhållan om sådan ändring af stadsplanen, som betingas genom ifrågavarande saluhalls uppförande; samt

att anmoda drätselkammaren att ej mindre med fabriksfirman Harkort, sedan af densamma i enlighet med föreliggande projekt och med iakttagande af deri föreslagna mindre förändringar utarbetats fullständiga ritningar till saluhallen i den af stadens byggnads ordning föreskrifna skala och sedan å dessa ritningar ansökts och erhållits vederbörlig fastställelse, avsluta kontrakt om järndelarnas leverans och uppställning, än ock i öfrigt vidtaga alla för byggnadsföretagets fullständiga utförande nödiga åtgärder.

Helsingfors den 28 Mars 1886.

Wilh. Brummer.

Seb. Gripenberg.

F. V. Grönqvist.

J. af Lindfors.

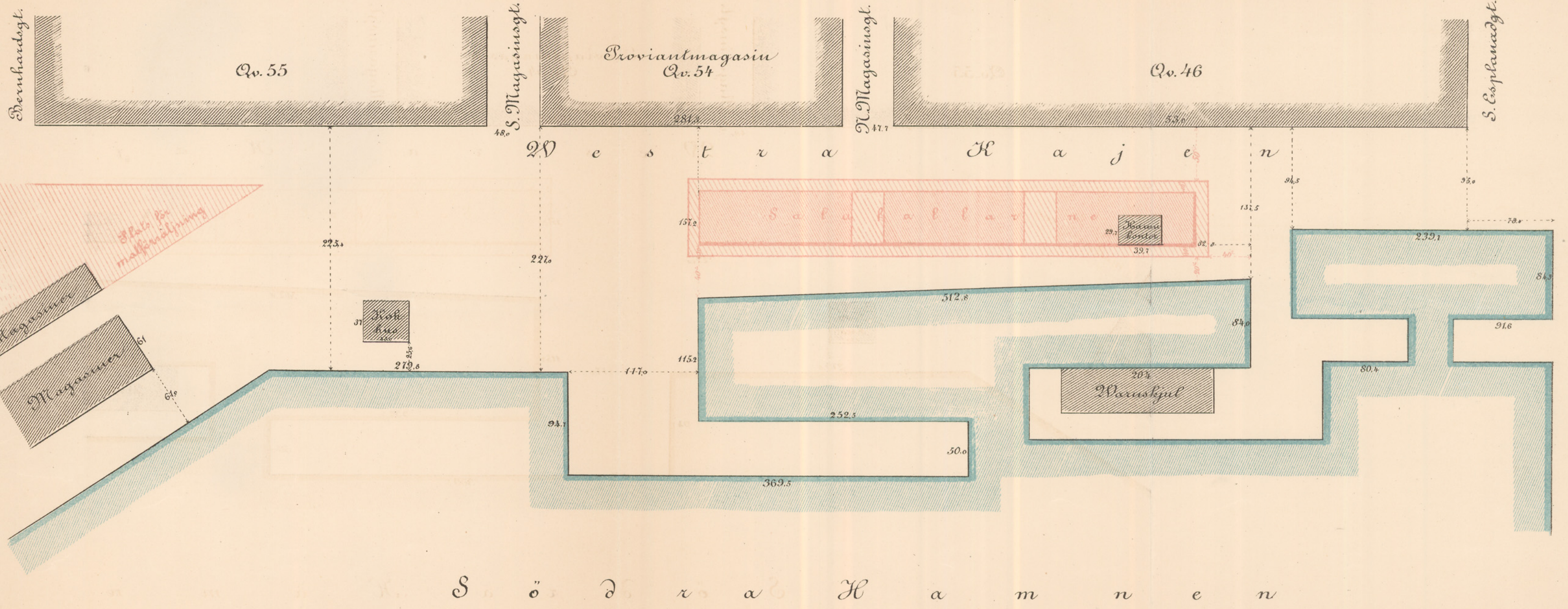
Th. Tallqvist.

Helsingfors, Tidnings- & Tryckeri-aktiebolagets tryckeri, 1886.

Planritning till projekterade saluhallar vid Vestra Kajen i Helsingfors.

Salu tor get

Projektet

Berättelse öfver brandverkets i Helsingfors tillstånd och förvaltning under år 1885.

Brandkommissionen har under året haft 18 särskilda sammanträden, vid hvilka för det mesta löpande ärenden och saker af mindre vigt förevarit. Den år 1884 väckta frågan om uppförande af ett eget hus för brandverket har varit föremål för särskilda öfverläggningar, men ej kunnat slutbehandlas, emedan de eskissritningar, som till huset uppgjorts, ansetts böra undergå åtskilliga ändringar. För fel och försummelse i tjensten hafva 23 brandkonstaplar fälots att böta sammanlagdt 190 mark samt 5 konstaplar blifvit från tjensten skilda.

Brandkåren har under året alarmerats 49 gånger, nemligen 24 gånger med anledning af verkliga eldsvådor eller tillbud till dylika, 14 gånger med anledning af soteldar, 2 gånger af missförstånd, 5 gånger af okynne och 4 gånger till följd af felaktighet i telegrafledningen. Endast vid 6 af dessa tillfällen gäfvos alarmsignaler från brandtornen och detta i 5 fall af orsak att eld utbrutit ytterom brandområdet, dit brandkåren ej eger i sin helhet utrycka, samt i 1 fall med anledning af en hotande eldsvåda vid Wladimirsgatan. — Jemfördt med år 1884 visa alarmeringarna en minskning af 8°/_o och eldtillbudena en minskning af omkring 17°/_o.

Af de verkliga eldtillbudena hafva 4 yppats i 1:sta stadsdelen, 4 i 2:dra, 1 i 3:dje, 7 i 4:de, 1 i 5:te, 1 i 7:de och 1 i 8:de stadsdelen samt 5 utom brandområdet, 12 i boningshus af sten, 8 i d:o af trä, 1 i badstuga af trä och 2 i fabriker, hvarjemte 1 gång skogseld utbrutit i Tölö park — 7 af eldtillbudena hafva inträffat emellan kl. 12—6 på morgonen, 5 emellan kl. 6—12 på dagen, 7 emellan kl. 12—6 e. m. samt 5 emellan kl. 6—12 på aftonen, äfvensom 3 på söndagar, 4 på måndagar, 1 på tisdag, 5 på onsdagar, 1 på torsdag, 5 på fredagar och 5 på lördagar.

Orsaken till eldens löskomst har i 3 fall varit oförsigtighet med ljus eller lampa, i 4 vårdslöst umgående med eld, i 3 bristfälliga torkugnar och i 7 fall felaktiga eldstäder eller rökledningar, i 7 fall har orsaken ej blifvit utredd.

Genom brandtelegrafen har kåren alarmerats 25 gånger, medelst telefon 9 gånger och genom muntligt bud 7 gånger. 8 gånger har elden till först observerats från brandtornen.

Brandtelegrafen har under året fungerat oklanderligt, ehuru då och då förekommit störingar, förorsakade dels af vårdslöshet vid byggnadsföretag, dels ock af okynne. Så har det ofta händt, att arbetare på hus, öfver hvilka brandtelegrafrådar äro dragna, utan vidare lösslitit trådarne från isolatorerne, ja till och med afskurit trådarne, hvarjemte dessa ett par gånger befunnits vara med hvarandra hopbundna. Allt sådant kan väl ej fullkomligt förekommas så länge ledningarna icke äro underjordiska; men någon förändring till det bättre i detta afseende bör man dock kunna vänta af telegrafledningarnas fridlysande, i hvilket syfte af Brandkommissionen vidtagits på Kommissionen ankommande åtgärd.

Värdet eller försäkringsbeloppet af den egendom, som till större eller mindre del af elden skadats, utgjorde:

för fast egendom	<i>Fmy.</i> 1,299,350: —	
„ lösegendom	„ 132,000: —	1,431,350: —
Skadans storlek eller brandskadeersättningens belopp åter steg till:		
för fast egendom	<i>Fmy.</i> 81,159: —	
„ lösegendom	„ 40,050: —	121,209: —

således 8,47 % af egendomens värde. År 1884 utgjorde procenten 9,27 och år 1883 10,19. — För öfrigt hänvisas till det tabellariska sammandrag öfver eldsvådor och tillbud till dylika, som finnes bifogadt denna berättelse.

Den till södra brandtornet under året anskaffade s. k. brigadsprutan har, likasom den förut i norra tornet stationerade, visat sig särdeles väl motsvara sitt ändamål och har redan gjort kåren stora tjenster. Dessa sprutor äro nemligen lätta att transportera, manövrera och servera samt hafva en i förhållande till sprutans storlek ovanligt kraftig och edelad stråle. Vid transporten inbesparas en häst och vid serveringen 4 man. Särskildt är den omständigheten af stor praktisk betydelse, att sugaren till dessa sprutor direkte kan införas i vattentunnorna, hvarigenom stor besparing på vatten, men i synnerhet i tid vinnes. Vid alarmeringar rycka också numera endast dessa tvåhjuliga sprutor ut, medan de större, fyrehjuliga, lemnas kvar i depoterna till reserv.

Af manskapet hafva under året 4 man varit intagna på sjukhus under sammanlagdt 163 dagar och 6 man en kortare tid vårdats hemma, hvarförutom brandkårens läkare polikliniskt behandlat 76 lindrigare sjukdomsfall.

Den brandverket åliggande gatuspolning har under året verkstälts under 49 dagar med 10 man och 4 hästar dagligen. Från brunnar och vattenposter samt de till brandtornen hörande gårdar och gatuandelar har bortkörts 697 lass is och snö.

Brandkårens öfningar hafva fortgått på samma sätt som under föregående år. Olägenheterna af olämpliga lokaler för manskapet, trånga redskapsdepoter samt total brist på verkstadsrum och gymnastiksal kvarstå oförminskade.

Den staden tillhöriga lösegendom, som Brandkommissionen har i sin vård, har under året tillökats för ett värde af 2,970 mark 86 penni, deraf 1,619 mark 76 penni

till ofvannämnda brigadspruta, hvaremot såsom utnött och obrukbar afskrifvits egendom för ett inköpspris af 2,283 mark 20 penni, deribland en s. k. engelsk räddningsstege, upptagen till 1,200 mark. Värdet af berörda lösegendom, med undantag af den nya brandtelegrafan, utgjorde den 2 Januari detta år 67,734 mark 66 penni.

Helsingfors, den 29 Mars 1886.

På Brandkommissionens vägnar:

Ab. Landén.

C. J. Timgren.

Tabellariskt sammandrag öfver brand-

Tiden för alarmeringen.			Brandstället.	
Månad.	Dag.	Tid på dygnet.	Gata eller plats.	Lägenhet.
Januari	9	9,30 e. m.	Rödbergsgatan N:o 12.	Boningshus.
"	13	8,45 e. m.	Gardes kasernen.	"
"	14	2,30 e. m.	Trekanten N:o 5.	"
"	20	1,30 e. m.	Gasverks-brandklockan.	"
"	23	3,15 f. m.	Malmgatan N:o 20.	"
"	29	2,15 f. m.	Kaserngatan N:o 1.	Nybygge.
"	31	9,10 f. m.	Hagasundsgatan N:o 6.	Boningshus.
Februari.	1	11,40 e. m.	Ryska teatern.	—
"	6	10,30 f. m.	Fredriksgatan N:o 31.	Boningshus.
"	"	10 e. m.	Norra Magasinsgatans brandklocka.	—
"	7	10 e. m.	Nylandsgatan N:o 13.	Boningshus.
"	21	4,30 f. m.	Skatudden.	Nybygge.
Mars.	5	4,30 e. m.	—	—
"	16	9,30 f. m.	Tölö.	Badstuga.
April.	24	2,30 e. m.	Glogatan N:o 3.	Fotografi atelier.
"	30	11 e. m.	Konstantinsgatan N:o 3.	Boningshus.
Maj.	31	6,30 e. m.	Polyteknikum.	—
Juni.	9	7,10 f. m.	Rödbergsgatans brandklocka.	—
Juli.	10	3,30 e. m.	Tölö park.	—
"	11	12 på natten.	Brandklockan vid gamla kyrkan.	—
Augusti.	3	D:o	Utom brandområdet.	—
"	5	2 f. m.	Wladimirsgatan N:o 45.	Uthus.
"	"	5,30 f. m.	Munkholmen.	Fabrik.
"	8	1,30 e. m.	Vestra Henriksgatan N:o 14.	Boningshus.
"	21	3 f. m.	Eriksgratan N:o 50.	D:o
"	"	4 e. m.	Blindt alarm.	—
September.	18	1,30 e. m.	D:o	—
"	"	8 e. m.	Konstantinsgatan N:o 3.	Boningshus.
"	28	1,30 f. m.	En villa innanför stadsporten.	—
Oktober.	28	9 f. m.	Langéns villa.	Boningshus.
"	"	9,30 f. m.	Signal från klockan vid Långa bron.	—
November.	4	8,15 f. m.	Vestra Henriksgatan N:o 16.	Butik.
"	9	10 e. m.	Stora Robertsgatan N:o 25.	Boningshus.
"	11	8,15 e. m.	Kyrkogatan N:o 2.	D:o
"	12	4,45 e. m.	Fabiansgatan N:o 27.	D:o
"	16	6 e. m.	Konstantinsgatan N:o 15.	D:o
"	22	4 e. m.	Skilnaden N:o 4.	D:o
"	23	3,30 e. m.	Regeringsgatans brandklocka.	—
"	25	11 e. m.	Albertsgatan N:o 30.	Nybygge.
"	26	4 e. m.	Alexandersgatan N:o 36.	Boningshus.
"	30	8 f. m.	Bergmansgatan.	Sjukhus.
December.	1	2,30 f. m.	Boulevardsgatans brandklocka.	—
"	7	6 e. m.	Alexandersgatan N:o 6.	Boningshus.
"	19	9,30 e. m.	Norra Esplanadgatan N:o 25.	Butik.
"	26	3 e. m.	Sofiegatan N:o 3.	Boningshus.
"	27	11,15 f. m.	Glogatan N:o 6.	Nybygge.
"	"	5 e. m.	Estnäsgatan N:o 5.	Boningshus.
"	30	1,30 e. m.	Robsams villa.	Bryggeri.
"	31	3 e. m.	Albertsgatan?	Boningshus.

St. A. B. = Städernas Allmänna Brandstodsbolag.

alarmeringarna i Helsingfors år 1885.

Anledningen till eldens lös- komst eller brandkårens utryckning.	Värdet eller försäkringsbeloppet för den egendom, som till större eller mindre grad skadats.			Skadans storlek eller brandskadeersättningens belopp.			Ersättningen eller skadan i proc. af försäkringsbeloppet eller värdet.	Försäkringsgivaren.
	Fast egendom.	Löseegendom.	Summa.	Fast egendom.	Löseegendom.	Summa.		
Soteld.	—	—	—	—	—	—	—	
D:o	—	—	—	—	—	—	—	
D:o	—	—	—	—	—	—	—	
Okynne.	—	—	—	—	—	—	—	
Outredd.	—	—	—	—	—	Obetydlig	—	
Öfverhettning af torkugn.	—	—	—	—	—	D:o	—	
Felaktig rörledning.	—	—	—	—	—	D:o	—	
Okynne.	—	—	—	—	—	—	—	
Soteld.	—	—	—	—	—	—	—	
Missförstånd.	—	—	—	—	—	—	—	
Soteld.	—	—	—	—	—	—	—	
Vårdslöshet vid eldning.	—	—	—	—	—	Obetydlig	—	
Fel i telegrafledningen.	—	—	—	—	—	—	—	
Felaktig ugn.	8,000	—	8,000	80	—	80	1	Svea.
Oförsigtighet med lampa.	—	—	—	—	—	Obetydlig	—	
Felaktig rökledning.	200,000	—	200,000	200	—	200	0,1	St. A. B.
D:o	750,000	—	750,000	300	—	300	0,04	Oförsäkradt
Okynne.	—	—	—	—	—	—	—	
Skogseld.	—	—	—	—	—	—	—	
Okynne.	—	—	—	—	—	—	—	
Missförstånd, orsakadt af ett fyrverkeri.	—	—	—	—	—	—	—	
Outredd.	91,050	—	91,050	2,500	—	2,500	2,7	St. A. B.
D:o	125,200	45,000	170,200	73,800	37,200	111,000	65,2	Svea o. Skåne.
Vårdslöshet med eld	—	—	—	—	—	Obetydlig	—	
Outredd.	6,600	oförs. 1,500	8,100	2,250	200	2,450	30,2	St. A. B.
Fel i telegrafledningen.	—	—	—	—	—	—	—	
D:o	—	—	—	—	—	—	—	
Bristfällig rökledning.	—	—	—	—	—	Obetydlig	—	
Outredd.	—	—	—	—	—	—	—	
Soteld.	—	—	—	—	—	—	—	
D:o	—	—	—	—	—	—	—	
Vårdslöshet med eld.	—	—	—	—	—	Obetydlig	—	
Bristfällig kakelugn.	—	—	—	—	—	D:o	—	
Soteld.	—	—	—	—	—	—	—	
D:o	—	—	—	—	—	—	—	
D:o	—	—	—	—	—	—	—	
Oförsigtighet med ljus.	50,000	14,000	64,000	200	500	700	1,1	St. A. B., Ry-ska bolaget.
Fel i telegrafledningen.	—	—	—	—	—	—	—	
Bristfällig torkugn.	—	—	—	—	—	Obetydlig	—	
Soteld.	—	—	—	—	—	—	—	
D:o	—	—	—	—	—	—	—	
Okynne.	—	—	—	—	—	—	—	
Oförsigtighet med lampa.	—	—	—	—	—	—	—	
Vårdslöshet vid eldning.	—	40,000	40,000	—	1,100	1,100	2,8	St. B. f. lös-egendom.
Bristfällig rökledning.	—	—	—	—	—	Obetydlig	—	
Bristfällig torkugn.	—	—	—	—	—	D:o	—	
Soteld.	—	—	—	—	—	—	—	
Outredd.	68,500	31,500	100,000	1,829	1,050	2,879	2,88	Skandia och Svea.
Soteld.	—	—	—	—	—	—	—	
	1,299,350	132,000	1,431,350	81,159	40,050	121,209	8,47	

Helsingfors, Tidnings- & Tryckeri-aktiebolagets tryckeri, 1886.

Utskottsbetänkande angående föreslagen utvidgning och förändring af gällande stadsplan för första, tredje, fjerde, femte, sjette och sjunde stadsdelarne.

Sedan Drätselkammaren jemte skrifvelse af den 28 December 1885 (se N:o 4 för 1886) till Stadsfullmäktige åter insänt de å Byggnadskontoret uppgjorda, och i enlighet med Stadsfullmäktiges i saken fattade beslut ändrade förslagen till utvidgning och förändring af gällande stadsplan för första samt tredje till och med sjunde stadsdelarne af Helsingfors stad, och i sammanhang dermed anhållit om bemyndigande att efter utverkad fastställelse å dessa förslag skrida till särskilda åtgärder för förslagens realiserande, beslöto Stadsfullmäktige vid sammanträde den 2 dennes uppdraga åt undertecknade att ånyo utlåta sig i frågan, jemte det till utskottets öfvervägande hänskjöts ett af några stadsfullmäktige vid nyssberörde sammanträde framkastadt projekt att det odisponerade området vester om Nikolaigatans nordligaste ända skulle intagas i stadsplanen och förenas med kvarteret N:o 45, hvarigenom icke allenast detta kvarter skulle erhålla en regelbundnare form, utan ock trenne nya, välbelägna tomter vinnas.

Efter tagen kännedom om de å Byggnadskontoret införda ändringar i de föreliggande planerna och de af Drätselkammaren i ämnet framlagda förslag äfvensom om de anmärkningar mot sagde planer, som utskottet enskildt meddelats, har utskottet funnit sig kunna tillstyrka godkännande af Drätselkammarens förslag, utom hvad beträffar följande punkter:

1:o) Emedan bibehållandet i stadsplanen af den i enskild ego upplåtna tomten N:o 24 vid Högbergsgatan i dess närvarande form icke allenast skulle vålla en mycket olämplig begränsning af den invid belägna öppna platsen för den nya lutherska kyrkan, utan äfven vara hinderligt för tomterna N:o 5 och 7 vid Skarpskyttegatan, anser utskottet sagde tomt N:o 24 vid Högbergsgatan böra för stadens räkning exproprieras samt tomterna N:o 5 och 7 vid Skarpskyttegatan utvidgas till enahanda storlek och form som den tredje tomten i kvarteret.

2:o) I betraktande af de svårigheter, som måste uppstå vid bebyggandet af spetsvinkliga tomtytter, anser utskottet sådana såvidt möjligt böra undvikas, hvarför enligt utskottets tanke en afsnuddning af hörnen åtminstone i afseende å tomterna N:o 1 vid Smedsgatan, N:o 20 vid Bergmansgatan samt N:o 11 och 20 vid Fabriks-gatan borde ega rum.

3:o) Gränserna mellan de skilda stadsdelarne finnas ej antydda på de nu förevarande förslagen, hvarför denna brist borde afhjelpas; och synes vid fixerandet

af dessa gränser en arrondering af stadsdelarne böra ega rum, såvida sådant låter sig göra utan svårare olägenheter.

4:o) Med afseende å Sjömansgatans tillärnade förlängning synes en omnumrering af adresserna för gårdarne vid denna gata böra företagas.

5:o) De dubbla adressnumren 2 och 2 samt 8 och 8 vid Högbergsgatan borde, för att kunna skiljas från hvarandra, betecknas 2 a) och 2 b) samt 8 a) och 8 b).

6:o) Den under namnen Fabriks- och Paulsgatorna upptagna breda gatan kunde enligt utskottets tanke med ett gemensamt namn kallas Fabriksgatan.

7:o) Det mot Skeppsdocksporten uppdragna nya torget synes kunna erhålla ett särskildt namn och har därför föreslagits benämningen Dockstorget.

8:o) De båda smågator, som från Skarpskyttegatan leda norrut, borde likaledes förses med namn, i hvilket afseende för den östra föreslås benämningen Nykyrkobrinken och för den vestra Skepparebrinken.

9:o) I kvarteret N:o 169 böra adressnumrerna emot Arbetaregatan ändras sålunda att desamma i öfverensstämmelse med det i öfrigt iakttagna bruket gå i ordningsföljd från söder till norr i stället för tvärtom såsom förhållandet är enligt förslaget.

10:o) Enär tvist uppstått om stadens rätt att till tomter indela det odisponerade området emedan kvarteren Trappen och Kråkan och för att förekomma det den föreslagna nya stadsplanens fastställande i öfrigt må af denna omständighet uppehållas eller förhindras, anser utskottet lämpligt att Stadsfullmäktige, med frångående af sitt i detta afseende tidigare fattade beslut, icke må föreslå någon ändring af gällande stadsplan i denna del.

11:o) Då Stadsfullmäktige tidigare afslagit firman P. Sinebrychoffs ansökan om att få inlösa det trekantiga området emellan firmans tomt och kajen vid Sandvikshamnen samt beslutit att detta område skall bibehållas såsom det för närvarande är i stadsplanen upptaget, bör detsamma icke i förslaget betecknas med röd färg samt gränslinien emellan området och den föreslagna strandkajen bortfalla.

Hvad slutligen beträffar det ofvanberörda förslaget om den vester om Nikolai-gatan liggande delens af Broberget förenande med kvarteret N:o 45, måste utskottet, på grund af de skäl, som anförts i dess förut afgifna betänkande i detta ämne (se N:o 3 för 1885) och hvilka redan af stadsfullmäktige en gång godkänts, på det bestämdaste afstyrka denna utvidgning. Brobergets stigning på denna yta är så betydande att trafikabla gator och för bebyggande något så när användbara tomter här kunde åstadkommas blott med kostnader som vore alldeles för stora i förhållande till den vunna terrängen, utan bör Broberget tills vidare bibehållas såsom odisponerat område.

På grund af hvad utskottet sålunda haft äran anföra, får utskottet med anslutning till Drätselkammarens förslag, värdsamt föreslå, det Stadsfullmäktige ville besluta:

att, efter det de definitiva kartorna blifvit å Byggnadskontoret upprättade med iakttagande af utskottets ofvan gjorda anmärkningar och tillägg, i underdånighet ansöka om stadfästelse å förevarande förslag till förändrad stadsplan för första samt tredje, fjerde, femte, sjette och sjunde stadsdelarne af Helsingfors stad;

äfvensom att uppdraga åt Drätselkammaren att, sedan nämnda fastställelse erhållits, vidtaga åtgärd för expropriation af tomten N:o 24 vid Högbergsgatan och att till egarene af de tomter vid Kristians-, Vinkel-, Elisabeths-, Nylands-, Alberts- och Skarpskyttegatorna, hvilka genom den nya stadsplanen vunnit tillökning, försälja dessa tillskottsområden för priser som mellan tomtegarne och Kammaran redan öfverenskommits eller framdeles kunna aftalas, samt med rättighet för dem att inom tio år gälda löseskillningarna med en tiondedel om året jemte sex procents ränta å de utestående beloppen.

Helsingfors den 28 Mars 1886.

Th. Tallqvist.

W. Brummer.

K. Moring.

Gustaf Nyström.

Berättelse angående värksamheten vid Helsingfors stads Folkbibliotek och Läsesal under år 1885.

Under år 1885 har biblioteket varit för allmänheten tillgängligt hvarje dag kl. 5—8 e. m. med undantag endast af några större högtidsdagar samt juni, juli och augusti månader, under hvilken sist nämnda tid detsamma hållits stängdt dels för då vidtagen revision af bokförrådet, dels för pågående särskilda reparationsarbeten.

Hvad bibliotekets anlåtande beträffar har under detta liksom under föregående år den iakttagelsen kunnat göras, att lånens antal varit störst under årets vintermånader samt minst under den ljusa, för arbete och vistelse ute i det fria tjänligare tiden. Såsom förut hafva dessutom söndagarne att uppvisa det relativt största antalet lån.

De personer, som betjänat sig af biblioteket, hafva för det mesta tillhört den „arbetande klassen“, men tillika har det visat sig, att antalet af låntagare äfven från andra samhällslager varit i jämt stigande, och om äfven skolungdomen ännu utgör en ganska stor procent af kunderna, hafva dock till myndig ålder komna personer betydligt mer än förr anlitat biblioteket.

Uti senaste årsberättelse hade såsom orsak till den under år 1884 iakttagna minskningen i utlåningsrörelsen uppgifvits det för hvarje låntagare sedan nämnda år erforderliga skriftliga förordet af arbetsgifvare eller annan känd person. Enligt hvad detta års erfarenhet gifver vid handen, torde för framtiden något tillbakagående icke af denna orsak behöfva befaras, ty ehuru detta förord så noggrant som möjligt inforrats, har dock lånens antal, hvilket under år 1884 minskats med 6,191 mot föregående år, under året 1885 åter ökats med 1,868 mot år 1884.

Lånens antal var för de särskilda månaderna under året följande:

Tabell öfver utlåningen under år 1885.

Månad.	Antal dagar.	Abonnerade lån.			Lån, betalta för gång.			Sammanräknadt			Medeltal pr dag.		
		Svenska.	Finska.	Summa.	Svenska.	Finska.	Summa.	Svenska.	Finska.	Summa.	Svenska.	Finska.	Summa.
Januari . .	27	317	126	443	983	514	1,497	1,300	640	1,940	48	24	72
Februari . .	28	302	156	458	1,011	621	1,632	1,313	777	2,090	47	28	75
Mars	29	314	162	476	1,024	585	1,609	1,338	747	2,085	46	26	72
April	27	233	99	332	761	489	1,250	994	588	1,582	37	22	59
Maj	26	157	62	219	543	253	796	700	315	1,015	27	12	39
September . .	29	172	77	249	591	315	906	763	392	1,155	26	13	39
Oktober . . .	29	234	128	362	956	519	1,475	1,170	647	1,817	40	22	62
November . .	30	345	237	582	1,255	740	1,995	1,600	977	2,577	53	33	86
December . .	27	342	140	482	1,313	669	1,982	1,655	809	2,464	61	30	91
Summa	252	2,416	1,187	3,603	8,437	4,705	13,142	10,853	5,892	16,745	43	23	66

Af denna tabell framgår, att medeltalet per dag för svenska boklån under år 1885 var 43 och för finska 23 eller resp. 65 och 35 procent af hela antalet lån. Under år 1884 utgjorde medeltalet per dag för svenska lån 35 och för finska 21 eller resp. 62 och 38 procent af hela antalet.

Glädjande är äfven att antalet utestående förfallna boklån befunnits i stadig minskning, hvilket torde vara att tillskrifva en noggrannare efterkräfning samt en annonsering af de skyldige låntagarnes namn i tre af stadens tidningar. Denna sistnämnda åtgärd har från och med senaste november månad vidtagits en gång hvarje månad, och torde annonskostnaderna mer än fullt ersättas genom de böcker, hvilka sålunda kunna till biblioteket återvinnas. Af boklån, uttagna under årets lopp, återstodo som oinlämnade vid dess utgång: från januari månad 2, från februari 4, från mars 9, från april 7, från maj 7, från september 2, från oktober 1, från november 0 eller inalles endast 32 lån.

I inventarielängden, hvilken upptager bibliotekets hela bokförråd, hafva under året afskrifvits 1,470 band, hvilka delvis på grund af den under år 1884 värkställda revisionen, delvis i följd af revisionen i början af juni månad 1885 enligt Stadsfullmäktiges beslut skulle ur bibliotekets förteckning utgå. Då hela summan af de i inventarielängden upptagna böckerna utgör 4,353, återstå efter afskrifningen 2,883 band, af hvilka 746 under året inskrifvits såsom nya. Härvid är dessutom att märka, att vid ofvannämnda i juni månad 1885 försiggångna revision till afskrifning föreslogos inalles 48 böcker, af hvilka emellertid 20 numera återkommit, hvarför desamma ånyo upptagits i inventarieförteckningen och antalet faktiskt afskrifna böcker sålunda blifvit något mindre än hvad Stadsfullmäktiges beslut skulle förutsätta.

Inkomsten från biblioteket har under året utgjort *Sm.* 891: 08, fördelad sålunda på de skilda månaderna: januari 114: 25, februari 96: 35, mars 94: 65, april 67: 88, maj 43: 20 + *Sm.* 12: — i bokplikter, september 71: 80, oktober 118: 95, november 150: 85, december 121: 15.

Läsesalen har under året varit tillgänglig för allmänheten hvarje dag kl. 5—9 e. m. med undantag af större högtidsdagar, en del af juni och juli samt hela augusti månad, då densamma hållits stängd på grund af då pågående reparationer i bibliotekshuset.

Jämväl i läsesalen hafva besöken varit talrikast under vintermånaderna, hvar emot de nedgått till ett ringa fåtal under sommartiden. De besökande hafva för det mesta varit kroppsarbetare, bland hvilka sällan setts någon kvinna. Hvad besöken i läsesalen för öfrigt beträffar, har detta år att uppvisa en tillökning i antalet mot föregående år af 1,352, medan under år 1884 en minskning af 7,966 ägt rum mot år 1883.

Under de skilda månaderna år 1885 voro besöken till antalet följande:

Besöken i läsesalen under år 1885.

M å n a d.	Antal dagar.	Söndagar.	Antal besökande.	Besök under söndagen.	Besök på en dag.		Medeltal pr dag.		
					högsta antalet.	lägsta antalet.	Söndagar.	öfriga dagar.	allmänt medeltal.
Januari	27	3	3,163	521	183	75	174	98	117
Februari	28	4	3,542	932	270	75	233	109	126
Mars	30	4	3,568	761	240	80	190	108	119
April	27	3	2,323	432	163	31	144	79	86
Maj	25	3	1,348	295	112	31	98	48	54
Juni	21	—	144	—	19	3	—	7	7
Juli	11	—	103	—	14	4	—	9	9
September	29	4	1,920	380	167	29	95	61	66
Oktober	29	4	2,678	711	209	55	178	78	92
November	30	5	3,627	1,175	279	85	235	98	121
December	27	4	3,086	780	267	72	195	100	114
Summa	284	34	25,502	5,987	279	3	176	78	90

Då allmänheten en längre tid klagat öfver dålig luft och kylighet i läsesalen, har Drätselkammaren låtit på anhållan från Bestyrelsen företaga en afsyning af ventilations- och värmeledningsapparaten, och uppdragades då såsom orsak till det öfverklagade missförhållandet, att några från ventilerna ledande rör stodo i förbindelse med husets källare, därifrån den fuktiga och kalla luften på detta sätt ständigt uppsögs. Sedan dessa rör behörigen fastsatts och nämnda fel, som torde hafva funnits till alt sedan husets uppförande, sålunda afhjälpts, har den länge förgäfves motarbetade kylan från läsesalen försvunnit.

Bestyrelsen har under år 1885 utgjorts af filosofie doktor F. Elfving såsom ordförande, undertecknad Langenskiöld och medicinlicentiaten R. Sievers såsom medlemmar samt såsom suppleanter juriskandidaten L. von Pfaler och filosofiemagister P. Nordmann.

Bibliotekets vård har intill den 31 maj handhåfts af studeranden M. Mæxmontan. Genom Stadsfullmäktiges val af den 26 i samma månad har undertecknad Valbäck utsetts till bibliotekarie för fyra år framåt samt jämväl tillträdt befattningen den 1 juni samma år.

Såsom amanuenser vid biblioteket hafva under året tjänstgjort fröknarna M. Svinhufvud och A. Linsén. För uppsigt särskildt öfver läsesalen har fröken H. Jakobsson varit anställd. Dessutom äro vid inrättningen anställda en vaktmästare och en gårdskarl.

Helsingfors den 30 april 1886.

På Bestyrelsens vägnar:

Karl Langenskiöld.

F. J. Valbäck.

Förslag till ordningsregler och taxa för stadsbuden i Helsingfors stad.

§ 1.

Såsom stadsbud anses en hvar, som medelst begagnande af särskildt, sådan befattning utmärkande tecken på gata, torg eller annan allmän plats inom staden erbjuder sig att mot betalning enligt taxa åt allmänheten uträtta uppdrag.

§ 2.

Ej må någon, vid vite från och med fem till och med tjugo mark, utan tillstånd söka inkomst såsom stadsbud. Att eljest, utan begagnande af tecken till utmärkande af sådan befattning eller afsigt, mot betalning verkställa uppdrag åt allmänheten, är dock icke förbjudet.

§ 3.

Önskar någon varda antagen till stadsbud, göra derom skriftlig ansökan hos Magistraten och bifoga icke allenast intyg derom, att sökanden är välfrejdad och myndig samt eger för ändamålet erforderlig läs- och skrifkunnighet, utan ock vederhäftig borgen för ett belopp af minst femtio mark af den skada, sökanden i egenskap af stadsbud tilläfventyrs tillskyndar någon, som detsamma anlitar; ankommande det å Magistraten att med afseende å sökandens egenskaper och dess lämplighet för befattningen samt med hänsyn jemväl till andra på saken inverkan omständigheter meddela beslut, huruvida ansökningen bifalles eller icke.

§ 4.

Stadsbuden stå under Poliskammarens i staden tillsyn, i anseende hvartill en hvar, som till stadsbud antages, bör, innan sökanden begynner sin verksamhet, uppvisa sitt af Magistraten erhållna antagnings protokoll i Poliskammaren i afseende å nödig anteckning derom äfvensom för utfående, mot skälig ersättning, af såväl ett stadsbudstecken, afsedt att bäras å hufvudbonaden samt försedt med Helsingfors stads vapen, ordet „Stadsbud“ och nummer, som ock en tjenstgöringsbok, upptagande främst stadsbudets namn, nummer och signalement samt innehållande i öfrigt dessa regler med dertill hörande taxa.

§ 5.

Stadsbud, som, försedt med stadsbudstecken, uppehåller sig å allmän plats, åligger att, efter anmodan, mot undfående på förhand af stadgad betalning och, der sådant för färd utom sjelfva staden, men inom dess område är af nöden, äfven ångslupsafgift, båt-, formans- eller hyrkusklega och chaussée-afgift, åt allmänheten utträta uppdrag, för hvilka ersättning finnes i taxan bestämd och hvilka icke öfverstiga hans krafter eller medföra skada å hans klädsel.

§ 6.

Till qvitton öfver både emottagning och fullgörelse af uppdrag bör stadsbud städse medhafva efter af Poliskammaren gifvet formulär tryckta blanketter, å hvilka det emottagna eller aflemnade till beskaffenhet och värde antecknas jemte dag och timme, då uppdraget lemnades eller fullgjordes, äfvensom underskrift, i ena fallet af stadsbudet, som genast efter erhållen betalning skall utan påminnelse utskrifva och erbjuda qvitto öfver emottaget uppdrag samt, om qvittot icke åstundas, detsamma förstöra, och i andra fallet af den, hos hvilken uppdraget fullgjorts.

§ 7.

Stadsbud vare pligtigt att för polisman och en hvar, som detsamma anlitar eller af detsamma emottager hvad det ombetrodt är, vid anfordran uppvisa sin tjestgöringsbok i afseende å tilläfsventyrs nödig granskning af signalementet eller erforderlig upplysning om hvad reglerna eller taxan i förekommande fall stadga.

§ 8.

Poliskammaren må, der sådant kan vara af nöden, bestämma huruvida och i hvilken ordning ett eller flera stadsbud böra å tjenlig plats vid bangård eller ångbåts tilläggingsställe afbida vissa bantågs eller ångbåtars ankomst, eller eljest å någon allmän plats under viss tid af dygnet ständigt sig uppehålla.

§ 9.

Stadsbud skall under utöfningen af sin befattning vara snyggt klädt, bära stadsbudstecken fästadt å hufvudbonaden, med punktlighet och skyndsamhet fullgöra erhållna uppdrag samt i öfrigt iakttaga ett skickligt och ordentligt uppförande äfvensom rätta sig efter de föreskrifter, som Polisen i förekommande fall för ordningens upprätthållande meddelar; varande det stadsbud förbjudet att vid hamn eller jernvägsstation eller å annan allmän plats medelst tilltal eller åtbörd erbjuda allmänheten sitt biträde eller obehörigen upptaga eller afstänga trottoar för gående eller derå bära börda, hvilken i följd af sin storlek eller beskaffenhet är de gående till hinder eller annat men.

§ 10.

Utom den talan om ersättning för af stadsbud genom oredlighet, vårdslöshet eller försummelse förorsakad skada vid utträttande af uppdrag, som tillhör domstols pröfning, må en hvar, mot hvilken stadsbud brister i sina skyldigheter, om förhållandet skyndsamt anmäla å polisvaktkontor i afseende å den rättelse och ansvarspåföljd, som Poliskammaren efter omständigheterna anser rättvis.

§ 11.

Hvar, som utan tillstånd med begagnande af stadsbudstecken söker inkomst såsom stadsbud, eller i egenskap af antaget sådant vägrar att fullgöra uppdrag, som stadsbud lemnas kan, utan att hvarken visa sig hafva förut behörigen åtagit sig annat uppdrag, hvars utträttande skulle genom det ifrågasatta nya uppdragets antagande förhindras eller fördröjas, eller uppgifva annat giltigt hinder, böte från och med fem till och med tjugu mark.

Ådagalägger stadsbud svårare eller upprepad försummelse, eller öfverträdelse af reglerna eller taxan, eller visar sig icke ega de för stadsbud erforderliga egenskaper, eller icke vara förtjent af det förtroende, som för utöfvande af slik befattning erfordras, må stadsbud af Poliskammaren från yrket skiljas, i hvilket fall stadsbuds-tecknet och tjänstgöringsboken genast skola återlemnas eller obrukbara göras.

Lag samma vare, då stadsbud varder fäldt till ansvar för brott, som medför vanföjd eller eljest minskar det förtroende, stadsbud åtnjuta bör.

§ 12.

Varder stadsbuds borgen tagen i anspråk för skadeersättning, ställe stadsbud ofördröjligen annnan borgen, som af Magistraten godkännas kan, vid äfventyr att skiljas från befattningen.

Taxa.*A. Efter kurs.*

	Kortare kurs.	Längre kurs.
	penni.	penni.
1:o För uppdrag utan börda	30	50
Med börda af högst tio skålpunds vigt	40	60
” ” ” ” sextio ” ”	60	75

Anm: Kortare kurs är: från ett ställe till ett annat inom 1, 2, 3 och 8:de stadsdelarnes omkrets eller från ett ställe till ett annat inom öfriga stadsdelars omkrets eller på stadens mark på tjenlig väg. Längre kurs är: från någon af de förstnämnde stadsdelarne till någon af de sistsagde eller till stadens afhysta område, eller tvärtom.

2:o För återfärdsuppdrag betalas särskildt allt efter beskaffenheten af det uppdrag och längden af den väg, återkursen afser. Sålunda erlægges för börda af

högst tio skålpund från någon af de fyra förstberörde stadsdelarne till någon af de senare eller något ställe med tjenlig väg på stadens mark, eller tvärtom, 60 penni samt för muntligt bud eller svar med bref, men utan börda — från en krets till en annan 50 penni, men inom samma krets, der första uppdraget uträttades, 30 penni.

3:o För bärning af passagerares reseeffekter från ångbåt eller jernvägsstationens plattform till åkdon eller tvärtom, erlægges för hvarje mansbörda eller derunder 15 penni.

Anm: Uppehålles stadsbud af den, som honom tingat, eller honom anlitar, mer än femton minuter utöfver den för uppdragets uträttande skäligen erforderliga tid, betalas för hvarje börjad fjerdedels timme 10 penni.

B. Efter tid.

För heltimme eller derunder betalas — 60 penni.

För hvarje efter heltimme börjad halftimme erlægges 30 penni.

Anmärkning :

1:o Då stadsbud ej uttryckligen tingas efter tid, betalas efter kurs.

2:o För bår eller kärra, som behöfver begagnas, erlægges särskild afgift af fem penni för enkelt uppdrag och tio penni för hvarje timme eller derunder.

3:o Vid uppdrag till eller från Sveaborg eller stadens holmar erlægges äfven ångslups- eller båtafgift för fram- och återfärden. Är för uträttande af uppdrag i stadens omgifningar å fasta landet större skyndsamhet, än fotvandring erbjuder, af nöden, eller är bördan af den tyngd eller beskaffenhet, att stadsbud skäligen icke kan dermed besväras, bör den, som detsamma i thy fall anlita vill, erlægga stadgad lega jemte chausséavgift för hyrkusk eller forman, allt efter omständigheterna, för fram- och återfärden eller blott för endera, beroende derpå om börda föres endast till eller ifrån ett ställe, eller fram och åter.

4:o Då uppdrag, som icke är tingadt efter tid, innefattar flere särskilda kurser, äfvensom i andra fall, då denna taxa icke är fullt tillämplig eller saknar nödig bestämning, må betalningen erläggas efter vederbörandes öfverenskommelse eller, der sådan ej kan träffas, efter Polismästarenes å embetsrummet eller Poliskommissariernes i vederbörande vaktkontor bestämmande.

Handlingar angående revision af Helsingfors stads räkenskaper för år 1885.

MAGISTRATEN

i

Helsingfors

den 16 Juni 1886.

N:o 140.

Till Helsingfors Stadsfullmäktige.

Berättelse öfver verkställd revision af stadens räkenskaper för år 1885, jemte ett hos revisorerne tillkommet protokoll äfvensom Drätselkammarens, Drätselkontorets och Poliskammarens med anledning af de i berättelsen gjorda anmärkningar afgifna förklaringar får Magistraten, i det afseende § 69 i Kejsrerliga förordningen angående kommunalförvaltning i stad af den 8 December 1873 föreskrifver, härmed äran till Herrar Stadsfullmäktige öfversända.

På Magistratens vägnar:

Oskar Palmgren.*Frans Åhlström.*

Utdrag ur Magistratens i Helsingfors stad protokoll för den 8 Maj 1886.

§ 17.

S. D. beslöts: Denna genomdragna och förseglade revisionsberättelse meddelas Drätselkammaren i Helsingfors, hvilken i anledning af deri gjorda anmärkningar bör till sig infordra vederbörandes förklaringar samt desamma jemte egen förklaring sedan till Magistraten inlemna och revisionsberättelsen tillika återställa inom den 15 nästkommande Juni. Antecknad.

In fidem:

Frans Åhlström.

År 1886 den 3 Mars sammanträdde de för granskning af Helsingfors stads räkenskaper för år 1885 utsedde revisorerne. Närvarande voro: Revisorn *G. Henrikson*, Kamreraren *H. Serenius*, Filosofiemagistern *E. S. Nordström*, Handlanden *A. Parviainen* och Kontoristen *O. Hakulin* samt undertecknad ordförande, som jemväl förde protokollet.

§ 1.

Herr Parviainen och undertecknad, som varit hindrade att den 1 i denna månad tillstädeskomma inför Magistraten, för att jemte öfriga revisorer emottaga stadens räkenskaper för ifrågavarande redogörelseår, och till följd deraf icke heller deltagit i det vid samma tillfälle revisorerne emellan skedda ordförandeval, förklarade sig nu nöjda med detsamma.

§ 2.

Beslöts att arbetet skulle revisorerne emellan fördelas på följande sätt:

Granskningen af hufvudboken, kassaboken, memorialen och kommunala utskyldernas taxeringslängder samt donerade fondernas räkenskaper skulle verkställas af Herrar Henrikson och Nordström samt af undertecknad; folkskolornas, poliskammarens, fattigvårdens, feberlasarettets, byggnadskontorets och de öfver försålda arrendetomter uppgjorda räkenskaperna samt memorialverifikaten af Herrar Henrikson och Nordström; tolagsräkenskaperna af Herrar Serenius, Parviainen och Hakulin samt hamnkontorets räkenskaper af Herr Hakulin. Fattigvårdens protokoller samt Drätselkammarens bref och protokoller skulle genomgå af undertecknad; hvaremot vid granskningen af stadens säkerhetshandlingar och vid uppräknandet af de under år 1885 inlösta kupongerna till stadens obligationslån samtliga revisorer borde vara tillstädes.

In fidem:

F. Stenius.

Revisions-berättelse för år 1885.

Undertecknade, som blifvit utsedda att granska Helsingfors stads räkenskaper för år 1885, få öfver detta oss ombetrodda uppdrag afgifva följande redogörelse:

Under revisionen hafva vi genomgått och granskat såväl drätselverkets böcker med tillhörande verifikationer som dess protokoller och bref samt fattigvårdens, folkskolornas, folkbibliotekets, sundhets- och sjukvårdens, byggnadskontorets, tolagskammarrens, hamnkontorets och poliskammarrens för ifrågavarande år upprättade särskilda redovisningar.

För att åskådliggöra förhållandet emellan det af Stadsfullmäktige för år 1885 fastställda inkomst- och utgiftsförslaget å ena sidan samt stadens verkliga inkomster och utgifter å andra sidan, hafva vi upprättat följande:

Tablå:

	Enligt budgeten.		Enligt böckerna.	
	<i>Fmy.</i>	<i>ni.</i>	<i>Fmy.</i>	<i>ni.</i>
Inkomster.				
Beräknad och verklig behållning för år 1884	180,000	—	1,565,190	75
I. Räntor.				
Å bankdepositioner och löpande räkning	20,000	—	25,446	48
” chaussée-obligationer	2,500	—	2,437	20
” arrendetomtlösen	3,000	—	2,543	47
” donerade fonder	11,562	—	11,857	95
” diverse räkningar	—	—	1,292	45
II. Tomtlösen.				
För odisponerade tomter	12,000	—	1,544	15
III. Stadens fasta egendom.				
Donerade hemmans räntor och arrenden	13,800	—	13,990	54
Arrenden för byggnader, tomter m. m. inom stadens plan	35,000	—	34,001	90
” ” jordlägenheter, villaområden m. m. utom stadens plan	64,000	—	63,806	11
Chaussée-arrenden	19,005	—	19,005	—
Hyra för lokaler i folkbibliotekshuset	4,000	—	4,018	33
Transport	364,867	—	1,745,134	33

	Transport	364,867	—	1,745,134	33
Hyra för andra staden tillhörande fastigheter		1,500	—	1,114	—
” ” bodar och diskar		8,000	—	8,742	—
Simhusafgifter		450	—	381	—
Fiskevattens afgifter		650	—	683	40
Hötägt		1,000	—	1,099	—
Muhlbetesafgifter		500	—	117	—
Tillfälliga arrenden och planhyror		2,000	—	2,741	68
Hyra för rum i folkskolegården N:o 18 vid Nikolaigatan		—	—	360	—
IV. Tomtören		1,900	—	1,930	77
V. Inkomstgivande rättigheter.					
Tolag för varor, destinerade till Helsingfors		70,000	—	64,117	99
” ” ” ” ” ” uppstad		4,000	—	3,836	06
Debetsedelsafgifter		400	—	525	16
Trafikafgifter		160,000	—	189,279	59
Mätningafgifter		5,000	—	2,972	50
Transitomagasinshyra		150	—	66	—
Hamnafgifter		75,000	—	93,400	79
Broafgifter		4,000	—	5,778	59
Ballastafgifter		400	—	706	—
Vågfgifter		1,600	—	2,656	69
Kokhusafgifter		200	—	268	30
Marknadsafgifter		900	—	946	80
Afgifter af utländingar för försäljning af matvaror vid mast		600	—	1,846	60
Auktionsprovisioner		700	—	931	01
Stadskällarerättigheter		775	—	775	—
Afgifter för begagnande af bord, stånd eller disk vid försäljning å torg		400	—	—	—
Biljardafgifter		384	—	384	—
Bouppteckningsprocenter: Magistratens och Rådstufvurättens andel		20,000	—	90,182	83
” ” Fattiges andel		3,500	—		
Kollektmedel		200	—	271	—
Sakören: kronans andel	1,500				
stadens ”	500				
” fattiges andel	200				
Böter för försummad betalning af kronoutskylder		2,200	—	4,676	72
Fattigafgifter af i Ryssland vistande personer		1,200	—	1,681	63
Arrende för Gammelstadsqvarnen		2,000	—	1,932	41
Böter		3,000	—	2,625	—
		—	—	185	08
VI. Diverse.					
Personel fattigafgift		15,000	—	18,418	—
För sjukvård å feberlasarettet		500	—	727	80
	Transport	752,976	—	2,251,494	73

	Transport	752,976	—	2,251,494	73
Fattighjorns arbeten		1,000	—	1,282	98
Jordafkastning från fattiggården		1,050	—	435	—
Ersättning för underhåll af fattige		3,000	—	6,130	63
Elevers i folkskolan afgifter		3,800	—	3,756	90
" " " handarbeten		300	—	409	35
Boklån		1,000	—	895	33
Hundskatt		3,000	—	3,498	—
Bidrag till brandverket af ryska teatern och ryska Alexanders gymnasium		490	—	490	—
Inbetald balans (Skutnabb & Kuhlberg)		—	—	8,900	02
Exproprierad mark från Böhle hemman		—	—	5,614	25
Extra inkomster		—	—	896	54
VII. Statsbidrag.					
Till folkskolorna		32,000	—	32,000	—
" polisinrättningen		81,000	—	81,000	—
" gatubelysningen		12,000	—	12,000	—
" brandverket		8,210	—	8,210	—
Stadens andel af bränvinsskatten		7,127	96	8,653	03
VIII. Vattenledningen.					
För vattenförsäljning		120,000	—	139,921	85
" förhöjda vattenkonsumtionsavgifter		—	—	558	41
IX. Upplånade medel *).					
Af 1882 års nybyggnads- och regleringslån: för stenläggningen af jernvägstorget		50,000	—	—	—
" folkskolehuset vid Malmgatan		196,323	22	—	—
År 1881 af Statsverket beviljade lånet för uppförande af sistnämnde hus.		60,000	—	—	—
Uttaxering.					
Utskylder och debetsedelavgifter		649,236	55	652,683	46
	<i>Fm:</i>	1,982,513	73	3,218,830	48

*) De under denna titel i budgeten upptagna posterna ingå alla enligt böckerna uti behållningen från år 1884.

Utgifter.	Anslag enligt budgeten.		Utgift enligt böckerna.		Besparing å anslaget.		Årsanslaget öfverskridet.	
	<i>Fmy.</i>	<i>ni.</i>	<i>Fmy.</i>	<i>ni.</i>	<i>Fmy.</i>	<i>ni.</i>	<i>Fmy.</i>	<i>ni.</i>
I. Stadens skulder.								
1:o Å lånet för stadens reglering, i amortering 2 0/0 å det ursprungliga skuldbeloppet <i>Fmy.</i> 264,400 med . . .	5,288	—	5,288	—	—	—	—	—
2:o Å lånet för rådhusbyggnaden, i amortering 2 0/0 å <i>Fmy.</i> 125,714 med . . . . . " 2,516: —								
ränta å 4 0/0 på återstående <i>Fmy.</i> 7,468 . . . . . " 298: 72	2,814	72	2,814	72	—	—	—	—
3:o Å lånet för chausséerna, i amortering . . . . . " 3,418: 15								
ränta å 4 0/0 å <i>Fmy.</i> 52,046: 16 . . . . . " 2,081: 85	5,500	—	5,500	—	—	—	—	—
4:o Å lånet för folkskolehuset vid Malmgatan, i amortering . . . . . " 3,472: 87								
ränta å 5 0/0 å <i>Fmy.</i> 50,542: 50 . . . . . " 2,527: 13	6,000	—	6,000	—	—	—	—	—
5:o a) Å chaussée-obligationerna i amortering årligen . . . . . " 2,610: —								
ränta å 3 3/5 0/0 å <i>Fmy.</i> 140,000 . . . . . " 5,040: —	7,650	—	7,650	—	—	—	—	—
b) till chaussée-obligationernas amorteringsfond ränta å 3 0/0 på <i>Fmy.</i> 26,515: 27 . . . . . " 795 46			874	73	—	—	—	79 27
6:o Å vattenledningslånet, ränta å 5 0/0 på <i>Fmy.</i> 1,500,000 . . . . . " 75,000	75,000	—	75,000	—	—	—	—	—
7:o Å nybyggnads- och regleringslånet af år 1882 ränta å 4 1/2 0/0 å <i>Fmy.</i> 1,550,000 . . . . . " 69,750	69,750	—	69,750	—	—	—	—	—
8:o Å ett förutsatt, men icke användt kassakreditiv, ränta och provision . . . . . " 6,000	6,000	—	—	—	6,000	—	—	—
9:o Till inlösen af en chaussée-obligation . . . . . " 50	—	—	50	—	—	—	—	50
II. Stadens embetsverk.								
Magistraten.								
Löner, arvoden, dyrtidstillägg m. m.	28,700	—						
Rådstufvurätten.								
Löner, arvoden, dyrtidstillägg m. m.	56,300	—						
Transport	263,798	18	172,927	45	6,000	—	—	129 27

Transport	263,798 18	172,927 45	6,000	129 27
Magistraten och Rådstufvurätten.				
a) Gemensamma biträden:		120,479 82	—	214 22
Löner, arvoden och dyrtidstillägg	11,700 —			
b) Betjening:				
Löner, arvoden och dyrtidstillägg	23,565 60			
c) Diverse:				
Expenser	4,000 —	8,674 71	—	2,674 71
Tilläggsexpenser	2,000 —			
Ersättning för bouppteckningsprocenter	35,000 —	66,936 35	—	31,936 35
d) Pensioner:				
Till diverse personer	4,006 67	4,006 68	—	— 01
III. Kommunalförvaltningen.				
Stadsfullmäktige.				
Sekreterarens, Notariens och Vaktmästarens löner	6,400 —	9,908 71	91 29	— —
Expenser	3,600 —			
Drätselkammaren.				
Aflöningar	15,800 —	15,199 89	600 11	— —
Expenser	4,000 —	4,539 80	— —	539 80
Drätselkontoret.				
Aflöningar	25,428 56	25,308 64	119 92	— —
Expenser	1,800 —	2,007 31	— —	207 31
Tolagskontoret.				
Aflöningar, hyror m. m.	21,432 12	21,572 62	— —	140 50
Expenser	500 —	186 32	313 68	— —
Hamnkontoret.				
Aflöningar	21,061 —	21,010 67	50 33	— —
Expenser	600 —	1,431 32	— —	831 32
Byggnadskontoret.				
Aflöningar	22,340 —	22,289 93	50 07	— —
Expenser	1,100 —	1,097 75	2 25	— —
Material och handtlångare dagsverken vid mätningar	3,000 —	1,917 61	1,082 39	— —
Afattning af villaområden	1,000 —	90 —	910 —	— —
Transport	472,132 13	499,585 58	9,220 04	36,673 49

Transport	472,132 13	499,585 58	9,220 04	36,673 49
IV. Gatubelysningen.				
Gasbelysningen	51,192 66	56,769 05	— —	5,576 39
Terpentin och petroleumbelysningen	18,138 50	15,870 84	2,267 66	— —
V. Brandverket.				
Hyror	6,900 —	6,900 —	— —	— —
Eldning och lysning	2,177 —	1,589 40	587 60	— —
Redskapens underhåll	3,000 —	1,468 70	1,531 30	— —
Aflöningar och andra förmoner	34,010 — ¹⁾	35,474 06	— —	1,464 06
Brandstallet	4,481 40	5,560 07	— —	1,078 67
Inköp af nya redskap	2,580 —	2,508 96	71 04	— —
Diverse utgifter	2,750 —	1,021 79	1,728 21	— —
VI. Polis- och Fångvården.				
Polisinrättningen	²⁾ 142,900 —	143,764 84	— —	864 84
Stadshäktet	³⁾ 7,120 —	7,182 09	— —	62 09
VII. Sundhets- och sjukvården.				
Aflöningar, hyror m. m.	22,900 —	22,818 38	81 62	— —
Helsopolisen och undersökningsstationen för lifsmedel	9,980 —	9,651 17	328 83	— —
Feberlasarettet	10,623 —	7,090 38	3,532 62	— —
VIII. Fattigvården.				
Aflöningar, dyrtidstillägg m. m.	12,660 —	12,270 38	389 62	— —
Hyra och städning	760 —	735 —	25 —	— —
Fattigunderstöd: ständiga	46,000 —	50,012 70	— —	4,012 70
tillfälliga	6,000 —	5,316 07	683 93	— —
Beklädnad åt de fattige i fattiggården	4,600 —	4,653 65	— —	53 65
Kost för de fattige i arbets- och fattiggården samt inrättningens sjukhem	20,500 —	20,239 47	260 53	— —
Sjukvård utom inrättningen	11,000 —	9,048 48	1,951 52	— —
Läkemedel	2,700 —	1,931 —	769 —	— —
Inventarier	1,000 —	387 66	612 34	— —
Ved	3,800 —	3,442 99	357 01	— —
Transport	899,904 69	925,292 71	24,397 87	49,785 89

¹⁾ Häri ingår en post å *Fm* 1,689: 06, som rätteligen borde upptagas under diverse utgifter.

²⁾ Häri ingår *Fm* 2,100 af det anslag, stort *Fm* 12,600, som af Stadsfullmäktige den $\frac{3}{10}$ 85 beviljats till aflöning åt 12 nya poliskonstaplar äfvensom ett samma dag beviljad anslag af *Fm* 420 för underhåll af två hästar.

³⁾ Häri ingår 600 mark af det anslag *Fm* 1,200, som af Stadsfullmäktige den $\frac{9}{10}$ 85 beviljats till aflöning åt två nya fångknektar.

	Transport	899,904 69	925,292 71	24,397 87	49,785 89
Foder för tvenne hästar		900 —	299 73	600 27	— —
Remontarbeten		1,400 —	1,427 11	— —	27 11
Diverse utgifter		5,380 —	5,867 92	— —	487 92
IX. Undervisningsväsendet.					
Navigationsskolan		2,870 —	2,800 50	69 50	— —
Realskolan		12,350 —	12,238 80	111 20	— —
Slöjdskolan		5,000 —	5,000 —	— —	— —
Handelsinstitutet		2,500 —	2,500 —	— —	— —
Folkskolorna: aflöningar		125,630 22	126,336 66	— —	706 44
arvoden för matrikel-					
föringen		500 —	500 —	— —	— —
hyror		14,453 32	14,931 67	— —	478 35
undervisningsmateriel .		4,200 —	691 06	3,508 94	— —
materialförhandarbeten		1,200 —	934 70	265 30	— —
möbler		3,500 —	3,559 40	— —	59 40
ved och vedhuggning .		4,000 —	3,700 15	299 85	— —
belysningskostnad .		3,300 —	3,756 29	— —	456 29
beklädnad åt medellösa					
elever		3,000 —	3,496 16	— —	496 16
renhållning		2,000 —	2,154 77	— —	154 77
vatten- och gasledning		1,600 —	1,460 65	139 35	— —
underhålls- och repara-					
tionskostnader för					
skolornas gårdar . .		4,500 —	5,330 52	— —	830 52
bidrag till en fortsätt-					
ningskola för flickor		600 —	600 —	— —	— —
pensioner		800 —	666 67	133 33	— —
diverse utgifter		316 46	1,609 74	— —	1,293 28
Folkbiblioteket och Läsesalen		15,260 —	13,566 69	1,693 31	— —
X. Allmänna onera.					
Skjutshållning		5,820 —	5,820 —	— —	— —
Kronoutlagor		629 04	629 04	— —	— —
XI. Vattenledningen.					
Förvaltning och drift		15,200 —	15,132 46	67 54	— —
Underhåll af byggnader m. m.		1,500 —	1,969 82	— —	469 82
Remont af filterbassinen		600 —	532 04	67 96	— —
Ombyggnad af taket å vattenborgen .		6,200 —	7,274 61	— —	1,074 61
Brädfodring och målning af vaktstugan		550 —	529 04	20 96	— —
Ändring af 10 st. brandposter		2,400 —	2,395 61	4 39	— —
Skydd för " " mot frysning		1,100 —	— —	1,100 —	— —
	Transport	1,149,163 73	1,173,004 52	32,479 77	56,320 56

Transport	1,149,163	73	1,173,004	52	32,479	77	56,320	56
Underhåll och reparation af vatten- ståndmätare m. m.	800	—	541	53	258	47	—	—
Öfrigt underhåll och telefonavgift . . .	3,450	—	3,330	46	119	54	—	—
Utsträckning af rörnätet under:								
Ludvigsgatan från N:ris 5 och 6 till N:o 10	730	—	955	13	—	—	225	13
Norra kajen från N:o 14 till N:o 16	900	—	379	11	520	89	—	—
Rödbergsgatan från N:o 9 till N:o 23	6,600	—	5,189	22	1,410	78	—	—
Annægatan från Simonsgatan till N:o 34 vid Annægatan	200	—	381	57	—	—	181	57
Fredriksgatan emellan Malm- och Kampgatorna	2,100	—	1,666	78	433	22	—	—
Vinkelgatan från N:o 10 till Kon- stantinsgatan	2,900	—	1,968	34	931	66	—	—
Alberts- och Stora Robertsgatorna från Nylandsgatan till N:o 50 vid Stora Robertsgatan	3,000	—	3,063	51	—	—	63	51
Från vestra chausséen till stadens fattiggård	14,200	—	12,681	31	1,518	69	—	—
Inköp af vattenmätare	6,000	—	6,689	02	—	—	689	02
Diverse mindre arbeten	2,915	—	2,422	37	492	63	—	—
XII. Allmänna arbeten.								
<i>1:o Underhåll af staden tillhöriga hus och byggnader samt lägenheter:</i>								
Brandmur samt jernluckor och dörrar till rådhusarkivet	4,000	—	3,763	91	236	09	—	—
Mångleribodarnes vid Simonsgatan brädfodring och målning	5,000	—	4,495	70	504	30	—	—
Öfrigt underhåll	15,000	—	16,629	55	—	—	1,629	55
<i>2:o Gator, kanaler, afloppsdikey och kajer:</i>								
Omläggning af stadens andelar uti:								
Vestra kajen	11,600	—	12,031	92	—	—	431	92
Alexandersgatan	4,700	—	3,759	85	940	15	—	—
Georgsgatan	5,800	—	6,251	46	—	—	451	46
Nikolaigatan, planering och asfalte- ring af trottoiren utanför Finlands Bank	2,000	—	1,987	34	12	66	—	—
Stenläggning af Mauritz- och Manege- gatorna	4,000	—	4,890	40	—	—	890	40
Påfyllning af Trädgårdsgatan	5,300	—	6,589	81	—	—	1,289	81
Öfrigt underhåll	25,000	—	24,663	38	336	62	—	—
Transport	1,275,358	73	1,297,336	19	40,195	47	62,172	93

Transport	1,275,358 73	1,297,336 19	40,195 47	62,172 93
3:o Brunnar och vattenuppförings- verk för brandväsendet	5,400 —	2,590 17	2,809 83	— —
4:o Stadens allmänna vägar	7,100 —	6,232 07	867 93	— —
5:o Renhållningsväsendet:				
Underhåll af afstjelningsplatserna, bryggor, prämar m. m.	6,000 —	2,349 98	3,650 02	— —
Underhåll och renhållning af latri- ner och pissoirer	3,000 —	2,689 96	310 04	— —
Renhållning af stadens allmänna plat- ser	12,000 —	12,000 —	— —	— —
6:o Stadens chausséer:				
Reparation af körbanor, vaktstugor m. m.	11,000 —	12,055 84	— —	1,055 84
7:o Stadens planteringar och trädskola:				
Underhåll af planeringar och häg- nader	17,500 —	16,737 78	762 22	— —
Planering af östra delen af Kaisa- niemi park	4,000 —	3,592 57	407 43	— —
8:o Stadens hamnar:				
Ombyggnad af träkajarmen i södra hamnen	28,000 —	27,968 23	31 77	— —
Muddring af båthamnen vid vestra kajen	3,000 —	2,776 03	223 97	— —
D:o i Sörnäs	35,000 —	— —	35,000 —	— —
9:o Inköp af inventarier	4,000 —	2,489 72	1,510 28	— —
10:o Underhåll af inventarier, tvätt- bryggor m. m.	10,000 —	9,352 33	647 67	— —
11:o Planering af gator:				
Munkholmsgatan	3,400 —	2,992 27	407 73	— —
Fredriksgratan	7,200 —	3,247 30	3,952 70	— —
Kampgatan	9,050 —	7,400 62	1,649 38	— —
Jungfrustigen	200 —	82 40	117 60	— —
12:o Afloppskanaler under:				
Jernvägstorget	14,200 —	11,846 83	2,353 17	— —
Alexandersgatan	6,700 —	4,154 88	2,545 12	— —
Kyrkogatan	10,600 —	6,310 38	4,289 62	— —
Rödbergsgatan	9,700 —	7,633 27	2,066 73	— —
Annæ- och Simonsgatorna	4,000 —	3,091 45	908 55	— —
Fredriksgratan	1,900 —	1,432 10	467 90	— —
Winkeigatan	4,800 —	3,098 76	1,701 24	— —
Transport	1,493,108 73	1,449,461 13	106,876 37	63,228 77

Transport	1,493,108 73	1,449,461 13	106,876 37	63,228 77
Alberts- och Stora Robertsgatorna	3,100 —	3,193 96	— —	93 96
Afloppsdikey från tomten N:o 6 vid Parkgatan	700 —	649 95	50 05	— —
<i>13:o Nybyggnadsföretag:</i>				
Stall och svanhus i Kaisaniemi park	1,100 —	992 88	107 12	— —
Badstugubyggnad af trä å fattig- gården	10,000 —	10,519 75	— —	519 75
Varuskjul å norra kajarmen under Kejs. palatset	12,000 —	— —	12,000 —	— —
Ombyggnad af Gammelstadsqvarnen, hvertill anslaget beviljats enligt 1883 års budget	45,000 —	44,870 58	129 42	— —
XIII. Diverse.				
Taxerings- och pröfningsnämnden m. m.	3,500 —	2,851 93	648 07	— —
Revision af stadens räkenskaper	2,100 —	2,100 —	— —	— —
Eldnings- och lysningsämnen	7,000 —	6,876 79	123 21	— —
Signalering af middagstimmen och stormvarningstelegram	550 —	475 —	75 —	— —
Brandstodsafgifter	2,500 —	3,432 29	— —	932 29
Tillskottsarvode åt mantalsskrifvaren	100 —	100 —	— —	— —
Årsbidraget till ett agrikultur och han- delskemiskt laborato- rium (1883—1885)	1,600 —	1,600 —	— —	— —
” ” trädgårdsföreningen i Helsingfors (1882—1892)	1,000 —	1,000 —	— —	— —
Arvode för register till vallängden	500 —	500 —	— —	— —
Afsyning af hyrkuskarnas droschkor och slador	175 —	— —	175 —	— —
Inventarier till rådhuset	3,000 —	2,990 60	9 40	— —
Afkortning af uttaxerade medel och andra utgifter	35,000 —	43,174 13	— —	8,174 13
Anslag för brandtelegraf enligt Stads- fullmäktiges beslut af den 24/1 82 Tm. 18,000, deraf oanvändt	2,641 —	275 —	2,366 —	— —
För desinfektionsugnar af den 10/4 83	2,000 —	800 —	1,200 —	— —
Upprättande af fastighetsbok af den 25/9 83	— —	103 95	— —	103 95
Kostnader för indelning af stadens skog, enligt Stadsfullmäktiges beslut af den 12/2 84	90 —	90 —	— —	— —
Påfyllning af Alexandersgatan, enligt 1884 års budget Tm. 26,460, deraf oanvändt återstod	1,606 25	500 —	1,106 25	— —
Transport	1,628,370 98	1,576,557 94	124,865 89	73,052 85

Transport	1,628,370 98	1,576,557 94	124,865 89	73,052 85
För inköp af fångvagnar, enligt Stadsfullmäktiges beslut af den ²⁵ / ₁₁ 84	800 —	800 —	— —	— —
Kommunala sjukhuset, enligt 1884 års budget	80,000 —	72,792 35	7,207 65	— —
År 1885 beviljade anslag, enligt Stadsfullmäktiges beslut:				
Den ²³ / ₁ hyra för inqvarteringsnämndens rum, räknadt från den ¹ / ₆ 85, å 420 mk per år	245 —	210 —	35 —	— —
” ¹⁹ / ₂ kostnader för hundskatten	25 —	116 —	— —	91 —
” ²⁶ / ₃ för inredning af fångvagnar	440 —	440 —	— —	— —
” ” för vattenledningens utsträckning till Skatudden	30,000 —	29,244 51	755 49	— —
” ²⁸ / ₄ reseunderstöd åt folkskolans lärarepersonal	1,800 —	1,800 —	— —	— —
” ²⁶ / ₅ ” ” Brandmästaren Wænerberg	600 —	600 —	— —	— —
” ” för helsovården och dess underhåll	9,400 —	7,568 83	1,831 17	— —
” ¹⁶ / ₆ för vattenledningens utsträckning till Arabia fabrik	6,050 —	5,932 37	117 63	— —
” ³⁰ / ₁₀ för Stadsfullmäktiges utskott	54 62	54 62	— —	— —
” ” för arbetareföreningens föredrag	500 —	500 —	— —	— —
Oförutsedda utgifter:				
Kostnader för Kejsarbesöket	— —	42,548 —	— —	42,548 —
” ” Runebergsstodens af-täckande m. m.	— —	2,112 06	— —	2,112 06
Rådhusets tillbyggnad	— —	2,525 —	— —	2,525 —
Öppet varuskjul å Södra kajarmen	— —	250 —	— —	250 —
Restituerade kommunala utskylder	— —	5,321 59	— —	5,321 59
” trafikafgifter	— —	29 52	— —	29 52
” näringsafgifter	— —	65 —	— —	65 —
” mångleriafgifter	— —	20 —	— —	20 —
Stolpar och tross för hästmarknaden	— —	86 30	— —	86 30
Vägabyggnad invid villan Wallgård	— —	1,863 22	— —	1,863 22
Diverse räntor	— —	81 56	— —	81 56
Debetsedelafgifter	— —	326 36	— —	326 36
Behållning till år 1886	— —	1,466,985 25	— —	1,466,985 25
<i>Samt</i>	1,758,285 60	3,218,830 48	134,812 83	1,595,357 71

Påbörjade, men ultimo December 1885 ännu ej afslutade arbeten.

	Tiden då anslaget beviljats.	Anslagets belopp.		Utgifvet enligt böckerna.		
		<i>Fmf.</i>	<i>%</i>	<i>Fmf.</i>	<i>%</i>	
Ombyggnad af villan Hesperias inhägnad	1885	2,400	—	2,014	—	
Stenläggning af Jernvägstorget	”	50,000	—	39,525	81	
Gångbanor längs östra och vestra chausséen	”	8,000	—	7,349	—	
Grusning af festplanen i Kaisaniemi park	”	2,000	—	1,712	60	
Ombyggnad af kajarmen i Sandvikshamn	”	9,600	—	8,514	47	
Planering af Annægatan	”	7,800	—	1,626	20	
” ” Sandvikskajen	”	7,800	—	1,965	05	
Folkskolehuset vid Malmgatan	1881—1885	306,000	—	17,995	20	
Utfyllning af sydliga ändan af södra båt- hamnen	1884	30,000	—	26,283	49	
Slutet varuskjul å sydliga ändan af södra båthamnen	”	4,600	—	1,619	05	
Ryska proviantmagasinet	1883—1885	400,000	—	117,046	86	
Saluhallar å Kaserntorget	1883	50,000	—	1,225	—	
Affattning af villaområden vid östra chaus- séen	18 $\frac{2}{4}$ 85	4,200	—	2,628	20	
Planering utanför Finlands Bank	—	¹⁾ 12,300	—	10,784	88	
Utskrifning af stadens tomtbok	?	?	—	248	50	
	<i>Fmf.</i>	—	894,700	—	240,538	31

¹⁾ Detta af Finlands Ständers Bankfullmäktige beviljade anslag var ännu ej lyftadt ultimo December 1885.

År 1885 beviljade extra anslag, hvilka under redogörelseåret icke blifvit använda.

För införande af elektrisk belysning i realskolans lokal	<i>Tmf.</i>	240.
„ konsumtion af d:o d:o i d:o d:o	„	364.
„ kolerafarsotens hämmande	<i>Tmf.</i> 7,600 å	„ 20,000.
„ tillsyn af byggnadsarbeten	„	400.
„ inköp af åbyggnaderna å holmen Knekten	„	10,660.

Sammandrag af bilanserna i

K r e d i t.			
Kassa	—	—	17,788 64
Föreningsbanken, depositionsräkning	250,000	—	
löpande räkning	42,616	26	
Wasa aktiebank, depositionsräkning	170,000	—	
löpande räkning	151	19	462,767 45
Obligationer af chaussée-lånet	50,950	—	
af 4½ % statslånet för inlösen af donationsgods	99	50	51,049 50
Byggnadsmaterial	—	—	41,744 91
Förskotter mot redovisningsskyldighet.			
Diverse nämnder och verk (8 skilda poster)	3,060	96	
Herr G. Jansson (entreprenör)	478,320	—	
" J. Högdahl (d:o)	5,000	—	
" F. J. Valbäck (bibliotekarie)	737	03	
" M. Mæxmontan (f. d. bibliotekarie)	304	56	487,422 55
Olyftade bidrag.			
Från ryska statsverket för inqvarteringen	74,240	90	
" finska " " folkskolorna	7,880	—	
" " " " polisinsrättningen	20,250	—	102,370 90
Enskildes andelar i gatuanläggningskostnader.			
Stenläggning af Eriks- och Unionsgatorna	—	—	2,178 45
Diverse fordringar.			
Arrendetomtlösen	44,740	37	
Fordran hos diverse personer, kassor, bolag m. m. (30 skilda poster)	4,037	18	48,777 55
Utestående rester.			
Enligt särskilda restlängder	—	—	157,350 08
Ofulländade arbeten.			
Under 15 skilda konti	—	—	240,538 31
Propriebalanser (Skutnabb & Kuhlberg)	2,483	69	
Förskott från „föregående år“ (d:o d:o)	821	80	3,305 49
Kapitalkonto, Netto gäld	—	—	3,318,669 64
Summa <i>Imf.</i>	—	—	4,933,963 47

Utestående rester.

	Ult. Dec. 1884.	Ult. Dec. 1885.
Kommunala utskylder	<i>Fmf</i> 86,218: 29.	<i>Fmf</i> 76,979: 85.
Vattenkonsumtionsavgifter	” 33,025: 27.	” 36,221: 89.
Tolags- och trafikavgifter	” 26,162: 70.	” 21,865: 45.
Chausséearrende	” 4,035: —.	” 6,335: —.
Arrendemedel	” 8,425: 77.	” 4,978: 12.
Hamn- och vågavgifter	” 4,503: 40.	” 4,508: 32.
Bod- och diskhyror	” 495: —.	” 1,473: 50.
Landtdagskostnader	” 5: 56.	” 913: 30.
Personella fattigavgifter	” 568: 50.	” 548: —.
Legosängsavgifter	” 236: —.	” 727: 80.
Stadskällaravgifter	” 387: 50.	” 387: 50.
Kollektmedel	” 254: 97.	” 271: —.
Auktionsprovision	” 452: 21.	” 206: 35.
Hundskatt.	” 287: 99.	” 204: —.
Hötäkten	” 25: —.	” — —.
Hyor	— —.	” 96: —.
Biljardavgifter	— —.	” 64: —.
Tillfälliga arrenden	” 20: —.	” 20: —.
Arrende för Gammelstadsqvarnen	— —.	” 1,550: —.
	<i>Fmf</i> 165,103: 16.	<i>Fmf</i> 157,350: 08.

Värdet af staden tillhöriga inventarier och öfrig lösegendom inom nedannämnde lokaler och platser utgjorde, enligt af stadens inventeringsmän den 21 April innevarande år till riktigheten bestyrkt inventarielik, såsom följer:

I rådhuset	<i>Fmf</i> 29,463: 94.
” obduktionshuset	” 57: 75.
” 2:dra polisvaktkontoret	” 3,480: —.
” inqvarteringsnämndens lokal	” 2,032: 77.
” brandverkets	” 67,734: 66.
” byggnadskontoret, materialgårdarna m. m.	” 146,851: 21.
” feberlasarettet	” 10,279: 36.
” fattiggården m. m.	” 28,294: 27.
” folkskolorna	” 20,720: —.
” folkbiblioteket	” 8,565: 65.
” realskolan	” 3,398: 40.
” hamnkotoret, våg- och kokhuset	” 4,965: 11.
” undersökningsstationen för lifsmedel	” 2,443: 17.
” tolagskontoret	” 1,988: —.
	<i>Fmf</i> 330,274: 29.

De till staden donerade fondernas ställning ultimo December 1885.

A k t i v a :

Obligationer af finska 4 $\frac{1}{2}$ % statslånet för inlösen af donationsgods <i>Smk.</i> 276,700, bokförda till <i>Smk.</i> 274,478: 15.		
” ” 1863 års finska 4 $\frac{1}{2}$ % statslån Thr: 3,000, bokförda till . . . . . ”	11,063: 61.	
” ” Hypoteksföreningens 4 $\frac{1}{2}$ % lån af år 1865, Thr: 900, bokförda till . . . . . ”	3,170: —	
” ” ryska 5 % konsoliderade jernväglånen af åren 1871 och 1872 P. St. 250, bok- förda till . . . . . ”	6,250: —	
” ” Helsingfors stads nybyggnads- och regle- ringslån af år 1882 <i>Smk.</i> 26,000, bok- förda till . . . . . ”	25,710: —	
” ” finska statens premielån af år 1868, Thr: 10, bokförda till . . . . . ”	38: —	320,709: 76.
Aktier: 280 st. i Societetshuset i Helsingfors . . . . . ”	32,000: —	
” 5 ” i Föreningsbanken i Finland . . . . . ”	850: —	32,850: —
Skuldsedlar . . . . . ”	— —	14,000: —
Wasa aktiebank, löpande räkning . . . . . ”	— —	5,970: 75.
Upplupna räntor . . . . . ”	— —	3,344: 85.
		<i>Smk.</i> 376,875: 36.

P a s s i v a :

Donerade fonderna N:o 1 (innehållande 26 särskilda fonder, hvilkas räntor uppbäras af staden) . . . . . <i>Smk.</i>	139,900: 45.
” ” ” 2 (innehållande 11 särskilda fonder, hvilkas räntor utdelas efter vissa bestämda grunder) ”	80,766: 85.
” ” ” 3 (innehållande 3 särskilda fonder, hvilkas räntor läggas till kapitalet) . . . . . ”	59,935: 47.
Realskolans stipendiifond . . . . . ”	3,031: 14.
Alexander II:s ” . . . . . ”	28,109: 15.
Arosins testamentsfond . . . . . ”	65,132: 30.
	<i>Smk.</i> 376,875: 36.

De utaf revisorerna af stadens räkenskaper för år 1884 framställda önsknings-
mål och förslag rörande bokföringen och förvaltningen af till staden donerade fon-
derna samt angående disposition af deras afkastning, hafva, såsom bekant, blifvit af
Drätselkammaren behörigen observerade; och är bokföringen af dessa fonder från inne-
varande års början anordnad i öfverensstämmelse med de förändrade bestämningar,
hvertill utredningen om fondernas tillkomst, disponering och syfte gifvit anledning.

Fröken **Maria Bergmans fond**, hvarå räntan användes till understöd åt välkända i ekonomiskt betryck stadda qvinliga medlemmar af Helsingfors stadskommun, utgjorde i kapital och upplupen ränta ultimo December 1884 . . . *Fmk*: 10,096: 12 och ultimo December 1885 . . . . . „ 10,150: —.

Denna fond, som enligt testamentets ordalydelse förvaltas af fattigvårdsstyrelsen, är utlånad mot intecknad skuldsedel å 10,000 mark och 6 % årlig ränta.

**De till stadens folkskolor donerade fondernas ställning ultimo
December 1885.**

A k t i v a :

Obligationer af 1863 års finska $4\frac{1}{2}$ % statslån Thlr 800, bokförda till	<i>Fmk</i> 2,688: —.
„ „ 1874 „ „ „ jernvägslån Rm. 27,000 „ „ „	32,028: 30.
„ „ Helsingfors stads nybyggnads och regleringslån af år 1882	<i>Fmk</i> 15,000, bokförda till . . . . . „ 14,820: —.
„ „ finska $4\frac{1}{2}$ % statslånet för inlösen af donationsgods	<i>Fmk</i> 42,000 . . . . . „ 39,963: —.
„ „ Finlands Hypoteksförenings $4\frac{1}{2}$ % lån af år 1884	<i>Fmk</i> 6,000 . . . . . „ 5,790: —.
Skuldsedlar	„ 21,400: —.
Nordiska aktiebanken, löpande räkning	„ 3,326: 80.
Förskott	„ 8: —.
Kassa	„ 338: 12.
	<i>Fmk</i> 120,362: 22.

P a s s i v a :

Öfverstinnan Aurore Karamzins hemgiftsfond	<i>Fmk</i> 40,896: 59.
Fonden för inlösen af hemgiftsbref	„ 27,784: 14.
J. H. Lindroos' och J. E. Ollonqvists beklädnadsfond	„ 33,485: 62.
Helsingfors sparbanks principalers och utskänkningsaktiebolagets stipendiifond	„ 17,550: 47.
Innestående räntor å hemgiftsbref	„ 585: 15.
Odisponerade räntor	„ 60: 25.
	<i>Fmk</i> 120,362: 22.

Dessa fonder förvaltas på grund af Kejslerliga Senatens utslag i ämnet af Folkskoledirektionen, som till förvar i Finlands Bank nedsatt alla fonderna tillhörande obligationer och skuldsedlar.

Stadens ansvarssumma för utfärdade obligationer till 1865 års
chausséelån utgjorde ultimo December 1884 . . . . . *Fr. f.* 140,350: —.

År 1885 har till inlösen af obligationer användts chaussée-
obligationernas amorteringsfond . . . . . *Fr. f.* 30,000: —
och af stadskassans tillgångar . . . . . ” 50: — 30,050: —.

Ansvarssumma för chaussée obligationer ultimo December 1885 . . *Fr. f.* 110,300: —.

Deraf den 31 December 1885 i stadskassan kvarliggande . . . . . ” 50,950: —
och i allmänna rörelsen utelöpande . . . . . ” 59,350: —.

Enligt oss delgifvet protokoll af den 27 Mars innevarande år, har Drätselkam-
maren i föreskrifven ordning verkställt förbränning af följande inlösta chaussée obliga-
tioner och kuponger, nämligen:

8 st. obligationer à 50 mark, förfallna till inlösen den 1 Febr. 1875	<i>Fr. f.</i>	400: —.
27 ” ” ” ” ” ” till utbyte ” ” ”	”	1,350: —.
200 ” ” ” 100 ” ” till inlösen ” 1885 ”	”	20,000: —.
200 ” ” ” 50 ” ” ” ” ” ” ”	”	10,000: —.
	<i>Fr. f.</i>	<u>31,750: —.</u>
8,078 st. kuponger à 3 mark 60 penni	”	29,080: 80.
9,109 ” ” 1 ” 80 ”	”	16,396: 20.
	<i>Fr. f.</i>	<u>45,477: —.</u>

Ultimo December 1884 funnos till chausséelånet hörande förfallna kuponger
utelöpande . . . . . *Fr. f.* 257: 40.

År 1885 till inlösen förfallna kuponger . . . . . 5,040: —.

År 1885 inlösta kuponger . . . . . ” 5,297: 40.
” 5,065: 20.

Ultimo December 1885 till inlösen förfallna kuponger utelöpande *Fr. f.* 232: 20.

Samtliga till lånet hörande, år 1885 inlösta kuponger hafva vi efter skedd
uppräknig insatt i ett konvolut, som, af oss försegladt och försedt med innehålls på-
skrift, öfverlemnades åt Drätselkammaren att förvaras.

Öfver vattenledningslånet samt 1882 års nybyggnads- och regleringslån hafva sär-
skilda berättelser af revisorerna afgifvits.

Under granskningen af räkenskaperna hafva vi funnit skäl till följande an-
märkningar och erinringar:

1) Ibland förskotter emot redovisningsskyldighet förekommer en post, stor
478,320 mark, för hvilken redovisning under året bordt affordras, ty ehuru reviso-
rerna ej hafva någon anledning betvifla, att detta förskott kunnat åtgå till det der-

med afsedda ändamålet, anse vi oss likväl böra påpeka oegentligheten deraf, att så stora förskottssummor hållas löpande.

2) Emot de Bibliotekarier vid folkbiblioteket, hvilka ej i godo kunnat förmås att redovisa för af dem uppburna förskotter m. m., har någon laga åtgärd icke blifvit vidtagen.

3) Utredning borde anskaffas derom, hvem det åligger att ersätta stadskassan för de 125 mark, som restera af det förskott, stort 812 mark 48 penni, Poliskammaren den 22 Oktober 1880 erhållit, för att till Civilstatens enke- och pupillkassa inbetala dess tillgodohafvande från särskilda tjenstemäns vid Poliskammaren löner under åren 1877 och 1878, hvilka lönebesparingar numera aflidne Sekreteraren vid Poliskammaren F. A. Dahl i lifstiden uraktlåtit att innehålla, och åtgärd om medlens indrifning vidtagas.

4) Sedan slutligt utslag i balansmålet, rörande stadens räkenskaper för åren 1867 och 1868, fallit och förre Stadskamreraren Skutnabbs borgesmän till stadskassan inbetalt det hos dem utdömda beloppet, hade af dessa medel bordt afräknas å de sedan en längre tid tillbaka i räkenskaperna balanserade „Förskotter från föregående år“, uppgående till 821 mark 80 penni, de 221 mark 80 penni, som under år 1869 af stadskassan förskjutits i ersättning för af Kamreraren Skutnabb dels oredovisade, dels obevakade kronomedelsrester. Återstående 600 mark, hvilka utgöra oguldna beloppet af ett af Magistraten år 1867 till Rådmanen C. W. Cadenius utanordnad förskott, hvilket till Kassören Kuhlberg återbetalts, men af honom förskingrats, torde numera kunna ur räkenskaperna afskrifvas, ifall ej anledning anses förekomma att mot vederbörande väcka ansvarspåstående för det Kuhlbergs borgesmän, derigenom att preskriptionstiden fått förlöpa, befriats från all ersättningskyldighet.

5) Beträffande Skutnabbs och Kuhlbergs i räkenskaperna balanserade prioribalanser 2,483 mark 69 penni gäller detsamma, som här ofvan under mom. 4 blifvit sagdt om „förskotter från föregående år“, nämligen att Skutnabbs balans, utgörande 408 mark 25 penni, hade bordt betäckas från hans borgesmäns inbetalning och att Kuhlbergs balans 2,075 mark 44 penni eventuelt borde afskrifvas.

6) För inlösen af de den 1 Februari 1875 förfallna, ännu utelöpande chaussée-obligationerne, uppgående till inalles 300 mark, äro ej några skilda medel reserverade, ehuru en obligationsbeloppet motsvarande behållning borde i chausséelånets amorteringsfond finnas.

7) Åtskilliga smärre misstag, hvilka insmugit sig vid uppdebiteringen af tolagsafgifterna för utrikes inkommande varor, hafva under revisionen blifvit rättade.

Att räkenskaperna i öfrigt blifvit förda med ordning och noggranhet samt att stadens drätsel förvaltats med nit och omtanka, är det oss ett nöje att här omnämna.

Helsingfors, den 8 Maj 1886.

F. S t e n i u s.

Gerh. Henrikson.

And. Parviainen.

Hugo Serenius.

Oscar Hakulin.

Ernst Nordström.

DRÄTSELKAMMAREN

i

Helsingfors,

den 11 Juni 1886.

Till Magistraten i Helsingfors.

№ 160.

Sedan Magistraten uti till Drätselkammaren öfversändt protokollsutdrag för den 8 sistlidne Maj anmodat Kammaren att i anledning af de anmärkningar, som framstälts uti revisorernes af stadens räkenskaper för år 1885 om revisionen afgifna, protokollsutdraget vidfogade berättelse, till sig infordra vederbörandes förklaringar samt desamma jemte Kammarens egen förklaring sedan till Magistraten aflemna, får Kam-maren, återställande sagda berättelse, äran härhos bilägga Drätselkontorets och Polis-kammarens i saken afgifna förklaringar äfvensom för egen del i äskadt afseende an-föra följande:

Beträffande anmärkningen i punkten 1) derom, att ett belopp af 478,320 mark utbalanserats till innevarande år såsom oredovisadt förskott, så inhemtas af Drätselkontorets förklaring, att utaf nämnda, till entreprenören för arbetena å det ryska proviantmagasinet vid Brobergskajen och folkskolehuset vid Malmgatan Byggmästaren G. Jansson utbetalda medel hade rätteligen, i anseende till försiggången slutliqvid om det förstberörda arbetet, 298,320 mark bort före 1885 års utgång afföras, ehuru så-dant i följd af förbiseende från bokförarens sida först under innevarande år kommit att ega rum. Härtill bör Kammaren tillägga, att ifrågavarande förskotter, likasom i allmänhet de förskotter, som utgifvas åt entreprenörer för stadens arbeten, endast till en högst ringa del utgöra förskotter i egentlig mening. Entreprenören för ett arbete får nemligen, sedan entreprenadkontraktet afslutats och behörig säkerhet af honom stälts för detsammas fullgörande och för återbetalningen af de förskotter han bekom-

mer, af entreprenadsumman uppbära en mindre bråkdel såsom rent förskott i och för anskaffande af erforderliga arbetsmaterialier; men vidare liqvid erhåller han allenast i den mån arbetet fortskrider och på grund af verkställd uppskattning utaf värdet derå, hvarvid städse iakttages, att en i kontraktet öfverenskommen del af den motsvarande ersättningen hvarje gång intill skeende slutliqvid innehålles till säkerhet för de af entreprenören åtagna förbindelsernas uppfyllande. Alla de medel, som sålunda före sagde tid till honom utbetalas, påföras emellertid hans personliga konto; och först då slutliqvid om arbetet, sedan detsamma fullbordats, afsynats och godkänts, eger rum, afföres det till entreprenören utgifna så kallade förskottet, hvarjemte dess belopp observeras å kontot för sjelfva arbetet.

Anmärkningen i punkten 2) derom, att laga åtgärd ej blifvit vidtagen emot „de bibliotekarier vid folkbiblioteket, hvilka ej i godo kunnat förmås att redovisa för af dem uppburna förskotter m. m.“ — hvilken anmärkning kan afse blott den nuvarande och den nästföregående bibliotekarien — är såvidt den förre angår förhastad. Bibliotekarien Walbäck redovisade nemligen i Januari innevarande år behörigen för de folkbibliotekets medel, som hos honom innestodo från det föregående året, samt inlevererade den 19 derpåföljande Februari till stadskassan dess tillgodohafvande. Hans företrädare hade deremot i sjelfva verket, oaktadt upprepade gånger erhållna påminnelser, uraktlåtit att inleverera sitt saldo enligt tidigare afgifven redovisning, hvarföre Drätselkammaren jemväl allaredan beslutit till hans lagsökande; men numera har han emellertid inbetalt detsamma.

Uti punkten 3) hafva revisorerne yrkat såväl införskaffande af utredning om hvem det åläge att ersätta stadskassan för de 125 mark, som resterade af det förskott, stort 812 mark 48 penni, hvilket Poliskammaren den 22 Oktober 1880 hade erhållit för att till civilstatens enke- och pupillkassa inbetala dess tillgodohafvande från särskilda tjenstemäns vid Poliskammaren löner under åren 1877 och 1878, hvilka lönebesparingar sedermera affidne Poliskammarsekreteraren F. A. Dahl i lifstiden uraktlåtit att innehålla, som ock vidtagande af åtgärd om medlens infående. Till utredande af denna anmärkningspunkt får Drätselkammaren hänvisa till Poliskammarens derom afgifna förklaring och de densamma bilagda handlingarna äfvensom närsluta styrkt afskrift af ett den 24 Mars 1882 utaf dåvarande Stadskamreraren S. Kullhem i samma sak afgifvet skriftligt utlåtande. Med afseende å detta utlåtande, hvari Herr Kullhem såväl vidhandengifvit, att ifrågavarande 125 mark, som utgjort bristande vakansbesparing efter Poliskommissariens D. Airaksinen, i sjelfva verket icke blifvit från stadskassan utanordnade, som ock på sådan grund tillstyrkt beloppets afskrifvande, beslöt Drätselkammaren den 24 April samma år till denna åtgärd. Då afföringen af medlen likväl — vare sig i följd af att order om afföringen ej tillhandakommit Drätselkontoret eller af förbiseende derstädes — härintills icke blifvit verkställd, har Kammarerna numera beordrat kontoret att afkorta sagda medel.

Med anledning af de i punkterna 4) och 5) framställda anmärkningarna derom, att med de medel, som vederbörande löftesmän för förre Stadskamreraren Skutnabb

under sistlidet år inbetalt till stadskassan, för honom balanserade förskott, stort 221 mark 80 penni, och propriebalans 408 mark 25 penni hade bort betäckas, äfvensom att det utaf sedermera affidne Stadskassören Kuhlberg icke redovisade förskottet å 600 mark samt hans proprie balans 2,075 mark 44 penni eventuelt borde afskrifvas, får Kammaren, hänvisande till Drättselkontorets förklaring i denna del, biträda revisorernes förslag derom, att samtliga omtämda förskotter och balanser skulle afföras, nemligen hvad de för Kuhlberg balanserade beträffar endast för den händelse, att någon talan från stadens sida icke anhängiggöres på grund deraf att Kuhlbergs borgesmäns ansvarighet fått prescriberas. Om sistnämnda omständighet anmälte Drättselkammaren hos Stadsfullmäktige redan i skrifvelse af den 23 Oktober sistlidet år, men Fullmäktige hafva likväl, såvidt Kammaren har sig bekant, ännu icke hunnit få frågan, huruvida åtgärd i anledning af förhållandet borde emot vederbörande vidtagas eller icke, bragt till afgörande.

Beträffande slutligen anmärkningen i punkten 6), har Drättselkammaren blott att åberopa Drättselkontorets deröfver afgifna förklaring.

På Drättselkammarens vägnar:

E. Öhman.

Lars Homén.

DRÄTSELKONTORET

i

Helsingfors

den 25 Maj 1886.

Till Drättselkammaren i Helsingfors.

Till mig affordrade förklaring beträffande anmärkningspunkterna 1, 4, 5 och 6 i berättelsen öfver verkställd revision af Helsingfors stads räkenskaper för år 1885, får jag meddela följande:

Anm. 1. Att ett till Byggmästaren G. Jansson utgifvet förskott å *Fmyc* 478,320 utbalancerats såsom oredovisadt, har berott på ett förbiseende af bokföraren, den der icke å kontot affört *Fmyc* 298,320, hvilken summa bordt observeras å Ryska Proviantmagasinets Konto, alldenstund slutliqvid för detta arbete under året hade försiggått. Detta fel, som genast vid revisionens början af undertecknad anmälades och utreddes för herrar Revisorer, är allaredan i innevarande års räkenskaper rättadt.

Anm. 4 & 5. Det under dessa punkter anmärkta förhållande, att af de under förlidet år inbetalta anmärkningsmedel, en del bordt minska de i böckerna ba-

lancerande „Förskotter från föregående år“ samt „Skutnabbs och Kuhlbergs propriebalancer“, torde ega sin riktighet, och att så icke skett härleder sig deraf, att kontoret icke hade sig närmare bekant, huru dessa förskotter och propriebalancer i tiden tillkommit. Förbiseendet torde numera enklart rättas sålunda, att de anmärkta summorna *Fmk*: 221: 80 å Förskotters konto samt förberörde propriebalancer, *Fmk*: 2,483: 69, afskrifvas.

Anm. 6. Det belopp, som jemlikt § 6 i reglementet för Helsingfors stads Chaussée-obligationsfond hos de betalningsskyldige uttaxerades ingick, enligt det tidigare å Drätselkontoret praktiserade bokföringssättet såsom en årlig inkomst i stadskassan, hvilken deremot vid obligationernas förfall skulle inlösa desamma. De anmärkta *Fmk*: 300, som böra förefinnas för inlösen af ännu utelöpande den 1 Februari 1875 förfallna Chausséeobligationer af serien A., ingå följaktligen äfven för närvarande i stadskassans behållning. Då dessa obligationer emellertid jemlikt senare mom. § 6 i ofvanåberopade reglemente numera äro praescriberade, kunna desamma ur räkenskaperna afföras. Ett Konto för Chausséeobligationernas amorteringsfond upplades i räkenskaperna först år 1879 och berör endast Obligationer af serierna B., C. och D.

Remisshandlingarne återgå härjemte.

Teodor Holmberg.

POLISKAMMAREN

i

Helsingfors

den 11 Juni 1886.

Till Drätselkammaren i Helsingfors.

№ 667.

Uti skrifvelse af den 14 sistlidne Maj N:o 146 har Drätselkammaren meddelat Poliskammaren, att Revisorerne rörande granskningen af Helsingfors stads räkenskaper för sistlidet år uttalat, att de under granskningen af räkenskaperna funnit skäl till följande anmärkning: 3:o utredning borde anskaffas derom, hvem det åligger att ersätta stadskassan för de 125 mark som restera af det förskott, stort 812 mark 48 penni, Poliskammaren den 22 Oktober 1880 erhållit, för att till Civilstatens enke- och pupillkassa inbetala dess tillgodohafvande från särskilda tjänstemäns vid Poliskammaren lönér under åren 1877 och 1878, hvilka lönebesparingar numera aflidne Sekreteraren vid Poliskammaren F. A. Dahl i lifstiden uraktlåtit att innehålla, och åtgärd om medlens indrifning vidtagas.

Den sålunda påyrkade utredningen har Poliskammaren äran härjemte afgifva, medelst biläggande i bestyrkte afskrifter af ej mindre Kamrerarens vid Civilstatens enke- och pupillkassa gjorda anmärkningar öfver samma kassa tillkommande medel

från Poliskammaren för åren 1877 och 1878, deraf de i 6:te punkten anmärkte 125 mark nu äro i fråga, än Drätselkammarens skrivelse till Poliskammaren af den 22 Oktober 1880 N:o 256 och Poliskammarens på grund deraf uppgjorda slutliqvid, hvilken tillsändts Drätselkammaren jemte skrivelse från Poliskammaren af den 31 Oktober 1881 N:o 979. Af åberopade slutliqvid framgår, att Poliskammaren redan deri till fullo redogjort för de nu anmärkte 125 mark, hvarföre Poliskammaren föranlåtes yrka att anmärkningen derom såsom saknande skäl för sig, icke föranleder till vidare åtgärd.

H. Åkerman.

L. S.

J. F. Lagerblad.

Helsingfors, Tidnings- & Tryckeri aktiebolagets tryckeri, 1886.

---

*Berättelse öfver gaskontrollen i Helsingfors under lysåret 1885—86.**Till Magistraten i Helsingfors.*

I min egenskap af gaskontrollör har jag härmed äran att till Magistraten insända berättelse öfver gaskontrollen under lysåret 1885—86 och får jag härjämte bilägga den af mig förda dagboken öfver de fotometriska observationerna under nämnda lysår äfvensom en af Gaslysningsaktiebolaget meddelad uppgift på gaskonsumtionen i Helsingfors under år 1885.

Af närslutna dagbok framgår det att fotometrisk gaskontroll blifvit verkställd vid 96 skilda tillfällen. Vid dessa prof har gasens ljusstyrka befunnits vara

10—11	normalljus	21	gånger.
11—12	„	46	„
12—13	„	27	„
13—14	„	1	„
14—15	„	0	„
15—16	„	1	„

Gasens ljusstyrka har sålunda uppgått till 12 normalljus och derutöfver 29 gånger (29 gånger under lysåret 1884—85) samt understigit 12 normalljus 67 gånger (61 gånger under lysåret 1884—85)

Medelljusstyrkan för hvarje särskild månad under lysåret 1885—86 angifves i nedanstående tabell, deri äfven motsvarande tal från lysåret 1884—85 finnas upptagna för jämförelses skull.

	1885—86.		1884—85.
Augusti	11.80	normalljus.	11.80 normalljus.
September	11.40	„	11.88 „
Oktober	11.89	„	11.41 „
November	10.98	„	11.46 „
December	11.73	„	10.91 „
Januari	11.00	„	11.54 „
Februari	11.54	„	11.34 „
Mars	11.70	„	11.90 „
April	11.48	„	11.53 „
Maj (förra hälften)	11.16	„	—

Medelljusstyrkan för hela lysåret 1885—86 har sålunda varit 11.⁴⁸ normalljus, medan densamma för lysåret 1884—85 var 11.⁵³ och för lysåret 1883—84 12.¹⁵ normalljus.

Lysgasen har nio gånger blifvit underkastad prof på svafvelväte och befunnits vara omsorgsfullt renad från denna gas.

Helsingfors den 3 Augusti 1886.

Aug. af Schultén.

Gaskonsumtionen i Helsingfors 1885.

	Privat.		Gatubelysning.		Summa.	
Januari	2,938,273	31	783,988	33	3,722,261	64
Februari	2,378,044	31	578,181	66	2,956,225	97
Mars	1,759,398	33	507,141	17	2,266,539	50
April & Maj	1,919,296	17	396,107	83	2,315,404	00
Juni, Juli & Augusti	1,299,642	75	369,260	46	1,668,903	21
September	1,277,437	67	600,313	23	1,877,750	90
Oktober	2,339,415	00	722,612	33	3,062,027	33
November	2,802,521	00	846,143	33	3,648,664	33
December	3,159,304	60	897,820	83	4,057,125	43
Summa kft	19,873,333	14	5,701,569	17	25,574,902	31

Helsingfors, den 12 Januari 1886.

för Gaslysnings Aktiebolaget i Helsingfors.

T. v. Frenckell.

gm M. Wellin.

Berättelse öfver verkställd revision af Sedmigradskys småbarnsskolas och Maria asyls räkenskaper för år 1885.

Af Helsingfors Stadsfullmäktige utsedde att granska förvaltningen af Sedmigradskys småbarnsskolas och Mariaasylens fonder och öfriga medel under år 1885, hafva vi genomgått böckerna och funnit att desamma blifvit noggrannt förda i öfverensstämmelse med företedda verifikater. Derjemte hafva vi granskat fonderna tillhöriga värdepapper och säkerhetshandlingar samt funnit deras belopp vara de uti bokslutens balanser upptagna, och anse vi dem erbjuda tillfredsställande säkerhet för uti och genom dem placerade medel. Då sålunda intet skäl till anmärkning förekommit få vi hos Herrar Stadsfullmäktige föreslå att Direktionen måtte beviljas full decharge för år 1885. Helsingfors den 22 Maj 1886.

Sigfr. Kullhem.

Uno Kurtén.

Berättelse,

afgifven till Stadsfullmäktige i Helsingfors om Sedmigradskys småbarnsskolas och Marias asyls värksamhet under år 1885.

1:o Sedmigradskys småbarnsskola.

Elevfrekvensen å denna inrättnings tvänne afdelningar har under år 1885 varit följande:

	<i>under vårterminen:</i>	<i>under höstterminen:</i>
i barnträdgården	12 gossar & 19 flickor,	11 gossar & 19 flickor,
i skolafdelningen	16 „ & 21 „	15 „ & 22 „
	Summa 28 gossar & 40 flickor;	26 gossar & 41 flickor.

Vårterminen börjades den 15 januari och afslutades den 9 juni, då 15 elever utdimitterades från skolafdelningen. Utaf dessa afgingo 4 gossar och 5 flickor till högre folkskola, 1 gosse till privatlyceum, 1 gosse till reallycei förberedande klass, 1 gosse till Kockströmska skolan, 1 flicka till svenska fruntimmersskolan samt 2 flickor till fru Vulismas skola. — Sex af de afgående eleverna, nämligen 2 gossar och 4 flickor, tilldelades, i enlighet med direktionens beslut, af skolans medel premier å 30 mark, insatta i kapital- och lifränteförsäkringsanstalten härstädes.

Vid höstterminens början, den 1 september, intogos i barnträdgården 17 nya elever, nämligen 6 gossar och 11 flickor, hvaremot ifrån barnträdgården till skolafdel-

ningen uppflyttades 6 gossar och 9 flickor. Denna termin afslöts den 16 december med sedvanlig luciefest, hvarvid eleverna af fru kommerserådinnan A. Sinebrychoff ihågkommas med gåfvor, de medellösa med en omgång kläder och skoplagg och de mindre behöfvande med en bok.

Skolförsummelserna utgjorde under vårterminen i skolafdelningen omkring 5 % och i barnträdgården omkring 11 % af lästimmarne och under höstterminen resp. 3 och 8 %.

Åt 25 medellösa elever utdelades hvarje skoldag en portion varm mat.

Skolafgift har med 1 mark i månaden erlagts under vårterminen af 11 gossar och 20 flickor och under höstterminen af 9 gossar och 18 flickor.

Undervisningen och kosthållningen vid anstalten hafva omhänderhaft af skolans föreståndarinna enkefru Emmy Skogman, biträdd af andra lärarinnan fröken Nanny Lagerblad samt under vårterminen af monitören Beda Martelin och under höstterminen af monitören Agnes Helenius.

Undervisningsämnen hafva varit: i barnträdgården berättelser, skrifning, ritning, sång, handarbeten, gymnastik och rörelselekar samt i skolafdelningen religion, innaläsning, skrifning, hufvudräkning, rättskrifning, enkla naturhistoriska berättelser, ritning, sång, gymnastik och handarbeten.

2:o Marias asyl:

Denna anstalt har varit besökt under vårterminen af 70 och under höstterminen af 66 barn, i ålder från 4 till 7 år. — Barnen hafva hållits i inrättningen 34 timmar i veckan, nämligen från kl. 9 f. m. till kl. 3 e. m. öfriga skoldagar utom lördagen, då barnen redan kl. 1 fått gå hem. Af dessa timmar användes de tre första till undervisning, som meddelats i skrifning, ritning, handarbeten, sång och berättelser, och de återstående till lekar under uppsigt, hvarvid föräldrarna haft rättighet att för dessa timmar antingen taga barnen hem eller lämna dem i anstalten.

Åt 25 medellösa elever har hvarje skoldag utdelats en portion varm mat. — Till skoplagghjälp åt de fattigaste eleverna användes under året af skolans medel ett-hundra mark.

Afgift har till inrättningen erlagts med 1 mark i månaden under vårterminen af 17 och under höstterminen af 20 barn.

Tiderna för terminernas börjande och afslutande hafva varit desamma som vid Sedmigradskys skola.

Undervisningen och kosthållningen omhänderhades af föreståndarinnan fröken Maria Hertz, som därvid biträdtes af yngre lärarinnan Hilja Lagerman.

Åt 6 skolbarn utdelades vid vårterminens slut premier à 30 mark, hvilka, gifna af utskänkningsbolaget i staden, insattes uti kapital- och lifränteförsäkringsanstalten.

Med anledning däraf, att skolafgifter blifvit erlagda af så få elever, har direktionen af skolföreståndarinnan infortrat och erhållit uppgift angående elevernas föräldrars befattningar och förmögenhetsförhållanden. Af denna uppgift framgår, att af de under vårterminen inskrifna eleverna 18 varit barn till gesäller, 9 till arbetskarlar,

9 till enkor, 5 till handtvärksmästare, 5 till okända fäder, 4 till sjömän, 3 till timmermän, 2 till fabrikanter, 2 till formän, 2 till kuskar, 2 till postiljoner, 2 till hyrkuskar, 2 till sättnare, 1 till handlande, 1 till poliskonstapel, 1 till maskinist, 1 till tryckare och 1 till filare, samt att af anstaltens elever under höstterminen 13 voro barn till arbetskarlar, 12 till enkor, 9 till gesäller, 6 till okända fäder, 4 till handlande, 3 till vaktmästare, 3 till sättnare, 2 till sjömän, 2 till timmermän, 2 till handtvärksmästare, 1 till postiljon, 1 till stadsfogde, 1 till hyrkusk, 1 till filare, 1 till konduktör, 1 till lokomotivförare, 1 till inhysing, 1 till sjökaptén, 1 till fångknekt och 1 till gjutare. På grund af de inkomna upplysningarna ansåg direktionen, att flere afgifter, än som influtit, svårligen kunnat erhållas.

I enlighet med 1884 års revisorers därom uttalade önskan har direktionen för sistslidet år åsatt de uti skolornas gårdar af skolorna själfva eller deras förvaltning disponerade lokaler årshyror, hvarjämte direktionen beslutit, att från och med början af innevarande år 1886 Sedmigradskys skolas räkenskaper skulle bokföras å tre särskilda konti, nämligen: skolans, gårdarnes och allmänna kostnaders, samt Marias asyls räkenskaper på tvänne, skolans och gårdens.

Sedan i årets början underrättelse ingått, att landets styrelse bifallit direktionens ansökan om ett lån ur statsfonderna till uppförande af ett stenhus å Marias asyls två invid hvarandra belägna tomter, har direktionen utvärkat Kejsarliga Senatens tillstånd till sammanbyggande af de båda gårdarne till en enda och låtit arkitekten Gustaf Nyström uppgöra förslag till definitiva ritningar jämte kostnadsberäkning till den projekterade nybyggnaden, hvarefter, och sedan ritningarna blifvit öfverhetligen stadfästade, direktionen inom sig utsett en bestyrelse för öfvervakandet af byggnadsarbetet, hvilket beräknats erfordra en kostnad af etthundra sjuttiotusen mark. Till medlemmar i denna byggnadsstyrelse utsågos herrar Aug. Fabritius, R. Mellin och G. U. Sandberg samt undertecknad Öhberg, hvarjämte byggnadsstyrelsen berättigades att ifall af behof inkalla arkitekten Nyström såsom konsultativ ledamot. Byggnadsstyrelsen har därpå i stadens tidningar utbjudit byggnadsarbetet på entreprenad och bland de tio anbud, som med anledning därpå inlämnats, beslutit sig för antagandet af det lägsta, lydande på etthundra femtiotusen mark och ingifvet af byggmästaren K. G. Sivenius, som byggnadsstyrelsens ledamöter några år förut vid ett af honom ledt byggnadsarbete i Sedmigradskys småbarnsskola tillhöriga gården n:o 21 vid Norra Esplanadgatan haft tillfälle att lära känna såsom en både duglig och pålitlig person, åt hvilken bestyrelsen därför utan tvekan ansåg sig kunna anförtro byggnadsarbetet. — Under hans driftiga ledning hafva grundningsarbetena oaktadt de delvis ogynsamma grundförhållandena raskt framskridit, så att murningsarbetet i god tid på våren under innevarande år kunnat vidtaga.

Ledamöter i skolornas direktion under året voro: från föregående år kvarstående medlemmarne hofrådet K. A. Veckström, bagaremästaren G. U. Sandberg, komministern K. T. Broberg och undertecknad Öhberg, folkskolinspektorn, de af Stadsfullmäktige vid slutet af år 1884 utsedde, professorn C. G. Estlander och fabrikören O. R. Mellin (återvald) samt löjtnanten Aug. Fabritius, skolornas ekonom. Enligt direktionsens val har såsom ordförande inom densamma under året fungerat professorn Estlander och såsom vice ordförande undertecknad. Vid årets slut voro i tur att från direktionen afgå hofrådet K. A. Veckström och undertecknad Öhberg, hvilka hvardera af stadsfullmäktige återvaldes.

Slutligen får direktionen anmäla, att orsaken till det försenade insändandet af denna årsberättelse jämte revisionsberättelsen härrört däraf, att den ene af de utaf Stadsfullmäktige valde revisorerne under våren varit stadd på en längre utrikes resa, hvarför, och då någon revisorssuppleant ej var utsedd, revisionen icke kunde slutföras förrän den 10 sistlidne juni och revisionsberättelsen, hvilken här bifogas, först den 17 i denna månad till direktionen inlämnats. Helsingfors, 30 juli 1886.

På Direktionens för Sedmigradskys småbarnsskola och Marias asyl vägnar:

Viktor Öhberg.

Utskottsytttrande angående ordnandet af handeln med bränvin
och andra spritdrycker i staden.

Vid Stadsfullmäktiges sammanträde den 5 innevarande Oktober föredrogs en Fullmäktige tillhandakommen sålydande skrivelse:

MAGISTRATEN

i

Helsingfors,

den 25 Sept. 1886.

Till Helsingfors Stadsfullmäktige.

N:o 217.

Jemte det Magistraten, i enlighet med 6 § i Kejslerliga förordningen den 16 Juli 1886 angående vilkoren för försäljning, försling samt upplag af bränvin och andra brända eller destillerade spritdrycker, härmedelst åt Herrar Stadsfullmäktige öfverlemnar att besluta, huruvida och till hvilket antal rättigheter till utminuterung och utskänkning af spritdrycker böra för nästinstundande två år upplåtas, äfvensom i hvilken trakt af staden hvarje utminuterings- och utskänkningsställe finnas må, får Magistraten äran till Herrar Stadsfullmäktiges bepröfvande framställa, huruvida icke antalet försäljningsställen för utminuterung af bränvin kunde, med afseende å det åberopade nya stadgandets syftsmål att mer, än tillföre skett, förebygga missbruk af bränvin genom att minska tillfällena till erhållandet af sådan vara, bestämmas till högst fyra, af hvilka ett finge öppnas inom första eller andra stadsdelen eller emellan Norra Esplanads- och Östra Henriksgatorna, ett inom fjerde stadsdelen men emellan Vestra Henriks-, Boulevards-, Fredriks- och Wladimirsgatorna, ett inom femte stadsdelen men emellan Boulevards-, Anne- och Stora Robertsgatorna och ett inom tredje stadsdelen. Härigenom bereddes allmänheten möjlighet att i staden få köpa bränvin, men utminuterungen ägde åtminstone icke rum inom de delar af staden, i hvilka den åt missbruk af sagde dryck mest hemfallne och följaktligen för frestelse att sala ihop penningar till köp af bränvin äfven mycket utsatta befolkningen är bosatt.

Hvad angår minuthandeln med andra brända eller destillerade spritdrycker än bränvin, så torde på redan anförda skäl och i betraktande af att stadens inneväanaretal med den här förlagda militären inberäknad icke kan uppskattas till mer än femtiotusen, rättigheterna att utminutera slika drycker icke böra fastställas till flere än högst femtio, eller således en på tusen af inneväanaretalet, hvarigenom allmänhetens behof af

nämnde drycker, om ock icke alla handlandes önskingar att komma i åtnjutande af utminuteringsrättighet, skulle erforderligen tillgodoses.

Utskänkingsställena, som under de senare åren synnerligen ökats, när deras antal ej såsom nu på förhand fixerats och när hvarje senare sökande visat sig icke vara annorlunda kvalificerad än de, som tidigare undfått förmonen att utskänka spritdrycker, — synas icke böra bestämmas till flera än högst sjuttiofem eller således till tjugufem utöfver utminuteringsställenas antal. Att minska utskänkingsrättigheternas nu föreslagna antal, komme att synnerligen kämbart beröfva många värdshusvärdar möjlighet att vidare lifnära sig såsom slike yrkesidkare. Att öka utskänkingsställenas antal, skulle åter framkalla mycken klagan från nykterhetsifrarenes sida och försvåra för polisen tillsynen öfver ordningen å alla dylika ställen.

Såsom en gemensam bestämning för alla dessa tre slags rättigheter torde böra fastställas, att utminuterings- och utskänkingsrörelse icke finge utöfvas i närheten af kyrka, skola, kasern eller sådant ställe, hvarest tillopp af folk eger rum, och ej heller vid de gator, som leda till och ut från staden, såsom Unions- samt Vestra och Östra Henriksgatorna.

På Magistraten's vägnar:

Oskar Palmgren.

K. G. Kollin.

Med anledning häraf beslöto Stadsfullmäktige uppdraga åt undertecknade såsom ett särskildt Utskott att med utlåtande i saken till Fullmäktige inkomma, och har Utskottet på grund häraf äran anföra följande:

Att under den kommande tiden likasom tillföre utminutering och utskänkning af spritdrycker måste i hufvudstaden ega rum, torde ej underligga något tvifvel. Det gäller blott att bestämma antalet af olika slags försäljningsrättigheter så att den af lagstiftningen åsyftade minskningen i bränvinskonsumtionen såvidt möjligt ernås, utan att faran för lönförsäljning och andra lagöfverträdelser för mycket ökas eller de privilegierade försäljarne af spritvaror beredes tillfälle till oskäligen vinst på allmänhetens bekostnad.

Hvad nu först angår minutförsäljningen af bränvin, hvilken som bekant för närvarande ombesörjes uteslutande af utskänkingsaktiebolaget, torde den äfven för framtiden lämpligast böra anförtros åt i sedlighetens intresse bildade bolag, emedan den frestelse till ansträngningar för afsättningens ökande, för hvilket det enskilda intresset naturligen måste vara utsatt, endast derigenom med framgång kan bekämpas.

Antalet af utskänkningsaktiebolagets utminuteringsställen utgör för närvarande sex, och äro desamma placerade i följande gårdar:

Elisabetsgatan	n:o 15	(I stadsdelen)
Berggatan	" 10	(II ")
Fabiansgatan	" 10	(III ")
Lilla Robertsgatan	" 13	(III ")
Andreaegatan	" 15	(IV ")
Fredriks-gatan	" 25	(V ")

Men enligt nu gällande stadganden äro derjemte bränvinstillverkare och destillatörer berättigade att försälja bränvin i parti af minst fem kannor, då deremot den från nästa års början i kraft trädande förordningen af den 16 Juli 1886 inskränker denna försäljningsrätt till partier af minst tjugufem kannor. En icke ringa del af den mindre partihandeln med bränvin måste följaktligen nu komma att öfvergå från bränvinstillverkarna och destillatörerna till minuthandlarna. Med afseende härå och i betraktande af öfriga bestående förhållanden har Utskottets pluralitet, under förutsättning att minuthandeln med bränvin anförtros åt i sedlighetens intresse organiserade bolag, ansett minutförsäljningsställes antal böra bestämmas till *fem*, eller ett mera än det af Magistraten föreslagna antalet, och borde af dessa försäljningsbutiker, enligt Utskottets tanke, en vara förlagd i första, en i andra, en i tredje, en i fjerde och en i femte stadsdelen.

Undertecknade Sandberg och Tallgren, hvilka på grund af det ofvan anförda ej anse en minskning af de nuvarande försäljningsställes antal påkallad, hafva för sin del velat bibehålla nämnda antal för framtiden samt i sådan händelse, med godkännande af Utskottets fördelning för öfrigt, placera den sjette butiken i någondera af de tre första stadsdelarna, der trafiken är störst.

I händelse åter Stadsfullmäktige skulle anse bränvinsutminuterungen böra anförtros åt enskilde personer och ej åt bolag af anförd art, anser sig Utskottet ej kunna afgifva förslag om försäljningsställes antal utan förnyad pröfning af ärendet.

Vidkommande minuthandeln med andra brända och destillerade spritdrycker än bränvin, hvilken förnämligast torde gifvit anledning till de på senare tider ofta upprepade klagomålen öfver missbruk af starka drycker i städerna, har Utskottet ej funnit skäl till en så stark stegring af försäljningsställes antal, som Magistraten föreslagit.

Såvidt Utskottet af uppgifter från Länestyrelsen och Magistratens notariatsförteckningar kunnat inhemta, finnes det nämligen ej för närvarande i staden flera än *tjugufem* handlande, hvilka ega rätt till utminuterung af ifrågavarande drycker, nämligen:

W. Ahlfors	(I stadsdelen)
D. K. Gorschhoff	(,, d:o)
V. R. Kählman	(,, d:o)
O. W. Salin	(,, d:o)

F. E. Ekberg	(II stadsd.)
G. A. Florström	(„ d:o)
O. Hjelt	(„ d:o)
Th. Holmström	(„ d:o)
J. C. Maexmontan	(„ d:o)
A. Pihlgren	(„ d:o)
Bröder Popoff	(„ d:o)
I. Scharin	(„ d:o)
J. H. Wickel	(„ d:o)
A. J. Johansson	(III d:o)
V. Liljeroth	(„ d:o)
E. Rudolph	(„ d:o)
F. J. F. Sjöblom	(„ d:o)
A. F. Hagelberg	(„ d:o)
J. B. Ahlgren	(IV d:o)
H. A. Lindström	(„ d:o)
Bröder Olin	(„ d:o)
N. Turdén	(„ d:o)
K. A. Hasselberg	(V d:o)
Fr. Lindberg	(„ d:o)
C. A. E. Löfgren	(„ d:o)

Och alldenstund något behof af ökning härutinnan ej gjort sig kännbart samt nödvändigheten att för ifrågavarande handel hålla särskild lokal torde afhålla flera handlande att egna sig åt denna affärsbranche, har Utskottets pluralitet ansett sig böra föreslå antalet af försäljningsställen för denna minuthandel till högst *tjugufem* eller hälften af det af Magistraten föreslagna antalet.

Fördelningen af butikerna efter de särskilda stadsdelarne är väl mycket svår och kan föranleda flera olägenheter för framtiden, men då en slik fördelning är föreskrifven, får Utskottet, med hufvudsaklig anslutning till det bestående förhållandet, föreslå att af nu ifråga varande försäljningsställen fyra blefve placerade i första stadsdelen, åtta i den andra, fyra i den tredje, fyra i den fjerde, tre i den femte, en i den sjette och en i den sjunde stadsdelen.

Undertecknade Renlund och Sandberg hafva för sin del velat reservera möjligheten att framdeles kunna medgifva rättighet till utöfvande af omförmälda rörelse äfven åt personer som ej nu åtnjuta densamma; hvarför försäljningsställes antal af dem föreslagits till trettio; och undertecknad Heikel har ansett en skälig minskning af de förderfbringande „rombutikerna” påkallad, hvarför antalet af honom föreslagits till femton.

Hvad slutligen beträffar utskänkningsställena, hvilkas framtida antal af Magistraten föreslagits till högst sjuttiofem, har äfven i afseende å dem en minskning ansetts möjlig och önskelig.

Enligt af stadens Poliskontor benäget meddelade upplysningar finnas för närvarande i staden sjuttioen hoteller, värdshus, konditorier m. m. med rätt till utskänkning af starka drycker, hvilka innehafvas af:

K. F. Ahlgren	(I stadsdelen)
S. Aho	(„ d:o)
K. J. Björkqvist	(„ d:o)
K. J. Lindholm	(„ d:o)
J. Lundin	(„ d:o)
M. Enqvist	(„ d:o)
Handelsklubben	(„ d:o)
K. Strand	(„ d:o)
G. W. Gorbatoff	(„ d:o)
M. S. Semelis	(„ d:o)
J. Sundgren	(„ d:o)
S. A. Åkerberg	(„ d:o)
A. J. Johansson	(„ d:o)
B. W. Heinström	(„ d:o)
J. Nymark	(„ d:o)
S. Nikolajeff	(„ d:o)
H. S. Nyström	(„ d:o)
N. Nikolajeff	(„ d:o)
N. Bränner	(II d:o)
E. Laurell	(„ d:o)
J. Löfström	(„ d:o)
K. A. Sundqvist	(„ d:o)
A. W. Ingberg	(„ d:o)
K. L. Sundholm	(„ d:o)
K. Kämp	(„ d:o)
A. J. Huldt	(„ d:o)
M. G. Bollström	(„ d:o)
J. Bittait	(„ d:o)
A. Snabb	(„ d:o)
J. Holmén	(„ d:o)
J. G. Haglund	(„ d:o)
M. Eliasson	(„ d:o)
E. W. Sällsten	(„ d:o)
A. Holappa	(„ d:o)
W. Ahlfors	(„ d:o)
Utskänkningsaktiebolaget	(„ d:o)
J. Wolontis	(III d:o)
W. Karlsson	(„ d:o)

S. M. Strandberg	(III stadsd.)
P. G. Nymark	(„ d:o)
H. A. K. Winter	(„ d:o)
L. Nathus	(„ d:o)
K. J. Wirman	(„ d:o)
J. Holming	(„ d:o)
A. Törnqvist	(„ d:o)
Utskänkningsaktiebolaget	(„ d:o)
E. Edberg	(IV d:o)
K. G. Pekander	(„ d:o)
C. H. Brofelt	(„ d:o)
M. Nybelin	(„ d:o)
W. Werikoff	(„ d:o)
K. G. Stenholm	(„ d:o)
G. Hagström	(„ d:o)
Utskänkningsaktiebolaget	(„ d:o)
„	(„ d:o)
E. A. Rosendahl	(V d:o)
E. K. Lindholm	(„ d:o)
J. H. Winter	(„ d:o)
F. E. Rönberg	(„ d:o)
H. Platé	(„ d:o)
Utskänkningsaktiebolaget	(„ d:o)
D:o	(„ d:o)
D:o	(VI d:o)
K. Kämp (Brunnsparken).	
A. Ivanoff (Alphyddan).	-
J. Westerling (Kaisaniemi).	
G. Blomqvist (Högholmen).	
F. L. Henell (Sörnäs).	
A. F. Forsström (Hesperia).	
Nyländska Jaktklubben (Bleholmen).	
Utskänkningsaktiebolaget (villan Ås).	

Af dessa synas dock åtskilliga, med afseende dels å läget och lokalens beskaffenhet, dels å innehafvarenes personer, böra för framtiden upphöra; och har Utskottets pluralitet med afseende härå förenat sig om att föreslå det antalet af dylika värdshus och källare för framtiden skulle bestämmas till inalles *femtiofem*, hvaraf fyratioåtta i den egentliga staden, nämligen elfva i första stadsdelen, fjorton i den andra, åtta i den tredje, åtta i den fjerde, fyra i den femte, två i den sjette och en i den sjunde med Brunnsparken, äfvensom sju å staden underlydande villor och holmar, nämligen Hesper-

ria, Alphyddan, Kaisaniemi, Sörnäs, Högholmen, Blekholmen och någon af villorna vid östra chaussén.

Undertecknad Heikel har äfven i afssende å dessa förfriskningslokalers antal föreslagit en minskning, nämligen till fyratio, enär värdshus och restaurationer, i hvilka dels öl och vin, dels endast spritfria drycker utskänkas, i alla fall torde komma att finnas i ett antal, som fullt tillräckligt motsvarar stadens behof af hyggliga matställen.

I likhet med Magistraten och i öfverensstämmelse med hvad förut iakttagits anser Utskottet utskänkning eller utminuterings ej böra få ega rum i närheten af kyrka, skola, kasern eller sådant ställe hvarest tillopp af folk eger rum, ej heller i närheten af sjukhus eller vid de närmast tullarne belägna delarne af Unions- samt Vestra och Östra Henriksgatorna.

Samtliga nu omordade rättigheter få enligt lag utgifvas för högst två år; men emedan försäljningsår härvid framdeles laglikmätigt måste räknas från den 1 Juni till samma dag påföljande år, anser Utskottet änsagde rättigheter nu böra utgifvas blott till den 1 Juni 1888. Dock synes under det första halfåret af 1887 det ofvan anförda maximiantalet utminuterings- och utskänkingsställen hvarken kunna eller böra med stränghet iakttagas, emedan de fleste minuthandlare och utskänkare sjelffallet hafva hyrt sina nuvarande lokaler till den 1 Juni nästkommande år och ett omedelbart tilllämpande af de nya föreskrifterna skulle leda till obillig hårdhet.

Öfverhufvud vore det utan tvifvel till stor fördel både för staden och respektive spritdrycksförsäljare om Stadsfullmäktige blefve satta i tillfälle att på en gång pröfva alla ansökningar om utskänkings- och utminuteringsrätt, som för den närmaste framtiden kunna ifrågakomma, emedan endast på detta sätt ett rättvist bedömande af de skilda sökandenes lämplighet för handteringen kan ega rum; och synes af sådan anledning skäl förefinnas att på ett eller annat sätt uppmäna dem som ärna anmäla sig till utöfvande af nu ifrågavarande rättigheter, att inom viss utsatt tid derom göra ansökan.

Med stöd af hvad här af Utskottet anförts, får Utskottet vördsamt föreslå:

att Stadsfullmäktige i skrifvelse till Magistraten ville meddela det Fullmäktige beslutit:

att medgifva rättigheter till utminuterings och utskänkning af spritdrycker i staden under tiden till den 1 Juni 1888 till följande antal:

fem rättigheter till bedrivande af utminuterings af brännvin, hvaraf en i första stadsdelen, en i den andra, en i den tredje, en i den fjerdje samt en i den femte stadsdelen;

tjugufem rättigheter till minutförsäljning af andra brända och destillerade drycker än brännvin, hvaraf fyra i första stadsdelen, åtta i den andra, fyra i den tredje, fyra i den fjerdje, tre i den femte, en i den sjette och en i den sjunde med Brunnsparken;

samt femtiofem rättigheter till utskänkning af spritdrycker, nämligen: elfva i första stadsdelen, fjorton i den andra, åtta i den tredje, åtta i den fjerde, fyra i den femte, två i den sjette och en i den sjunde med Brunnsparken, äfvensom en å enhvar af platserna Hesperia, Alphyddan, Kajsaniemi, Sörnäs, Högholmen, Blekholmen och någon af villorna vid östra chausséen;

hvilka rättigheter på skeende ansökningar af Stadsfullmäktige upplätas, dock med iakttagande af att utskänkings- eller utminuteringsrörelse ej får bedrivas i närheten af kyrka, skola, kasern, sjukhus eller sådant ställe, hvarest tillopp af folk eger rum, och ej heller vid de närmast till tullarne belägna delarne af Unions- samt Vestra och Östra Henriksgatorna;

men att Fullmäktige ansett nu anförda antalsbestämningar icke kunna med stränghet tillämpas före den 1 Juni 1887.

Helsingfors den 23 Oktober 1886.

G. U. Sandberg.

G. Tallgren.

K. H. Renlund.

Viktor Heikel.

J. A. Nordman.

Utskottsyttrande angående användandet af „fonden för dygdigt tjenstefolks belönande“.

Sedan Stadsfullmäktige den 2 Mars 1875 beslutit att den utaf åtskillige medlemmar af Helsingfors kommun till staden donerade fonden „för dygdigt tjenstefolks belönande“ skulle af stadens drätselverk förvaltas och förräntas tills den uppgått till en summa af tiotusen mark, hvarefter Fullmäktige ville ingå i närmare pröfning af sättet, på hvilket fonden inom gränserna af det dermed afsedda ändamålet måtte lämpligast användas, har Drätselkammaren uti skrifvelse af den 5 sistlidne Februari, med tillkännagifvande att fonden vid innevarande års början uppnått ofvannämnda belopp, anhållit att Stadsfullmäktige ville, i enlighet med förberörda förbehåll, besluta om sättet för ifrågavarande fonds användande till det dermed åsyftade ändamålet.

I anledning häraf beslöto Stadsfullmäktige, vid sammanträde den 2 nästlidne Mars, uppdraga åt undertecknade såsom ett särskildt utskott, att med förslag i ärendet till Stadsfullmäktige inkomma; och får utskottet på grund häraf anföra följande:

I likhet med det utskott som tidigare (se tryckta utskottsbetänkandet n:o 5 för 1875) hos Stadsfullmäktige yttrat sig om användandet af ifrågavande fond och tillstyrkt den af Fullmäktige sedan vidtagna åtgärden om fondens förräntande, anse undertecknade det ändamålsenligaste sättet för donationens tillgodogörande bestå, icke i utgifvandet af hederstecken eller tillfälliga penningegratifikationer, utan i beredandet af tillgångar för medellösa tjenares och tjänarinnors skyddande mot nöd och brist på deras äldre dagar, då arbetsförmågan är förminskad och utsigterna till lifsbergning ofta förmörkade.

I detta afseende hade utskottet först ifrågasatt möjligheten att för ålderstigna, väl vitsordade tjenare och tjänarinnor inrätta en asyl eller ett skyddshem, för hvars åstadkommande då, förutom de nu ifrågavarande medlen, äfven den af Folkskoleläraryrinnan Törmälä för i hufvudsak likartadt syftemål donerade fonden kunde anlitas. Men emedan anordnandet af en ändamålsenlig dylik inrättning skulle kräfvat kostnader, hvilka betydligt komme att öfverstiga de härför disponibla medlen, har utskottet sett sig tvunget att låta förslaget härom förfalla.

Äfven tanken att genom lifräntor söka betrygga ålderdomen för deraf förtjente personer af den tjenande klassen har utskottet ansett sig böra öfverge, emedan endast ytterst få eller ringa lifräntor kunde beredas genom afkastningen af den fond, som nu närmast är i fråga och sjelfva kapitalets tillgripande sjelffallet ej kan ifrågakomma.

Med afseende härå har utskottet trots att det med donationen afsedda syftet bäst kunde främjas derigenom att fondens räntor begagnades till att föröka besparin-

garne för duglige tjenare och tjenarinnor, hvilka genom insättningar i sparbank eller kapital- och lifränteanstalt visat benägenhet att söka förskaffa sig en för näringsbekymmer skyddad ålderdom. Ett i hufvudsak likartadt tillvägagående har icke utan framgång följts af den härstädes för åtskilliga år tillbaka af Grefvinnan Adlerbergs syförening stiftade Pensions- och understödsinrättningen för arbetande qvinnor. Men medan denna afser att betrygga existensen blott för medellösa arbetande qvinnor samt verkställer insättningar blott i kapital- och lifränteanstalten i Helsingfors, borde „Fonden för dygdigt tjenstefolks belönande“ enligt utskottets tanke lemna bidrag både åt män och qvinnor af den tjenande klassen samt understöda insättningar såväl i sparbank som i kapital- och lifränteanstalt. Besparingar i sparbank, om de fortgått och ökats helst under loppet af några år, pläga sällan tillgripas af resp. insättare förrän ett trängande behof yppas, och de utgöra därför ofta ett lika så godt ekonomiskt stöd för äldre dagar, som en mindre lifränta.

För de ifrågavarande understödens tillgodonjutande har utskottet ej ansett andra vilkor böra uppställas än att de understödssökande uppnått en ålder af fyratio år, blifvit väl vitsordade af sitt husbondefolk eller andra trovärdiga persorer samt såsom nämnt gjort insättningar i kapital- och lifränteanstalt eller ock under loppet af minst tre år i sparbank. Dock borde vid understödens bortgifvande den som längre tid innehaft tjenst å samma ställe föredragas framför den som ofta ombytt plats, äldre person framför yngre samt qvinlig tjenare framför lika kvalificerad manlig sådan.

Understödens belopp kunde enligt utskottets tanke vexla mellan femtio och etthundra mark och efter fem års förlopp borde en redan belönad tjenare ånyo kunna komma i åtnjutande af understöd, såvida omständigheterna sådant föranleda samt de gjorda insättningarna förkofrats.

Disponerandet af fondens afkastning för nästberörda ändamål har utskottet ansett lämpligast kunna öfverlemnas åt ett af Fullmäktige årligen valdt särskildt utskott, förslagsvis af tre personer, hvilket inom offentligen kungjord tid skulle mottaga alla ansökningar om understöd, pröfva dem och fördela den disponibla räntaafkastningen emellan de mest förtjente sökandene samt om den verkställda fördelningen anmäla hos Stadsfullmäktige, hvilka genom protokollsutdrag skulle anmoda Drätselkammaren att af den under dess vård stående fondens tillgångar verkställa de beslutna insättningarna i resp. sparinrättningar. Understödens bortgifvande kunde måhända med skäl ega rum jul- eller nyårstiden.

Med afseende å det anförda får utskottet vördsamt föreslå att Stadsfullmäktige ville besluta:

att den till staden donerade „fonden för dygdigt tjenstefolks belönande“ för framtiden skall under detta namn bibehållas vid ett kapitalbelopp af tiotusen mark och förvaltas af stadens drätselverk samt de årliga räntorna deraf fördelas bland väl vitsordade tjenare och tjenarinnor i staden af minst fyratio års ålder, hvilka styrkt sig hafva

gjort insättningar i kapital- eller lifränteanstalt eller ock under loppet af minst tre år i sparbank till ett sammanlagdt belopp af minst lika mycket som belöningen komme att utgöra;

att ansökningar om tillgodonjutande af dessa understöd emottagas enligt i tid utfärdad annons, under Oktober månad, och afgöras af ett af Stadsfullmäktige årligen tillsatt tremannautskott, som vid Stadsfullmäktiges ordinarie sammanträde i December månad eger hos Fullmäktige anmäla om den verkställda fördelningen af understöden, hvilka utgå till belopp mellan femtio och etthundra mark och hvilkas insättande i vederbörliga sparinnrättningar ombesörjes af Drätselkammaren; samt

att vid pröfningen af de ingifna ansökningarne om understöd företräde skall gifvas den som längre tid qvarstått i samma tjänst framför den som ofta ombytt plats, äldre sökande framför jemnbördig yngre och qvinlig framför lika kvalificerad manlig, samt att tjenare eller tjenarinna, som engång tillgodonjutit understöd, efter förloppet af fem år ånyo kan komma i åtnjutande deraf, såvida fondens tillgångar sådant medgifva samt de tidigare insättningarne emellertid förkofrats.

Helsingfors den 23 Oktober 1886.

Leon. Borgström.

Karl H. Lindholm.

Viktor Heikel.

Helsingfors, Tidnings- & Tryckeri-aktiebolagets tryckeri, 1886.

DRÄTSELKAMMAREN.

i

HELSINGFORS,

den 24 September 1886.

N:o 245.

~~~~~

Drätselkammarens förslag till förra ryska proviantmagasinets å vestra kajen inredande till tull- och packhus.

Till Helsingfors Stadsfullmäktige.

På Drätselkammarens i skrivelse af den 26 sistlidne Februari N:o 60 derom gjorda framställning, beslöto Stadsfullmäktige den 9 påföljande Mars, att det ryska proviantmagasinet vid vestra kajen skulle, sedan det stälts till stadens förfogande, inredas till tull- och packhus. Stadsfullmäktige uppdrogo tillika åt Drätselkammaren att till Fullmäktige inkomma med projekt till de förändringar, som borde vidtagas i byggnaden samt med kostnadsförslag för dessa arbeten, hvarjemte Fullmäktige anmodade Kammaren att vid uppgörandet af nämnda projekt taga under öfvervägande, huruvida icke jemväl hamnkontoret och våghuset, hvilka å deras nuvarande plats komme att blifva hinderliga för de blifvande saluhallarne å vestra kajen, kunde inrymmas i omordade byggnad.

Drätselkammaren uppdrog med anledning häraf åt ett särskildt utskott, bestående af Kammarens ledamot Ingeniören M. Hallberg, Stadsingeniören O. Ehrström och underskrifven Öhman, att uppgöra förslag till förberörda inredning af proviantmagasinet, hvarefter och sedan utskottet fullgjort sitt uppdrag, och dess förslag undergått granskning i Kammaren, denna vidtalade Arkitekten T. Höjer att, i hufvudsaklig öfverensstämmelse med förslaget, utarbete ritningar till ifrågavarande byggnadsförändring, jemte kostnadsförslag derfor.

Omförmälda ritningar och kostnadsförslag, hvilka Drätselkammaren nyligen fått af Arkitekten Höjer emottaga och granskat, får Kammaren härhos bilägga. Enligt detta projekt komme i magasinbyggnaden att inredas, i dess nedra våning, nemligen i norra ändan deraf, lokal för hamnkontor jemte våghus och rum för hamnbetjente — detta i öfverensstämmelse med Stadsfullmäktiges ofvanberörda önskningsmål —, samt för öfrigt packhus, bestående af ett kontorsrum för hvardera packhusinspektorn — dessa rum i våningens midtelparti — jemte våghus, stämpelrum och magasin; samt i öfra våningen: i dess norra hälft, lokal för tullkammaren, bestående af expeditjonsrum samt särskilda rum för tullförvaltaren, kontrollören, kassören, uppsyningsmannen och vaktmästarene; vidare, ytterst åt norr i våningen, rum för tolagskontoret; äfvensom för öfrigt packhus magasin. — Beträffande nyssnämnde rum för tolagskontoret

utbeder sig Drättselkammaren få nämna, det Kammaren föreslagit särskild dylik lokals inredande för ändamålet med afseende derpå, att Kammarens förut väckta förslag om tolagsuppbördens öfvertagande af tullkammarens kassör synes hafva ringa utsigt att gå igenom, helst äfven Stadsfullmäktige under den 13 Oktober sistlidet år anmodat Kammaren att taga i öfvervägande „huruvida icke sagda uppbörd skulle kunna verkställas i packhuset af någon stadens tjänsteman, hvilken i alla händelser vore skyldig att derstädes uppehålla sig“. Jemte det Drättselkammaren sålunda nu projekterat det ifrågavarande rummet för Tolagskontoret, har Kammaren för afsigt att längre fram afgifva framställning till Stadsfullmäktige rörande den blifvande tjänstgöringen derstädes och den härtill behöfliga personalen.

Det nu föreliggande, detaljerade kostnadsförslaget för omordade ombyggnad af proviantmagasinet belöper sig betydligt högre än hvar till denna kostnad härförinnan blifvit approximativt beräknad, nemligen ända till 74,000 mark; och härtill skulle ännu komma utgifterna för gas- och vattenledning i byggnaden äfvensom ersättningen till Arkitekten Höijer för ritningarnas och kostnadsförslagens utarbetande. Totalkostnaden för arbetet bör sålunda ansås till 80,000 mark, hvilken summa dock å andra sidan måste anses blifva fullt tillräcklig för ändamålet, helst en del poster i kostnadsförslaget af Drättselkammaren befunnits vara snarare drygt beräknade, än motsatsen.

Men ehuru magasinbyggnadens inredande till tull- och packhus jemte hamn- och tolagskontor sålunda blefve förenadt med en ganska anseelig utgift, anser Drättselkammaren dock Stadsfullmäktige hafva allt skäl att vidblifva sitt förra beslut om dylik inrednings utförande. Ty staden utbetalar för det närvarande i årlig hyra, för tullkammarens lokal 4,500 mark samt för tull- och packhusmagasiner 4,200 mark eller sammanlagdt icke mindre än 8,700 mark. Och dessutom har utrymmet i det nuvarande packhuset under vår och höst visat sig otillräckligt för trafiken, hvarjemte, om byggnaden komme att såsom packhus bibehållas, en genomgripande reparation af densamma i den närmaste framtiden blefve af nöden. Vidare blifver det i följd af beslutet om saluhallarnes förläggande till vestra kajen nödvändigt att åt hamnkontoret och våghuset anskaffa en annan lokal; och en lämpligt belägen dylik, om den skall upphyras, måste påtagligen kräfa en årlig hyresutgift af minst 1,500 mark. Den summa, som staden, genom ifrågavarande inredning af proviantmagasinet i förening med det nuvarande packhusets användande för upplag af transitogods, komme att inbespara, uppginge således, oberäknadt de antydda reparationskostnaderna och utgifterna för utvidgad packhuslokal, till minst 10,200 mark årligen. Och å andra sidan skulle staden under den närmare framtiden icke hafva för magasin stomten och byggnaden någon annan användning än den nu tillämnade. Äfven om den tid, för hvilken desamma nu på detta sätt disponerades, icke blefve längre än t. ex. 10 år — hvilket väl vore det minsta möjliga — komme följaktligen nämnda disposition att för staden varda i ekonomiskt afseende åtminstone icke oförmånlig, jemte det den fördel ernåddes, att alla de ifrågavarande inrättningarna, tull- och packhus samt hamn- och tolagskontor, blefve, till båtnad för den trafikerande allmänheten, sammanförda å en och samma, för ända-

målet synnerligen lämpligt belägna plats samt försäkrade om att åtminstone ej alltför kort tid framåt få bibehålla sina dervarande lokaler.

Utaf den summa 80,000 mark, som enligt hvad ofvanföre nämndes är behöflig för förändringen af proviantmagasinet, finnes ett belopp af 33,000 mark reserveradt af 1882 års nybyggnads- och regleringslån, hvadan alltså 47,000 mark ännu måste för ändamålet anskaffas. Att detta bör ske medelst lån är väl, i anseende till utgiftens beskaffenhet, gifvet; och förbehåller sig Drätselkammaren att inom kort, eller samtidigt med det Kammaren aflemnar de på Kammaren ankommande upplysningarna för nästa års budget för staden, få afgifva förslag jemväl om denna lånefrågas öfverlemnande till förstärkte Stadsfullmäktige samt om sättet för upptagande af ett gemensamt lån för såväl förevarande och särskilda andra, förut beslutade företag, nemligen Brunns-parkens inlösande, vattenledningsnätets utsträckande och saluhallarnas uppförande, som ock tilläfvtyrs ännu andra arbeten, de der ansåges böra utföras med lånade medel. Men till vinnande af tid borde dock, enligt Drätselkammarens tanke, fastställelse å de nu uppgjorda ritningarna till ombyggnaden af proviantmagasinet redan omedelbart sökas, emedan det, då frågan derom skall prövas af både Magistraten, Guvernören och Senaten, måste räcka ganska länge innan dylik fastställelse hinner meddelas.

Drätselkammaren får fördenskull vördsamt föreslå

att Stadsfullmäktige ville godkänna de nu medföljande ritningarna till det förra ryska proviantmagasinets vid vestra kajen inredande till tull- och packhus samt hamm- och tolagskontor äfvensom uppdraga åt Drätselkammaren att å sagda ritningar utverka fastställelse samt att i sinom tid till Stadsfullmäktige inkomma med förslag om anskaffande i låneväg af de 47,000 mark, som för omordade byggnadsförändring erfordras utöfver de af 1882 års nybyggnads- och regleringslån för ändamålet reserverade 33,000 mark.

På Drätselkammarens vägnar:

E. Öhman.

Lars Homén.

Helsingfors, Tidnings- & Tryckeri-aktiebolagets tryckeri, 1886.

Framställning från särskilda nykterhetsföreningar i frågan om ordnandet af handeln med spritdrycker.

Till Helsingfors Stadsfullmäktige.

Finlands städer ha omsider fått sig tilldelad en rättighet, som delvis redan länge tillkommit landskommunerna, att sjelfva afgöra om handeln med rusdrycker inom deras område får idkas såsom en lofgifven näring eller icke.

Rättigheten att utminutera bränvin på landsorten har härtills varit beroende af kommunalstyrelsens medgifvande och det är allmänt bekant, huru enhälligt kommunalstyrelserna i alla Finlands kommuner nekat detta medgifvande. På denna grund har bränvinshandeln, oaktadt den utan hinder af gällande lag skulle kunnat utövas i landets kommuner, likväl blifvit inskränkt till endast de områden, der kommunerna varit beröfvad rättigheten att förhindra densamma, till städerna.

Från nästa års början blifva förhållandena annorlunda. Samma rätt, som förut tillkom landsbygden ensamt, har nu blifvit utsträckt äfven till städerna.

De ha nu rätt att förbjuda all bränvinshandel inom sitt område.

Skola de begagna sig af denna rätt?

Samma åsigter, hvilka dikterat förbuden i alla landets landskommuner, äro icke heller främmande för städernas innevånare.

I Helsingfors finnes ett betydande antal medborgare färdiga att motsätta sig all handel och utskänkning af bränvin.

Helsingfors nykterhetsföreningar, till hvilka likväl höra endast en del af dem, som i denna sak äro lika tänkande, ha bemyndigat oss att till Herrar Stadsfullmäktiges öfvervägande framställa några synpunkter, hvilka borde diktera beslutet i denna sak. De ha gjort det, icke föranledda af några tvifvel på stadens valda representanters upplysta nit och förmåga att sjelfva utan all yttre påtryckning vidtaga alla de åtgärder för kommunens bästa, hvilka erfordras. Intet sådant misstroende har påkallat vårt uppträdande. Men ögonblicket är viktigt och det gäller att i denna stund vidtaga åtgärder, hvilka stå i strid med härtill gällande häfd, och vi tro att under sådana tider ett uttalande från deras sida, hvilka komma att drabbas af de åtgärder, som äro ifrågasatta, icke borde anses ovälkommet. Det gäller att utföra en reform.

Det vore derföre godt att veta om denna reform har att påräkna så kraftigt medhåll från allmänhetens sida att den kan bli bestående. Det är derför vi tagit till ordet och veta att många andra i denna viktiga fråga gärna äfven ville lägga sitt ord i vågskålen.

Vi hålla det för billigt, att då engång landskommunerna hemma hos sig förbjudit bränvinstrafiken, handel och utskänkning af bränvin icke borde få idkas längs de stråtvägar landsboerna förnämligast använda på sina stadsresor: chausseerna och de gator, som direkte leda från tullarne till salutorget. Likaså borde ingen sådan trafik tillåtas vid salutorget och hamnen.

Områden, som äfven borde helt och hållet fritagas från all bränvinshandel, anse vi vara hela det område, som är beläget utanför stadens tullar och äfven sådana gebit inom staden, som hufvudsakligast bebos af arbetare, såsom t. ex. Rödbergstrakten och trakten på ömse sidor om Lappviksgatan.

Likaså är sjelfallet att icke rättigheter af detta slag borde utgifvas i närheten af kyrkor, skolor och kaserner. Den bränvinsutskänkning, som hittills medgifvits studenthuset och polyteknikernas förening, anse vi på likartade grunder ovilkorligen böra indragas.

Men med alla dessa afdrag återstår ännu en betydlig del af staden, hvarom vi ännu icke uttalat oss. En rättighet, som utan gensägelse tillkommer Herrar Stadsfullmäktige, är att äfven till dessa områden utsträcka samma förbud, som vi verkligt hoppas att kommer att från nästa års början blifva gällande inom de trakter af staden vi hittills uppräknat; och om Herrar Stadsfullmäktige kunde enas derom, vore vår stad att skattas mycket lycklig; då skulle Finlands hufvudstad hafva gifvit landet ett exempel, som bättre än mycket annat, vore egnadt stärka dess moraliska anseende i alla delar af vårt land, och som skulle återverka fördelaktigare på denna stads befolkning, än det mesta som med stora kostnader och uppoffringar utföres, vare sig för att minska faran af kroppsliga sjukdomar eller höja befolkningens moraliska eller intellektuella ståndpunkt.

Men förutsatt att stadens representanter skulle anse att tiden för en så fullständig reform icke ännu är inne, så bedja vi att ännu få framhålla en synpunkt för helst ett partielt utförande af den afsedda reformen. Det ges i vår stad betydliga områden, vi nämna endast Kronohagen och Brunnsparken, som eftersökas af privata personer på grund af den stillhet der är rådande.

Ett värdshus med utskänkningsrätt, placeradt i en sådan stadsdel vore för flertalet af de närboende en obehaglig granne, någonting som de icke önskat och hvarifrån de helst skulle se sig befriade. Värdshusens ändamål är att betjena allmänheten och endast i den mån de fylla ett behof äro de berättigade. Det vore derför ej mer än billigt att fästa afseende vid de närboendes önskningsar vid utdelande af utskänkningsrättigheter, och att, om den allmänna meningen i någon stadsdel visar sig icke önska att några värdshus med utskänkningsrätt der förläggas, denna önskan må respekteras.

Framhållande ofvanuppräknade önskningsmål till Herrar Stadsfullmäktiges behjertande, bedja vi ytterligare att det slutliga afgörandet af denna sak måtte få anstå så länge, att något tydligt uttalande från allmänhetens sida blefve möjligt att åstadkomma. Skulle Herrar Stadsfullmäktige sjelfva vilja taga initiativet för att åstadkomma en meningsyttring från allmänhetens sida särskildt i denna fråga, vore detta utan gensägelse det önskligaste.

På uppdrag af Helsingfors nykterhetsföreningar:

A. A. Granfelt.
Koiton puolesta.

Ludvig Enkvist.
Koiton puolesta.

Viktor Heikel.
å Eos' vägnar.

K. Frejborg.
å Eos' vägnar.

T. Forssell.
Tähdén puolesta.

G. M. Rantanen.
Tähdén puolesta.

M. Juselius.
Kilven puolesta.

Simon Kannainen.
Kilven puolesta.

H:fors, Tidnings- & Tryckeri-Aktiebolagets tryckeri, 1886.

Utskottsbetänkande angående föreslagna förändringar uti Rådstufvurättens och Magistratens organisation och verksamhet.

Vid sammanträdet den 3 November sistlidet är uppdrogo Stadsfullmäktige åt ett särskildt utskott, till medlemmar hvarti undertecknade Borenius och Nordman äfvensom undertecknad Stenius i stället för Herr A. A. F. Lindberg, som på begäran af Stadsfullmäktige befriats från ledamotskap i utskottet, blifvit invalde, att inkomma till Fullmäktige med utlåtande öfver de i Magistratens nedanstående skrivelse åberopade framställningar af samfälta Rådstufvurätten och Politieborgmästaren O. Palmgren, jemte det Stadsfullmäktige biföllo Magistratens tillika gjorda hemställan om att den emellertid lediga notarietjensten vid Magistraten skulle tillsvidare lemnas obesatt.

MAGISTRATEN

i

Helsingfors,

den 26 Okt. 1885.

N:o 253.

Till Helsingfors Stadsfullmäktige.

Jemte det Magistraten på Samfälta Rådstufvurättens derom gjorda anhållan tillsänder Herrar Stadsfullmäktige en af bemälde Rätt hit inlemnad, till Herrar Stadsfullmäktige ställd skrift, innefattande förslag till ändring i Kejsersliga Brevet den 7 Februari 1881 om Rådstufvurättens och Magistratens nuvarande sammansättning och verksamhet samt om upptagande i stadens nya aflöningsstat af lön för en femte brottmålsnotarie, får Magistraten, i afseende å godkännande före den nya definitiva aflöningsstatens fastställande, äran tillsända Herrar Stadsfullmäktige en hos Magistraten denna dag gjord och af Magistraten omfattad skriftlig framställning om indragning af den ena, nu lediga notarietjensten i Magistraten och om tillsättande vid inträffande ledighet af en yngre justitierådman derstädes i stället för den ena af de nu bestämda tvänne politierådmännen; anhållande Magistraten att icke blott få inhemta Herrar

Stadsfullmäktiges mening rörande nästberörda förslag, utan ock att möjligen redan derförinnan varda underrättad, om icke, enligt Herrar Stadsfullmäktiges tanke, den 7 innevarande Oktober på femtiosex dagar ledig anslagna ena notarietjensten borde tills vidare lemnas obesatt genom återkallande af det utfärdade anslaget.

På Magistratens vägnar:

Oskar Palmgren.

K. G. Kollin.

Samfälta
RÅDSTUFVURÄTTEN
 i
 HELSINGFORS,
 den 22 Oktober 1885.

N° 135.

Till Herrar Stadsfullmäktige i Helsingfors.

Enligt Kejsarliga Brevet af den 7 Februari 1881, innefattande förändrade stadganden angående Magistratens och Rådstufvurättens i Helsingfors stad sammansättning och verksamhet, ankommer det å Rådstufvurättens första afdelning att upptaga och afgöra följande mål och ärenden, nemligen: a) lagfarts-, intecknings-, förmynderskaps- och äktenskapsförordsärenden samt de tvister, som derom kunna uppkomma, äfvensom ärenden angående försäljning och förpantning af omyndiges fasta gods och tvister rörande förmyndares redovisning; b) tvister om viderboendes och nabos lösningsrätt till hus och jord i staden; c) tvister angående besvär och last, som granne af annan tåla, bör eller ej; d) tvister om flyttning i och ur hus; e) ansökningar om bouppteckning eller arfskifte samt tvister, som kunna i anledning af sådana för rättningar uppkomma; f) testamentsbevakningar samt tvister om arf och testamente; g) ansökningar om årsstämming, om egendoms afträdande till borgenärerne och om boskilnad äfvensom tvister om bättre rätt till afträdd egendom; samt h) vaxel- och sjörättsmål. — Rådstufvurättens andra och tredje afdelningar upptaga och behandla åter efter lottning dem emellan alla tvistemål, som icke omnämnts i det föregående, äfvensom alla brottmål, som tillhöra allmän domstols upptagande, dock att särskilda mål, som hafva oskiljaktigt sammanhang med hvarandra handläggas å en och samma afdelning och att åtal för bruten rättegångsfrid eller annat vid någon afdelning förefallet mindre brott tillhör den afdelning, der brottet skulle egt rum. I öfverensstäm-

melse med den för Rådstufvurätten den 31 Maj 1883 fastställda arbetsordning sammantråda Rådstufvurättens särskilda afdelningar, der helgdag icke inträffar, den första hvarje måndag och torsdag, den andra hvarje tisdag, fredag och lördag samt den tredje hvarje onsdag, torsdag och lördag; och hafva andra och tredje afdelningarna derunder hvardera två brottmåls-sammanträden i veckan. Sedan år 1882 hafva vid sistnämnda två afdelningar behandlats brottmål under följande antal §§, nemligen år 1882 vid andra afdelningen 850 §§ och å den tredje 787 §§; år 1883 å andra afdelningen 844 §§ och å den tredje 813 §§; år 1884 å andra afdelningen 1,174 §§ och å den tredje 1,054 §§; samt under innevarande år till och med den 20 Oktober å andra afdelningen 1046 §§ och å den tredje 1090 §§. Då på sätt här af framgår antalet af brottmålen under de senaste åren synnerligen starkt tilltagit, samt andra och tredje afdelningarna de dagar, då brottmål af desamma handläggas, äro så öfverhopade af arbete, att sessionerna, hvilka börjas klockan 10 förmiddagen, vanligen draga långt ut på aftnarna, stundom ända till klockan 9 och 10, emedan å Rådstufvurättens första afdelning antalet dithörande mål och ärenden alltsedan sommaren år 1884 varit i nedgående så att nämnda afdelnings sammanträden i allmänhet slutats före klockan 2 eftermiddagen, har till afhjelpande af detta missförhållande, hvar af äfven den rättssökande allmänheten i staden har icke ringa olägenhet, inom samfälda Rådstufvurätten förslag väckts att jemväl första afdelningen borde vid ett sammanträde i veckan upptaga och behandla brottmål; att för sådant ändamål tillstånd borde utverkas till sådan ändring af 8 mom. i ofvannämnda Kejslerliga bref af den 7 Februari 1881 att äfven Rådstufvurättens första afdelning komme att deltaga i behandlingen af dylika mål efter sådan grund som samfälda Rådstufvurätten egde bestämna, samt anhållan göras att en brottmålsnotarie med enahanda lön som öfriga härförinnan vid Rådstufvurätten anställda brottmålsnotarier eller tretusen mark om året, finge vid Rådstufvurättens första afdelning anställas.

I anledning här af får samfälda Rådstufvurätten härigenom äran till Herrar Stadsfullmäktige öfverlemna ifrågavarande af Rådstufvurätten omfattade förslag med anhållan det ville Herrar Stadsfullmäktige ej mindre afgifva tillstyrkande utlåtande angående förslag till ändring i Kejslerliga Brevvet den 7 Februari 1881, än besluta att för aflönande af en femte brottmålsnotarie vid Rådstufvurätten i den på Herrar Stadsfullmäktiges behandling beroende staten för Helsingfors stads tjememän upptaga ett anslag af tretusen mark om året. Och utbeder sig samfälda Rådstufvurätten att blifva underrättad om de af Herrar Stadsfullmäktige vidtagna beslut, på det samfälda Rådstufvurätten, i fall förslaget vinner Herrar Stadsfullmäktiges godkännande, må kunna till Hans Kejslerliga Majestät ingå med framställning om ändring i meranämnda Kejslerliga Bref.

På Samfälda Rådstufvurättens vägnar:

J. G. Sohlman.

Knut Anthoni.

f. d.

Till Magistraten i Helsingfors.

Genom Kejsrerliga Brevet till Guvernören i Nylands län af den 7 Februari 1881 bestämdes, bland annat, att Magistraten i Helsingfors skulle utgöras af en politieborgmästare, en justitierådman och två politierådmän samt biträdas af, utom andre funktionärer, två notarier. Men vid framställandet af underdånigt förslag till dessa förändrade stadganden om Magistratens sammansättning och verksamhet undgick det vederbörandes uppmärksamhet, att vid jäf eller tillfälligt förfall för justitierådsmannen, som under Magistratens inseende närmast handhar exekutionsverket i staden, ingendera af de bägge politierådsmännen och icke ens någondera af notarierna kunde träda i hans ställe och att ej heller någon annan, i följd af en under tjenstgöring i Magistraten tagen närmare kännedom om de till sagda bestyr hörande detaljer, deri hemmastadd samt i öfrigt kompetent och lämplig person stode att erbållas till vikarie, ehuru justitierådsmannens befattning med exekutionsverket, med afseende å dagligen inkommande många utmätningsärenden och i dem afgifvande redovisningar, icke får ens för en enda dag afbrytas utan betänkligt äfventyr. På det att nu denna i det öfverhetliga stadgandet förekommande brist, hvarpå erfarenheten emellertid fäst uppmärksamheten och hvilken nödig förtänksamhet icke vidare kan lemna obeaktad, må afhjelpas samt på en gång en större insigt, än den en icke lagfaren ledamot innehar, tillföras Magistraten i och för derstädes ofta förekommande ärenders af mera invecklad juridisk beskaffenhet behandling äfvensom slutligen en af erfarenheten medgifven lönesparing göras, tillåter jag mig att hos Magistraten föreslå, att underdånig framställning måtte, efter Stadsfullmäktiges hörande, göras om sådan ändring i ofvanberörda nådiga bestämning om Magistratens sammansättning och betjening, att den nu lediga ena notariatstjensten i Magistraten indrages och i stället för den ena af de begge nu bestämda politierådsmännen vid först inträffande ledighet tillsättes en yngre justitierådman, hvilken vexelvis med den kvarblifvande notarien förde Magistratens protokoll och diaries samt vid jäf eller förfall för äldre justitierådsmannen utan vidare omgång öfvertog och handbade exekutionsverket, intill dess vikarie för den förre, der sådan tilläfventyrs blefve af nöden, hunne anskaffas och tillförordnas. Bestämningen om, att den yngre rådsmannen vid den äldres afgang intog hans plats, vore egnad att förskaffa duglige sökande till den föreslagna nya tjensten. Och den kontinuitet i de med exekutionsverkets handhafvande förenade göromål, hvilken genom den nya anordningen vunnes, vore synnerligen viktig och fördelaktig. Dertill komme ännu den ingalunda oväsentliga fördelen, att en notarielön kunde inbesparas samt vid bestämmandet af de löneförmaner, som borde åtfölja såväl politierådmanstjensten, hvilken innehafvare i

den detaljerade arbetsordningen kunde anvisas syner och andra sportelgifvande för- rättningar, som ock yngre rådmansstjens, hvars innehafvare hade att påräkna en god protokolls- och bevislösen, ett icke ringa afseende finge fästas vid de nu antydda sportelinkomsterna, hvilka komme att utgöra omkring ettusen tvåhundra mark för den förre och ettusen femhundra mark för den senare. Att såväl politierådmannen som yngre justitierådmannen medhonne både de redan nämnda och andra till lämplig fördelning dem emellan återstående göromål torde icke böra ifrågasättas. Och några giltiga skäl för bibehållandet af två politierådmän i Magistraten kunna icke anföras gent emot de nu påpekade fördelarne af den enas af desse rådmän ersättande med en yngre justitierådman.

1, 3 och 4 punkterna i ofvanåberopade Kejsersliga Bref torde derföre föreslås att erhålla följande förändrade lydelse:

1:o *Helsingfors stads Magistrat utgöres af en politieborgmästare, en äldre och en yngre justitie- samt en politierådman. Vid den äldre justitierådsmannens afgång intages hans plats af den yngre.*

3:o *Magistraten och Rådstufvurätten till biträde äro anställde en magistratssekreterare, som tillika är Notarius publicus, en magistratsnotarie, en civilnotarie, fyra brottmålsnotarier, en aktuarie och en kanslist.*

4:o *Magistraten, hvori ordet föres af Guvernören i länet så ofta han för godt finner, men eljest af politieborgmästaren och, vid jäf eller förfall för honom, af den äldre justitierådmannen, handlägger och besörjer alla på Magistraten i egenskap af stadens styrelse, offentlig embetsmyndighet samt domstol i hushållnings- och ordningsmål ankommande ärenden och göromål, hvarvid exekutionsverket under Magistratens inseende handhafves af äldre justitierådmannen och vid jäf eller förfall för honom, af den yngre, som i öfrigt vaxelvis med notarien förer Magistratens protokoll och diarier.*

Helsingfors den 26 Oktober 1885.

Oskar Palmgren.

Derefter hafva Stadsfullmäktige ytterligare den 24 November sistlidet år remitterat till utskottet, för afgifvande af yttrande i sammanhang med förberörda ärenden, en hos Fullmäktige, vid behandlingen af förslaget till ny aflöningsstat för stadens samtliga löntagare, väckt framställning derom att borgmästare och rådmän jemte de af stadens öfriga löntagare, hvilka vunnit delaktighet uti Civilstatens enke- och pupillkassa, skulle medgifvas rättighet till en månads ledighet under sommaren efter af Magistraten och samfälta Rådstufvurätten i sådant afseende skedd fördelning samt emot skyldighet för desse tjänstemän att, der så fordrades, för sig ställa godkänd vikarie.

Vid öfvervägandet af de till utskottets utlåtande hänskjutna frågorna, har utskottet funnit det af samfälta Rådstufvurätten framställda förslaget om att äfven Råd-

stufvurättens första afdelning, som enligt den för Rådstufvurätten genom Kejslerliga Brevet af den 7 Februari 1881, innefattande förändrade stadganden angående Magistratens och Rådstufvurättens i Helsingfors stad sammansättning och verksamhet, fastställda arbetsfördelning för närvarande handlägger endast civila mål och ärenden, måtte upptaga och behandla brottmål efter sådan grund, som samfälta Rådstufvurätten egde bestämma, icke allenast vara påkalladt af brottmålen under de senaste åren betydligt ökade och i jembredd med stadens befolkning ständigt tillväxande antal, utan äfven afse att åvägabringa en rättvisare fördelning, än härtills, af lagskipningsarbetet emellan Rådstufvurättens skilda afdelningar. Med afseende härå har utskottet icke kunnat tveka att förorda bifall till samfälta Rådstufvurättens framställning i denna del. Beträffande åter förslaget att vid ifrågavarande afdelning, der protokollet, enligt 6 § i den för Rådstufvurätten af Kejslerliga Åbo Hofrätt den 31 Maj 1883, fastställda arbetsordning, handhafves af yngre justitierådmannen och civilnotarien turvis, utom i lagfarts-, intecknings-, förmynderskaps- och äktenskaps-förordsärenden, hvari notariegöromålen åligga Magistratssekreteraren, i och för kriminalprotokollet anställa en särskild notarie med enahanda aflöning som öfrige fyra vid Rådstufvurätten anställde brottmålsnotarier eller 3,000 mark om året, hade väl utskottet tänkt sig möjligheten af att förändret af kriminalprotokollet vid Rådstufvurättens första afdelning kunde ombetros den vid nämnde afdelning anställde civilnotarien emot en skälig tillökning i dennes aflöning, som för närvarande utgör 1,600 mark årligen förutom protokollslösen. Men efter tagen närmare kännedom om vidden af de civilnotarien redan åliggande protokoll- och expeditonsarbeten, har utskottet blifvit öfvertygad om att den besparing, som genom den ifrågasatta anordningen kunde vinnas, icke uppväges af dermed förenade olägenheter, hvarföre utskottet förenat sig om att äfven uti nu ifrågavarande afseende förorda bifall till samfälta Rådstufvurättens framställning. Jemte den föreslagna aflöningen af 3,000 mark bör den för kriminalprotokollet vid Rådstufvurättens första afdelning anställde notarien, i likhet med de öfrige brottmålsnotarierna sjelffallet vara berättigad att uppbära ersättning enligt räkning för renskrifning af Rådstufvurättens förrättningar i hemställda mål och protokoll åt häktade.

Beträffande sedan det af Herr Politieborgmästaren Palmgren inom Magistraten väckta och af Magistraten omfattade förslaget till förändring i Magistratens sammansättning, har utskottet varit ytterst tveksamt huruvida giltiga skäl kunde förefinnas för frågandet af den nu gällande ordningen, helst endast en jämförelsevis kort tid förflutit sedan Magistratens nuvarande organisation fastställdes genom Kejslerliga Brevet den 7 Februari 1881 samt Stadsfullmäktige vid granskningen af det utaf samfälta Magistraten uppgjorda förslaget till nämnde författning med bestämdhet uttalade sig emot en minskning af det illiterata elementet inom Magistraten. I motsats till samfälta Magistraten, som föreslagit att de båda politierådmanstjänsterne vid Magistraten skulle förändras till justitierådmanstjänster, ansågo nämligen Fullmäktige, anslutande sig till den uppfattning, som uttalats af pluraliteten utaf ett för frågans beredning inom Stadsfullmäktige tillsatt utskott, att den gällande ordningen att tvenne rådmän vid Magistraten kunde inväljas äfven

bland icke jurister fortfarande borde bibehållas. För denna mening anfördes af nämnda utskotts pluralitet (Herrar A. F. Jansson, S. Calamnius, J. Rudbäck och Ad. Wase-nius) hufvudsakligen följande skäl. „Uti en Magistrat erfordrades jemte lagkunskap äfven andra insigter, som vore beroende af ett praktiskt sinne och inblick uti ortens förhållanden, dermed endast den, som länge vistats på platsen, kunde vara rätt för-trogen. Dessutom skulle bestämningen att endast jurister vore valbare till rådmän efter hand bidraga att hos kommunens medlemmar minska intresset för dess allmänna angelägenheter, och detta intresse vore ju emellertid alldeles nödvändigt för att en god förvaltning skulle kunna åstadkommas. Hos unga jurister, de der oftast komme att inväljas, och af hvilka flertalet sannolikt skulle betrakta rådmans-tjensten blott som ett trappsteg till högre platser, kunde ett varmt intresse för kommunen icke alltid påräknas, och en Magistrat, sålunda sammansatt, komme då i många fall att icke mot-svara kommunens behof. Den omständigheten att Magistraten tillkomme att bedöma lagligheten af Stadsfullmäktiges beslut, kunde i detta afseende icke tillmätas någon synnerlig vigt och betydelse, enär borgmästaren och en rådmän städse vore juridiskt bildade personer. Slutligen skulle en förändrad anordning af Magistratens samman-sättning strida emot alla traditioner och med dem borde man ingalunda på en gång helt och hållet bryta, helst inom borgerskapet förefunnes ett häfdvunnet kommunalt intresse, som måhända ännu icke vaknat fullt till lif inom öfriga samhällsklasser“.

En afvikande åsigt uttalades af utskottsledamoten Herr S. Dalström, som för-ordade bifall till samfälta Magistratens förslag under framhållande af följande skäl:

att Magistraten enligt § 46 i 1873 års kommunalförfattning åligger att pröfva lagenligheten af Stadsfullmäktiges beslut, en pröfvning som i detta fall ovilkorligen för-utsätter lagkunskap hos den pröfvande auktoritetens alla medlemmar, emedan eljest det juridiska elementet blefve starkare representeradt hos den myndighet, hvars åtgär-der skola pröfvas, än hos den pröfvande;

att de allmänna ärender, i hvilkas afgörande det för kommunen är af största vigt att ett praktiskt element deltagar, genom den nya kommunalförfattningen öfver-gått från Magistratens till Stadsfullmäktiges behandling;

att, enligt hvad erfarenheten visar, en politierådman i de allra flesta fall jemte sin rådmans-tjenst utöfvar ett borgerligt yrke, hvilket för honom är hufvudsak, medan rådmans-tjensten blifver blott en bisak, hvaremot en justitieråd-mans tid och krafter sällan tagas i anspråk för annat än tjensten, i följd hvaraf han äfven öfverhufvudtaget bör lättare än den förre kunna sätta sig in i dertill hörande, men förut för honom främmande frågor;

att deltagandet af en juridiskt bildad person i alla de syner, som af Magistra-tens ledamöter antingen ensamme eller jemte andre förrättas, vore önskligt både för att vid dessa förrättningar representera och bevaka lagligheter, för att lemna en bättre garanti än eljest mot oriktig uppfattning hos synemännen af den författning, som skall tillämpas, och slutligen för att åt protokollet eller instrumentet öfver förrättningen gifva en rättsligt bindande och för olika tolkning icke utsatt form;

att i de fall, då sådan syn verkställes med biträde af särskildt tillförordnad eller för tillfället utsedd sakkunnig person, den ofta nog problematiska sakkunskap, som skulle representeras af politierådsmannen, lätt kan undvaras;

samt slutligen att i de händelser, då särskild sakkunnig icke till syne- eller annan förrättning tillkallas, detta ofta har sin grund deri, att någon speciel sakkunskap för förrättningen icke behöfves eller begäres, och i andra fall den sakkunskap, som erfordras och för öfrigt ej heller alltid kan hos en politierådman förutsättas, icke är större, än att den ganska lätt inhemtas.

Enär likväl de skäl, som tidigare motiverat Stadsfullmäktiges åsigt i frågan om en förändring i Magistratens sammansättning, icke i allo kunde anses tillämpliga å Magistratens nu framställda förslag, såsom afseende att inom Magistraten bibehålla en politierådman, ausåg utskottet nödigt, för att kunna bilda sig en säker öfvertygelse i frågan, att erfara huruledes Magistraten tänkt sig den närmare fördelningen af göromålen emellan den återstående politierådsmannen och den blifvande yngre justitierådsmannen, hvarom Borgmästaren Palmgrens framställning till Magistraten icke lemnade tillräcklig upplysning. I anledning häraf fick utskottet af Magistraten emottaga den nödig ansedda utredningen genom följande protokollsutdrag:

Utdrag ur Magistratens i Helsingfors stad protokoll för den 22 Februari 1886.

§ 13.

Borgmästaren Palmgren tillkännagaf, att det af Stadsfullmäktige tillsatta utskott för behandlingen af det hos dem anhängiga ärende rörande föreslagen ändring uti Hans Kejsersliga Majestäts bref till Guvernören i länet af den 7 Februari 1881, angående, bland annat, Magistratens sammansättning och verksamhet, önskat erhålla underrättelse om huru Magistraten, för den händelsen att den föreslagna ändringen komme till stånd, tänkt sig att göromålen skulle fördelas emellan Politierådsmannen och den blifvande yngre Justitierådsmannen; och beslöt Magistraten, efter öfverläggning, att genom utdrag ur protokollet underrätta utskottet om att, enligt Magistratens tanke, följande ändringar i den detaljerade arbetsordningen för Magistraten af den 29 Mars 1882 torde blifva af nöden och komme att föreslås till fastställelse nemligen:

§ 1.

Helsingfors stads Magistrat utgöres af en Politieborgmästare, en äldre och en yngre Justitierådman samt en Politierådman.

§ 2.

Magistraten till biträde äro anställde en Magistratssekreterare, som tillika är notarius publicus, en Magistratsnotarie, en aktuarie och en kanslist.

§ 3.

Antingen såsom redan föreslagits hos Stadsfullmäktige eller ock oförändrad enligt gällande arbetsordning.

§ 4.

Oförändrad.

§ 5.

Protokollet hos Magistraten jemte alla deraf föranledda expeditioner och diarianteckningar åligger yngre Justitierådsmannen och notarien, utom i in-teckningsärenden, deri protokollsföringen med hvad dertill hör fortfarande handhafves af Magistratssekreteraren; och skola protokollet äfvensom alla de utslag, utlåtanden och skrivelser, hvarom beslut deri ingår, inom en vecka efter det protokollet tillkommit vara uppsatta till justering; derå och sedan de af ordföranden försetts med anteckning om dagen, då justeringen egt rum, alla utgående expeditioner böra, såframt större skyndsamt icke är af omständigheterna påkallad, inom ytterligare en vecka ombesörjas af protokollsföranden, som äfven har att tillse, att expeditioner icke utlemnas annorlunda än mot qvitto i behörig expeditionsbok. Anteckningarna i diarium öfver de ärenden, som behandlas vid Magistratens sammanträden, äfvensom i de längder och förteckningar, som skola föras af yngre Justitierådsmannen och notarien, böra verkställas helst näst efter sammanträdet eller, om det icke då medhinnes, före nästa dag, så att merberörda diarium, längder och förteckningar, de der icke få utan Borgmästarens tillåtelse bortföras från sessionsrummet, kunna alla dagar klockan tio föremiddagen vara att derstädes tillgå.

Yngre Justitierådsmannen och Notarien åligger äfven att hålla förteckning öfver uppskjutna ärenden samt på grund af förberörda diarium utarbete de uppgifter öfver af Magistraten handlagda mål och ärenden, som till Prokuratorn och Guvernören i länet böra årligen afgifvas, äfvensom att i ofvanantydd ordning föra och, för att till vederbörande aflemnas, i behörig tid utskrifva följande längder och förteckningar, nemligen

- a) längd öfver sakören, som ådömts af Magistraten;
- b) förteckning öfver dem, som inträdt i eller afstått från rättighet att i staden drifva sådan näring, hvarför viss afgift eller utskylder efter taxering skola erläggas, eller hvarom åtminstone anmälan hos Magistraten bör ske; och
- c) förteckning öfver Magistraten till säkerhet aflemnade borgensförbindelser, som af Magistraten för ändamålet antagits och godkänts.

Utfärdandet af expeditioner, som grundas på sagda diarium, längder och förteckningar, tillhör Notarien. Men för öfrigt ankommer det på Magistraten att emellan yngre Justitierådmannen och Notarien fördela protokollsförningen på sätt lämpligast och med tillbörlig skyndsamhet i deras göromål öfverensstämmande finnes; och tillfaller lösen för utgående expeditioner, der sådan eger rum, den, som utfärdar expeditionen.

Vederbörande protokollsförande är ock skyldig att med vanlig presentatpåteckning förse handlingar, som inlemnas eller upptes i mål, hvori han handhafver protokollet. Finnes stämpelmärke å inlemnad handling, åligger det honom att makulera detsamma.

Så snart protokollet för året med dertill hörande saköreslängder och öfriga förteckningar är till alla delar uppsatt och justeradt samt expeditionerna utskrifna, skall hela protokollet jemte nämnde bihang aflemnas till Aktuarien, som besörjer dess inbindning före den 1 Oktober nästföljande år. Dessa domböcker få icke annorlunda än mot qvitto utlemnas från arkivet.

§ 6.

Det åligger äldre Justitierådmannen att, jemte öfriga, hans egenskap af ledamot och viceordförande i Magistraten tillhörande göromål, under Borgmästarens öfverinseende närmast handhafva exekutionsverket i staden, i hvilket afseende det tillhör nämnde Rådman att föra diarier icke allenast öfver domar, utslag och beslut i civila mål och brottmål, rest- och saköreslängder samt kvarstads- och förbudsresolutioner, som i afseende å verkställighet till Magistraten inlemnas eller under omslag ankomna, utan ock öfver de handräkningsärenden, hvori Magistraten är af Guvernören i länet anmodad att uttaga oguldna utskylder, afgifter för outlösta expeditioner, med mera dylikt, eller verkställa saköreslängdsutdrag; att närmast hålla tillsyn deröfver att de af Magistraten antagne stadsfogdar inom föreskrifven tid fullgöra hvad dem i omförmälda exekutionsärenden förelägges; att af stadsfogdarne infordra och emottaga redovisning för dem uppdragna göromål, jemte de medel, som af dem indrifvits, samt sagde redovisningar granska och medlen till vederbörande aflemna eller insända, äfvensom att uppsätta och kontrasignera ej mindre alla de verkställighetsordres, som Borgmästaren har att å Magistratens vägnar utfärda, än de skrivelser, som i här omförmälda ärenden befinnas nödiga. Uppstår i afseende å exekutionsärende olika mening emellan Borgmästaren och Justitierådmannen, skall ärendet vid förstinfällande sammanträde öfverlemnas till vidare handläggning af Magistraten; hvarutom öfrige ledamöter deri, på grund af den ansvarighet, hvori äfven de stå för exekutionsverkets behöriga handhafvande, ega att, genom granskning af förberörda diarium, förvissa sig derom, att försummelser i ifrågavarande hänseende ej eger rum, samt, i händelse skäl till anmärkning yppas, saken vid Magistratens nästa sammanträde till åtgärd anmäla. I fall Borgmästaren är af jäf, sjukdom eller annan orsak hindrad att deri deltaga, utfärdas

de verkställighets ordres och öfriga expeditioner, som här ommodats, af begge Justitierådmännen.

Börande äldre Justitierådmannen, hvilken skall hafva Magistraten till säkerhet för de medel, han i sin merasagda egenskap omhänderfår, ställt vederhäftig, af Magistraten godkänd uppbördsborgen för ett belopp af åttatusen sexhundra fyratio mark, ej mindre gå i författning derom, att det genom kongl. förordningen den 28 Juni 1798 stadgade utdrag af exekutions diariet varder inom föreskrifven tid utskrifvet och till vederbörlig ort insändt, än för utmätningshandlingars emottagande alla söcknedagar, från klockan tolf till ett på dagen, vara i stadens rådhus tillgänglig.

§ 7.

De särskilda göromål och förrättningar, hvilka åligga yngre Justitierådmannen och Politierådmannen, utöfver hvad dem såsom ledamöter i Magistraten och den förre särskildt enligt 5 § tillhör, äro följande:

a) Yngre Justitierådmannen åligger: att närmast utöfva det på Magistraten enligt 46 § i Kejsarliga förordningen den 8 December 1873, angående kommunalförvaltning i stad, ankommande öfverinseende öfver stadens gemensamma egendom, inkomster, förmåner och rättigheter, såsom ock öfver verkställigheten af de stadsfullmäktiges beslut, om hvilkas sättande i verket Magistraten förordnat, — genom att, bland annat, inventera stadskassan, på sätt 71 § i åberopade förordning föreskrifver, äfvensom efter kallelse bevista de inventeringar samt af- och tillträdessyner och ekonomiska besigtningar, som af Drätselkammaren böra hållas till utredande af det tillstånd, hvori stadens lösa egendom samt egor i jord och vatten, både inom det afhysta området och i Gammelstaden och i Hoplaks by, med derinom befintliga odlingar och planteringar, landsvägar, qvarnställe, hamnar och fiskevatten befinna sig samt, i fall dervid eller eljest skäl till anmärkning förekommer, derom hos Magistraten ofördröjligen tillkännagifva för vidtagande af de åtgärder, hvartill förhållandena föranleda; att tillika med annan dertill förordnad Rådman verkställa alla de besigtningar och värderingar för Kronans, stadens, allmän inrättnings eller enskild persons räkning, som böra af två Magistratspersoner förrättas, äfvensom med biträde af tillförordnade sakkunnige personer verkställa syner och värderingar å sjöskadadt fartyg och gods; att föra och upprätta de förteckningar rörande handel, fabriker och handtverkerier i staden, som böra af Magistraten afgifvas; att å varor, alster och tillverkningar af finskt ursprung, som äro afsedda att till Kejsardömet Ryskland införas, anställa de besigtningar, som för erhållande af ursprungsbevis å slika varor, från denna stad tilläfvaryrs äro af nöden; att meddela de prisuppgifter, som Magistraten ålagts att å vissa tider till vederbörande afemna; samt att vid jäf eller tillfälligt laga förfall för äldre Justitierådmannen handhafva de honom enligt 6 § åliggande göromål.

b). Politierådmannen åligger att verkställa alla de syner, mätningar och värderingar för Kronans, stadens, allmän inrättnings eller enskild persons räkning, som kunna af en Magistratsperson, med eller utan biträde af Stadsingenjören eller annan

person utom Magistraten förrättas; att meddela de prisuppgifter, som tillfälligtvis af-
fordras Magistraten; att omhänderhafva den i Magistratens vård öfverlemnade nyckeln
till landträneriet härstädes och verkställa de förrättningar, som deraf föranledas; att
besörja de åligganden med hänsigt till i Fialands Bank pantsatt gods, som omförmä-
las i 21 § uti Reglementet för Banken af den 27 Juni 1878, äfvensom utföra alla de
å politierådman ankommande yttre göromål, som i denna arbetsordning icke särskildt
nämnas.

Egande Magistraten dock att, ej mindre på grund af vederbörandes större eller
mindre lämplighet för ifrågavarande olika göromål eller andra giltiga skäl, än, i hän-
delse af jäf eller annat laga förfall för vederbörande, angående ofvan antydda tjenste-
förrättingars utförande annorlunda förordna.

Öfriga §§ oförändrade.

Som antecknades Ort och tid som ofvan.

In fidem:

Frans Åhlström.

Sedan utskottet sålunda blifvit satt i tillfälle att inhemta beskaffenheten af de
särskilda göromål och förrättningar, som, i händelse den föreslagna förändringen i
Magistratens sammansättning komme till stånd, skulle ombetros såväl den återstående
politierådsmannen, som den nytillkomne yngre justitierådsmannen, har utskottet, ehuru
med mycken tvekan, trott sig kunna omfatta Magistratens förslag. Dervid har för ut-
skottet i främsta rummet varit bestämmande den omständigheten, att Magistraten sjelf,
hvilken naturligtvis måste förutsättas vara den mest kompetenta auktoritet för bedö-
mandet af hvilka egenskaper och kvalifikationer dess medlemmar böra innebafva för
att Magistraten bäst må kunna fylla sina uppgifter, upprepade gånger framhållit be-
hovvet af en tillökning i dess juridiska krafter, med deremot ansett det illiterata ele-
mentet inom Magistraten utan olägenhet kunna minskas, ja till ock med utan fara
helt och hållet undvaras.

För godkännandet af Magistratens förslag talar dessutom äfven den omständig-
heten, att detsamma medgifver en besparing i utgifterna för Magistraten genom den
derigenom möjliggjorda indragningen af den ena af de tvenne notarietjensterna vid
Magistraten.

Hvad aflöningen för den föreslagna yngre justitierådsmannen angår torde den-
samma böra bestämmas att utgå med samma belopp, som enligt den nyligen fastställda
aflöningsstaten tillkommer hvardera af de båda politierådsmännen, nämligen 4,000 mark
i lön och 2,000 mark i arvode.

Vidkommande de ändringar i Kejslerliga brefvet af den 7 Februari 1881, angående Magistratens och Rådstufvurättens i Helsingfors stad sammansättning och verksamhet, hvilka Magistraten ansett påkallade af den föreslagna förändringen i Magistratens sammansättning, anser utskottet att bestämmingarne angående arbetsfördelningen emellan Magistratens ledamöter, lämpligen böra ingå icke i sjellva författningen utan i arbetsordningen för magistraten, helst författningen för närvarande icke innehåller något derom. Och har utskottet trott sig hafva så mycket mera skäl för denna anmärkning, som de af Borgmästaren Palmgren uti ifrågavarande afseende föreslagna bestämmingar icke blott äro ofullständiga, i det att desamma endast afse Magistratsledamöternas befattning med exekutionsverket samt protokoll och diariiföring, utan äfven innehåller en vigtig ändring i den för Magistraten gällande arbetsordning, som icke på något sätt blifvit motiverad eller står i något sammanhang med den föreslagna ändringen i Magistratens sammansättning. Medan det nämligen enligt 6 § i nämnde arbetsordning åligger Justitierådsmannen vid Magistraten att under *Borgmästarens* öfverinseende närmast handhafva exekutionsverket, afser Borgmästaren Palmgrens förslag att inseendet öfver exekutionsverket skulle från Borgmästaren öfverflyttas på Magistraten i dess helhet, samt Borgmästaren sålunda befriats från den personliga ansvarighet för exekutionsverkets behöriga handhafvande af justitierådsmannen, som till följd af åberopade stadganden nu kan anses åligga honom.

Utskottet föreslår därför att från punkt 4 i författningsförslaget, den mening, som börjar med orden: „hvarvid exekutionsverket under Magistratens inseende“ uteslutes.

Hvad slutligen angår det af Fullmäktige till utskottets behandling hänskjutna förslaget att de af stadens tjänstemän, hvilka vunnit delaktighet i Civilstatens enke- och pupillkassa, borde på vissa vilkor medgifvas en månads tjänstledighet under sommaren, anser utskottet att ifrågavarande rättighet borde tillkomma endast Magistratens och Rådstufvurättens ordförande och ledamöter, hvilka framför andra stadens tjänstemän äro i behof af dylik ledighet; samt att en bestämning härom af innehåll att nämnde tjänstemän äro berättigade att under sommaren åtnjuta en månads ledighet, derest de för sig ställa vikarie, som af samfälta Rådstufvurätten eller Magistraten godkännes, lämpligen kunde införas i de för berörda myndigheter gällande arbetsordningar.

På grund af hvad ofvan anförts får utskottet vördsamt föreslå:

att Stadsfullmäktige rörande ofvanomförmälda förslag till ändringar i Rådstufvurättens och Magistratens sammansättning och verksamhet ville med godkännande af de synpunkter, som i det föregående framhållits och den ändring i Magistratens förslag till författning,

Utskottet ofvan föreslagit, afgifva ett i öfverensstämmelse härmed af-fattadt utlåtande;

att Stadsfullmäktige, för den händelse att de föreslagna förändringarne i Rådstufvurättens och Magistratens organisation komme att vinna öfverhetlig stadfästelse, ville besluta att fastställa aflöningen för en femte brottmålsnotarie vid Rådstufvurätten till 3,000 mark jemte särskild ersättning enligt räkning för renskrifning af förrättningar i hemställda mål och för protokoll åt de häktade samt yngre justitieråd-mannens vid Magistraten löneförmoner till 4,000 mark i lön och 2,000 mark i arvode, å hvilka ändringar i den för stadens tjenstemän fastställda aflöningsstat, Kejsrerliga Senatens stadfästelse i sinom tid torde utverkas, samt

att Stadsfullmäktige ville hos Magistraten anmäla det Fullmäktige, för den händelse att Magistraten och samfälda Rådstufvurätten kunde finna skäl att göra framställning om sådant tillägg till de för Magistraten och Rådstufvurätten fastställda arbetsordningar, för sin del bifalla till att Magistratens och Rådstufvurättens ordförande och ledamöter undfå rättighet till en månads tjenstledighet under sommaren emot att för sig ställa vikarie, som af Magistraten eller samfälda Rådstufvurätten godkännes.

Helsingfors, den 2 November 1886.

Henr. Borenius.

J. A. Nordman.

Bengt Stenius.

Helsingfors, Tidnings- & Tryckeri-aktiebolagets tryckeri, 1886.

Utskottsbetänkande angående föreslagna förändringar uti Rådstufvurättens och Magistratens organisation och verksamhet.

Vid sammanträdet den 3 November sistlidet år uppdrogo Stadsfullmäktige åt ett särskildt utskott, till medlemmar hvare undertecknade Borenius och Nordman äfvensom undertecknad Stenius i stället för Herr A. A. F. Lindberg, som på begäran af Stadsfullmäktige befriats från ledamotskap i utskottet, blifvit invalde, att inkomma till Fullmäktige med utlåtande öfver de i Magistratens nedanstående skrifvelse åberopade framställningar af samfälta Rådstufvurätten och Politieborgmästaren O. Palmgren, jemte det Stadsfullmäktige biföllo Magistratens tillika gjorda hemställan om att den emellertid lediga notariatjensten vid Magistraten skulle tillsvidare lemnas obesatt.

MAGISTRATEN

i

Helsingfors,

den 26 Okt. 1885.

N:o 283.

Till Helsingfors Stadsfullmäktige.

Jemte det Magistraten på Samfälta Rådstufvurättens derom gjorda anhållan tillsänder Herrar Stadsfullmäktige en af bemälde Rätt hit inlemnad, till Herrar Stadsfullmäktige ställd skrift, innefattande förslag till ändring i Kejslerliga Brevet den 7 Februari 1881 om Rådstufvurättens och Magistratens nuvarande sammansättning och verksamhet samt om upptagande i stadens nya aflöningsstat af lön för en femte brottmålsnotarie, får Magistraten, i afseende å godkännande före den nya definitiva aflöningsstatens fastställande, äran tillsända Herrar Stadsfullmäktige en hos Magistraten denna dag gjord och af Magistraten omfattad skriftlig framställning om indragning af den ena, nu lediga notariatjensten i Magistraten och om tillsättande vid inträffande ledighet af en yngre justitierådman derstädes i stället för den ena af de nu bestämda tvänne politierådmännen; anhållande Magistraten att icke blott få inhemta Herrar

Stadsfullmäktiges mening rörande nästberörda förslag, utan ock att möjligen redan derförinnan varda underrättad, om icke, enligt Herrar Stadsfullmäktiges tanke, den 7 innevarande Oktober på femtiosex dagar ledig anslagna ena notarietjensten borde tills vidare lemnas obesatt genom återkallande af det utfärdade anslaget.

På Magistratens vägnar:

Oskar Palmgren.

K. G. Kollin.

Samfälta
RÅDSTUFVURÄTTEN
i
HELSINGFORS,
den 22 Oktober 1885.

N° 135.

Till Herrar Stadsfullmäktige i Helsingfors.

Enligt Kejsrerliga Brevet af den 7 Februari 1881, innefattande förändrade stadganden angående Magistratens och Rådstufvurättens i Helsingfors stad sammanfattning och verksamhet, ankommer det å Rådstufvurättens första afdelning att upptaga och afgöra följande mål och ärenden, nemligen: a) lagfarts-, in-tecknings-, förmynderskaps- och äktenskapsförordsärenden samt de tvister, som derom kunna uppkomma, äfvensom ärenden angående försäljning och förpantning af omyndiges fasta gods och tvister rörande förmyndares redovisning; b) tvister om viderboendes och nabos lösningsrätt till hus och jord i staden; c) tvister angående besvär och last, som granne af annan tåla, bör eller ej; d) tvister om flyttning i och ur hus; e) ansökningar om bouppteckning eller arfskifte samt tvister, som kunna i anledning af sådana för-rättningar uppkomma; f) testamentsbevakningar samt tvister om arf och testamente; g) ansökningar om årsstämming, om egendoms afträdande till borgenärerne och om boskilnad äfvensom tvister om bättre rätt till afträdd egendom; samt h) vaxel- och sjörättsmål. — Rådstufvurättens andra och tredje afdelningar upptaga och behandla åter efter lottning dem emellan alla tvistemål, som icke omnämns i det föregående, äfvensom alla brottmål, som tillhöra allmän domstols upptagande, dock att särskilda mål, som hafva oskiljaktigt sammanhang med hvarandra handläggas å en och samma afdelning och att åtal för bruten rättegångsfrid eller annat vid någon afdelning förefallet mindre brott tillhör den afdelning, der brottet skulle egt rum. I öfverensstäm-

melse med den för Rådstufvurätten den 31 Maj 1883 fastställda arbetsordning sammantråda Rådstufvurättens särskilda afdelningar, der helgdag icke inträffar, den första hvarje måndag och torsdag, den andra hvarje tisdag, fredag och lördag samt den tredje hvarje onsdag, torsdag och lördag; och hafva andra och tredje afdelningarna derunder hvardera två brottmålsammansöräden i veckan. Sedan år 1882 hafva vid sistnämnda två afdelningar behandlats brottmål under följande antal §§, nemligen år 1882 vid andra afdelningen 850 §§ och å den tredje 787 §§; år 1883 å andra afdelningen 844 §§ och å den tredje 813 §§; år 1884 å andra afdelningen 1,174 §§ och å den tredje 1,054 §§; samt under innevarande år till och med den 20 Oktober å andra afdelningen 1046 §§ och å den tredje 1090 §§. Då på sätt här af framgår antalet af brottmålen under de senaste åren synnerligen starkt tilltagit, samt andra och tredje afdelningarna de dagar, då brottmål af desamma handläggas, äro så öfverhopade af arbete, att sessionerna, hvilka börjas klockan 10 förmiddagen, vanligen draga långt ut på aftnarna, stundom ända till klockan 9 och 10, emedan å Rådstufvurättens första afdelning antalet dithörande mål och ärenden alltsedan sommaren år 1884 varit i nedgående så att nämnda afdelnings sammantråden i allmänhet slutats före klockan 2 eftermiddagen, har till afhjelpande af detta missförhållande, hvar af äfven den rättssökande allmänheten i staden har icke ringa olägenhet, inom samfåldta Rådstufvurätten förslag väckts att jemväl första afdelningen borde vid ett sammantråde i veckan upptaga och behandla brottmål; att för sådant ändamål tillstånd borde utverkas till sådan ändring af 8 mom. i ofvannämnda Kejslerliga bref af den 7 Februari 1881 att äfven Rådstufvurättens första afdelning komme att deltaga i behandlingen af dylika mål efter sådan grund som samfålda Rådstufvurätten egde beståmma, samt anhållan göras att en brottmålsnotarie med enahanda lön som öfriga härförinnan vid Rådstufvurätten anstålda brottmålsnotarier eller tretusen mark om året, finge vid Rådstufvurättens första afdelning anställas.

I anledning här af får samfålda Rådstufvurätten härigenom åran till Herrar Stadsfullmäktige öfverlemna ifrågavarande af Rådstufvurätten omfattade förslag med anhållan det ville Herrar Stadsfullmäktige ej mindre afgifva tillstyrkande utlåttande angående förslag till ändring i Kejslerliga Brefvet den 7 Februari 1881, än besluta att för aflönande af en femte brottmålsnotarie vid Rådstufvurätten i den på Herrar Stadsfullmäktiges behandling beroende staten för Helsingfors stads tjentemån upptaga ett anslag af tretusen mark om året. Och utbeder sig samfålda Rådstufvurätten att blifva underrättad om de af Herrar Stadsfullmäktige vidtagna beslut, på det samfålda Rådstufvurätten, i fall förslaget vinner Herrar Stadsfullmäktiges godkännande, må kunna till Hans Kejslerliga Majeståt ingå med framställning om ändring i meranämnda Kejslerliga Bref.

På Samfålda Rådstufvurättens vägnar:

J. G. Sohlman.

Knut Anthoni.

f. d.

Till Magistraten i Helsingfors.

Genom Kejsrerliga Brevet till Guvernören i Nylands län af den 7 Februari 1881 bestämdes, bland annat, att Magistraten i Helsingfors skulle utgöras af en politieborgmästare, en justitierådman och två politierådmän samt biträdas af, utom andre funktionärer, två notarier. Men vid framställandet af underdånigt förslag till dessa förändrade stadganden om Magistratens sammansättning och verksamhet undgick det vederbörandes uppmärksamhet, att vid jäf eller tillfälligt förfall för justitierådsmannen, som under Magistratens inseende närmast handhar exekutionsverket i staden, ingendera af de bägge politierådsmännen och icke ens någondera af notarierna kunde träda i hans ställe och att ej heller någon annan, i följd af en under tjenstgöring i Magistraten tagen närmare kännedom om de till sagda bestyr hörande detaljer, deri hemmastadd samt i öfrigt kompetent och lämplig person stode att erhållas till vikarie, ehuru justitierådsmannens befattning med exekutionsverket, med atseende å dagligen inkommande många utmättningsärender och i dem afgifvande redovisningar, icke får ens för en enda dag afbrytas utan betänkligt äfventyr. På det att nu denna i det öfverhetliga stadgandet förekommande brist, hvarpå erfarenheten emellertid fäst uppmärksamheten och hvilken nödig förtänksamhet icke vidare kan lemna obeaktad, må afhjelpas samt på en gång en större insigt, än den en icke lagfaren ledamot innehar, tillföras Magistraten i och för derstädes ofta förekommande ärenders af mera invecklad juridisk beskaffenhet behandling äfvensom slutligen en af erfarenheten medgifven lönesparing göras, tillåter jag mig att hos Magistraten föreslå, att underdånig framställning måtte, efter Stadsfullmäktiges hörande, göras om sådan ändring i ofvanberörda nådiga bestämning om Magistratens sammansättning och betjening, att den nu lediga ena notariatstjensten i Magistraten indrages och i stället för den ena af de begge nu bestämda politierådsmännen vid först inträffande ledighet tillsättes en yngre justitierådman, hvilken vaxelvis med den kvarblifvande notarien förde Magistratens protokoll och diarier samt vid jäf eller förfall för äldre justitierådsmannen utan vidare omgång öfvertog och handbade exekutionsverket, intill dess vikarie för den förre, der sådan tilläfventyrs blefve af nöden, hunne anskaffas och tillförordnas. Bestämningen om, att den yngre rådsmannen vid den äldres afgång intog hans plats, vore egnad att förskaffa duglige sökande till den föreslagna nya tjensten. Och den kontinuitet i de med exekutionsverkets handhafvande förenade göromål, hvilken genom den nya anordningen vunnas, vore synnerligen viktig och fördelaktig. Dertill komme ännu den ingalunda oväsentliga fördelen, att en notarielön kunde inbesparas samt vid bestämmandet af de löneförmåner, som borde åtfölja såväl politierådmanstjensten, hvilkens innehafvare i

den detaljerade arbetsordningen kunde anvisas syner och andra sportelgifvande för- rättningar, som ock yngre rådmanstjensten, hvars innehafvare hade att påräkna en god protokolls- och bevislösen, ett icke ringa afseende finge fästas vid de nu antyddas sportelinkomsterna, hvilka komme att utgöra omkring ettusen tvåhundra mark för den förre och ettusen femhundra mark för den senare. Att såväl politierådsmannen som yngre justitierådsmannen medhonne både de redan nämnda och andra till lämplig för- delning dem emellan återstående göromål torde icke böra ifrågasättas. Och några giltiga skäl för bibehållandet af två politierådsmän i Magistraten kunna icke anföras gent emot de nu påpekade fördelarne af den enas af desse rådmän ersättande med en yngre justitierådman.

1, 3 och 4 punkterna i ofvanåberopade Kejsrerliga Bref torde därför föreslås att erhålla följande förändrade lydelse:

1:o Helsingfors stads Magistrat utgöres af en politieborgmästare, en äldre och en yngre justitie- samt en politierådman. Vid den äldre justitierådsmannens afgång intages hans plats af den yngre.

3:o Magistraten och Rådstufvurätten till biträde äro anställde en magistrats- sekreterare, som tillika är Notarius publicus, en magistratsnotarie, en civilnotarie, fyra brottmålsnotarier, en aktuarie och en kanslist.

4:o Magistraten, hvori ordet föres af Guvernören i länet så ofta han för godt finner, men eljest af politieborgmästaren och, vid jäf eller förfall för honom, af den äldre justitierådsmannen, handlägger och besörjer alla på Magistraten i egenskap af stadens styrelse, offentlig embetsmyndighet samt domstol i hushållnings- och ordnings- mål ankommande ärenden och göromål, hvarvid exekutionsverket under Magistratens inseende handhafves af äldre justitierådsmannen och vid jäf eller förfall för honom, af den yngre, som i öfrigt vexelvis med notarien förer Magistratens protokoll och diaries.

Helsingfors den 26 Oktober 1885.

Oskar Palmgren.

Derefter hafva Stadsfullmäktige ytterligare den 24 November sistlidet år remit- terat till utskottet, för afgifvande af yttrande i sammanhang med förberörda ärenden, en hos Fullmäktige, vid behandlingen af förslaget till ny aflöningsstat för stadens samt- liga löntagare, väckt framställning derom att borgmästare och rådmän jemte de af stadens öfriga löntagare, hvilka vunnit delaktighet uti Civilstatens enke- och pupill- kassa, skulle medgifvas rättighet till en månads ledighet under sommaren efter af Magistraten och samfälta Rådstufvurätten i sådant afseende skedd fördelning samt emot skyldighet för desse tjenstemän att, der så fordrades, för sig ställa godkänd vikarie.

Vid öfvervägandet af de till utskottets utlåtande hänskjutna frågorna, har ut- skottet funnit det af samfälta Rådstufvurätten framställda förslaget om att äfven Råd-

stufvurättens första afdelning, som enligt den för Rådstufvurätten genom Kejslerliga Brevet af den 7 Februari 1881, innefattande förändrade stadganden angående Magistratens och Rådstufvurättens i Helsingfors stad sammansättning och verksamhet, fastställda arbetsfördelning för närvarande handlägger endast civila mål och ärenden, måtte upptaga och behandla brottmål efter sådan grund, som samfälta Rådstufvurätten egde bestämma, icke allenast vara påkalladt af brottmålen under de senaste åren betydligt ökade och i jemnbredd med stadens befolkning ständigt tillväxande antal, utan äfven afse att åvägabringa en rättvisare fördelning, än härtills, af lagskipningsarbetet emellan Rådstufvurättens skilda afdelningar. Med afseende härå har utskottet icke kunnat tveka att förorda bifall till samfälta Rådstufvurättens framställning i denna del. Beträffande åter förslaget att vid ifrågavarande afdelning, der protokollet, enligt 6 § i den för Rådstufvurätten af Kejslerliga Åbo Hofrätt den 31 Maj 1883, fastställda arbetsordning, handhafves af yngre justitierådsmannen och civilnotarien turvis, utom i lagfarts-, intecknings-, förmynderskaps- och äktenskaps-förordsärenden, hvori notariegöromålen åligga Magistratssekreteraren, i och för kriminalprotokollet anställa en särskild notarie med enahanda aflöning som öfrige fyra vid Rådstufvurätten anställde brottmålsnotarier eller 3,000 mark om året, hade väl utskottet tänkt sig möjligheten af att förandet af kriminalprotokollet vid Rådstufvurättens första afdelning kunde ombetros den vid nämnde afdelning anställde civilnotarien emot en skälig tillökning i dennes aflöning, som för närvarande utgör 1,600 mark årligen förutom protokollslösen. Men efter tagen närmare kännedom om vidden af de civilnotarien redan åliggande protokolls- och expeditionsarbeten, har utskottet blifvit öfvertygad om att den besparing, som genom den ifrågasatta anordningen kunde vinnas, icke uppväges af dermed förenade olägenheter, hvarföre utskottet förenat sig om att äfven uti nu ifrågavarande afseende förorda bifall till samfälta Rådstufvurättens framställning. Jemte den föreslagna aflöningen af 3,000 mark bör den för kriminalprotokollet vid Rådstufvurättens första afdelning anställde notarien, i likhet med de öfrige brottmålsnotarierna sjelffallet vara berättigad att uppbära ersättning enligt räkning för renskrifning af Rådstufvurättens förrättningar i hemställda mål och protokoll åt häktade.

Beträffande sedan det af Herr Politieborgmästaren Palmgren inom Magistraten väckta och af Magistraten omfattade förslaget till förändring i Magistratens sammansättning, har utskottet varit ytterst tveksamt huruvida giltiga skäl kunde förefinnas för frångåendet af den nu gällande ordningen, helst endast en jemförelsevis kort tid förflutit sedan Magistratens nuvarande organisation fastställdes genom Kejslerliga Brevet den 7 Februari 1881 samt Stadsfullmäktige vid granskningen af det utaf samfälta Magistraten uppgjorda förslaget till nämnde författning med bestämdhet uttalade sig emot en minskning af det illiterata elementet inom Magistraten. I motsats till samfälta Magistraten, som föreslagit att de båda politierådmanstjänsterne vid Magistraten skulle förändras till justitierådmanstjänster, ansågo nämligen Fullmäktige, anslutande sig till den uppfattning, som uttalats af pluraliteten utaf ett för frågans beredning inom Stadsfullmäktige tillsatt utskott, att den gällande ordningen att tvenne rådmän vid Magistraten kunde inväljas äfven

bland icke jurister fortfarande borde bibehållas. För denna mening anfördes af nämnda utskotts pluralitet (Herrar A. F. Jansson, S. Calamnius, J. Rudbäck och Ad. Wase-nius) hufvudsakligen följande skäl. „Uti en Magistrat erfordrades jemte lagkunskap äfven andra insigter, som vore beroende af ett praktiskt sinne och inblick uti ortens förhållanden, dermed endast den, som länge vistats på platsen, kunde vara rätt för-trogen. Dessutom skulle bestämningen att endast jurister vore valbare till rådmän efter hand bidra att hos kommunens medlemmar minska intresset för dess allmänna angelägenheter, och detta intresse vore ju emellertid alldeles nödvändigt för att en god förvaltning skulle kunna åstadkommas. Hos unga jurister, de der oftast komme att inväljas, och af hvilka flertalet sannolikt skulle betrakta rådmans-tjensten blott som ett trappsteg till högre platser, kunde ett varmt intresse för kommunen icke alltid påräknas, och en Magistrat, sålunda sammansatt, komme då i många fall att icke mot-svara kommunens behof. Den omständigheten att Magistraten tillkomme att bedöma lagligheten af Stadsfullmäktiges beslut, kunde i detta afseende icke tillmätas någon synnerlig vikt och betydelse, enär borgmästaren och en rådmän städse vore juridiskt bildade personer. Slutligen skulle en förändrad anordning af Magistratens samman-sättning strida emot alla traditioner och med dem borde man ingalunda på en gång helt och hållet bryta, helst inom borgerskapet förefunnes ett häfdvunnet kommunalt intresse, som måhända ännu icke vaknat fullt till lif inom öfriga samhällsklasser“.

En afvikande åsigt uttalades af utskottsledamoten Herr S. Dalström, som för-ordade bifall till samfälta Magistratens förslag under framhållande af följande skäl:

att Magistraten enligt § 46 i 1873 års kommunalförfattning åligger att pröfva lagenligheten af Stadsfullmäktiges beslut, en pröfning som i detta fall ovilkorligen för-utsätter lagkunskap hos den pröfvande auktoritetens alla medlemmar, emedan eljest det juridiska elementet blefve starkare representeradt hos den myndighet, hvars åtgär-der skola pröfvas, än hos den pröfvande;

att de allmänna ärender, i hvilkas afgörande det för kommunen är af största vikt att ett praktiskt element deltagar, genom den nya kommunalförfattningen öfver-gått från Magistratens till Stadsfullmäktiges behandling;

att, enligt hvad erfarenheten visar, en politierådman i de allra flesta fall jemte sin rådmans-tjenst utöfvar ett borgerligt yrke, hvilket för honom är hufvudsak, medan rådmans-tjensten blifver blott en bisak, hvaremot en justitierådman tid och krafter sällan tagas i anspråk för annat än tjensten, i följd hvaraf han äfven öfverhufvudtaget bör lättare än den förre kunna sätta sig in i dertill hörande, men förut för honom främmande frågor;

att deltagandet af en juridiskt bildad person i alla de syner, som af Magistra-tens ledamöter antingen ensamme eller jemte andre förrättas, vore önskligt både för att vid dessa förrättningar representera och bevaka lagligheter, för att lemna en bättre garanti än eljest mot oriktig uppfattning hos synemännen af den författning, som skall tillämpas, och slutligen för att åt protokollet eller instrumentet öfver förrättningen gifva en rättsligt bindande och för olika tolkning icke utsatt form;

att i de fall, då sådan syn verkställes med biträde af särskildt tillförordnad eller för tillfället utsedd sakkunnig person, den ofta nog problematiska sakkunskap, som skulle representeras af politierådsmannen, lätt kan undvaras;

samt slutligen att i de händelser, då särskild sakkunnig icke till syne- eller annan förrättning tillkallas, detta ofta har sin grund deri, att någon speciel sakkunskap för förrättningen icke behöfves eller begäres, och i andra fall den sakkunskap, som erfordras och för öfrigt ej heller alltid kan hos en politierådman förutsättas, icke är större, än att den ganska lätt inhemtas.

Enär likväl de skäl, som tidigare motiverat Stadsfullmäktiges åsigt i frågan om en förändring i Magistratens sammansättning, icke i allo kunde anses tillämpliga å Magistratens nu framställda förslag, såsom afseende att inom Magistraten bibehålla en politierådman, ausåg utskottet nödigt, för att kunna bilda sig en säker öfvertygelse i frågan, att erfara huruledes Magistraten tänkt sig den närmare fördelningen af göromålen emellan den återstående politierådsmannen och den blifvande yngre justitierådsmannen, hvarom Borgmästaren Palmgrens framställning till Magistraten icke lemnade tillräcklig upplysning. I anledning häraf fick utskottet af Magistraten emottaga den nödig ansedda utredningen genom följande protokollsutdrag:

*Utdrag ur Magistratens i Helsingfors stad protokoll för den
22 Februari 1886.*

§ 13.

Borgmästaren Palmgren tillkännagaf, att det af Stadsfullmäktige tillsatta utskott för behandlingen af det hos dem anhängiga ärende rörande föreslagen ändring uti Hans Kejslerliga Majestäts bref till Guvernören i länet af den 7 Februari 1881, angående, bland annat, Magistratens sammansättning och verksamhet, önskat erhålla underrättelse om huru Magistraten, för den händelsen att den föreslagna ändringen komme till stånd, tänkt sig att göromålen skulle fördelas emellan Politierådsmannen och den blifvande yngre Justitierådsmannen; och beslöt Magistraten, efter öfverläggning, att genom utdrag ur protokollet underrätta utskottet om att, enligt Magistratens tanke, följande ändringar i den detaljerade arbetsordningen för Magistraten af den 29 Mars 1882 torde blifva af nöden och komme att föreslås till fastställelse nemligen:

§ 1.

Helsingfors stads Magistrat utgöres af en Politieborgmästare, en äldre och en yngre Justitierådman samt en Politierådman.

§ 2.

Magistraten till biträde äro anställda en Magistratssekreterare, som tillika är notarius publicus, en Magistratsnotarie, en aktuarie och en kanslist.

§ 3.

Antingen såsom redan föreslagits hos Stadsfullmäktige eller ock oförändrad enligt gällande arbetsordning.

§ 4.

Oförändrad.

§ 5.

Protokollet hos Magistraten jemte alla deraf föranledda expeditioner och diarianteckningar åligger yngre Justitierådsmannen och notarien, utom i in-teckningsärenden, deri protokollsföringen med hvad dertill hör fortfarande handhafves af Magistratssekreteraren; och skola protokollet äfvensom alla de utslag, utlåtanden och skrivelser, hvarom beslut deri ingår, inom en vecka efter det protokollet tillkommit vara uppsatta till justering; derå och sedan de af ordföranden försetts med anteckning om dagen, då justeringen egt rum, alla utgående expeditioner böra, såframt större skyndsamt icke är af omständigheterna påkallad, inom ytterligare en vecka ombesörjas af protokollsföranden, som äfven har att tillse, att expeditioner icke utlemnas annorlunda än mot qvitto i behörig expeditionsbok. Anteckningarna i diarium öfver de ärenden, som behandlas vid Magistratens sammanträden, äfvensom i de längder och förteckningar, som skola föras af yngre Justitierådsmannen och notarien, böra verkställas helst näst efter sammanträdet eller, om det icke då medhinnes, före nästa dag, så att merberörda diarium, längder och förteckningar, de der icke få utan Borgmästarens tillåtelse bortföras från sessionsrummet, kunna alla dagar klockan tio föremiddagen vara att derstädes tillgå.

Yngre Justitierådsmannen och Notarien åligger äfven att hålla förteckning öfver uppskjutna ärenden samt på grund af förberörda diarium utarbete de uppgifter öfver af Magistraten handlagda mål och ärenden, som till Prokuratorn och Guvernören i länet böra årligen afgifvas, äfvensom att i ofvanantydd ordning föra och, för att till vederbörande aflemnas, i behörig tid utskrifva följande längder och förteckningar, nemligen

- a) längd öfver sakören, som ådömts af Magistraten;
- b) förteckning öfver dem, som inträdt i eller afstått från rättighet att i staden drifva sådan näring, hvarför viss afgift eller utskylder efter taxering skola erläggas, eller hvarom åtminstone anmälan hos Magistraten bör ske; och
- c) förteckning öfver Magistraten till säkerhet aflemnade borgensförbindelser, som af Magistraten för ändamålet antagits och godkänts.

Utfärdandet af expeditioner, som grundas på sagda diarium, längder och förteckningar, tillhör Notarien. Men för öfrigt ankommer det på Magistraten att emellan yngre Justitierådsmannen och Notarien fördela protokollsföringen på sätt lämpligast och med tillbörlig skyndsamhet i deras göromål öfverensstämmande finnes; och tillfaller lösen för utgående expeditioner, der sådan eger rum, den, som utfärdar expeditionen.

Vederbörande protokollsförande är ock skyldig att med vanlig presentatpåteckning förse handlingar, som inlemnas eller upptes i mål, hvori han handhafver protokollet. Finnes stämpelmärke å inlemnad handling, åligger det honom att makulera detsamma.

Så snart protokollet för året med dertill hörande saköreslängder och öfriga förteckningar är till alla delar uppsatt och justeradt samt expeditionerna utskrifna, skall hela protokollet jemte nämnde bihang aflemnas till Aktuarien, som besörjer dess inbindning före den 1 Oktober nästföljande år. Dessa domböcker få icke annorlunda än mot qvitto utlemnas från arkivet.

§ 6.

Det åligger äldre Justitierådsmannen att, jemte öfriga, hans egenskap af ledamot och viceordförande i Magistraten tillhörande göromål, under Borgmästarens öfverinseende närmast handhafva exekutionsverket i staden, i hvilket afseende det tillhör nämnde Rådman att föra diaries icke allenast öfver domar, utslag och beslut i civila mål och brottmål, rest- och saköreslängder samt kvarstads- och förbudsresolutioner, som i afseende å verkställighet till Magistraten inlemnas eller under omslag ankomna, utan ock öfver de handräkningsärenden, hvori Magistraten är af Guvernören i länet anmodad att uttaga oguldna utskylder, afgifter för outlösta expeditioner, med mera dylikt, eller verkställa saköreslängdsutdrag; att närmast hålla tillsyn deröfver att de af Magistraten antagne stadsfogdar inom föreskrifven tid fullgöra hvad dem i omförmälda exekutionsärenden förelägges; att af stadsfogdarne infordra och emottaga redovisning för dem uppdragna göromål, jemte de medel, som af dem indrifvits, samt sagde redovisningar granska och medlen till vederbörande aflemna eller insända, äfvensom att uppsätta och kontrasignera ej mindre alla de verkställighetsordres, som Borgmästaren har att å Magistratens vägnar utfärda, än de skrivelser, som i här omförmälda ärenden finnas nödiga. Uppstår i afseende å exekutionsärende olika mening emellan Borgmästaren och Justitierådsmannen, skall ärendet vid förstinfallande sammanträde öfverlemnas till vidare handläggning af Magistraten; hvarutom öfrige ledamöter deri, på grund af den ansvarighet, hvori äfven de stå för exekutionsverkets behöriga handhafvande, ega att, genom granskning af förberörda diarium, förvissa sig derom, att försummelser i ifrågavarande hänseende ej eger rum, samt, i händelse skäl till anmärkning yppas, saken vid Magistratens nästa sammanträde till åtgärd anmäla. I fall Borgmästaren är af jäf, sjukdom eller annan orsak hindrad att deri deltaga, utfärdas

de verkställighets ordres och öfriga expeditioner, som här ommodats, af begge Justitierådmännen.

Börande äldre Justitierådmannen, hvilken skall hafva Magistraten till säkerhet för de medel, han i sin merasagda egenskap omhänderfår, ställt vederhäftig, af Magistraten godkänd uppbördsborgen för ett belopp af åttatusen sexhundra fyratio mark, ej mindre gå i författning derom, att det genom kongl. förordningen den 28 Juni 1798 stadgade utdrag af exekutions diariet varder inom föreskrifven tid utskrifvet och till vederbörlig ort insändt, än för utmätningshandlingars emottagande alla söcknedagar, från klockan tolf till ett på dagen, vara i stadens rådhus tillgänglig.

§ 7.

De särskilda göromål och förrättningar, hvilka åligga yngre Justitierådmannen och Politierådmannen, utöfver hvad dem såsom ledamöter i Magistraten och den förre särskildt enligt 5 § tillhör, äro följande:

a) Yngre Justitierådmannen åligger: att närmast utöfva det på Magistraten enligt 46 § i Kejsarliga förordningen den 8 December 1873, angående kommunalförvaltning i stad, ankommande öfverinseende öfver stadens gemensamma egendom, inkomster, förmåner och rättigheter, såsom ock öfver verkställigheten af de stadsfullmäktiges beslut, om hvilkas sättande i verket Magistraten förordnat, — genom att, bland annat, inventera stadskassan, på sätt 71 § i åberopade förordning föreskrifver, äfvensom efter kallelse bevista de inventeringar samt af- och tillträdessyner och ekonomiska besigtningar, som af Drätselkammaren böra hållas till utredande af det tillstånd, hvori stadens lösa egendom samt egor i jord och vatten, både inom det afhysta området och i Gammelstaden och i Hoplaks by, med derinom befintliga odlingar och planteringar, landsvägar, qvarnställe, hamnar och fiskevatten befinna sig samt, i fall dervid eller eljest skäl till anmärkning förekommer, derom hos Magistraten ofördröjligen tillkännagifva för vidtagande af de åtgärder, hvartill förhållandena föranleda; att tillika med annan dertill förordnad Rådman verkställa alla de besigtningar och värderingar för Kronans, stadens, allmän inrättnings eller enskild persons räkning, som böra af två Magistratspersoner förrättas, äfvensom med biträde af tillförordnade sakkunnige personer verkställa syner och värderingar å sjöskadadt fartyg och gods; att föra och upprätta de förteckningar rörande handel, fabriker och handtverkerier i staden, som böra af Magistraten afgifvas; att å varor, alster och tillverkningar af finskt ursprung, som äro afsedda att till Kejsardömet Ryssland införas, anställa de besigtningar, som för erhållande af ursprungsbevis å slika varor, från denna stad tilläfvats äro af nöden; att meddela de prisuppgifter, som Magistraten ålagts att å vissa tider till vederbörande afemna; samt att vid jäf eller tillfälligt laga förfall för äldre Justitierådmannen handhafva de honom enligt 6 § åliggande göromål.

b). Politierådmannen åligger att verkställa alla de syner, mätningar och värderingar för Kronans, stadens, allmän inrättnings eller enskild persons räkning, som kunna af en Magistratsperson, med eller utan biträde af Stadsingenjören eller annan

person utom Magistraten förrättas; att meddela de prisuppgifter, som tillfälligtvis af-
fordras Magistraten; att omhänderhafva den i Magistratens vård öfverlemnade nyckeln
till landtränteriet härstädes och verkställa de förrättningar, som deraf föranledas; att
besörja de åligganden med hänsigt till i Finlands Bank pantsatt gods, som omförmä-
las i 21 § uti Reglementet för Banken af den 27 Juni 1878, äfvensom utföra alla de
å politierådman ankommande yttre göromål, som i denna arbetsordning icke särskildt
nämnas.

Egande Magistraten dock att, ej mindre på grund af vederbörandes större eller
mindre lämplighet för ifrågavarande olika göromål eller andra giltiga skäl, än, i hän-
delse af jäf eller annat laga förfall för vederbörande, angående ofvan antydda tjänste-
förrättingars utförande annorlunda förordna.

Öfriga §§ oförändrade.

Som antecknades Ort och tid som ofvan.

In fidem:

Frans Åhlström.

Sedan utskottet sålunda blifvit satt i tillfälle att inhemta beskaffenheten af de
särskilda göromål och förrättningar, som, i händelse den föreslagna förändringen i
Magistratens sammansättning komme till stånd, skulle ombetros såväl den återstående
politierådsmannen, som den nytillkomne yngre justitierådsmannen, har utskottet, ehuru
med mycken tvekan, trott sig kunna omfatta Magistratens förslag. Dervid har för ut-
skottet i främsta rummet varit bestämmande den omständigheten, att Magistraten sjelf,
hvilken naturligtvis måste förutsättas vara den mest kompetenta auktoritet för bedö-
mandet af hvilka egenskaper och kvalifikationer dess medlemmar böra innebafva för
att Magistraten bäst må kunna fylla sina uppgifter, upprepade gånger framhållit be-
hofvet af en tillökning i dess juridiska krafter, med deremot ansett det illiterata ele-
mentet inom Magistraten utan olägenhet kunna minskas, ja till ock med utan fara
helt och hållet undvaras.

För godkännandet af Magistratens förslag talar dessutom äfven den omständig-
heten, att detsamma medgifver en besparing i utgifterna för Magistraten genom den
derigenom möjliggjorda indragningen af den ena af de tvenne notariatjensterna vid
Magistraten.

Hvad aflöningen för den föreslagna yngre justitierådsmannen angår torde den-
samma böra bestämmas att utgå med samma belopp, som enligt den nyligen fastställda
aflöningsstaten tillkommer hvardera af de båda politierådsmännen, nämligen 4,000 mark
i lön och 2,000 mark i arvode,

Vidkommande de ändringar i Kejserliga brefvet af den 7 Februari 1881, angående Magistratens och Rådstufvurättens i Helsingfors stad sammansättning och verksamhet, hvilka Magistraten ansett påkallade af den föreslagna förändringen i Magistratens sammansättning, anser utskottet att bestämningarne angående arbetsfördelningen emellan Magistratens ledamöter, lämpligen böra ingå icke i sjelfva författningen utan i arbetsordningen för magistraten, helst författningen för närvarande icke innehåller något derom. Och har utskottet trott sig hafva så mycket mera skäl för denna anmärkning, som de af Borgmästaren Palmgren uti ifrågavarande afseende föreslagna bestämningar icke blott äro ofullständiga, i det att desamma endast afse Magistratsledamöternas befattning med exekutionsverket samt protokoll och diariiföring, utan äfven innehåller en vigtig ändring i den för Magistraten gällande arbetsordning, som icke på något sätt blifvit motiverad eller står i något sammanhang med den föreslagna ändringen i Magistratens sammansättning. Medan det nämligen enligt 6 § i nämnde arbetsordning åligger Justitierådmannen vid Magistraten att under *Borgmästarens* öfverinseende närmast handhafva exekutionsverket, afser Borgmästaren Palmgrens förslag att inseendet öfver exekutionsverket skulle från Borgmästaren öfverflyttas på Magistraten i dess helhet, samt Borgmästaren sålunda befriats från den personliga ansvarighet för exekutionsverkets behöriga handhafvande af justitierådmannen, som till följd af åberopade stadganden nu kan anses åligga honom.

Utskottet föreslår därför att från punkt 4 i författningsförslaget, den mening, som börjar med orden: „hvarvid exekutionsverket under Magistratens inseende“ uteslutes.

Hvad slutligen angår det af Fullmäktige till utskottets behandling hänskjutna förslaget att de af stadens tjänstemän, hvilka vunnit delaktighet i Civilstatens enke- och pupillkassa, borde på vissa vilkor medgifvas en månads tjänstledighet under sommaren, anser utskottet att ifrågavarande rättighet borde tillkomma endast Magistratens och Rådstufvurättens ordförande och ledamöter, hvilka framför andra stadens tjänstemän äro i behof af dylik ledighet; samt att en bestämning härom af innehåll att nämnde tjänstemän äro berättigade att under sommaren åtnjuta en månads ledighet, derest de för sig ställa vikarie, som af samfälta Rådstufvurätten eller Magistraten godkännes, lämpligen kunde införas i de för berörda myndigheter gällande arbetsordningar.

På grund af hvad ofvan anförts får utskottet vördsamt föreslå:

att Stadsfullmäktige rörande ofvanomförmälda förslag till ändringar i Rådstufvurättens och Magistratens sammansättning och verksamhet ville med godkännande af de synpunkter, som i det föregående framhållits och den ändring i Magistratens förslag till författning,

Utskottet ofvan föreslagit, afgifva ett i öfverensstämmelse härmed af-fattadt utlåtande;

att Stadsfullmäktige, för den händelse att de föreslagna förändringarne i Rådstufvurättens och Magistratens organisation komme att vinna öfverhetlig stadfästelse, ville besluta att fastställa aflöningen för en femte brottmålsnotarie vid Rådstufvurätten till 3,000 mark jemte särskild ersättning enligt räkning för renskrifning af förrättningar i hemställda mål och för protokoll åt de häktade samt yngre justitieråd-mannens vid Magistraten löneförmoner till 4,000 mark i lön och 2,000 mark i arvode, å hvilka ändringar i den för stadens tjenstemän fastställda aflöningsstat, Kejsrerliga Senatens stadfästelse i sinom tid torde utverkas, samt

att Stadsfullmäktige ville hos Magistraten anmäla det Fullmäktige, för den händelse att Magistraten och samfälta Rådstufvurätten kunde finna skäl att göra framställning om sådant tillägg till de för Magistraten och Rådstufvurätten fastställda arbetsordningar, för sin del bifalla till att Magistratens och Rådstufvurättens ordförande och ledamöter undfå rättighet till en månads tjenstledighet under sommaren emot att för sig ställa vikarie, som af Magistraten eller samfällda Rådstufvurätten godkännes.

Helsingfors, den 2 November 1886.

Henr. Borenius.

J. A. Nordman.

Bengt Stenius.

Helsingfors, Tidnings- & Tryckeri-aktiebolagets tryckeri, 1886.

HELSINGFORS STADS Utgifts- och Inkomst Förslag för år 1887.

Upprättadt af Drättselkammaren.

		Utgifter:				
		I. Stadens skulder.	Fm.	Ni.	Fm.	Ni.
Utgiftens beskaffenhet enl. § 38 i K. Förordningen d. 8 Decemb. 1873.						
Beviljadt 1812. Revers d. ²⁵ / ₁ 1845. „ d. ²⁴ / ₁ 1846. „ d. ²⁷ / ₁ 1847.	a	1:o. Å lånet för stadens reglering, utgörande den ³¹ / ₁₂ 1886 Fm. 52,432, erlägges till Finlands Statskontor den ¹⁵ / ₁ 1887 i amortering 2% å det ursprungliga skuldbeloppet Fm. 264,400 med . . .	—	—	5,288	—
Revers d. ¹ / ₁₀ 1837.	a	2:o. Å lånet för rådhusbyggnaden, uppgående den ³¹ / ₁₂ 1886 till Fm. 2,436, inbetalas d. ¹ / ₁₀ 1887 till Statskontoret kapitalbeloppet med samt ränta derå å 4% med . .	2,436	—	2,533	44
Revers d. ¹ / ₅ 1863.	a	3:o. Å lånet för chausséerna, utgörande den ³¹ / ₁₂ 1886 i återstående kapital Fm. 45,073: 13 erlägges till Finlands Statskontor den ¹ / ₅ 1887 en annuitet af 5 ¹ / ₂ % å det ursprungliga beloppet Fm. 100,000 eller ränta å 4% å det oguldna beloppet med . . . samt återstoden af annuiteten i amortering . . .	1,802	93	5,500	—
K. Sns bref ⁵ / ₅ 1880.	a	4:o. Å lånet för folkskolehuset vid Annegatan, utgörande den ³¹ / ₁₂ 1886 i återstående kapital Fm. 43,423: 11, erlägges den ⁹ / ₄ 1887	3,697	07	—	—
		Transport	—	—	13,321	44

1886 års stat.	b	Transport 10 års förhöjning . <i>Små</i> 1,000	12,000	216,877 69	
		ersättning för bo- uppteckningspro- center " 500	9,500		
	1	Politierådman, lön " 4,000			
		arvode " 2,000			
		ersättning för bo- uppteckningspro- center " 2,000	8,000		
	1	Politierådman (vakant), lön " 4,000			
		arvode " 2,000	6,000		
1886 års stat.	b	2 Notarier å <i>Små</i> 1,600	3,200		38,700
Rådstufvurätten.					
1886 års stat.	b	1 Justitieborgmästare (va- kant), lön <i>Små</i> 7,000			
		arvode " 5,000	12,000		
	1	äldre Justitierådman, lön " 5,000			
		arvode " 2,000			
		10 års förhöjning " 1,000			
		ersättning för bo- uppteckningspro- center " 500	8,500		
	1	äldre Justitierådman, lön " 5,000			
		arvode " 2,000			
		5 års förhöjning " 500			
		ersättning för bo- uppteckningspro- center " 1,000	8,500		
1886 års stat.	b	1 äldre Justitierådman, lön " 5,000			
		arvode " 2,000			
		5 års förhöjning " 500			
		ersättning för bo- uppteckningspro- center " 500	8,000		
	2	äldre Justitierådman, lön å " 5,000			
		arvode " 2,000	14,000		
Transport			51,000	255,577 69	

		Transport	51,000	255,577	69
		3 yngre Justitierådsmän (en vakant), lön å <i>Fmyc</i> 4,000	12,000		
		Arvode åt två afdelnings- ordförande å " 1,000	2,000		
		1 notarie för Civilprotokollet . . .	1,600		
		4 Notarier för kriminal- protokollet å <i>Fmyc</i> 3,000	12,000		
S. F. besl. $\frac{5}{9}$ 1882.	b	Ersättning åt Brottmålsnotarierna för renskrifning af protokoll för- slagsvis	700		
	c	Renskrifning af protokoll åt akto- rerne, förslagsvis	1,000		
	c	Vikariatsarvode för justitieborgmä- startjensten, under den tid den- samma är vakant och lönen till- faller Civilstatens Enke- och Pu- pillkassa, förslagsvis för ett halft år	1,000		
	c	Vikariatsarvode för en ledig yngre justitierådmanstjenst under den tid lönen för en äldre rådmans- tjenst tillfaller Civilstatens Enke- och Pupillkassa eller för två må- nader	500	81,800	
		Magistratens och Rådstufvurättens			
		<i>gemensamma biträden och betjening.</i>			
		1 Magistratssekreterare och Nota- rius publicus, lön	2,500		
		1 Aktuarie, lön	2,500		
		1 Kanslist	1,200		
		1 Translator för finska språket . . .	400		
		1 D:o " ryska	1,000		
		2 Stadsfiskaler, lön å <i>Fmyc</i> 3,000			
		arvode " 600	7,200		
		4 Stadsfogdar å " 1,600	6,400		
		3 Exekutionsbetjenter å " 800	2,400		
1886 års stat.	b	6 Stadsbetjenter, hvaraf 2 anställda vid Magi- stratens kansli och 4 vid Rådstufvurättens brottmålsafdelningar å " 1,100	6,600		
		4 Stadsbetjenter, hvaraf 2 vid Magistraten på			
		Transport	30,200	337,377	69

		Transport	30,200	337,377	69
		afdelning och 2 vid Rådstufvurättens första afdelning à <i>Fmk</i> : 900	3 600		
		1 Rådhusvaktmästare, jemte fri bostad och ved	800		
		1 Rådhusdräng jemte fri bostad och ved	480		
	c	3 Extra stadsfogdar, lön à . 1,600	4,800	39,880	
		A n m.: Vid antagandet till tjänsten undfå därjemte stadsbetjernerne vid Magistraten och Rådstufvurätten ett belopp af 100 mark för anskaffande af uniformsbeklädnad.			
		<i>Diverse.</i>			
	c	Expenser — <i>Fmk</i> : 167,380: 00. —		7,000	
		III. Kommunalförvaltningen.			
		Stadsfullmäktiges kansli.			
1886 års stat.	b	1 Sekreterare	2,800		
	b	1 Notarie	2,800		
	b	1 Vaktmästare	600		
	c	Expenser, förslagsvis	3,600	9,800	
		Drätselkammaren.			
1886 års stat.	b	1 Ordförande	4,000		
	b	5 Ledamöter, 20 mark sammanträdet för hvarje ledamot	5,200		
	b	1 Sekreterare	5,000		
	b	1 Notarie	2,400		
	b	1 Kanslibitråde	1,200		
	b	1 Vaktmästare	800		
	c	Expenser förslagsvis	4,400	23,000	
		Drätselkontoret.			
1886 års stat.	b	1 Stadskamrerare, lön <i>Fmk</i> : 5,000: — arvode " 2,500: — 5 års förhöjning fr. 1/8 1887 " 208: 33	7,708 33		
	b	1 Stadskassör, lön " 4,000: — arvode " 1,800. — 10 års förhöjning " 800: —	6,600		
		Transport	14,308 33	417,057	69

		Transport	14,308	33	417,057	69
S. F. besl. $11/3$ 1879.	b	1 äldre Stadsbokhållare lön " 4,000:—				
	b	förhöjning " 800:—	4 800	—		
1886 års stat.	b	1 yngre Stadsbokhållare lön	3,000	—		
	b	1 Kontorsskrifvare lön	1,600	—		
	c	1 Vaktmästare lön	900	—		
	c	Extra biträden, förslagsvis	2,400	—		
	c	Arvode för debetsedlars kringbärning	800	—		
	c	Expencer, förslagsvis	1,800	—	29,608	33
		Tolagskontoret.				
1886 års stat.	b	1 Vågmästare för utrikes inkommande expeditionen (vakant), lön	4,000	—		
	b	1 Vågmästare för utgående, samt inrikes inkommande expeditionen, lön	2,400	—		
	b	1 Vågmästarebiträde för 7 månader	1,400	—		
Mag. besl. $20/3$ 1862.	b	Ersättning åt vågmästarene för debetsedlar, förslagsvis	400	—		
1886 års stat.	b	2 Vaktmästare, lön å <i>Fmy.</i> 1,000 —	2,000	—		
S. F. besl. $31/3$ 1875.	b	Arvode för erhållande af dagliga uppgifter från tullkammaren	500	—		
Mag. besl. $18/2$ 1873.	b & c	Arvode för kringbärande af debetsedlar, utfärdade af utgående och inrikes inkommande expeditionen, förslagsvis	75	—		
	b	Mätarearvode, förslagsvis	2,000	—		
Enl. kontrakter.	b	Hyra för tull- och packhusmagasiner	4,200	—		
	c	Inköp af en ny större våg	550	—		
	c	Expenser förslagsvis	300	—		
S. F. besl. $23/10$ 1883.	b	Hyra för tullkammarens lokal	4,500	—		
D:o $7/6$ 1882.	b & c	Ved för tullkammarens lokal, förslagsvis	300	—		
	c	Inköp af metriska vigter och målkärl, förslagsvis	2,600	—	25,225	—
		Hamnkontoret.				
		1 Hamnkapten, (vakant) lön <i>Fmy.</i> 3,000:—				
		4 % af uppbörden, förslagsvis " 3,546:—	6,546	—		
		1 Hamnmästare i Sörnäs, lön	2,400	—		
		Transport	8,946	—	471,891	02

1886 års stat.	b	1 Hamnkontorsbokhållare, (vakant) lön . <i>Tmf.</i> 2,500: — 2 $\frac{0}{100}$ af uppbörden, förslagsvis " 1,773: —	8,946 — 4,273 —	471,891 02
S. F. besl. $\frac{29}{12}$ 1883.	b	1 äldre vaktmästare, lön " 1,200: — Personelt lönetillskott " 200: —	1,400 —	
1886 års stat.	b	1 yngre vaktmästare, lön 1,000 — 2 Hamnkonstaplar, lön à <i>Tmf.</i> 850: — 2 D:o " " 750: —	1,700 — 1,500 —	
		<i>Anm.</i> 2 Hamnkonstapelssysslör i Sörnäs äro vakanta, men besättas ej under år 1887.		
1886 års stat.	b	2 Packare och Vräkare, lön à <i>Tmf.</i> 480: — 1 Parmätaråldermand, lön 200 —	960 — 200 —	
	c	Arvode för uppbörd af kokhusafgifter 100 —	100 —	
	c	Rengörning af hamnar och kajer, förslagsvis 1,400 —	1,400 —	
	c & d	Ved och belysning samt expenser och diverse, förslagsvis 600 —	600 —	22,079 —
		Byggnadskontoret.		
1886 års stat.	b	1 Stadsingeniör, lön . <i>Tmf.</i> 7,000: —		
S. F. besl. $\frac{15}{6}$ 1877.	b	förhöjning " 1,000: —		
1886 års stat.	b	resemedel " 600: —	8,600 —	
	b	1 äldre biträdande ingenjör, arvode <i>Tmf.</i> 4,800, hvaraf hälften påföres Vattenledningen (se XI Vattenledningen) 2,400 —	2,400 —	
S. F. besl. $\frac{5}{12}$ 1882.	b	1 yngre d:o arvode 3,600 —	3,600 —	
	b	1 Bokhållare, lön . . <i>Tmf.</i> 3,000: — 5 års förhöjning " 300: —	3,300 —	
	b	1 Trädgårdsmästare, lön 3,000 —	3,000 —	
1886 års stat.	b	1 Parkvakt, jemte fri bostad och ved, lön 720 —	720 —	
	b	1 äldre skogsvakt, jemte fri bostad och ved, lön 900 —	900 —	
	b	1 yngre skogsvakt, jemte. fri bostad och ved lön 720 —	720 —	
	c	1 Uppsyningsman för Brunnsparken jemte fria rum, lön 900 —	900 —	
		Transport	24,140 —	493,970 02

			Transport	24,140	—	493,970	02
	c	Material- och handtlangaredagsverken vid mätningar i och för stadens arbeten, förslagsvis		3,000	—		
	c	Materialvaktens aflöning, förslagsvis		2,000	—		
	c	Expenser		1,100	—	30,240	—
		— <i>Små</i> . 139,952: 33. —					
		IV. Gatubelysningen.					
		a) <i>Gasbelysningen.</i>					
Kontrakt om gasbelysningens införande i Helsingfors d. ³⁰ / ₅ 1860.	b	89 lyktor af I och II klassen å 3,063 ²⁰ / ₆₀ bränntimmar	272,636,40				
	b	267 lyktor af III klassen å 2,625 ⁴⁰ / ₆₀ bränntimmar	701,053,00				
	b	278 lyktor af IV klassen å 1,419 ⁵⁰ / ₆₀ bränntimmar	394,713,40				
		S:ma bränntimmar	1,368,403,20				
		å 4 penni		54,736	13		
S. F. besl. ⁷ / ₆ 1882.	b	1 Siemens lampa under 2,625,40 bränntimmar kons. å 700 liter . .	1,837,966				
	b	1 Siemens lampa under 1,419,50 bränntimmar kons. å 1,600 liter .	2,271,734				
	b	2 Siemens lampor under 1,419,50 bränntimmar kons. å 700 liter . .	1,987,766				
		S:a liter 6,097,466 = 215,362 kubikfot å 8 penni.		1,722	90		
1886 års stat.	b	1 Gaskontrollör, arvode		1,200	—		
S. F. besl. ²⁰ / ₆ 1882.	b	1 Besigtningsman, arvode		200	—		
	b	Belysning af Nikolaikyrcans tornur		600	—		
	c	Hyra, städning m. m. af Gaskontrollörens arbetsrum		600	—	59,059	03
		b) <i>Terpentin- och Petroleumbelysningen.</i>					
Enligt kontrakter.	b	214 st. Terpentinlyktor å <i>Små</i> . 72 .	15,408	—			
	b	52 st. Petroleumlyktor å <i>Små</i> . 70 .	3,640	—			
	c	20 st. nya att uppställas å platser som af Drätselkammaren komma att anvisas, förslagsvis	720	—			
		Transport	19,768	—		583,269	05

			Transport	19,768	—	583,269	05
Mag. besl. ²⁹ / ₇ 1874.	b & c	Belysning i Sörnäs, förslagsvis . . .		1,000	—		
	c	Belysning i Brunnsparken, förslagsvis 11 st. lyktor å <i>Fmf.</i> 72 . . .		792	—	21,560	—
		— <i>Fmf.</i> 80,619: 03. —					
		VI. Brandverket.					
		a) <i>Hyror.</i>					
S. F. besl. ²¹ / ₁₂ 1876.	b	Hyra för lokaler åt brandmanskapet vid norra tornet		2,500	—		
Enl. kontrakt ²⁶ / ₁ 1876.	b	Hyra för lokaler åt brandmanskapet vid södra tornet		4,400	—	6,900	—
		b) <i>Eldning och belysning.</i>					
	c	40 famnar björkved, entreprenad å <i>Fmf.</i> 15: 65		626	—		
	c	35 famnar tallved, entreprenad å <i>Fmf.</i> 11: 75		411	25		
	c	30 famnar granved, entreprenad å <i>Fmf.</i> 11		330	—		
	c	Ljus och olja, förslagsvis		1,000	—	2,367	25
		c) <i>Redskapens underhåll, förslagsvis</i>					
		d) <i>Aflöningar och andra förmåner.</i>					
	b	1 Brandmästare, lön		3,800	—		
		1 Underbrandmästare, lön		1,400	—		
		1 Sekreterare vid Bradkommissionen, arvode		600	—		
		2 Sprutmästare, lön å <i>Fmf.</i> 1,000		2,000	—		
		1 Maskinist, lön		300	—		
		2 Kosthållerskor, lön å <i>Fmf.</i> 240: —		480	—		
		60 Brandkonstaplar lön å " 380: —		22,800	—		
	c	Tillskottsarvode att i mon af behof utgifvas åt 4 ordningsmän vid tornen å 60 <i>Fmf.</i> " 240: —					
	c	D:o åt 20 äldre konstaplar å 40 <i>Fmf.</i> " 800: —					
	c	D:o åt 4 kuskar å 120: " 480: —		1,520	—		
Br.-Kom:s besl. ²⁶ / ₂ 1876.	b	D:o för eldning och putsning af ångsprutan		240	—		
D:o d:o	b	Arvode för värden af brunnarne, förslagsvis		500	—		
			Transport	33,640	—	617,096	30

Br. Kom. besl. ²⁸ / ₃ 1872.	b & c	Transport	33,640	617,096	30	
		c & d	Arvode för värden af brandtelegra-			
		c	fen			1,000
	c & d	För oförutsedda utgifter för d:o	200	34,980		
		c	Afgift för brandmästarens telefon			140
		e) <i>Brandstallet.</i>				
	c	3,560 L \ddot{a} bö, entreprenad, å 80 p.	2,848	5,427	20	
	c	160 tunnor hafre, d:o å <i>Små</i> : 10: 37	1,659			
	c	Halm, förslagsvis	120			
	c	Skoning och medicin, förslagsvis	600			
	c	Underhåll af seldon, m. m. förslagsv.	200			
		f) <i>Inköp af nya redskap, m. m., förslagsvis.</i>				
	c	1 ny brandstege till södra tornet	1,800	2,800		
	c	Reparation af ångsprutan	1,000			
		g) <i>Diverse.</i>				
c	Arvoden för brandsyner, förslagsvis	750	2,800			
c	Gratifikationer, vatten vid eldsvådor m. m., förslagsvis	2,000				
c	För inköp af böcker och tidningar — <i>Små</i> : 58,274: 45. —	50				
VI. Polis- och Fångvården.						
Polisinrättningen.						
K. Förordn. ²⁹ / ₆ 1876. K. S:ns br. ³⁰ / ₃ 1886.	b	{	1 Polismästare, lön . <i>Små</i> : 6,000: —	11,000		
			hyresmedel " 1,500: —			
K. Förordn. ²⁹ / ₆ 1876. K. S:ns br. ³⁰ / ₃ 1886.	b	{	personelt lönetillskott " 2,000: —	7,000		
			underhåll af 2 hästar och åkdon " 1,500: —			
K. Förordn. ²⁹ / ₆ 1876. K. S:ns br. ³⁰ / ₃ 1886.	b	{	1 Underpolismästare, lön " 4,000: —	1,200		
			hyresmedel " 1,200: —			
K. Förordn. ²⁹ / ₆ 1876.	b	{	personelt lönetillskott " 1,000: —	2,000		
			underhåll af häst och åkdon " 800: —			
K. Förordn. ²⁹ / ₆ 1876.	b	{	2 Ledamöter i Poliskammaren lön å " 600: —	1,400		
			1 Sekreterare, lön " 1,400: —			
			hyresmedel " 600: —	2,000		
			Transport	21,200	663,103	
					50	

		Transport	1,700		813,337	50
K. Förordn. ²⁹ / ₆ 1876.	b	Läkarearvode	600			
		Till ersättning för oförskyld skada å kläder, ådragen i tjensten samt till gratifikation	1,000			
Enl. kontrakt.	b	Hyra för 2:dra polisvaktkontorets lokal	2,300			
S. F. besl. ²⁹ / ₁₂ 1884.	b	Hyresbidrag för vaktkontoren vid chausséerna	360		5,960	
Stadshäktet.						
1886 års stat.	b	1 Fängelsevaktmästare, lön	300			
S. F. besl. ¹⁸ / ₆ 1885.	b	6 Fångknektar, lön å <i>Fmyc</i> 600:—	3,600			
	b	2 d:o " 600:—	1,200			
1886 års stat.	b	1 Vaktqvinna jemte fri bostad, lön	300			
S. F. besl. ⁵ / ₁₂ 1876.	b	2 Politiekarlar, lön å <i>Fmyc</i> 360 . .	720			
	b	Religiös vård	600			
	c	Förnödenheter, förslagsvis — <i>Fmyc</i> 163,914: 00. —	1,000		7,720	
VII. Sundhets- och Sjukvården.						
1886 års stat.	b	1 Stadsläkare, lön . . . <i>Fmyc</i> 5,400				
	b	hyresmedel " 1,600	7,000			
S. F. besl. ⁷ / ₆ 1882.	b	2 Distriktsläkare lön å . . . " 3,000	6,000			
	b	1 Qvinlig läkare lön	2,400			
1886 års stat.	b	1 Sekreterare, lön	600			
	b	1 Barnmorska, lön	300			
	b	1 Ekonom (utom fria rum och ved), lön	1,200			
	b	1 Sjuksköterska å 45 <i>Fmyc</i> per månad	540			
	b & c	1 d:o å 45 <i>Fmyc</i> per månad	540			
	b	1 Dräng, lön	528			
	c	Expenser och betjening förslagsvis	800			
	b	Hyra för besigtningsslokal	800			
	c	Kost för 25 sjuka å 60 penni per dag, förslagsvis	5,475			
	c	Läkemedel, förslagsvis	1,000			
1886 års stat.	c	Tvätt, d:o	600			
	c	Ved och belysning, förslagsvis . . .	1,200			
	c & d	Remont af lasarettspersedlar och di- verse, förslagsvis	1,000			
		Underhåll af en besigtningssstation för lifsmedel:				
	b	1 Föreståndare, arvode <i>Fmyc</i> 3,000				
	c	1 Dreng, lön " 480				
		Transport	29,983		827,017	50

		Transport	29,983	827,017 50
		Hyra, ved och ljus förslagsvis <i>Fmf</i> 1,500		
		Underhåll, jemte telefonavgift förslagsvis <i>n</i> 600	5,580	
1886 års stat	b	1 Tillsyningsman vid helsopolisen, arvode	2,500	
	b	1 Tillsyningsman vid helsopolisen, arvode	2,000	40,063
		— <i>Fmf</i> 40,063: 00. —		
VIII. Fattigvården.				
	b	1 Ordförande i Styrelsen, lön	3,000	
	b	1 Sekreterare, lön	1,600	
	b	1 Vaktmästare, lön	600	
	b	1 Inspektör för arbets- och fattiggården jemte fri bostad och ved, lön	3,000	
1886 års stat.	b	1 Predikant, arvode	1,000	
	b & c	3 Sjuksköterskor för fattiggården, lön å <i>Fmf</i> 420	1,260	
	b	1 Sjuksköterska för de på sjukhuset intagne, lön	420	
	b	1 Manlig vårdare för dårvårdsafdelningen, lön	600	
S. F. besl. $\frac{18}{10}$ 1877. D:o d:o $\frac{23}{1}$ 1885.	b	Hyra för Styrelsens lokal	900	
	c	Städning af densamma	60	
	c	Arvode för tillsyningsmän, förslagsvis	1,200	
	c	Inspektionsrese-kostnads ersättning för d:o, förslagsvis	550	
	c	Understöd åt de fattige: ständiga, förslagsvis <i>Fmf</i> 54,000 tillfälliga, förslagsvis <i>n</i> 7,000	61,000	
	c	Beklädnad för de fattiga i fattiggården, förslagsvis	4,600	
	c	Kost för de fattiga å arbets- och fattiggården samt inrättningens sjukhem, förslagsvis	21,000	
	c	Sjukvård utom Inrättningen, förslagsvis	4,200	
	c	Kostnad för sinnesrubbade personer, intagna å Lappviks sjukhus och Sjählö hospital, förslagsvis	8,000	
	c	Läkemedel, förslagsvis	2,700	
		Transport	115,690	867,080 50

		Transport	115,690	—	867,080	50
	<i>c</i>	Inventarier, förslagsvis	1,000	—		
	<i>c</i>	Ved, förslagsvis	3,500	—		
	<i>c</i>	Hafre för tvenne hästar, förslagsvis	300	—		
	<i>c</i>	Hö för tvenne hästar, (påräknas från fattiggårdens jordområde) förslagsvis	600	—		
	<i>c</i>	Remontarbeten å arbets- och fattiggården förslagsvis	1,161	50		
S. F. besl. ²⁹ / ₁₂ 1883.	<i>c & d</i>	För oförutsedda behof och diverse, förslagsvis	5,500	—		
	<i>b</i>	Telefonledning till arbets- och fattiggården	380	—		
S. F. besl. ¹⁰ / ₂ 1885.	<i>b</i>	Understöd åt: Värnepligtige Formannen J. F. Rönneqvists hustru	180	—		
S. F. besl. ¹⁵ / ₁₂ 1885.	<i>b</i>	Värnepligtige Asfaltarbetaren A. Pelanders hustru	180	—		
		Värnepligtige Arbetskarlen E. Pitkänens hustru	180	—	128,671	50
		— <i>Fmk</i> 128,671: 50. —				
IX. Undervisningsväsendet.						
a) <i>Navigationsskolan.</i>						
S. F. besl. ¹⁰ / ₂ 1876.	<i>b</i>	Hyra	2,400	—		
	<i>c</i>	Ved, incl. huggning, förslagsvis . .	470	—	2,870	—
b) <i>Realskolan.</i>						
S. F. besl. ¹⁰ / ₉ 1876. Enligt kontrakt.	<i>b</i>	Hyra för skollokaler	6,000	—		
	<i>c</i>	Ved och belysning, förslagsvis . .	850	—		
	<i>c</i>	Inventarier och diverse, förslagsvis	1,000	—		
S. F. besl. ¹⁰ / ₉ 1876.	<i>b</i>	Hyresmedel åt rektor	1,200	—		
	<i>b</i>	D:o åt 3 lärare å <i>Fmk</i> 900	2,700	—		
1886 års stat.	<i>b</i>	Aflöning åt 1 vaktmästare	600	—	12,350	—
c) <i>Högre Handverksskola.</i>						
	<i>c</i>	Anslag	—	—	11,600	—
d) <i>Handelsinstitutet.</i>						
	<i>c</i>	Anslag	—	—	2,500	—
e) <i>Folkskolorna.</i>						
		1 lärare, lön <i>Fmk</i> 2,000				
		15 års förhöjning " 600	2,600	—		
		Transport	2,600	—	1,025,072	—

		Transport	2,600 00	1,025,072 —
		1 lärare, lön Fmk 2,000: —		
		10 års förhöjning	" 400: —	
		ytterligare 5 års		
		förhöjning från $\frac{9}{9}$		
		87	" 61: 67	
			2,461 67	
		1 lärare, lön	" 2,000: —	
		5 års förhöjning	" 200: —	
		ytterligare 5 års		
		förhöjning fr. $\frac{10}{1}$		
		87	" 195: —	
			2,395 —	
		2 lärare, lön å . . .	" 2,000: —	
		5 års förhöjning .	" 200: —	
			4,400 —	
		1 lärare, lön	2,000 —	13,856 67
		1 do arvode Fmk 2,000: —		
		5 års förhöjning .	" 200: —	
		ytterligare 5 års		
		förhöjning från		
		$\frac{15}{10}$ 87	" 42: 22	
			2,242 22	
		4 lärare, arvode å .	" 2,000: —	
		5 års förhöjning	" 200: —	
			8,800 —	
		2 lärare, arvode å .	" 2,000: —	
		5 års förhöjning		
		från $\frac{1}{9}$ 87	" 66: 67	
			4,133 34	
		12 lärare, arvode å .	" 2,000: —	24,000 —
		1 lärare, arvode 14		
		timmar i veckan		
		å 62: 50	" 875: —	
		5 års förhöjning	" 87: 50	
			962 50	
		1 lärare, arvode 36		
		timmar i veckan		
		å 62: 50	"	2,250 —
		2 lärarebiträden i hand-		
		arbeten, arvode å	" 800: —	1,600 —
		1 lärarinna, lön . . .	" 1,500: —	43,988 06
		15 års förhöjning	" 450: —	1,950 —
		1 lärarinna, lön . . .	" 1,500: —	
		10 års förhöjning	" 300: —	
		ytterligare 5 års		
		förhöjning från		
		$\frac{3}{10}$ 87	" 36: 67	1,836 67
		3 lärarinnor, lön . .	" 1,500: —	
		10 års förhöjning	" 300: —	5,400 —
		Transport	9,186 67	1,082,916 73

1886 års stat.

b

		Transport	9,186 67	1,082,916 73
		1 lärarinna, lön . . . <i>Imf.</i> 1,500: —		
		5 års förhöjning . . . " 150: —	1,650 —	
		1 lärarinna, lön	1,500 —	
		2 lärarinnor, lön å . . . <i>Imf.</i> 1,200: —		
		15 års förhöjning . . . " 360: —		
		ytterligare 5 års förhöjning fr. $\frac{1}{10}$ 87 " 30: —		
			1,590: —	
			3,180 —	
		3 lärarinnor, lön å . . . " 1,200: —		
		15 års förhöjning . . . " 360: —		
			" 1,560: —	
			4,680 —	
		2 lärarinnor, lön å . . . " 1,200: —		
		10 års förhöjning . . . " 240: —		
			" 1,440: —	
			2,880 —	
		1 lärarinna, lön . . . " 1,200: —		
		5 års förhöjning . . . " 120: —		
		ytterligare 5 års förhöjning fr. $\frac{5}{9}$ 87 " 38: 67		
			1,358 67	
		4 lärarinnor, lön å . . . " 1,200: —		
		5 års förhöjning . . . " 120: —		
			5,280 —	
			" 1,320: —	
			1,296 —	
		1 lärarinna, lön		31,011 34
		1 " arvode . <i>Imf.</i> 1,500: —		
		5 års förhöjning . . . " 150: —		
		ytterligare 5 års förhöjning fr. $\frac{7}{9}$ 87 " 47: 50		
			1,697 50	
		1 lärarinna, arvode . . . " 1,500: —		
		5 års förhöjning . . . " 150: —		
		ytterligare 5 års förhöjning fr. $\frac{8}{9}$ 87 " 47: 08		
			1,697 08	
		1 lärarinna, arvode . . . " 1,500: —		
		5 års förhöjning . . . " 150: —		
		ytterligare 5 års förhöjning fr. $\frac{22}{10}$ 87 " 28: 75		
			1,678 75	
		5 lärarinnor, arvode å . . . " 1,500: —		
		5 års förhöjning . . . " 150: —		
			" 1,650: —	
			8,250 —	
		7 lärarinnor, arvode å . . . " 1,500: —	10,500 —	
		1 lärarinna, arvode . . . " 1,200: —		
		5 års förhöjning . . . " 120: —		
			1,320 —	
		1 lärarinna, arvode . . . " 1,200: —		
		5 års förhöjn. fr. $\frac{1}{1}$ 87 " 120: —		
			1,320 —	
1886 års stat.	b	Transport	26,463 33	1,113,928 07

		Transport	26,463 33	1,113,928 07
		1 lärarinna, arvode . <i>Tmf.</i> 1,200: —		
		5 års förhöjning fr.		
		⁶ / ₉ 87 „ 38: 33	1,238 33	
		1 lärarinna, arvode . „ 1,200: —		
		5 års förhöjning fr.		
		¹⁸ / ₁₀ 87 „ 24: 33	1,224 33	
		1 lärarinna, arvode . „ 1,200: —		
		5 års förhöjning fr.		
		¹¹ / ₁₁ 87 „ 16: 67	1,216 67	
		16 lärarinnor, arvode å „ 1,200: —	19,200 —	
		1 lärarinna, arvode		
		för 22 timmar i vec-		
		kan å 50 <i>Tmf.</i> . . . „ 1,100: —		
		10 års förhöjning . „ 220: —	1,320 —	
		1 lärarinna, arvode för 26 vecko-		
		timmar å 50 <i>Tmf.</i>	1,300 —	
		2 lärarinnor, arvode å <i>Tmf.</i> 1,086: —		
		5 års förhöjning . „ 108: 60		
		å „ 1,194: 60	2,389 20	
c		Timlärarinnor för de förberedande		
		skolorna, förslagsvis	2,300 —	
c		Vikarier och sannolikt ökad lärare-		
		personal under höstterminen för-		
		slagsvis	8,000 —	64,651 86
		1 Inspektor, lön	6,000 —	
		1 Sekreterare i direktionen, lön .	600 —	
1886 års stat.	b	1 Ekonom, lön	1,500 —	
		1 Vaktmästare jemte biträde i N:o		
		21 Kaserngatan, arvoden	1,200 —	
	c	1 d:o jemte d:o i folkskolehuset		
		vid Annegatan, arvoden	1,200 —	10,500 —
	c	Arvoden för matrikelföringen vid de		
		högre skolorna	500 —	
	c	Bidrag till upprätthållande af en		
		fortsättningskola för flickor . .	600 —	
	c	Bidrag till en dylik för gossar . .	600 —	1,700 —
		<i>Öfriga kostnader.</i>		
		Hyror för skollokaler:		
Enligt kontrakt.	b & c	För redan hyrda	9,636 68	
		„ nya	2,916 67	
			12,553 35	
		Transport	12,553 35	1,190,779 93

		Transport	12,533 35	1,190,779 93
	c	Hysesmedel åt en lärarinna	800 —	
	c	Undervisningsmaterial, förslagsvis	4,600 —	
	c	Material för handarbeten d:o	2,300 —	
	c	Ny skolmöbel och reparation af gammal d:o	3,900 —	
	c	Ved och vedhuggning d:o	7,000 —	
	c	Belysning (gas 3,500, elektriskt ljus 4,368, olja 300)	8,168 —	
	c	Till beklädnad för medellösa elever, förslagsvis	4,000 —	
	c	Renhållning (städning, skurning m. m.), förslagsvis	5,000 —	
	c	Underhålls- och reparationskostnader för skolornas gårdar, förslagsvis	5,000 —	53,321 35
	c	Grundfond för ett skolbibliotek	—	600 —
	c	Bidrag till folkskollärarepersonalens i städerna pensionering, förslagsvis	—	940 —
		f) <i>Folkbiblioteket och Läsesalen.</i>		
1886 års stat.	{ b	1 Bibliotekarie, arvode . <i>Fmf</i> 2,000		
	{ b	hyresmedel ” 500	2,500 —	
	c	Biträden vid utlåningen, arvoden: 1 amanuens <i>Fmf</i> 1,080 2 amanuenser ” 840	1,920 —	
	c	Bitrådet vid läsesalen, arvode	720 —	
1886 års stat.	{ b	1 Vaktmästare, jemte fria rum och ved, lön	800 —	
	{ b & c	1 Gårdskar, jemte fria rum och ved, lön	250 —	
	c	Böcker, tidskrifter och tidningar samt inbindning	5,000 —	
	c	Ved och belysning, förslagsvis	3,000 —	
	c	Brandstodsafgifter, d:o	300 —	
	c & d	Diverse, samt oförutsedda utgifter, förslagsvis	1,000 —	15,490 —
		— <i>Fmf</i> 265,379: 28. —		
		X. Staden åliggande allmänna onera.		
		a) <i>Skjutshållning.</i>		
Drätselkam:s besl. 12/4 1884.	b	Entreprenad, 12 hästar å 485 <i>Fmf</i>	—	5,820 —
		Transport	—	1,266,951 28

			Transport	—	—	1,266,951	28
			b) <i>Kronoutlagor.</i>				
K. Manif. $\frac{1}{6}$ 1811 § 3. Res. på städ besv. $\frac{19}{2}$ 1757 § 58.	b	Båtsmansvakansafgift		576	—		
	b	Boskapspenningar och utsädesafgift		53	04	629	04
			c) <i>Inkvartering.</i>				
Inkv. regl. $\frac{19}{1}$ 1876.	c	Inkvarteringskostnader, förslagsvis		—	—	311,272	20
			d) <i>Inkvarteringsnämnden.</i>				
	b	1 Ordförande, arvode		2,000	—		
	b	1 Sekreterare d:o		1,600	—		
1886 års stat.	b	1 Kvartermästare d:o		2,000	—		
	b	1 Translator d:o		800	—		
	b	1 Vaktmästare d:o		800	—		
S. F. besl. $\frac{23}{1}$ 1885.	b & c	Hyra för nämndens lokal		900	—	8,100	—
		<i>Myk. — 325,821: 24. —</i>					
			XI. Vattenledningen.				
			Förvaltning, drift och underhåll:				
1886 års stat.	b	Äldre biträdande Ingeniören, andra hälften af arvodet (se Byggnadskontoret)		2,400	—		
D:o.	b	1 Rörmästare, arvode		2,700	—		
D:o.	c	Rörläggare- och handtlangare-dagsverken, förslagsvis		4,500	—		
S. F. besl. $\frac{5}{12}$ 1882.	b	1 Maskinist vid pumpverket, jemte fri bostad och ved, arvode		2,100	—		
1886 års stat.	b	1 Maskinistbiträde, jemte fri bostad och ved, arvode		720	—		
	b	1 Filterförman, jemte fri bostad och ved, arvode		1,080	—		
S. F. besl. $\frac{5}{12}$ 1882.	c	Ved, olja och trassel, förslagsvis		800	—		
	b	Resemedel för Byggnadskontorets ingenjörer		300	—		
	c	Remont å vattenledningens byggnader, hägnader, maskiner och dammar i Gammelstaden jemte brandförsäkringspremier, och öfrigt underhåll, förslagsvis		5,500	—		
	c	Remont af filtrerbassinen, förslagsvis		600	—		
			Transport	20,700	—	1,586,952	52

		Transport	20,700	1,586,952	52
c		Elektrisk vattenståndsmätare, underhåll	200		
c		Telefonafgifter	250		
c		Reparation och justering af vattenmätare, förslagsvis	600	21,750	
		<i>Utsträckning af rörnätet under</i>			
c		Östra skilnaden från adr. N:o 7 till 11	1,980		
c		Högbergsgatan från adr. N:o 29 till 35	2,550		
c		Kaserngatan från adr. N:o 20 till Bergmansgatan <i>Fm:</i> 13,900			
c		Kaserngatan från adr. N:o 20 till Lilla Robertsgatan „ 7,400	21,300		
c		Högbergs- och Bergmansgatorna från Kaserngatan till adr. N:o 15 vid Högbergsgatan	15,400		
c		Skarpskytte- och Smedsgatorna mellan Högbergs- och Sjömansgatorna	17,000		
c		Sandvikstorget från Boulevardsgatan till adr. N:o 6 vid Sandviksgatan	1,400		
c		Sandviksgatan från Andregatan till adr. N:o 5 vid förstnämnde gata	800	60,430	
		<i>Diverse mindre arbeten.</i>			
c		1 st. brandpost å rörledningen under Vestra chausséen invid Edesviksvägen	450		
c		1 st. 8" afstängningsventil å rörnätet	240		
c		1 st. 6" d:o d:o	175		
c		3 st. 4" d:o d:o å 135	405		
c		Inköp af vattenmätare, förslagsvis	6,000		
c		Ombyggnad af hästhon å Broholmen	800		
c		4 st. vattenposter för trädgårdsvattning i skväreerne å Elisabets-, Förstads- och Kyrkotorget samt vid Lappviksgatan å 250	1,000	9,070	
		— <i>Fm:</i> 91,250: —			
		Transport	—	1,678,202	52

		Transport	—	—	1,678,202	52
		XII. Allmänna arbeten,				
		som i det föregående icke äro nämnde:				
		1:o. <i>Staden tillhöriga hus och byggnaders samt lägenheters underhåll.</i>				
c		Målning af Stadsfullmäktiges sessionsrum i rådhuset	2,400	—		
c		Parkettgolf i detsamma	1,700	—		
c		För remont af stadens byggnader i Brunnsparken, förslagsvis af låne-medel 13,000				
		anslag <i>Tmf</i> 3,000	16,000	—		
c		Öfrigt underhåll	13,000	—	33,100	—
		2:o. <i>Gator, kanaler, afloppsdiken och kajer.</i>				
c		Omläggning af stadens andelar uti: Högbergs- och Richardsgatorna utanför Folkbibliotekstomten	640	—		
c		Vestra Henriksgatan, från Alexandersgatan till Vestra chausséen jemte sänkning af backen invid sistnämnde chaussée	13,000	—		
		Nyläggning af:				
c		Trottoirerna å Anne- och Malmgatorna utanför Folkskolehustomten	4,000	—		
c		Vladimirsgatans fortsättning genom Henriksplanaden	1,500	—		
c		Öfrigt underhåll incl. snöplogning, förslagsvis	25,000	—	44,140	—
		3:o. <i>Brunnar och vattenuppfordringsverk för brandväsendet.</i>				
c		Diverse reparationer, förslagsvis	—	—	2,000	—
		4:o. <i>Stadens allmänna vägar.</i>				
c		Fortsättning af vägen genom byggnadstomterna å villan Ås	2,000	—		
c		Underhåll, förslags	4,500	—	6,500	—
		Transport	—	—	1,763,942	52

		Transport	—	1,763,942	52
		<i>5:o. Renhållningsväsendet.</i>			
c		Underhåll af afstjelpningsplatserna, bryggor och pråmar, förslagsvis	2,000		
c		Vakter och pråmkarlar, ”	3,500		
c		Latriners och pissoirers underhåll och renhållning, förslagsvis . .	3,000		
c		Renhållning af stadens allmänna platser och gatuandelar, förslagsvis	13,500	22,000	—
		<i>6:o. Stadens chausséer.</i>			
c		Gångbana längs Östra chausséen från Fågelyk till Surutoin	8,000		
c		Underhåll af körbanor, vaktstugor broar, trummor och handräcken, förslagsvis	12,000	20,000	—
		<i>7:o. Stadens planteringar och trädskola.</i>			
c		Underhåll, förslagsvis	18,000		
c		D:o af hägnader förslagsvis	1,500		
c		D:o af Brunnsparken, förslagsvis	5,000		
c		För utarbetande af plan till Brunnsparken förslagsvis	2,000	26,500	—
		<i>8:o. Stadens hamnar.</i>			
c		Uppmuddring i Södra hamnen framför Magasinskajen, förslagsvis . .	18,000		
c		Förändring af mudderverkets skrof till lossningsponton	1,900		
c		Påbyggandet af sänkkistorna längs Skatuddens norra strand	9,400		
c		Landgångar och fasta bockar för lossning vid Brobergs och Sandvikskajerna	4,600		
c		Reparation af stenkajen i Fiskarhamnen, förslagsvis	24,600	58,500	—
c		<i>9:o. Inköp och remont af inventarier, förslagsvis</i>	—	5,000	—
		Transport	—	1,895,942	52

		Transport	—	—	1,895,942	52
<i>c & d</i>	10:o.	<i>Underhåll af tvättbryggor, bo- jar, vedmått, lyktstolpar, m. m. samt diverse oförutsedda ut- gifter, förslagsvis</i>	—	—	4,000	
	11:o.	<i>Planering af gator.</i>				
<i>c</i>		Båtsmansgatan, grusning mellan Smeds- och Väfvaregatorna . . .	2,500	—		
<i>c</i>		Jungfrustigen, grusning mellan Skeppsredare- och Hafsgatorna . .	600	—		
<i>c</i>		Fredriks-gatan, planering och grus- ning invid Bangatan	600	—		
<i>c</i>		Sandviksgatan mellan Andre- och Wladimirsgatan	8,200	—	11,900	—
	12:o.	<i>Anläggning af afloppskanaler under</i>				
<i>c</i>		Stora Robertsgatan från Georgs- till Annegatan	1,800	—		
<i>c</i>		Östra Skilnaden från adr. N:o 11 till Stora Robertsgatan	2,670	—		
<i>c</i>		Högbergsgatan från Brandtornstom- ten till Lilla Robertsgatan	4,970	—		
<i>c</i>		Estnäs- och Nikolaigatorna från adr. N:o 7 vid den förra till N:o 21 vid den senare gatan	13,300	—		
<i>c</i>		Kaserngatan från adr. N:o 20 till Lilla Robetsgatan . . <i>Fm.</i> 7,000				
<i>c</i>		Kaserngatan fr. adr. N:o 18 till Bergmansgatan „ 10,000	17,000	—		
<i>c</i>		Högbergs- och Bergmansgatorna fr. adr. N:o 15 vid den förra till Ka- serngatan	17,300	—		
<i>c</i>		Skarpskyttegatan från adr. N:o 7 till Smedsgatan	9,500	—	66,540	—
	13:o.	<i>Nybyggnadsföretag.</i>				
<i>c</i>		Uppförande af saluhallar invid Södra hamnen	160,000	—		
<i>c</i>		Uppförande af hus för Realskolan	180,000	—		
<i>c</i>		Inredning af gamla proviantmaga- sinet till Tull- och packhus . . .	33,000	—		
		Transport	373,000	—	1,978,382	52

			Transport	737,000	—	1,978,382	52
	<i>c</i>		Grusning af lekplatser och uppförande af hägnad vid Folkskolehuset vid Annegatan	3,900	—		
	<i>c</i>		Skjul vid kvarnen i Gammelstaden — <i>Imf.</i> 678,480: 00. —	1,400	—	378,300	—
			XIII. Pensioner.				
Mag. besl. $\frac{13}{5}$ 1859.	<i>b</i>		Rådmanskan I. S. T. Decker . . .	400	—		
D:o $\frac{1}{9}$ 1876.	<i>b</i>		Magistratssekreterardottren M. K. Wirzenius	266	67		
D:o $\frac{15}{2}$ 1863.	<i>b</i>		Stadsfiskalsenkan I. C. Winter och hennes barn	300	—		
D:o $\frac{13}{10}$ 1867.	<i>b</i>		Rådmansdöttrarne F. C. och H. S. Bergholm	340	—		
D:o D:o.	<i>b</i>		Rådmanen H. I. Crohns tre barn	600	—		
S. F. besl. $\frac{9}{2}$ 1875.	<i>b</i>		Aktuarien A. Grönholm	1,500	—		
D:o $\frac{8}{4}$ 1884.	<i>b</i>		Förre lärarinnan E. Heintzie . .	800	—		
D:o $\frac{29}{12}$ 1883.	<i>b</i>		Vaktmästaren Rosenströms enka .	200	—		
Kontrakt om Brunns- parkens öfverl. $\frac{9}{4}$ 1886.	<i>b</i>		Biljettförsäljerskan fru Clement .	233	31	4,639	98
			— <i>Imf.</i> 4,639: 98. —				
			XIV. Diverse.				
	<i>c</i>		Taxerings- och pröfningsnämndens sekreterare	1,600	—		
	<i>c</i>		Expenser, förslagsvis	900	—		
	<i>c</i>		För revision af stadens räkenskaper för 1886	2,100	—		
	<i>c</i>		Eldnings- och lysningsämnen förslagsvis	7,000	—		
S. F. besl. $\frac{9}{10}$ 1875.	<i>b</i>		Anslag för signalering af middags- timmen	300	—		
	<i>c</i>		För stormvarningstelegram, förslags- vis	250	—		
	<i>c</i>		Brandstodsatgifter, förslagsvis . .	4,500	—		
			Arvode åt mantalsskrifvaren för ett tillägg till mantalslängden för upp- börden af den personela fattigaf- giften	100	—		
S. F. besl. $\frac{29}{6}$ 1875.	<i>b</i>		Bidrag till Finska Trädgårdsföre- ningen i Helsingfors, beviljad för åren 1882—1892	1,000	—		
	<i>c</i>		För register till vallängden, för- slagsvis	500	—		
			Transport	18,250	—	2,361,322	50

S. F. besl. ²⁴ / ₁₁ 1885.		Transport	18,250—	2,361,322 50
	b	Anslag till Juridiskt biträde åt obe-		
		medlade	2,500—	
	c	Arvode för afsynning af hyrkuskar-		
		nes droschkor och slädar samt		
		stängsel vid marknader	250—	
	c	Inventarier till rådhuset	1,000—	
	c	Afkortning å uttaxerade medel och		
		andra inkomster, förslagsvis . . .	40,000—	
	c & d	För oförutsedda behof enligt Stads-		
		fullmäktiges bestämmande, för-		
		slagsvis	40,000—	102,000—
S. F. besl. ²⁵ / ₁₁ 1884.	b	För inlösen af Brunnsparken . . .	—	287,000—
		Summa <i>Imf.</i>	—	2,750,322 50

			<i>Fmy.</i>	<i>pi.</i>	<i>Fmy.</i>	<i>pi.</i>
		Inkomster.				
		Beräknad behållning från år 1886 .	—	—	75,000	—
		I. Räkter.				
Drätselk. reglem. ^{13/10} 1876 § 15. } c		Å bankdepositioner och löpande räkning, förslagsvis	4,000	—		
Chauséoblig. reglem. ^{26/1} 1865 § 4. } c		Å Chauséobligationer förslagsvis .	1,800	—		
	b	Å arrendetomtlösen, förslagsvis . .	8,000	—		
	c	Å d:o i Brunnsparksområdet . . .	7,700	—		
Enligt donat. urkunder. } b		Å donationsfonder, hvilkas räntor tillfalla staden, förslagsvis . . .	8,551	75	30,051	75
		II. Tomtlösen.				
Byggnadsordning ^{9/6} 1875 § 7. } c		För odisponerade tomter, förslagsvis	12,000	—		
		” arrendetomter förslagsvis . . .	11,000	—		
		” villaområden i Ö. Brunnsparken	1,940	—	24,940	—
		III. Stadens fasta egendom.				
K. S:ns resolut. d. ^{21/1} 1879. } b		Räntor och arrenden för donerade hemman, förslagsvis	14,400	—		
Kongl. försäkr. ^{23/2} 1789 §§ 1 & 4. } b		Arrenden för byggnader och tomter samt utarrenderade mindre platser inom stadens plan, förslagsvis	37,000	—		
K. förordningen ^{8/12} 1873 § 6. } b		Arrenden för jordlägenheter, villaområden och smärre platser utom stadens plan, förslagsvis	67,500	—		
	b	Arrenden från Brunnsparksområdet, förslagsvis	12,500	—		
	b	Chauséearrende, förslagsvis	17,500	—		
Kontrakt ^{27/10} 1882. D:o ^{1/8} 1883. } b		Hyra för lokaler i Folkbibliotekshuset	4,000	—		
	b	Hyra för bodar och diskar, förslagsvis	8,000	—		
	c	Simhusafgifter, förslagsvis	450	—		
	c	Fiskevattensafgifter d:o	650	—		
	c	Hötägt d:o	1,000	—		
	c	Muhlbetes-afgift d:o	300	—		
	c	Tillfälliga arrenden och planhyror, förslagsvis	2,500	—	165,800	—
		Transport	—	—	295,791	75

Bokstafven angifver
 Inkomstens beskaf-
 fennet enligt 58 §
 i kommunallagen.

		Transport	—	295,791	75
		IV. Tomtören.			
	c	Förslagsvis	—	1,900	—
		V. Inkomstgivande rättigheter.			
K. Förordn. ³¹ / ₁₂ 1877. K. kung. af s. d. K. kung. ¹ / ₆ 1881. K. S:ns skrivf. ¹⁷ / ₄ 1883.	c	Tolag för till Helsingfors destinerade varor, förslagsvis	70,000	—	—
	c	Tolag för till Helsingfors sjöledes inkommande varor, destinerade till uppstad, förslagsvis	2,500	—	—
	c	Debetsedelafgifter, förslagsvis	400	—	—
Trafiktaxan ⁹ / ₁₁ 1877. D:o d:o	c	Trafikafgifter d:o	175,000	—	—
	c	Mätningafgifter d:o	4,000	—	—
S. F. besl. ¹ / ₆ 1876.	c	Transito Magasinshyra d:o	150	—	—
	c	Hamnafgifter d:o	80,000	—	—
	c	Broafgifter d:o	4,000	—	—
Trafiktaxan ⁹ / ₁₁ 1877.	c	Ballastafgifter d:o	400	—	—
	c	Vågafgifter d:o	1,600	—	—
	c	Kokhusafgifter d:o	200	—	—
K. resol. och förkl. på städ. besvär ¹⁹ / ₁₀ 1723. K. förordn. ³⁰ / ₃ 1879.	c	Marknadsafgifter d:o	900	—	—
	c	Afgifter af utländingar för försäljning af matvaror vid mast, förslagsvis	900	—	—
Kongl. instr. ¹ / ₃ 1759. Enl. kontrakt.	c	Auktionsprovision, förslagsvis	700	—	—
Särsk. K. S:ns resol. K. förordn. ²⁴ / ₇ 1883.	c	Stadskällarrättigheter	775	—	—
	c	Biljardafgifter, förslagsvis	384	—	—
	c	Boupptecknings procenter, stadens andel, förslagsvis	25,000	—	—
Kongl. stadg. ²¹ / ₁₀ 1698.	c	Boupptecknings procenter, fattiges andel, förslagsvis	5,000	—	—
K. Förordn. ¹⁷ / ₃ 1879.	c	Kollektmedel, förslagsvis	200	—	—
	c	Sakören, stadens andel, förslagsvis Fmk 800: —	—	—	—
1 § 32 kap. R. B. och särsk. författningar. Kongl. förkl. ⁸ / ₁₁ 1650. K. res. ¹ / ₉ 1664. D:o ¹³ / ₁₂ 1697. K. Förordn. ¹⁷ / ₃ 1879.	c	Sakören, kronans andel, donerad till staden, förslagsvis ” 2,000: —	—	—	—
	c	Sakören, stadens fattiges andel, förslagsvis ” 200: —	3,000	—	—
K. Brefvet ¹⁵ / ₁ 1806. K. kung. ¹⁷ / ₂ 1838. K. kung. ⁹ / ₂ 1877.	c	Böter för försummad betalning af kronoutsylder, förslagsvis	1,600	—	—
	e	Fattigafgifter af i Ryssland vistade personer, förslagsvis	2,000	—	—
S. F. besl. ¹⁵ / ₁₂ 1885.	b	Arrende för Gammelstadsqvarnen	3,000	—	—
		Transport	—	381,709	—
		Transport	—	679,400	75

		Transport	—	—	679,400	75
	c	VI. Diverse.				
K. Förordn. 17/3 1879.	}	Personel fattigafgift, förslagsvis . .	14,000	—		
Regl. för komm. sjukvård. i H:fors 12/11 1879.		För sjukvård å kommunala sjukhuset, förslagsvis	1,000	—		
		Fattighjons arbeten, förslagsvis . .	1,000	—		
		Jordafkastning från fattiggården, incl. hö för tvenne hästar, förslagsvis	1,050	—		
K. Förordn. 17/3 1879.		Ersättning för underhåll af fattige, förslagsvis	3,000	—		
		Elevens i folkskolan afgifter, förslagsvis	4,800	—		
Regl. för folkskolorna i H:fors 23/6 1878.		Elevens i folkskolan handarbeten, förslagsvis	680	—		
		Boklån, förslagsvis	1,000	—		
K. Förordn. 20/5 1878.		Hundskatt d:o	2,500	—		
		Bidrag till Brandverket af ryska teatern och ryska Alexanders Gymnasium	490	—		
		Inkvarteringen ersättes enligt K. Förordn. af den 18 Januari 1882 af ryska Riksskattekammaren . .	311,272	20		
		Den del af Inkvarteringskostnaden, som icke ersättes af ryska statsverket, bestrides med tillgodohafvande å uttaxerade inkvarteringsafgifter och inkvarteringstolag .	8,100	—	348,892	20
	b	VII. Statsbidrag.				
K. S:ns resol. 15/2 1884.	}	Till Folkskolorna	32,000	—		
D:o 1/5 1874.		" Polisinrättningen	84,000	—		
D:o 9/2 1878.		" Gatubelysningen	12,000	—		
K. Förordn. 24/6 1876.		" Till brandverket	8,210	—		
K. S:ns br. 30/3 1886.		Stadens andel af bränvinsskatten .	7,805	23	144,015	23
K. S:ns bref 9/10 1877.						
K. Förordn. 9/6 1873.	}	VIII. Vattenledningen.				
K. kung. 22/1 1879.		För vattenförsäljning, förslagsvis .	150,000	—		
		Hyror för vattenmätare, förslagsvis	7,000	—	157,000	—
		Transport	—	—	1,329,308	18

		Transport	—	—	1,329,308	18
		Under året är därjemte afsedt att användas:				
		återstoden af 1882 års Nybyggnads- och Regleringslån:				
		för uppförande af Realskolehus . .	180,000	—		
		” inredning af gamla proviantmagasinet	33,000	—	213,000	—
		af det nya lån, som jemlikt förstärkte Stadsfullmäktiges beslut af den ²⁵ / ₁₁ 1884, ²⁵ / ₅ och ²² / ₆ 1886 kommer att upptagas:				
		För vattenledningens utsträckning (anslag Fmk 200,000)	60,430	—		
		För inlösen af Brunnsparken samt remont af byggnaderna derstädes	300,000	—		
		För uppförande af Saluhallar . .	160,000	—	520,430	—
		Uttaxeringen.				
	c	Det belopp, som ytterligare erfordras och skall hos kommunens på grund af skattören skattskyldige medlemmar uttaxeras	—	—	687,584	32
		Summa Fmk	—	—	2,750,322	50

DRÄTSELKAMMAREN.

i

HELSINGFORS,

den 2 November 1886.

N° 279.

Till Magistraten i Helsingfors.

Härmed har drätselkammaren äran till magistraten insända ett af kammaren uppgjort förslag till Helsingfors stads budget för nästkommande år 1887 jemte dertill hörande specialförslag och öfriga bilagor.

Innan kammaren tillika går att här nedanföre motivera de poster i omförmälda förslag, som kunna anses behöfva särskild motivering, tillåter sig kammaren framhålla att, då kammaren nu, likasom under de förra åren, sett sig nödsakad att öfverskrida den för budgethandlingarnas öfverlemnande till magistraten föreskrifna tiden, så har detta, nu likasom förut, berott derpå att kammaren, i stället för att inskränka sig till afgifvande af de i kommunallagen åsyftade „upplysningarna“ för budgeten, sammanställt ett budgetförslag i dess helhet och affattat de dertill hörande motiven. För utförandet af berörda arbete — hvilket kammaren visserligen sjelfmant påtagit sig — har nemligen den jemförelsevis korta tid, som enligt författningen skulle för „upplysningarnas“ aflemnande stått kammaren till buds efter det vederbörande bestyrelsers, nämnders och personers samt de under kammaren lydande kontorens specialförslag och andra framställningar inkommit till kammaren, visat sig vara otillräcklig. Men skulle magistraten för framtiden föredraga att af drätselkammaren erhålla endast de i lag föreskrifna „upplysningarna“, emot att de afgifvas inom den för sådant ändamål utmätta tiden, Oktober månads utgång, så är drätselkammaren så skyldig som villig att foga sig i en dylik anordning.

I efterföljande framställning afses hufvudsakligast de olikheter, som under de skilda utgifts- och inkomsttitlarna förekomma emellan, å ena sidan, kammarens ifrågavarande budgetförslag och å andra sidan, dels innevarande års budget dels ock de ofvan berörda specialförslagen.

I. Stadens skulder.

Å lånet för rådhusbyggnaden inbetalas under nästa år det ännu oguldna kapitalbeloppet jemte ränta, hvadan detta lån derefter försvinner från budgeten.

Stadens nya folkskolehus i hörnet af Anne- och Malmgatorna har här, vid fråga om lånet för detta byggnadsföretag, likasom ock annorstädes i budgeten be-tecknats såsom folkskolehuset vid Annegatan, i stället för vid Malmgatan, emedan byggnaden har sin hufvudfasad och hufvudingång vettande emot förstnämnda gata, samt dessutom den del af Malmgatan, som berör folkskoletomten, benämnes i förslaget till ny stadsplan „Folkskolegatan“.

Sedan, i enlighet med föreskriften uti det för stadens chausséeobligationsfond den 26 Januari 1865 fastställda reglementet, inlösen utaf de till serien B. hörande, den 1 Februari 1885 förfallna chausséeobligationerna, tillsammans 30,000 mark, verkstälts medelst användande dertill af den förut för ändamålet sammanbragta amorteringsfonden, har, utaf de medel, som jemlikt § 6 i berörda reglemente till belopp af 7,650 mk uttaxerats under året, och för såvidt de ej åtgått till inlösen af räntekupongerna, ånyo bildats en amorteringsfond, afsedd att i sinom tid användas till inlösande af de den 1 Februari 1895 till belopp af 50,000 mk förfallande obligationerna af serien C., hvilken fond vid innevarande års utgång utgör 3,690 mk. Men till följd af en misskalkyl vid uppgörandet af amorteringsplanen för ifrågavarande obligationslån kan icke den för sagda inlösen erforderliga fonden och än mindre den för inlösen den 1 Februari 1905 af den sista serien D, 60,000 mk, hopbringas allenast genom att tillgodoräkna fonden hvad, som tillkommer densamma af de årligen uttaxerade 7,650 mk, samt godtgöra fonden vanlig ränta, utan skulle för sådant ändamål en mycket hög räntesats böra tillämpas. För undvikande af en dylik oförmlighet anser drätselkammaren posten „ränta å chausséeobligationernas amorteringsfond“ för framtiden böra uteslutas från budgeten, och det årligen behöfliga tillskottsbeloppet i stället böra observeras under rubriken „amorteringstillskott“ till fonden. Början härmed har drätselkammaren gjort i förevarande budgetförslag.

Å stadens vattenledningslån erlägges, jemlikt den därför fastställda amorteringsplanen, amortering för första gången under nästa år med 12,500 mark, i hvilket afseende föreskrifven utlottning den 1 innevarande November egt rum.

Emedan det är att förutse, att särskilda utgifter, som blifvit och blifva bestämda att betäckas med lån, måste under nästa år, innan dessa lån hinna uppläggas, förskottsvis bestridas af stadskassan, har å ett kassakreditiv till ett belopp af 300,000 mark, som staden tilläfväntys blir tvungen att för sådant ändamål upptaga, provision och ränta utförts med tillsammans 7,000 mark.

II. Stadens embetsverk.

Aflöningsposterna under denna titel hafva upptagits i enlighet med den af stadsfullmäktige antagna, af Kejsrerliga Senaten den 26 Maj 1886 i erforderliga delar fastställda allmänna staten för stadens löntagare, med iakttagande ej mindre af hvad tillika bestämts rörande löneförmånerna för de tjänstemän, som utnämns före den 1 Januari 1884, än ock deraf att politieborgmästarens nuvarande lönebe-
lopp lemnats oförändradt, enär hans derutöfver sträckta anspråk ännu icke blifvit af honom underkastadt domstols pröfning. För öfrigt märkes: att för den ännu vakanta politierådmanstjensten, vid hvilken lönen fortsättningsvis ingår till civilstatens enke- och pupillkassa så länge tjensten hålles vakant, särskildt vikariatsarvode icke blifvit uppfördt, enär stadsfullmäktige nyligen beslutit, att dylikt arvode ej skulle ifrågakomma; att, jemväl i enlighet med ett beslut af fullmäktige, vikariatsarvode för den nu lediga justitieborgmästaretjensten utförts förslagsvis för ett halft år med 1,000 mark; att för den tid under nästa år, eller för två månader, hvarunder lönen vid den genom rådmannen C. Hidströms död ledig blifna äldre justitierådmanstjensten skall tillfalla enke- och pupillkassan, upptagits, under förutsättning att sagda tjänst kommer att inom innevarande års utgång tillträdas af en utaf de senast valde yngre justitierådmännen, vikariatsarvode för dennes innehafda tjänst med sammanlagdt 500 mark; att ersättningen åt brottmålsnotarierna för renskrifning af protokoll befunnits böra höjas från 500 mark till 700 mark, hvarutom, i öfverensstämmelse med derom framställt förslag af ett stadsfullmäktiges utskott, ett anslag af 1,000 mark uppförts för renskrifning af protokoll i brottmål åt vederbörande aktorer; att, utöfver förenämnda stat, tre nödigbefunna extra stadsfogdar upptagits, enhvar med lön af 1,600 mark, hvarigenom stadsfogdarne komme, likasom i innevarande års budget är fallet, att blifva sju till antalet; att särskiljningen i årets budget emellan „expenser enligt 1869 års stat“ och „tilläggsexpenser“ numera, enär sagde stat upphört att gälla och några expenseanslag icke fått inflyta i den nya staten, kunnat bortlemnas, hvarvid emellertid det intagna expenseanslaget funnits böra ökas med 1,000 mark utöfver summan af de begge förstnämnda anslagen; äfvensom att de härintills under förevarande utgiftstitel observerade pensionerna ansetts lämpligtvis böra med öfriga pensioner sammanföras under en särskild titel „XIII Pensioner“, på skäl, som der komma att framhållas.

III. Kommunalförvaltningen.

Anslaget till kammarens expenser har väl nu upptagits förslagsvis med 4,400 mark, medan detsamma uti innevarande års budget utgör 4,000 mark; men denna förhöjning är endast skenbar, i ty att sagde budget upptager för „kanslibiträde och vaktbetjening förslagsvis“ 2,400 mark, hvilket tillsammans med penserna gör 6,400

mark, hvaremot nu, i öfverensstämmelse med den nya aflöningsstaten, observerats för ett kanslibiträde“ 1,200 mark och för „en vaktmästare“ 800 mark; och då härtill lägges 4,400 mark för expenser, erhålles således samma anslagssumma för ifrågavarande ändamål, som i årets budget, eller 6,400 mark.

Äldre stadsbokhållaren har blifvit antagen under vilkor om 800 marks förhöjning i lönen efter fem års tjenstgöring. Denna förhöjning har derföre för honom bibehållits, oberoende af att den sedermera tillkomna nya aflöningsstaten tillerkänner denne tjensteman endast 400 marks förhöjning för fem års tjenst.

Ehuru en omorganisation af tolagskontoret är ifrågasatt, upptager förevarande förslag, då ovisst är om en sådan kan komma till stånd under nästa år, tjenstemännen derstädes enligt nu gällande stat. — Expenserna vid tolagskontoret hafva befunnits kunna nedsättas från det nuvarande beloppet, 500 mark, till 300 mark. — För inköp af en såsom behöflig vitsordad ny större våg, har erforderligt anslag upptagits med 550 mark. — Med anledning af hvad Kejsrerliga förordningen angående mått och vikt i landet, gifven den 16 juli 1886, i ämnet innehåller, införskaffade drätselkammaren af tolagskontoret och tullkammaren härhos bilagda skriftliga uppgifter å de mått och vigter enligt det metriskasystemet, hvilka behöfvas vid tullbehandlingen af varor. Efter pröfning af dessa uppgifter har drätselkammaren, med hänsyn å ena sidan dertill att tolagskontorets förslag afsett endast mått och vigter, som behöfdes till packhuset, samt å andra sidan till att i tullkammarens upptagits i synnerhet måtkärl till större antal än de nu utgjort, hvarför hela det ifrågasatta partiet åtminstone icke redan under nästa år torde behöfva anskaffas, stannat vid att anse en summa af 2,600 mark för inköp af metriskasystemet mått och vigter under sagda år göra tillfylles.

Vid hamnkontoret har för den äldre vaktmästaren, hvars lön enligt den nya staten utgör 1,200 mk, dessutom tillagts personelt lönetillskott med 200 mk, enär stadsfullmäktige den 29 December 1883 tillförsäkrat honom sammanlagdt 1,400 mk i löneförmåner.

För stadsingenjören, hvilken enligt den nya staten skulle tillkomma en löneförhöjning af 700 mk för fem års tjenst, har sådan utförts med 1,000 mk, enär dylik förhöjning varit honom utfäst vid hans antagande till tjensten. — En yngre biträdande ingenjör, som stadsfullmäktige den 17 November sistlidet år tillsatt för tre år framåt, har förty upptagits, utöfver staten, med det af fullmäktige honom tillagda arvode 3,600 mark. — En ny funktionär, en uppsyningsman för Brunnsparken, med 900 mk i lön jemte fria rum, har tillkommit. Sedan nemligen staden i år af Ulrikasborgs bad- och brunnsinrättnings aktiebolag återförvärfvat brunnssparkens område, kommer förvaltningen af detta, efter att, enligt öfverenskommelse emellan bolagets direktion och drätselkammaren, under året hafva fortsättningsvis handhafts af direktionen och dess intendent, att från nästa års början öfvertagas af drätselkammaren, och då blifver en dylik uppsyningsman derstädes lika oundgängligt behöflig, som fallet varit det, medan nämnda bolag innehaft brunnssparken. Uppsyningsmannen komme nemligen att inom ifrågavarande område fungera såsom parkvakt och ord-

ningsman samt att hafva närmaste tillsyn å stadens byggnader och inventarier derstädes äfvensom att ombesörja renhållningen inom området. Till sysslan har drätselkammaren utsett samma person, som af bolaget varit dertill antagen, vaktmästaren Henrik Boberg, hvilken af direktionen vitsordats såsom lämplig för platsen och af bolaget åtnjutit enahanda löneförmåner, som nu för honom föreslagits. — Under titeln „allmänna arbeten“ har härtills funnits infördt ett diversekonto, hvilket inbegripit, förutom underhåll af inventarier m. m. samt diverse oförutsedda utgifter, äfven „materialvaktens aflöning“. Men då sistnämnda post torde hafva sin rätta plats under byggnadskontoret, har densamma nu öfverflyttats dit och ett belopp af förslagvis 2,000 mk här upptagits för ändamålet. — De nuvarande anslagsposterna „renritning och kopiering af förslag till förändrad stadsplan“ samt „mätningar och uppgörande af karta jemte ny indelning af villorna vid östra chausséen“ hafva, på sätt stadsingeniören i sitt utlåtande upplyst, icke vidare behöft observeras.

IV. Gatubelysningen.

Gasbelysningen å stadens gator och allmänna platser är upptagen i enlighet med gaslysningsaktiebolagets specialförslag.

Belysningen med terpentinelyktor har jemväl för nu löpande lysningsår eller till och med den 15 April 1887 öfverlemnats till ombesörjande af öfverdirektören A. af Forselles genom kontrakt af den 11 Juni innevarande år. Entreprenören uppbär i ersättning för belysningens upprätthållande under sagde tid i ett för allt 62 mk för hvarje lykta, tillökt med 5 mk 54 penni för enhvar af de lyktor, som hållas tända ända till kl. 1 på natten, äfvensom med $27\frac{3}{10}$ penni per dag och lykta under våren 1887 efter den 15 April. Belysningen med petroleumlyktor, hvilket slag af belysning varit inskränkt till fjerde stadsdelen och under det sista lysningsåret handhafts af sjukhussysslomannen E. J. Forsblom emot en ersättning af 60 mk för hvarje lykta, tillökt med 5 mk 36 penni för enhvar af de till kl. 1 på natten tända lyktorna, ombesörjes äfven under nu löpande lysningsår af sysslomannen Forsblom, enligt kontrakt af den 11 sistlidne Juni, på samma vilkor, som nyss nämndes. För år 1887 har drätselkammaren nu utfört kostnaden för terpentin- och petroleumbelysningen approximativt med inalles 72 mk för hvarje terpentin- och 70 mk för hvarje petroleumlykta, hvarjemte lyktornas antal ökats med sammanlagdt de 20 stycken, som i innevarande års budget varit ställda till drätselkammarens förfogande, samt dessutom 31 nya lyktor, hvaraf 11 särskildt för brunnsparksområdet, åter föreslagits att af drätselkammaren disponeras. För sistnämnda lyktor, med undantag af de 11 i brunnsparken, hafva kostnaderna, efter beräkning af, i medeltal, endast half belysningstid emot de öfrigas, upptagits med 36 mk för enhvar.

V. Brandverket.

För brandmästaren och de begge sprutmästarene hafva de skilda lönetitlarna, i enlighet med hvad uti den nya aflöningsstaten skett, sammanfogats för enhvar till en enda.

Till posten „arvode för vården af brunnarne 500 mk“ har tillagts „förslagsvis,“ för att antyda, att berörda arvode måhända numera kunde minskas, sedan begagnandet af ifrågavarande brunnar efterhand inskränkts i den mån vattenledningsnätet blifvit utsträckt.

Sedan drätselkammaren i Oktober sistlidet år, på grund af en den 21 i samma månad utaf brandkommissionen verkställd slutlig afprofnig af stadens nya brandtelegraf, hade definitivt för stadens räkning emottagit sagda inrättning af entreprenören, hofrådet D. J. Wadén, trädde kammaren i underhandling med honom angående beloppet af den ersättning, han ville betinga sig för skötseln och vården såväl af densamma som ock af brandverkets äldre telegraf. Kammaren har dervid icke lyckats nedbringa denna gemensamma ersättning lägre än till 1,000 mk om året, hvarföre kammaren nu i utgiftsförslaget observerat arvode för ifrågavarande ändamål med nämnda belopp.

Då brandkommissionen i sitt specialförslag hade uppfört ett anslag af 1,000 mk för reparation af stadens ångspruta, men icke i någon mån upplyst om orsaken, hvarför en så betydande reparation nu redan erfordrades å sagda, jemförelsevis sällan begagnade spruta, för hvars putsning medel dessutom varit årligen anslagna, anhöll drätselkammaren hos kommissionen om närmare motivering af det nämnda anslagets behöflighet. Kommissionen meddelade derpå i en härhos bilagd skrifvelse af den 28 nyssvikne Oktober upplysning rörande beskaffenheten af den tillämnade remonten, hvars nödvändighet hade konstaterats vid en af brandmästaren anställd besigtning af sprutan. Omförmälda anslag har derföre af kammaren bibehållits.

VI. Polis- och fångvården.

Åt stadens polismästare och underpolismästare beviljades genom n. reskriptet af den 30 Mars innevarande år personel löneförhöjning, åt den förre med 2,000 mk och åt den sednare med 1,000 mk om året, hvarföre dessa tillskottsanslag här observerats jemte det, å inkomstsidan af budgeten, statsbidraget till polisnrättningens underhåll utförts med sitt i motsvarande mån ökade belopp.

Priserna för de till polisnrättningens stall erforderliga partierna hö och hafra äro upptagna i enlighet med entreprenadanbud, som drätselkammaren antagit efter i sådant afseende denna höst anställd auktion.

Vid stadshäktet hafva, utöfver de i den nya aflöningsstaten upptagna sex fångknektarne, de tvenne sådana, för hvilkas anställande stadsfullmäktige den 16

Juni 1885 tills vidare beviljat anslag med 600 mk för hvardera om året, bibehållits, då stadshäktets indragning i följd af tillkomsten utaf det nya länsfängelset icke kan påräknas ega rum redan under nästa år. — Uti åberopade stat har väl tillkommit ett anslag af 1,000 mk om året för en predikant vid stadshäktet; men emedan det härtillsvarande årsanslaget af 600 mk för religiös vård derstädes icke torde visat sig otillräckligt, och den snart förestående indragningen af stadshäktet borde göra predikantsbeställningens besättande så mycket mera opåkalladt, har sistnämnda anslag af drättselkammaren bibehållits i stället för den ifrågasatta predikantslönen.

VII. Sundhets- och sjukvården.

Arvode för en qvinlig läkare har drättselkammaren, i enlighet med hvad helsovårdsnämnden föreslagit, fortsättningsvis upptagit, när frågan huruvida den nuvarande innehafvarinnan af befattningen kommer att kvarstå vid eller lemna densamma ännu lärer vara oafgjord.

De begge sjuksköterskorna har drättselkammaren på de af helsovårdsnämnden derfor anförda skälen, likställt i afseende å aflöningen.

Anslaget till hyra för en besigtningsslokal (för prostituerade) har drättselkammaren bibehållit, och kommer kammaren att inom kort afgifva yttrande till stadsfullmäktige angående denna anslagspost.

Förhöjningen af anslaget till remont af lasarettspersedlar och diverse från 500 mk till 1,000 mk anser drättselkammaren vara af helsovårdsnämnden tillräckligt motiverad.

Anslaget till underhåll af besigtningstationen för lifsmedel har helsovårdsnämnden, på förslag af föreståndaren för berörda inrättning, höjt med 100 mk; och har drättselkammaren, på gjord förfrågan, inhemtat, att denna förhöjning berodde derpå, att man önskade förse inrättningen med telefon.

VIII. Fattigvården.

Ordförandens och sekreterarens i fattigvårdsstyrelsen äfvensom inspektorens vid fattig- och arbetsgården lönebelopp äro, i enlighet med den nya aflöningsstaten, för enhvar sammanförda i en post. Utöfver de i sagda stat upptagna arvoden för tre sjuksköterskor, har anslag för en fjerde sjuksköterska, nemligen för en särskild sådan vid barnafdelningen, införts på de skäl, fattigvårdsstyrelsen därför anført.

Vid behandlingen af stadens budgetförslag för innevarande år anmärkte budgetutskottet om det, enligt dess tanke, oegentliga deri att staden skulle ikläda sig utgifterna för religiös vård åt de fattige, ehuru det naturligen borde vara den kyrkliga kommunens sak att draga försorg derom. Utskottet — som dock ej ansåg det lämpligt att utan vidare omgång indraga ifrågavarande anslag, när sådant möjligen kunde hafva till påföljd att de fattige i arbetsgården åtminstone under någon tid

finge helt och hållet undvara religiös vård — föreslog därför frågans hänskjutande till drätselkammaren i afseende å åtgärd derhän, att skyldigheten att underhålla predikant vid arbets- och fattiggården blefve öfverflyttad på det kyrkliga samhället. — Med anledning häraf får drätselkammaren nämna, att i den till n. reglementet angående fattigvården i Helsingfors af den 3 Augusti 1841 hörande stat bestämdes ett årligt arvode af 50 rub. silfver åt den prestman, som, på sätt reglementet närmare föreskref, biträdde å stadens dåvarande fattighus i gården N:ris 8 och 10 vid Nikolaigatan, samt att detta arvode uti fattigvårdsreglementet af den 28 Januari 1863 höjdes till 100 rub., hvarefter genom kyrkostämmobeslut af den 17 September 1874 predikantens vid fattiggården arvode bestämdes att utgå med 1,000 mk om året. Samma belopp hafva stadsfullmäktige derpå årligen i budgeten beviljat för ifrågavarande ändamål, hvarjemte fullmäktige låtit nämnda predikantslön inflyta i den af dem senast antagna allmänna aflöningsstaten. — Den kyrkliga församlingens aflönade presterskap måste väl sjelffallet vara förpligtadt att, då församlingsmedlemmar för sjukdom eller bräcklighet icke kunna aflägsna sig från sina hem, der bistå dem med religiös vård, men presterskapet kan väl icke, utan särskild godtgörelse, åhvälfvas att regelbundet hålla gudstjenst eller andaktsöfningar vid en sådan kommunens enskilda institution, som fattiggården; och torde det kunna ifrågasättas, huruvida det bör åligga församlingen att bestrida de med en dylik anordning förenade utgifterna. Jemte det fattigvården, efter att förut hafva ankommit å den kyrkliga församlingen, genom nu gällande fattigvårdslag af den 17 Mars 1879 gjorts till en den borgerliga kommunens angelägenhet, har kommunen fått sig ålagdt att till vård och nödtorftigt underhåll förhjelpa de enligt lagen till fattigförsörjning berättigade. Bl. annat har särskildt föreskrifvits, att barn, åt hvilket beviljas fattigvård, skall varda kristligen uppfostradt och undervisadt. Men äfven vidkommande de gamla, sjukliga och orkeslösa, som till stort antal finnas intagna å härvarande fattiggård, torde till den vård, som kommunen bör lemna dem, och till deras nödtorft, hvilken kommunen bör tillgodose, få anses höra, att tillfälle beredes dem till religiös uppbyggelse. Drätselkammaren har därför trott sig hafva goda skäl för ifrågavarande anslags bibehållande.

De af fattigvårdsstyrelsen föreslagna förhöjningarna i anslagen för inspektionsresor, från 400 mk till 550 mk, sjukvård utom inrättningen, från 4,000 mk till 4,200 mk, för sinnesrubbade fattigas vård å Lappviks sjukhus och Sjählö hospital, från 7,500 mk till 8,000 mk, samt för oförutsedda behof och diverse, från 5,000 mk till 5,500 mk, har äfven drätselkammaren för sin del godkänt i betraktande af hvad anförts till stöd för förhöjningarna.

Fattigvårdsstyrelsen har vidare på närmare utvecklade skäl jemväl föreslagit ökande af anslaget för s. k. ständiga understöd från 46,000 mk till 54,000 mk, jemte det anslaget för tillfälliga understöd deremot ansetts kunna nedsättas från 8,000 mk till 7,000 mk. En dylik tillökning inom den korta tiden af ett år har väl förefallit drätselkammaren betänkligt stor; men kammarens pluralitet har dock, då fattigvårdsstyrelsen, som bäst bör känna och kunna bedöma förhållandet, intygat nödvändighe-

ten af densamma, ansett sig böra tillstyrka ifrågavarande anslags beviljande till föreslaget belopp. Emellertid måste staden, efter hvad synes, göra sig beredd på att i en snar framtid utvidga fattiggården.

Emot det af fattigvårdsstyrelsen särskildt bilagda kostnadsförslag öfver de remontarbeten, som under nästa år förekomme till utförande å fattig- och arbetsgården — hvilket förslag slutar sig å 1,161 mk 50 penni — har drätselkammaren funnit sig icke hafva något att anmärka.

IX. Undervisningsväsendet.

I grund af ett förslag, som innevarande år afgifvits af ett stadsfullmäktiges utskott och, enligt hvad drätselkammaren inhemtat, af fullmäktige godkänts, har för en högre handverksskola upptagits ett anslag af 11,600 mark, hvaremot anslaget för slöjdskolan, som upphört, bortfallit.

För det af filosofiemagistern O. Lindholm härstädes inrättade och ledda handelsinstitutet har anslag ansetts böra fortsättningsvis upptagas med 2,500 mk. Herr Lindholms till drätselkammaren ingifna, till stadsfullmäktige ställda ansökning om dylikt bidrag jemte de till densamma hörande bilagor närslutas nu, för att till fullmäktige frambefordras.

Beträffande utgiftsposterna för stadens folkskolor hänvisar drätselkammaren till folkskoledirektionens specialförslag och folkskoleinspektorns dertill hörande skrifvelse af den 9 nästlidne Oktober. Uti följande punkter har drätselkammaren emellertid sett sig föranlåten att frångå specialförslaget: 1:o i detta upptagas utan någon motivering 2 vaktmästare å 800 mk och 2 gårdsdrängar å 600 mk i stället för härtills upptagne en vaktmästare å 1,000 mk och ett vaktmästare biträde å 200 mk, men drätselkammaren har ansett, att tillkomsten af det nya folkskolehuset vid Annegatan endast bör påkalla ett nytt anslag af sammanlagdt jemväl 1,200 mk för den derstädes behöfliga vaktmästaren jemte hans biträde; 2:o direktionens ånyo framställda, men ej af någon motivering åtföljda förslag om ändring i skolgården N:o 21 vid Kaserngatan, för hvilket arbete nu äskats 83,000 mk (med tillägg, eventuelt, af 12,000 mk till hyror för skollokaler under den tid berörda arbete påginge utöfver sommar-månaderna) har icke kunnat vinna drätselkammarens understöd, då reparationer och ändringar, som i nämnda folkskolegård varit nödvändiga, verkstälts redan under innevarande år; samt 3:o det föreslagna skolhuset af trä i Sörnäs har, då kostnaden för dess uppförande, af direktionen beräknad till 80,000 mk, icke kan komma i fråga att bestri- das annorlunda än med lånade medel, förty bortlemnats, men drätselkammaren, som funnit förslaget behjertansvärdt, kommer att deröfver afgifva utlåtande till fullmäktige i sammanhang med andra frågor om af lån beroende arbeten. — Den pension åt förra lärarinnan E. Heintzie, som härtills belastat folkskolebudgeten, är förflyttad under den nyföreslagna allmänna utgiftstiteln XIII pensioner. — En ny utgiftspost har tillkommit, nemligen det å staden, jemlikt kejserliga förordningen af den 5 sistlidne Augusti, ankommande bidraget till folkskollärarepersonalens pensioner.

ring, hvilket bidrag skall årligen af staden inlevereras till länets ränteri med 40 mk för hvarje lärare och 30 mk för hvarje lärarinna, som enligt författningen kan efter 30 års tjenstgöring komma i åtnjutande af pension. Omförmälda bidrag för 1887 har nu utförts förslagsvis med 940 mk, eller samma belopp, hvartill bidraget i år uppgår.

Bibliotekariens vid folkbiblioteket arvode och hyresmedel äro, jemlikt den sista aflöningsstaten, sammanslagna till en post. — Angående förhöjningarna i anslagen för biträdena vid utlåningen och biträdet vid läsesalen samt gårdskarlen åberopar drätselkammaren blott bestyrelsens för inrättningen specialförslag och dertill hörande utlåtande. — Brandstodsafgifterna hafva kunnat nedsättas från 600 mk till 300 mk, enär inträdesafgifter till städernas allmänna brandstodsbolag icke vidare behöfva erläggas för biblioteksbyggnaden.

X. Staden åliggande allmänna onera.

Då den tid, för hvilken skjutshållningen är upplåten på entreprenad, tilländagår den 1 Juni 1887, är utgiften därför utförd förslagsvis.

Inqvarteringskostnaderna äro upptagna i enlighet med inqvarteringsnämndens specialförslag. Bland utgifterna för nämnden är hyran för dess lokal, hvilken post ej finnes observerad i nämndens förslag, införd med samma belopp, som förut, eller 900 mk.

XI. Vattenledningen.

Alla de under rubrikerna „förvaltning, drift och underhåll“ samt „diverse mindre arbeten“ upptagna posterna öfverensstämma med byggnadskontorets specialförslag, hvarför drätselkammaren beträffande dem hänvisar till det dertill hörande utlåtandet af stadsingenjören. Jemfördt med innevarande års budget förekomma de olikheter, att de i denna införda tre särskilda anslagen för „rörläggare- och handtlangarearvodet“, „biträden och handtlangare åt filterförmannen“ samt „extra arbetare vid rörnätet“ nu blifvit sammanslagna till ett: „rörläggare- och handtlangaredagsverken“, hvilket motsvarar sammanlagda beloppet af de tre förstnämnda, samt att likaledes de nuvarande anslagen för „underhåll af vattenledningens byggnader, hägnader, maskiner och dammar i Gammelstaden jemte brandförsäkringspremier“ och för „öfrigt underhåll“ sammanförts till ett gemensamt för „remont å vattenledningens byggnader, hägnader, maskiner och dammar i Gammelstaden jemte brandförsäkringspremier“, hvars belopp kunnat, på det af byggnadskontoret framhållna skäl, nedsättas med 500 mk. Bokhållarens vid byggnadskontoret förutvarande arvode, 600 mk, för debiteringen af vattenkonsumtionsafgifterna har bortfallit, enär hans lön under sådan förutsättning blifvit i den nya aflöningsstaten höjd med samma summa.

Beträffande sedan utsträckningarna af rörnätet, så har Drätselkammaren, utaf de i byggnadskontorets förslag införda, upptagit sådan utsträckning under följande gator, hvilka samtidigt jemväl komme att förses med afloppskanaler, nemligen: östra Skilnaden från tomten adress n:o 7 till n:o 11; Högbergsgatan från tomten adress n:o

29 till n:o 35; Kaserngatan från adress n:o 20 till Bergmansgatan; Kaserngatan från adress n:o 20 till Lilla Robertsgatan; Högbergs- och Bergmansgatorna från Kaserngatan till adress n:o 15 vid Högbergsgatan; samt Skarpskytte- och Smedsgatorna emellan Högbergs- och Sjömansgatorna. Till de skäl stadsingeniören anført för dessa anläggningar får drätselkammaren blott tillägga, att begäran upprepade gånger gjorts hos kammaren om Östra Skilnadens förseende med vattenledning och afloppskanal — hvilka arbeten äfven voro upptagna redan i kammarens budgetförslag för innevarande år —, samt att kammaren anser tiden redan vara inne att, der inom staden ledningar härtills lemnats utförda emedan de förutsetts blifva mindre rentabla än andra, i görigaste mån komplettera dylika luckor i vattenledningsnätet. Beträffande de tvenne stora hufvudkanaler — den ena genom ett dertill reserveradt område i kvarteret n:o 127 (enligt nya stadsplanen) samt under en del af Kaptensgatan till Fabriksgatan och derifrån, tills vidare, till ett i denna oobbyggda trakt befintligt öppet afloppsdike, samt den andra från Skarpskyttegatan under Skeppare-, Fabriks- och Munkholmsgatorna till en genom Skeppdockans område ledande kloak — hvilka blifva nödvändiga att utföras i fall de föreslagna vatten- och afloppsledningarna under Kasern-, Högbergs-, Bergmans- och Skarpskyttegatorna (dock med undantag af norra delen utaf Kaserngatan från tomten adress n:o 20 till Lilla Robertsgatan) skola komma till stånd, har stadsingeniören dessutom aflemnat ett särskildt utlåtande af den 11 nyssvikne Oktober jemte tvenne kostnadsförslag, slutande sig, det för den förstnämnda kanalen å 18,500 mk och det för den sednare å 75,000 mk, hvilka handlingar biläggas. Med anledning af hvad stadsingeniören sålunda framställt, samt då äfven drätselkammaren anser anläggningskostnaderna för de ifrågasatta hufvudkanalerna böra bestridas med lånade medel, har kammaren beslutit att särskildt ingå till stadsfullmäktige med tillstyrkan om att sagde kanaler måtte på antydt sätt utföras så snart den nya stadsplanen blifvit fastställd.

Deremot har drätselkammaren sett sig nödsakad att utesluta de af byggnadskontoret föreslagna utsträckningarna af rörnätet samt afloppskanalerna under Bangatan, från Anne- till Fredriksgatan, och Hafsgatan, från Parkgatan till tomten adress n:o 5 vid Hafsgatan äfvensom i sammanhang dermed stenläggningen af Bangatan och och planeringen af Hafsgatan, hvilka alla arbeten beräknats ankomma, för Bangatan på 19,950 mk och för Hafsgatan, å 18,600 mk, eller sammanlagdt å 38,550 mk, hvaraf 21,950 mk skulle belöpa sig å kanal-, stenläggning- och planeringsarbetena. Det vore visserligen väl om ifrågavarande komplettering af hvad, som ännu återstår att göras å Bangatan, redan kunde blifva utfördt, men med afseende å det resultat budgeten lemnar har drätselkammaren stannat vid att föreslå arbetets uppskjutande, helst blott ett fåtal gårdar komme att hafva nytta af den ifrågasatta vattenledningen samt något mera tvingande behof af afloppskanalen ej heller yppats. Beträffande åter Hafsgatan, bör drätselkammaren framhålla, att vilkoren för försäljningen af tomterna vid denna gata nyligen blifvit fastställda och löseskillingen för desamma bestämd under förutsättning af att staden icke inom den närmaste framtiden komme att för dessa tomter få vidkännas några större utgifter, hvarföre och då vattenbehovet för ifrågavarande tom-

ter nyligen blifvit tillgodosedt genom inrättandet af en fribrunn vid ändan af Parkgatan, med utförandet af vatten- och afloppsledning under Hafsgatan tillsvidare torde böra anstå.

En ny vattenledning, som icke varit af byggnadskontoret föreslagen, har drätselkammaren äfven, på enskild ansökan, ansett sig hafva skäl att upptaga, nemligen under Sandvikstorget, från Boulevardsgatan till tomten adress n:o 6 vid Sandviksgatan, hvilken ledning beräknats komma att kosta 1,400 mk. Omförmälda ledning komme nemligen att inbringa staden i årlig konsumtionsafgift för trettio med eldstäder försedda rum 120 mk, eller således betydligt mera än åtta procent å anläggningskostnaden, hvilket procenttal härförinnan plägat göras till vilkor för utvidgningar af rörnätet inom stadens område. För åstadkommande af nödig befunnen cirkulation inom vattenledningen har på förslag af stadsingeniören i sammanhang härmed upptagits ett anslag af 800 mark.

Den till sammanlagdt 60,430 mk uppgående kostnaden för hela den i det föregående omförmälda utsträckningen af vattenledningen anser drätselkammaren böra påföras det lån, som staden, enligt beslut af förstärkte Stadsfullmäktige, kommer att upptaga för utvidgning af rörnätet. Kammaren har därför å inkomstsidan observerat en motsvarande del af lånekapitalet, att under nästa år användas för ifrågavarande ändamål.

XII. Allmänna arbeten.

Angående de under denna titel förekommande utgiftsposter, som från byggnadskontorets specialförslag intagits oförändrade, kan drätselkammaren, då desamma öfverhufvud blifvit i stadsingeniörens till specialförslaget hörande utlåtande utförligt motiverade, i allmänhet inskränka sig till att i dessa delar åberopa sagda utlåtande. Rörande ej mindre några af dem än ock öfriga poster må endast följande nämnas.

Det skick, hvori stora salen i rådhuset, så till tak och väggar som golv, befinner sig, påkallar, enligt kammarens tanke, företagande af uppputsning och målning samt insättande af parkettgolf derstädes. Kammaren, som redan i sitt förslag till innevarande års budget hade föreslagit dessa arbeten till utförande, har derföre nu observerat anslag för dem med resp. 2,400 och 1,700 mk.

Posten „grusning af lekplatsen och uppförande af hägnad vid folkskolehuset vid Annegatan“ har drätselkammaren, med godkännande af stadsingeniörens åsigt att endast ett öppet stängsel men icke ett slutet plank bör anbringas å stället, förlagt under rubriken nybyggnadsföretag, enär sagde post afser ett till folkskolebyggnaden hörande kompletteringsarbete. Enahanda förflyttning har ock egt rum med anslaget till ett skjul vid qvarnen i Gammelstaden. Den af byggnadskontoret utan särskild motivering föreslagna förhöjningen af anslaget till „öfrigt underhåll“ af hus och byggnader från 13,000 mk, som det utgjort i innevarande års budget, till 15,000 mk har drätselkammaren icke funnit hafva skäl för sig, hvarför anslaget upptagits till oförändradt belopp.

Vid af drätselkammaren föranstaltad syn å de byggnader i Brunnsparken, hvilka i år öfvergått i stadens ego, hafva desamma befunnits oundgängligen tariffva en omfattande remont, som enligt bilagda kostnadsförslag approximativt beräknats af stadsingeniören ankomma å 16,000 mk. Och då det lån 300,000 mk, som enligt förstärkte stadsfullmäktiges beslut af den 25 November 1884 skall upptagas för Brunns-parksområdet och de dervarande Ulrikasborgs bad- och brunnsinrättnings aktiebolag tillhöriga byggnadernas förvärfvande åt staden, lemna ett öferskott af 13,000 mk utöfver den af staden utbetalda köpeskillingen, samt uppkomsten af ett dylikt öferskott jemväl, vid öförmälda besluts fattande, var förutsatt, anser drätselkammaren sig, med hänsyn till den förberörda remontens syftsmål, att ifrågavarande byggnader må varda försatta i behörigt skick då de öfvertagas af staden, böra föreslå, att det nämnda öferskottet användes, så långt det räcker, till bestridande af utgiften för remon-ten, och bristen betäckes med uttaxerade medel. I öfverensstämmelse härmed har drätselkammaren nu upptagit berörda utgiftsposter, hvarjemte kammaren således å inkomstsidan observerat 13,000 mk af brunnsparkslånet att användas för ändamålet.

Den af byggnadskontoret föreslagna omläggningen af Vestra Henriksgatan från Boulevardsgatan till vestra chausséen har drätselkammaren ansett kunna in-skränkas till den del af Henriksgatan, som faller emellan Alexandersgatans södra linie och chausséen. Den tillika förordade sänkningen af backen invid denna har också kammaren funnit böra, för beredande af en beqvämare infart från chausséen, i trafikens intresse tillstyrkas. Sammanräknade anslaget för dessa arbeten har till följd häraf nedsatts från af byggnadskontoret föreslagna 21,200 mk till 13,000 mk. — Skä-let för utelemnandet af anslag för nyläggning af en del utaf Bangatan har redan of-vanföre, vid fråga om vattenledning under samma gata, omnämmts. — För „öffrigt un-derhåll“ af gator m. m. inberäknadt snöplogning, hvilken post ej förekommer i bygg-nadskontorets specialförslag, har införts anslag med samma belopp som i innevarande års budget eller 25,000 mk.

Med afseende å det förestående uppsättandet af en bro utaf jern öfver det för jernvägen genomsprängda stället i Djurgården, har stadsingeniören föreslagit be-viljande af anslag till belopp af 6,000 mk för anläggande af en väg från den blif-vande bron längs Tölövikens strand till den förut befintliga, genom Djurgården le-dande stora vägen. Nämnda summa representerade dock endast kostnaden för erforderliga trummor och terasseringsarbeten; och härvid förutsattes, att vidare anslag framdeles beviljades för vägens makadamisering. — Drätselkammaren har emellertid ansett tillgångarne icke medgifva öförmälda väganläggnings utförande redan under nästa år, helst förberörda jernbro blifvit betydligt dyrare än förut varit beräknadt; och har anslaget fördenskull samt då dessutom en gångstig redan finnes, som leder till stället i fråga och tillochmed torde kunna befaras med hujldon, af kammaren uteslutits.

Af de under rubriken renhållningsväsendet hörande posterna har anslaget för „vakter och prämkarlar“ på den af stadsingeniören anförda grund kunnat nedsättas

från det nuvarande beloppet 5,000 till 3,500 mk. — Gaturenhålningen har drätselkammaren den 29 nyssvikne Oktober upplåtit på entreprenad på ett års tid, räknadt från den 1 innevarande November för en entreprenadsumma af, likasom förut, 13,500 mk.

För underhåll af stadens planteringar har uppförts lika anslag, som förut, eller 18,000 mk, men härtill har det nu blifvit nödigt att tillägga anslag för enahanda underhåll af Brunnsparken. I sistnämnda afseende har, i enlighet med hvad t. f. stadsträdgårdsmästaren Jernström föreslagit, upptagits ett belopp af 5,000 mk. Tillika har drätselkammaren ansett sig böra tillstyrka anslags beviljande för utarbetande af en allmän plan för planteringarnas med flera försköningsarbetens anordnande och fullföljande inom Brunnsparken samt förty för sådant ändamål infört en summa af 2,000 mk. — Det af stadsträdgårdsmästaren projekterade anslaget af 5,000 mk för omplanering af en del utaf hufvudvägen i Kajsaniemi park har deremot bortlemnats af kammaren, hvilken anser detta arbete kunna utföras efterhand under förloppet af några år, medelst användande dertill hvarje år af en mindre del utaf det allmänna underhållsanslaget för planteringarna.

I öfverensstämmelse med hvad såväl stadsingeniören som t. f. hamnkaptenen föreslagit, har ett anslag till belopp af 18,000 mk införts för muddring i södra hamnen framför magasinskajen. Innan man skrider till detta arbete, måste dock undersökas, huruvida muddringen tilläfventyrs komme att utöfva menlig invärkan på kajens hållbarhet, men en dylik undersökning låter ej verkställa sig förrän isen lagt sig. Drätselkammaren har ock beslutit tillsätta ett tekniskt utskott för utförande i sinom tid af denna undersökning; och komme det sålunda att bero af densammas resultat, huruvida ifrågavarande muddring kan företagas. — För iståndsättande af stenkajen i lilla fiskarhamnen, hvilken kaj, då trappstegen till densamma höjt sig, visat sig vara i saknad af stadig grund, har drätselkammaren sett sig nödsakad föreslå beviljandet af erforderliga medel, på det att möjligt olycksfall må förebyggas. Kostnaden för detta arbete komme, enligt approximativ beräkning, att uppgå ända till 24,600 mk. — Beträffande t. f. hamnkaptensens förslag derom, att den norra kajarmen i södra hamnen skulle stenläggas, nämner drätselkammaren, att det väl torde få betecknas såsom ett misstag, att makadam derstädes kom att användas; och vore det, för aflägsnande af de utaf t. f. hamnkaptenen antydda olägenheterna, jemväl enligt drätselkammarens tanke önskligt, att nämnde kajarm blefve belagd med tuktad sten, men af finansiella skäl måste kammaren dock denna gång tillstyrka, att härmed måtte få bero ännu någon tid framåt. — T. f. hamnkaptenen har vidare uttalat det önskningsmål att, med afseende å det otillräckliga utrymmet vid stadens kajer, det s. k. Kejsargrundet, hvilket upptoge nära nog den bästa delen af södra hamnen, måtte uppmuddras eller åtminstone öfverbyggas med en bro på pålar; och rörande samma fråga har stadsingeniören, uti särskildt, härhos bilagdt utlåtande af den 8 nästlidne Oktober, innefattande honom affordradt förslag till de muddringsarbeten i stadens hamnar, som lämpligen kunde utföras i sammanhang med nu pågå-

ende arbeten i Sörnäs hamn, alternativt förordad ifrågavarande grunds utfyllande jemte anläggande deröfver af en bro på detsamma omgifvande sänkkistor, i sammanhang hvarmed stadsingeniören väckt fråga om att den sydliga kajarmen skulle utdragas i rak sträckning söderut till magasinskajen, genom hvilken tillbyggnad i förening med en obetydlig muddring utanför densamma skulle vinnas en 400 fot lång kajsträcka med djupt vatten. Med anledning af alla dessa förslag, för hvilkas utförande, i händelse sådant blifver beslutet, sjelffallet lånemedel böra användas, komma närmare undersökningar att, på drätselkammarens föranstaltande, ega rum förstkommande vinter, hvarefter resultatet af dem jemte de sålunda erhållna kostnadsberäkningarna af kammaren skola, jemte yttrande i ärendet, insändas till stadsfullmäktige. — Det planeringsarbete å platsen vid den s. k. barlastbron i Sörnäs, som t. f. hamnkaptanen ansett böra utföras för erhållande af jernvägsspår till sagde bro, blefve ej af mera omfattande beskaffenhet; men onödigt vore likväl att företaga detsamma, innan visshet vunnits om att statsjernvägarne i sådan händelse komme att till bron utdraga jernvägsspåret, hvarom drätselkammaren alltså skall förskaffa sig upplysning. — De af t. f. hamnkaptanen omordade reparationerna å locket till vestra brobyggnaden i Sörnäs och förtöjningspollarene vid Sumparns norra strand äfvensom slottskajen komme att bekostas med resp. underhållsanslag.

Uti budgeten för innevarande, likasom för flera föregående år hafva förefunnits tvenne särskilda utgiftskonti, det ena för „inköp af inventarier“, med anslag 4,000 mk och det andra för „underhåll af inventarier, arbetsredskap, tvättbryggor, bojar, vedmått, lyktstolpar, materialvaktens aflöning och diverse oförutsedda utgifter“ med anslag 10,000 mk. Att från sistnämnda konto materialvaktens aflöning afskilts och med förslagsvis 2,000 mk öfverförts å byggnadskontorets stat har redan ofvanföre blifvit omnämndt. Vidare har äfven all remont af inventarier ansetts böra från samma konto öfverflyttas till och förenas med det förstnämnda kontot för inköp af inventarier, till följd hvaraf det gemensamma anslaget för begge dessa slag af utgifter utförts med 5,000 mk. Med afseende å omförmälda förändringar, samt då drätselkammaren funnit det för framtiden böra iakttagas, att sådana utgiftsposter, som först i slutet af ett år kunna fördelas å de skilda arbeten, hvartill de rätteligen höra, tillsvidare påföras ett för sådant ändamål enkom upplagdt subsidiärt konto och sedermera vid årets slut derifrån öfverföras å sina resp. arbetskontin, har anslaget för ifrågavarande diverse utgifter pröfvats kunna nedsättas till 4,000 mk.

Till de af stadsingeniören förordade planerings- eller hufvudsakligast grusningsarbetena å delar af Båtsmans- och Fredriksgatorna samt Jungfrustigen har drätselkammaren fogat planering af Sandviksgatan emellan Andræ- och Wladimirsgatorna för en beräknad kostnad af 8,200 mk. Sandviksgatan är nemligen numera en af de få gator inom staden, som ännu icke blifvit planerade; och då staden måste vara beredd på att i den närmaste framtiden, så snart den nya stadsplanen hunnit fastställas, utföra vidsträckta planeringsarbeten, vore det icke klokt att under nästa år helt och hållet underlåta hvad hit hörer. Att den af stadsingeniören föreslagna pla-

neringen af Hafsgatan uteslutits i följd af att gatans förseende med vattenledning och afloppskanal ansetts bära ännu lemnas beroende har ofvanföre framhållits.

Hänvisande, vidkommande de i budgetförslaget upptagna afloppskanalerna, till hvad ofvan, vid frågan om utvidgningar af vattenledningsnätet yttrats rörande några af dem samt till stadsingenjörens utlåtande i ämnet, nämner drätselkammaren nu blott, att den föreslagna kanalen under Estnäs- och Nikolaigatorna från tomten adr. N:o 7 vid den förra till tomten adr. N:o 21 vid den senare gatan väl blefve ganska kostsam — kostnaden är nemligen beräknad till 13,300 mk — men likväl nödvändigt borde utföras och i detta afseende måste ega afgjordt företräde framför de af drätselkammaren från byggnadskontorets förslag uteslutna kanalerna under Ban- och Hafsgatorna, då det redan bör erkännas vara hög tid, att ifrågavarande, af gammalt bebygda trakt i Kronohagen omsider erhåller tillräckligt, såsom synnerligt nödigt för densamma i sanitärt afseende befunnet aflopp.

Under rubriken nybyggnadsföretag hafva, förutom ofvanföre omnämnda kompletteringsarbete å folkskolebyggnaden vid Annegatan samt skjul vid Gammelstads qvarnen, upptagits för utförande af ett hus för realskolan 180,000 mk och för inredning af förra ryska proviantmagasinet till tull- och packhus 33,000 mk, till följd hvaraf å inkomstsidan observerats till användning de nämnda, för dessa ändamål reserverade beloppen af 1882 års nybyggnads- och regleringslån. Omförmälda inredning af magasinsbyggnaden har emellertid, på sätt drätselkammaren härförrinnan anmält hos stadsfullmäktige, beräknats kräva en kostnad af inalles 80,000 mk, hvarföre kammaren tillika hos Fullmäktige föreslagit, att jemväl sålunda bristande 47,000 mk måtte betäckas genom lån; men härom torde inom årets utgång beslut ej hinna fattas af förstärkte stadsfullmäktige.

XIII. Pensioner.

Under denna nyföreslagna utgiftstitel hafva alla de pensioner, som staden har att utbetala, sammanförts, eller ej blott de förut under titlarna „Stadens embetsverk“ och „Undervisningsväsendet“ upptagna utan ock de tvenne nya pensioner, som staden, jemlikt derom af Ulrikasborgs bad- och brunnsinrättnings aktiebolag vid brunnsparksområdets afträdande gjordt förbehåll, förbundet sig att till uti bolagets tjänst i lifstiden anstälde vaktmästaren Rosenströms enka och biljettförsäljerskan Fru Clement utbetala. Den sistnämnda pensionen är emellertid för nästa år beräknad blott för tiden från den 1 Juni till årets slut. — Det har nemligen synts drätselkammaren såväl oegentligt, att budgeten för det ena eller andra af stadens verk belastas med dylika poster, som de ifrågavarande, som ock att pensionerna förekomma spridda på skilda ställen i stadens budget.

XIV. Diverse.

Förhöjningen i anslaget till brandstodsafgifter har påkallats af tillökningen utaf stadens hus med byggnaderna i brunnsparken och folkskolehuset vid Annegatan.

Emedan den tid af tre år, för hvilken stadsfullmäktige den 24 April 1883 beviljat ett bidrag af 1,600 mk årligen till upprätthållande af ett agrikultur- och handelskemiskt laboratorium härstädes, under innevarande år utgått, har något anslag för detta ändamål icke vidare upptagits.

För anskaffande af behöfliga inventarier till rådhuset har uppförts ett anslag af 1,000 mk, men i fall Stadsfullmäktige anse ny möbel erfordras äfven till den stora salen derstädes, bör sagda anslag ökas med 2,000 mk.

Afkortningen å uttaxerade medel och andra inkomster har befunnits böra höjas från 35,000 mk, som den utgjort i innevarande års budget, till 40,000 mk. Härvid är emellertid att märkas, att densamma till stor del icke gäller verkliga rester, utan i dessa fall blifver nödvändig i följd af på oriktiga grunder utförd taxering.

Vidkommande sedan inkomstsidan af drätselkammarens förslag, så äro beloppen under de skilda titlarna beräknade med ledning af såväl hvad erfarenheten från innevarande och sistlidet år gifvit vid handen, som ock hvad vederbörande styrelser och nämnders specialförslag innehålla. Särskildt torde blott behöfva nämnas, att lösen för de arrendetomter, hvilka enligt stadsfullmäktiges beslut af den 22 sistlidne Juni komma att försäljas, upptagits med ett belopp af 11,000 mk, och att härvid, i motsats till hvad förut i likadana fall skett, blott en tiondedel af löseskillingarna beräknats såsom inkomst under nästa år, emedan tomtinnehafvarene äro berättigade att afbördas sig desamma under tio år med en tiondedel årligen. Från Brunnsparksområdet har drätselkammaren beräknat följande inkomster: tomtlösen från östra villakomplexen 1,940 mk, räntor å utestående tomtlösen för densamma 7,700 mk samt öfriga arrenden 12,500 mk eller således tillsammans 22,140 mark.

Såsom resultat af drätselkammarens nu sammanställda förslag framgår slutligen, att till bestridande af stadens utgifter under år 1887 erfordras, utöfver de beräknade inkomsterna, en summa af 687,584 mark 32 penni, hvilken summa således nu föreslås att uttaxeras.

Utt utdrag ur drätselkammarens protokoll, upptagande den vid behandlingen af detta ärende förefallna skiljaktighet, bilägges; och torde samtliga nu medföljande handlingar, sedan behovet af dem för magistraten och stadsfullmäktige upphört, till drätselkammaren återställas.

På Drätselkammarens vägnar:

E. Öhman.

Lars Homén.

*Utdrag ur Drättselkammarens i Helsingfors stad protokoll den
22 Oktober 1886.*

§ 32.

Föredrogs till vidare åtgärd det vid drättselkammarens extra sammanträde den 16 innevarande Oktober handlagda ärendet angående afgifvandet af de på kam-maren ankommande upplysningarna för nästkommande års budget för staden; och antecknades härvid den skiljaktighet att

ledamoten Hallberg, enär den af fattigvårdsstyrelsen föreslagna förhöjningen af anslaget för „ständiga understöd“ åt fattiga från 46,000 till 54,000 mk vore oproportionerligt hög och icke tillfylles motiverad af tillväxten i stadens folkmängd under året, samt då dessutom dylika understöd lätt kunde komma att missbrukas, ville för ifrågavarande ändamål uppföra i budgetförslaget ett anslag af endast 50,000 mk, hvaremot han, i händelse fråga uppstode om utvidgning af fattiggården, ville på det varmaste understödja ett dylikt förslag.

Transsumt ur protokollet, upptagande denna skiljaktighet, skulle drättselkam-marens blifvande skrivelse biläggas.

In fidem:
Lars Homén.

Utlåtande angående Helsingfors stads Byggnadskontors utgiftsförslag för nämnda kontor, vattenledningen och stadens allmänna arbeten under år 1887.

Under titeln „III Kommunalförvaltningen, Byggnadskontoret“ ingå endast de för kontorets personal bestämda aflöningar och arvoden samt för material- och dagsverken vid mätningar äfvensom expenser samma summor, som förut härtill varit anslagna. De arbeten, som ännu skola verkställas å de under benämning „Renritning och kopiering af förslag till förändrad stadsplan“ och „Mätningar och uppgörande af karta jemte ny indelning af villorna vid Östra chausséen“ i årets budget upptagna anslag, kunna nemligen slutföras med de medel, som af dessa anslag ännu återstå.

XI. Vattenledningen.

*Förvaltning,
drift och underhåll.*

Löner och arvoden för vattenledningens förvaltning, drift och underhåll äro desamma som förut och likaledes öfriga poster, med undantag af att underhållet, som senaste år höjdes i och för iståndsättande af hägnaderna i Gammelstaden, nu ansetts kunna minskas med 500 mark. De många detaljposterna för temligen enahanda arbete, som föregående budgetsförslag upptagit i enlighet med en vid vattenledningens öfvertagande af Byggnadskontoret uppgjord kostnadsberäkning, hafva emellertid blifvit sammanslagna i tvenne poster, hvilket, utan att förorsaka någon olägenhet, förenklar förandet af dagsverkslistor och böcker. Så äro „Rörläggare- och handtlangarearvoden“, „Biträden och handtlangare åt filterförmannen arvoden“ samt „Extra arbetare vid röret“ sammanslagna till en post under benämning: „Rörläggare och handtlangare dagsverken“, äfvensom „Underhåll af vattenledningens byggnader, maskiner och dammar i Gammelstaden jemte brandförsäkringspremier“ och „Öfrigt underhåll“ sammanförda under rubrik: „Remont å byggnader, maskiner och dammar jemte brandförsäkringspremier och öfrigt underhåll.“

Arvodet för debitering af vattenkonsumtionen bortfaller, sedan bokhållarens vid Byggnadskontoret lön blifvit förhöjd och detta arbete honom ålagts.

*Utsträckning
af röret.*

Inom den äldre delen af staden föreslås tvenne mindre utvidningsarbeten, nemligen under Östra Skilnaden från N:o 7 till 11, hvilken äfven ingick uti budgetsförslaget för innevarande år, samt under Högbergsgatan från N:o 29 till 35. Båda dessa arbeten äro beräknade att utföras i sammanhang med afloppskanaler på samma sträckor; Södra brandtornstomten blefve jemte öfriga gårdar genom den senare utvidningen försedd med vatten och en i hög grad nödvändig afloppskanal. Redan år 1885

anhöllo gårdsegarene vid Bangatan mellan Anne- och Fredriksgatorna om införande af vatten- och kloakledning under nämnda gata och upptogs äfven anslag för dessa arbeten uti Byggnadskontorets förslag till utgiftsstat för 1886, men då dessa utmönstrades emedan viktigare arbeten måste få företräde, upptagas de ånyo till utförande nästkommande år.

Med anledning af att de bebyggda tomterna vid Hafsgatan blifvit utbudna till inlösen, sedan, genom godkännande af det nya stadsplans förslaget, blifvit bestämdt att desamma bibehållas oförändrade enligt nu gällande stadsplan, har förslag till införande af vattenledning på samma gång som till planering af gatan och anläggande af kloak blifvit uppgjort. Dessa arbeten erfordra tillsammans ett anslag af 18,600 mark, men inbringa tomterna vid inlösen enligt låg värdering 40,000 mark, förutom årliga inkomster från vattenledningen.

Öfriga föreslagna utsträckningar under Kasern-, Högbergs- och Skarpskyttegatorna hafva under senaste tre år, till följd af gårdsegarenes upprepade petitioner, varit på förslag att utföras men har Byggnadskontoret sett sig nödsakadt att då afstyrka deras omedelbara utförande, emedan afloppskanaler, utan hvilka vattenledning är otjenlig, ej här kunnat åstadkommas. Sedan förslaget till ny stadsplan emellertid numera är godkänt och antagligen under de närmaste månaderna erhåller vederbörlig fastställelse, kunna afloppskanaler och således äfven vattenledningar under nästa år här anläggas, ifall de större sammelkanaler, hvori dessa kloaker utmynna, samtidigt komma till utförande, nemligen: 1:o en kloak genom dertill reserveradt område i kvarteret N:o 127 (enligt ny stadsplan) samt under en del af Kaptensgatan till Fabriks-gatan, hvarifrån vattnet, då dessa trakter ännu äro obebyggda, tillsvidare kunde ledas i ett här befintligt öppet afloppsdike blott detsamma fördjupas, och 2:o en kloak under Skeppare-, Fabriks- och Munkholmsgatorna från Skarpskyttegatan till en kloak, som leder genom Skeppdockans område. Då dessa båda sammelkanaler emellertid kräfva stora anslag, tillsammans 93,500 mark, och mera komma att gagna i framtiden, då staden hitåt utvidgas, än under närvarande tidpunkt, torde kostnaderna för dessa arbeten ej kunna upptagas i den ordinarie budgeten för att under ett år uttaxeras, utan riktigast utföras med upplånade medel, hvarför jag äfven närsluter särskildt förslag till dessa och liknande arbeten. Endast under norra delen af Kaserngatan kan vatten- och afloppsledning utföras oberoende af dessa sammelkanaler, nemligen från adr. N:o 20 till Lilla Robertsgatan och äro äfven anslagen i förslaget fördelade så, att den ena delen kan upptagas oberoende af den andra, ifall de stora ledningarna ej genast komma till utförande.

Bland mindre arbeten upptages anbringande af en brandpost å chaussén invid Edesviksvägen, emedan afståndet mellan närmaste brandposter här är alltför stort. — Fem stycken afstängningsventiler å rörnätet i staden föreslås på grunder, som förut blifvit frambållna och gillade, isynnerhet som de hittills anbragta ventilerna visat sig nyttiga vid nödiga afstängningar af någon enskild rörsträng. Vattningshon å Broholmen, som är af trä och bristfällig, bör ombyggas och är beräknad att, liksom dylika

hoar vid Gasverket och kokhuset, utföras af plåt. — Då brandposterna hittills användts för vattning af planteringarna, men detta i flere afseenden visat sig olägligt, föreslås inrättandet af särskilda vattenposter, liknande dem, som finnas i Runebergsesplanaden.

XII. Allmänna arbeten.

*Hus och lägenheter
underhåll.*

Till hus, byggnaders och lägenheter underhåll har blifvit hänfördt kostnaden för grusning af lekplan omkring nya folkskolehuset vid Annegatan äfvensom hägnad omkring densamma. Som brunnen å den främre planen måste lämnas tillgänglig och tomten N:o 4 (adr. N:o 28) vid Annegatan har sin inkörspport mot denna plan, har jag ej ansett densamma kunna hägnas med ett högre jernstakett, hvilket väl annars varit det lämpligaste, utan har jag tänkt mig detsamma utfördt af låga gjutjernskolonner, förenade med jernstänger eller rättare rör, samt att i denna hägnad lemnas tvenne större öppningar mot Annegatan, den ena invid tomten N:o 4, den andra midtemot skolhusets hufvudingång samt fyra mindre sådana mot Malmgatan på lämpliga ställen, såsom vidfogade situationsplan närmare utvisar. Hit hör visserligen äfven föreslagen anläggning af trottoirer längs Anne- och Malmgatorna omkring folkskoletomten, men har kostnaden härför blifvit hänförd under rubriken: 2:o underhåll af gator.

Uti Gammelstaden finnes ett till qvarnen hörande skjul, hvilket begagnas som skydd för spanmålslass under dålig väderlek, men hvilket är så bristfälligt, att detsamma ej kan begagnas, hvarför anslag för uppförande af ett nytt dylikt upptages med 1,400 mark. För denna summa kan ett något mindre skjul än det gamla uppföras, men torde dock motsvara behofvet.

Gators, kanalers och kajers underhåll.

Då uti det genom Magistratens försorg upprättade syeinstrument öfver stadens gator ingår omläggning af Högbergsgatan mellan Esplanad- och Ludvigsgatorna samt Richardsgatan till dess hela längd, har anslag blifvit beräknadt för omläggning af folkbibliotekstomtens andelar i dessa gator; dock behöfva trottoirerna, såsom nylagda strax efter husets uppförande, icke omläggas. Anslag för Vestra Henriksgatans omläggning från Boulevarden till Vestra chaussén upptages på grunder, som redan vid inlemnande af budgetsförslag till innevarande års arbete framhållits. Uti summan 21,200 mark ingår liksom förut äfven kostnaden 4,600 mark för sänkning af gatans norra ända till samma nivå som esplanaden härinvid, för att åstadkomma mindre stark lutning å här befintliga, för trafiken besvärliga backe.

Längs Anne- och Malmgatorna utanför folkskoletomten föreslås, som tidigare blifvit nämndt, anläggning af trottoirer med gångbanor af nubbsten.

Bangatan är numera den sista länk i den stora komplex af gator, hvilka under åren 1878—79 planerades och hvarest numera en ordentligt bebyggd stadsdel uppstått; dess stenläggning är för den genomgående trafiken nödvändig, men utförandet beror dock af huruvida anslag beviljas till här föreslagna, på annat ställe omordade, kloak och vattenledning.

För utförande af den föreslagna och redan af Stadsfullmäktige godkända genomfarten genom esplanaden mellan Henriksgatorna från Wladimirs- till Alexanders-

gatan har anslag blifvit begärdt under förutsättning att stadsplan, som snart kommer att till fastställelse inlemnas, i denna del godkännes.

I sammanhang med budgetsförslaget för innevarande år inlemnades kostnadsförslag till en jernbro öfver jernvägens genomsprängning i Djurgården och i dervid medföljande utlåtande nämndes om nödvändigheten att, ifall bron komme till stånd, äfven bygga en väg från densamma längs Tölövikens strand till den förut befintliga stora vägen genom Djurgården, der densamma leder till jernvägsviadukten. Kostnaden för uppförande af här nödiga trummor samt terrasseringsarbeten, beräknad till 6,000 mark, ingår i förslaget under förutsättning att anslag framdeles beviljas för vägens maccadamisering.

Allmänna vägar.

För anläggning af väg mellan de byggnadstomter, som under senaste två år blifvit bebyggda å villan Ås, observeras ett anslag stort 2,000 mark. Då terrängen här är oländig, kommer den väg, som för denna summa kan åstadkommas, att blifva ganska primitiv, men i betraktande af de låga arrenden, som betalas för sagde tomter, har jag ansett större summa härtill ej böra användas.

Bland utgifter för renhållningsväsendet har poster för „Vakter och pråmkarlar“ blifvit minskad med 1,500 mark under förutsättning att pråmtömningen under nästkommande år kan ställas på samma fot som under denna sommar. Endast en vakt vid hvardera afstjelningsbryggan, hvilka tillika uppbära afgifterna och styra pråmarna vid bogseringen till afnämaren, hafva erfordrats, då de icke behöfva närvara vid pråmarnes tömning af de sistnämnde.

Renhållningsväsendet.

Under rubrik „stadens chausséer“ ingår likasom de senaste åren ett anslag af *Chausséerna*. 8,000 mark för fortsättning af gångbanorna längs dessa chausséer; och har jag i valet mellan en dylik längs vestra chaussén till Djurgårdssporten eller en bana till arbetarbostäderna vid den östra, ansett mig böra föreslå, att anslaget äfven nästkommande år användes vid östra chaussén för att förlänga den till villan Echo hunna gångbana så långt anslaget medger. Då nemligen uti bostäderna och å villorna längs östra chaussén ett vida större antal arbetare än vid den vestra är bosatt, hvilka för sitt lifsuppehälle äro tvungna att dagligen gå denna väg, anser jag utförandet af en trottoir längs den östra chaussén mera nödvändig och behjertansvärd, än en dylik gångbana till Djurgårdssporten. Den senare komme visserligen att begagnas af ett större antal promenerande, hvilka besöka Djurgården, men detta sker frivilligt eller för nöjes skull och kan därför ej anses medföra samma gagn.

För sjöfartens befrämjande äro flere större och mindre arbeten föreslagna.

Stadens hamnar.

Uti stadens hamnar saknas helt och hållet kajer med sådant vatten att större djuptliggande fartyg kunde anlöpa desamma, och då tillfälle nu finnes att genom den entreprenör, som åtagit sig muddringen i Sörnäs hamn, äfven få andra dylika arbeten utförda, har jag uppgjort aproximativt förslag till uppmuddring af den äfven nu djupaste delen af hamnen, nemligen utanför den sydligaste delen af magasinskajen invid Skeppsvarfvet. Muddring längs denna kaj på en sträcka af 400 fots längd till 20 fots djup, på sätt en närsluten karta närmare utvisar och i enlighet med en år 1861

verkställd pejling, skulle nödvändiggöra upptagande af omkring 1,600 kub.famn dyjord, hvilket arbete enligt för Sörnäs muddring gällande pris och inberäknadt uppförandet af en dam framför Lökholmsvikens mynning, hvarest muddret lämpligast kunde uppläggas, skulle medföra en kostnad af 18,000 mark. Men som muddring ej utan stor fara för kajen kan verkställas ända intill densamma, borde denna utföras på 70 à 80 fot utanför och lossning af djupt liggande fartyg ske öfver flyttbara pontoner och landgångar. Såsom sådana kunde tjena skrofvat till stadens numera odugliga mudderverk samt efter muddringens slut de fyra stycken prämar, hvilka användas vid detta arbete, men derefter stå lediga. För iståndsättande af mudderverksskrofvat och dess förseende med förtöjningsketter, landgångar m. m. är kostnaden beräknad till 1,900 mark.

Klagomålen öfver trängsel för skärgårdsfartygen, der de äro anvisade att lossa, nemligen under Myntverket i Södra och vid en plats i Norra hamnen af obetydlig utsträckning, hafva år från år tilltagit, hvarför jag gjort några förslag till förbättrande af dessa förhållanden, hvarigenom, om ock en del af anordningarna äro af provisorisk natur, godt utrymme kan vinnas för jemförelsevis små kostnader. Den s. k. „Tschetschulinska brädgården“ på Skatuddens norra strand, hvilken numera kommer att öfvertagas af staden, erbjuder en god lossnings- och upplagsplats, blott den gamla lastningsbryggan ånyo påbygges. Om dertill den gamla, staden tillhöriga sänkkistan mellan denna brädgård och kajen under stenmagasinen påbygges och förenas med sistnämnda lastningsbrygga samt en körväg genom stenutfyllning längs stranden åstadkommes, kan godt utrymme och beqväm kommunikation vinnas för lossning, uppläggning och transport af sådana artiklar, som i största mängd med skärgårdsfartyg tillföras staden, nemligen: tegel, sand, gatsten, utskotts plankor och bräder m. m. d.

Dessutom har redan under innevarande sommar sjötrafiken sjelfmant uppsökt sig tvenne lossningsplatser, som under senaste år bildats genom utfyllning af öfverflödig sprängsten, nemligen vid Brobergskajen och i Sandviken; men äro de ännu ganska obeväma och ej heller tillgängliga för ett större antal farkoster med mindre något göres för att underlätta begagnandet af desamma, hvarför jag upptagit anslag för utförande af fasta bockar med landgångar längs de delar af stränderna, der vattnet har tillräckligt djup, eller 7 à 9 fot. Längs Brobergskajen skulle härigenom vinnas utrymme för elfva à tolf skutor, i Sandviken för halfva detta antal, och ville jag föreslå att den förstnämnda eller Brobergskajen, utom till lossning af alla ofvan uppräknade materialier, särskildt och i främsta rummet anvisades som plats för lossning af kalk, emedan denna handtering å den plats som för närvarande härtill användes, för passerande, närboende och den för närvarande med sex ångslupar befordrade lifliga passageraretrafiken i norra hamnen är synnerligen obehaglig. Nuvarande kalklossningsplatsen behöfver därför ej stå obegagnad, men kan företrädesvis begagnas för varor, hvilka ej åstadkomma alltför mycket dam eller annat större obehag. Särskildt ha vedskutor endast undantagsvis fått utrymme vid Norra hamnens kajer och vore dock för en stor del af staden lika beqvämt tillgängliga här.

Såsom redan i sammanhang med utlåtandet angående förslagen till utvidgnin-*Planering af*
 gar af vattenledningen nämndes, har förslag till planering af Hafsgatan utanför de be-*gator.*
 byggda gårdarna adr. N:ris 1, 3 och 5, hvilka omedelbart komma att försäljas, blifvit
 uppgjordt och kostnaden 7,300 mark observerad i budgeten. Planering af Båtsmans-
 gatan mellan Smeds- och Väfvaregatorna verkställdes senaste vinter för att bereda ar-
 betsförtjenst åt nödlidande, men återstår ännu att förse densamma med ett gruslager
 för att underlätta trafiken derstädes, och torde så mycket mera skäl förefinnas att ut-
 föra detta instundande sommar, som tomterna längs denna del af gatan äro utbudna
 till inlösen. Likadant är förhållandet med den del af Jungfrustigen, som ligger mellan
 Skeppsredare- och Hafsgatorna, hvarför äfven för dess pågrusning anslag upptagits.
 Vid södra delen af Fredriksgatan bortsprängdes af enskild person ett härstädes befin-
 ligt berg, men erfordras ytterligare en obetydlig planering äfvensom grusning af platsen,
 för att göra densamma trafikabel.

Ombyggnad af den gamla förfallna gråstenstrumman under Robertsgatan mel-*Aflopska-*
 lan Georgs- och Annegatorna föreslås på grunder, som redan i skrifvelse af den 24 *naler.*
 Oktober 1885 framhållits eller kort sagdt, emedan den ej mera tjenstgör såsom sig bör.
 Under östra Skilnaden finnes utanför adr. N:ris 3, 5, 7 och 9 en af gårdsegarene på egen
 bekostnad anlagd, ytterst bristfällig och delvis för högt liggande trätrumma, hvaremot
 N:o 11 helt och hållet saknar tillfälle till afledning. Vid tidigare berörande af vatten-
 ledningens utsträckning nämndes redan, att förslag till anläggning af tidsenlig kloak
 ingick uti budgetförslaget för innevarande år, men ehuru anslaget då ströks, tvekar
 jag ej att ånyo upptaga detsamma, då jag anser denna kloak både i sanitärt och andra
 afseenden nödvändig. Angående afloppsledningar under Bangatan samt Högbergsgatan
 från Brandtorns tomten till Lilla Robertsgatan relaterades tidigare i sammanhang med
 vattenledningsutsträckningarna. Estnäs-gatan bildar mellan Nikolai- och Mariegatorna
 en nedsänkning midtför kvarteret N:o 17 och har för dagvattnet, hvilket här samlas i
 tvenne infallsbrunnar, en träränna blifvit anlagd genom adr. N:o 9 vid Estnäs- och 19
 vid Nikolaigatan. Denna ränna, som tillika begagnas af gårdsegare i kvarteren N:ris
 13, 16 och 17 för afledande af orent vatten, är ytterst bristfällig och sprider orenlighet
 i kringliggande mark, hvarför den måste ombyggas; och har jag föreslagit dess anläg-
 gande längs Estnäs- och Nikolaigatorna, ehuru detta medför större kostnader, emedan
 kanalen här erhåller tillräklig betäckning mot frost, hvilket ej är fallet om ledningen
 går genom kvarteret N:o 17, hvarförutom tomtägarene bli befriade från att genom sina
 lägenheter hafva en allmän kloak, hvilket medför stora svårigheter vid framtida bygg-
 nadsföretag å desamma. Öfriga föreslagna afloppskanaler stå i sammanhang med ut-
 sträckning af vattenledningen, hvarför yttrande om dem ofvan ingår.

Helsingfors stads Byggnadskontor den 7 Oktober 1886.

Otto Ehrström,

Utlåtande angående muddring i stadens hamnar.

Till Drätselkammaren i Helsingfors.

Med anledning af mig i protokollsutdrag af den 2 sistl. April gifna uppdrag att inkomma med förslag till de muddringsarbeten i stadens hamnar, som lämpligen kunde utföras i sammanhang med nu pågående arbeten i Sörnäs hamn, har jag äran främst hänvisa till Byggnadskontorets utgiftsförslag för nästinstundande år, deri förslag till muddring utanför Magasinskajen ingår. Dessutom har, med benägen medverkan af entreprenören herr E. V. Sucksdorff, en förberedande undersökning och aproximativ beräkning af kostnaderna verkställts för muddring framför norra delen af Salutorget nedanför obeliskens jemte bortskaffande af Kejsargrundet sålunda, att alternativt 9 eller 10 fots vattendjup ernådades och kajen derigenom gjordes användbar för skärgårdsfartyg. Härvid befans botten bestå hufvudsakligast af pinno, hvilken för muddring är den svåraste jordart, hvarför äfven kostnaderna, med tillhjälp af de otillräkliga djupmätningar, som af gammalt finnas tillgängliga å Byggnadskontoret, beräknades till alternativt 65 eller 95 tusen mark, beroende af ofvannämnda djup. Härtill kommer kostnaderna för förstärkning eller total omläggning af kajen, framför hvilken vattnet fördjupas från 1 å 7 fot med ända till 8 å 9 fot, hvilket arbete ej kan beräknas lägre än till 25 å 35 tusen mark. Den summa, som skulle åtgå för att förvandla den 400 fot långa oanvändbara kajen och hamnen derutanför till en för mindre fartyg tjenlig landningsplats, blir sålunda så hög, att hela området med samma kostnad kan utfyllas och omgifvas med sänkkistor, utanför hvilka ända till 11 å 12 fots djup uppnås. Dimensionerna af denna utfyllning eller broarm skulle blifva ungefär 220 fot i norr och söder samt 200 fot å motsatt led och således, i stället för en 200 fot lång kaj med otillräkligt djup, vinnas sådana med en sammanlagd längd af omkring 640 fot, hvaraf en del kan begagnas af större fartyg och den öfriga af mindre dylika.

I sammanhang härmed vill jag nämna att af t. f. hamnkaptenen framkastats ett förslag för vinnande af lämpliga kajer för större ångbåtar, hvilka han anser för närvarande hafva alltför trångt utrymme, då de ej på sina korta invikningar härstädes hinna lossa och lasta öfver för eller akter, utan måste lägga till med långsidan, nemligen att utdraga sydliga kajarmen i rak sträckning söderut till magasinskajen. Genom utförande af en sådan tillbyggnad och en obetydlig muddring framför densamma skulle en 400 fot lång kajsträcka med djupt vatten vinnas, hvilken för närvarande endast delvis kan begagnas af de på linien Wiborg gående mindre ångbåtarna och vedskutor.

Då klagan öfver bristfälligheterna och obehämligheten i Helsingfors hamn år från år blir större, vore det högelingen önskligt att beslut principiellt fattades angående sjöfartens framtida ordnande, om den hufvudsakliga trafiken med större kostnader skall öfverflyttas till Skatudden och den nu begagnade delen af södra hamnen förblifva i oförändradt skick, eller om de behämligheter, som den sistnämnda delen af hamnen, genom användande af mindre kostnader för utvidgningar och tillbyggnader, erbjuder, skola tillgodogöras. I senare fallet borde med afseende å det tillfälle som nu erbjudes att få muddringsarbeten utförda på entreprenad, under vinterns lopp detaljundersökningar verkställas för de förslager, som anses i främsta rummet förtjena uppmärksamhet.

Helsingfors stads Byggnadskontor den 8 Oktober 1886.

Otto Ehrström.

Utlåtande angående kloaker under Skeppare- och Fabriks-gatorna samt genom qv. 127 och under Kaptensgatan.

Till Drätselkammaren i Helsingfors.

I sammanhang med Byggnadskontorets utgiftsförslag för stadens allmänna arbeten och såsom uti derom afgifvet utlåtande redan blifvit omnämndt, har förslag till tvenne stora kloaker blifvit upprättadt, för att främst möjliggöra aflöande af orent såväl som dagvatten från Skarpskytte-, Högbergs- och Kaserngatorna, under hvilka gator aflopps- och vattenledningar äro projekterade att med uttaxerade medel nästkommande år anläggas. Dock skulle dessa kloaker äfven tjena att uppsamla dylikt vatten från andra gator, hvilkas planering och förseende med aflopps- och vattenledning uti ett särskildt projekt föreslås till utförande, med anledning af att vid desamma belägna bebyggda arrendetomter böra försäljas så snart det godkända förslaget till ny stadsplan erhållit vederbörlig fastställelse, men hvilka arbeten lämpligast torde utföras med upplånade medel.

Den ena af dessa kloaker skulle utgå från hörnet mellan Båtsmans-, Fredriks- och Skarpskyttegatorna, sträcka sig längs Skeppare- till Fabriks-gatan samt under den sistnämnda och den bredare delen af Munkholmsgatan till en trumma, som förut är anlagd genom Skeppsdockans område. I sin öfra ända skulle den mottaga tillflöden från kloaken under Skarpskytte- och Båtsmansgatorna samt det genom Röddäld och deromkring belägna kvarter tillsvidare i ett öppet dike tillströmmande vatten, längre fram från en kloak under Jägaregatan och under sin nedersta del från kloaker under

Båtmans-, Styrmans-, Docks- och Munkholmsgatorna, förutom dagvatten från det stora vattenområde, som nu uttömmar sig samma väg genom ett utfallsdike.

Den andra kloaken skulle taga sin början i skärningspunkten mellan Bergmans- och Kaserngatorna, hvarest den komme att upptaga kloakvattnet från båda dessa gator, Högbergsgatan äfvensom Jungfrustigen och ledas genom det för ändamålet reserverade området i kvarteret N:o 127 till Kaptensgatan samt under denna gata till Fabriks-gatan, der den, då trakterna häromkring ännu äro obebyggda, kunde utmynna i ett gammalt öppet utfallsdike, hvilket sistnämnda dock erfordrar fördjupning och upprensning. Kostnaderna stiga för den förra af dessa kloaker till 75,000 och för den senare till 18,500 mark. Komme vattenledning att införas under Fabriks-gatan mellan Styrmans- och Docksgatorna, så fördelas en del gemensamma arbeten sålunda, att kostnaden för kloaken under Skeppare- och Fabriks-gatorna skulle uppgå till 73,700 mark. Profiliritningar, situationsplan och kostnadsförslag bifogas.

Helsingfors stads Byggnadskontor den 11 Oktober 1886.

Otto Ehrström.

Utskottsytttrande angående Helsingfors Utskänkningsaktiebolags ansökan om rättighet till utminutering och utskänkning af starka drycker.

Vid Stadsfullmäktiges sammanträde den 26 sistlidne Oktober föredrogs Stadsfullmäktige en från Magistraten Fullmäktige tillhandakommen ansökan af följande lydelse:

Till Magistraten i Helsingfors.

Med anledning deraf att nådiga förordningen angående försäljning, forsling samt upplag af bränvin och andra brända eller destillerade spritdrycker af den 16 sistlidne Juli uti § 9 medgifver öfverlåtandet af all utminutering och utskänkning i stad åt för sådan rörelses bedrivande i sedlighetens intresse organiseradt bolag, får styrelsen för Helsingfors Utskänkningsaktiebolag, hvars stadgar och verksamhet allt sedan bolagets tillkomst stått i öfverensstämmelse med de i sagde paragraf intagna bestämningar äfvensom med öfriga tillämpliga stadganden uti ifrågavarande förordning, hos Magistraten vördsamt ansöka, att rättigheten till all utminutering och utskänkning i staden med de i § 9 uppräknade undantag blefve från och med början af nästinstundande år 1887 och intill den 1 Juni 1888 öfverlåten åt bolaget.

I sådant afseende har styrelsen i enlighet med föreskrifterna i ofvanåberopade nådiga förordning samt särskildt §§ 18, 19 och 20 äran anmäla, att bolagets utminuterings- och utskänkningslokaler för närvarande äro placerade vid nedanangifna gator och platser samt förestås af dervid nämnda personer, hvilkas lämplighet förut blifvit af Magistraten godkänd, samt att det vore styrelsens önskan att tillsvidare, och derest icke hinder i ett eller annat afseende kan auses möta, få fortsätta bolagets rörelse i samma lokaler och med samma föreståndare, nämligen:

utminuteringsställen:

- N:o 1. Berggatan 10; föreståndarinna Agatha Renberg;
- N:o 2. Andreegatan 15; föreståndarinna Mathilda Dahlgren;
- N:o 3. Fredriksgatan 25; föreståndarinna Ottiliana Lindqvist;
- N:o 4. Lilla Robertsgatan 13; föreståndarinna Maria Petrell;
- N:o 5. Elisabetsgatan 15; föreståndarinna Helena Lindfors;
- N:o 6. Fabiansgatan 10; föreståndarinna Wilhelmina Hagstedt;

utskänkningsställen:

- N:o 1. Fabiansgatan 5; föreståndarinna Audotia Wladimiroff;

- N:o 2. Sjömansgatan 17; föreståndarinna Emilia Wilhelmsson;
 N:o 3. Rieks villa vid Östra Chaussén; föreståndarinna Wilhelmina Blomqvist;
 N:o 4. Annaegatan 34; föreståndarinna Anna Holopainen;
 N:o 5. Råberghs villa vid Östra Chaussén; föreståndarinna Wilhelmina Nordberg;
 N:o 6. Nylandsgatan 36; föreståndarinna Klara Walkonen;
 N:o 7. Fredriksgatan 34; föreståndarinna Josefina Strand;
 N:o 8. Stora Robertsgatan 5; föreståndarinna Alexandra Ekberg;
 N:o 9. på Högholmen; föreståndare Gustaf Blomqvist.

Såsom synes af denna förteckning, har styrelsen härintills icke begagnat sig af hela den bolaget medgifna rättigheten till inrättande af 8 utminuterings- och 10 utskänkningsställen, och torde styrelsen äfven under någon tid framåt icke finna sig föranledd att öka lokalernas antal; men då stundom behof yppat sig af dylika lokaler uti någon viss stadsdel, och det till och med inträffat, att från ordningsmaktens i staden sida uttalats en önskan om att till motverkande af lönnkrögeri och olaga bränvinsförsäljning bolaget skulle på viss plats öppna en butik eller ett värdshus, anser styrelsen sig böra hemställa, huruvida icke några flere utminuterings- och utskänkningsställen, än dem bolaget nu haft rättighet att öppna, eller högst 10 utminuterings- och 15 utskänkningsställen finge vid behof af bolaget inrättas.

Helsingfors den 5 Oktober 1886.

Å styrelsens för Helsingfors Utskänknings-Aktiebolag vägnar:

Viktor Öhberg.

Aug. Fabritius.

Vid sammanträdet den 9 innevarande November föredrogs ytterligare ett af Magistraten öfver förestående ansökning afgifvet utlåtande, sålydande:

MAGISTRATEN

i

Helsingfors,

den 6 November 1886.

N:o 270.

Till Helsingfors Stadsfullmäktige.

I anledning af Helsingfors utskänkningsaktiebolags ansökan om rättighet till all utminutering och utskänkning af spritdrycker här i staden under tiden från och med början af nästinstundande år 1887 till den 1 Juni 1888, med de undantag, som uppräknas i 9 § uti förordningen om bränvinsförsäljning af den 16 Juli innevarande år, får Magistraten äran meddela, att, enligt dess uppfattning, all utminutering af inhemskt, ofärgadt bränvin af lof gifven beskaffenhet borde i anseende till den ständiga

och stora frestelsen till och faran för missbruk och underslef, som med denna varas utminuterings såsom vinstgifvande enskild affär är förenad, upplåtas åt ett för sådan rörelses bedrivande i sedlighetens intresse organiseradt bolag, enligt hvars stadgar åt herrar Stadsfullmäktige öfverlemnades att till allmänt nyttiga ändamål, hvilka stads-kommunen sjelf icke hade att genom beskattning af sina medlemmar tillgodose, använda den vinst, som af bolagets rörelse kunde uppstå, efter det från inkomsten afdragits högst sex procents ränta å bolagets kapital, samt de driftkostnader, som af herrar Stadsfullmäktige på framställning af bolagets bestyrelse årligen godkändes. Derigenom undanröjdes nämligen all möjlighet för bolagsmännen att, utöfver den ränta af sex procent, som i bolagets rörelse lätt och säkert erhöles i en tid, då sådan ränta endast undantagsvis med säkerhet å kapitaler påräknas kan, bereda sig äfven annan vinst eller fördel, vare sig i form af anställningar i bolagets tjenst mot olämplig aflöning, såsom viss procent af inkomsten eller ett efter afkastningen lämpadt, efter hand stigande arvode, eller eljest mot direkt för hög aflöning, eller såsom tillökning i bolagets egendom i löst och fast, att vid detsammias upplösning tillskiftas bolagsmännen jemte deras i rörelsen insatte medel. Och bolagets syftemål att motverka lönnkrögeriet och omåttligt bruk af bränvin komme jemväl att uppenbarare än eljest framstå och erkännas. Vid sådant förhållande kunde alltså Helsingfors utskänkningsaktiebolag tillåtas att allena här i staden utminutera bränvin, såframt bolaget, i öfverensstämmelse med det ofvansagda, ändrade sina stadgar, hvilka nu icke blott strida häremot, såsom hvar man vet, utan ock afvika från den nya bränvinslagen, ithy att bolaget har till ändamål att inrätta för arbetsklassen afsedda näringsställen, hvarest mat- äfvensom sprit- och maldrycker samt kaffe och the m. m. till förtäring på stället och till afhemtning, till salu hållas“ eller således icke ursprungligen utminuteringsrörelse, utan *utskänkning af, bland annat, spritdrycker till afhemtning*, hvilket enligt sista mom. 1 § i nästnämnda lag är förbjudet. Vidtoges den antydda ändringen i stadgarna samt bolaget öfverlemnade sin reservfond till Herrar Stadsfullmäktiges förfogande för ändamål, som redan angåfvos, och förbunde sig att vid sin upplösning låta öfver all sin egendom, med afdrag af aktiernas nominella belopp, på enahanda sätt bestämmas, finge bolaget utminutera bränvin i högst fyra lokaler, förlagde i staden så centralt som möjligt, dock icke invid kyrka, skola, kasern, eller annan plats för större folksamling, såsom exempelvis salutorget och fiskhamnen, och ej heller vid de gator och vägar, som sommar- och vintertid allmänneligen begagnas vid färder till och från staden. Men för öfrigt skulle åt ett, i förhållande till folkmängden och med hänsyn till det oberättigade, att låta några få rikta sig, bestämdt antal, förslagsvis tjugu, välfrejdade och för redbart förhållande kände finske medborgare, företrädesvis handlande, utvalde af Herrar Stadsfullmäktige bland dem, som inom af Magistraten utsättande tid inkommit med föreskrifna ansökningar, öfverlemnas att, under iakttagande af hvad om bränvinsutminuteringsställes placering föreslaget är, föryttra endast utländska spritdrycker, såsom cognac, rom, arrac, likörer och punsch, till styrkande hvaraf såsom ett oefftergiftigt vilkor borde bestämmas, att dessa drycker, hvilka enligt senare mom. 51 § i

bränvinslagen få för köparens olika behof importeras i buteljer, krus eller större kärl, icke finge försäljas annorlunda än jemte det eller de kärl, i hvilka det af skilda köpare för tillfället åstundade quantum förvarades, och att kärlden skola ännu vid försäljningen vara med tullförsegling försedda.

Och emedan bränvin får utskänkas endast i sammanhang med utspisning af mat, men serveringen af sådan på Helsingfors utskänkingsaktiebolags utskänkingsställen handhafves såsom en alldeles enskild affär af antagne föreståndare och föreståndarinnor, frestades dessa sjelffallet att arbeta för ökad utspisning, i följd hvaraf äfven utskänkningen af bränvin ökades, synnerligast om föda intoges af kunderna med förbehåll att få flera supar till en och samma måltid. I anseende härtill och som klagan öfver missbruk i afseende å bolagets utskänkning, hvilken för resten icke kan tillräckligt öfvervakas, försports, samt behof af sådana näringsställen, som bolagets stadgar afse, icke vidare göres, sedan i följd af näringsfriheten och andra förändrade förhållanden, emot hvad förut var fallet, en mängd serveringar af mat, kaffe, the och öl äfvensom nykterhetsvärdshus för arbetsklassen uppstått i och utom staden, borde bolaget, hvars stadgar, på sätt ofvan redan antyddes, i afseende å dess utskänkingsrörelse stå i strid med lagen om bränvinshandeln, icke vidare tillåtas utskänka starka drycker, utan utskänkning af bränvin och utländska spritvaror förbehållas sådane innehafvare af på passande ställen belägna konditorier, restaurationer, värdshus och hôteller i staden, hvilka gjort sig kända för synnerligen redbart förhållande och hos hvilka i anseende till deras redan vunna goda ställning måste förutsättas allvarlig föresats, att icke missbruka den undfångna rättigheten, emedan den öfverhängande faran af densammans indragning, utom laga ansvar och annan påföljd, vore liktydig med förlusten af rättigheten att vidare lifnära sig såsom slike näringsidkare, eller således ett icke ringa äfventyr i ekonomiskt afseende. För utskänkingsbolagets föreståndare, hvilka enligt 14 § i dess stadgar allena ansvara för efterlefnaden af gällande föreskrifter, vore deremot äfventyret af jemförelsevis ringa betydelse. Och bolaget hade endast besväret att föreslå en annan föreståndare.

Genom sådan anordning af utminuteringen och utskänkningen af spritdrycker, som här ofvan föreslagits och hvilken förutsätter att förbud mot förekomsten af slika drycker anses tillsvidare omöjligt, erhöles väl i staden till afhemtning bränvin af lof gifven beskaffenhet, men till priser, hvarunder ringa utsigt till förtjenst genom oloflig försäljning deraf förefunnes, på samma gång öfriga brukliga spritdrycker hölles till salu endast till så höga priser, som i allmänhet icke tillstodde missbruk af desamma, äfvensom utskänkning af spritdrycker egde rum endast på sådana näringsställen, å hvilka lagbunden ordning öfvervakades icke blott af polisen och åklagarene, utan ock af den bildade allmänhet, som besökte desamma, och för hvilkas innehafvare indragningen af rättigheten i följd af missbruk vore så känbar, att sådant icke torde vederstå. De för helsan skadliga inhemska tillblandningar, som under namn af bondrom och konjak till priser, hvilka närma sig det ofärgade bränvinets, nu säljas af utminuterare och redan riktat många egennyttige sådane i anseende till den synnerliga åtgång,

slika tillblandningar för deras billiga priser, men ändock väljudande benämningar haft, — saknade åtminstone privilegierade säljare.

På Magistratens vägnar:

Oskar Palmgren.

Theodor Ljungberg.

Båda dessa skrivelser hafva derpå remitterats till det af Fullmäktige för beredning af frågan om ordnande af handeln med spritdrycker nedsatta utskott, som anmodats att med yttrande öfver den gjorda ansökningen till Stadsfullmäktige inkomma; och får utskottet på grund häraf anföra följande.

Att handeln med spritdrycker medför mindre frestelser för arbetaren och mindre vådor för samhället då den bedrifves af ett bolag, hvilket nitiskt sträfvat att med åsidosättande af egen vinst främja arbetarbefolkningens bästa, än då den handhafves af enskilde, hvilka af omsorgen om eget förvärf drifvas att söka i högsta möjliga grad öka afsättningen af sin vara, är ett lika så naturligt som äfven af erfarenheten bestyrkt förhållande.

Den granskning ett af Stadsfullmäktige år 1883 tillsatt utskott egnade Helsingfors Utskänkningsaktiebolags då tioåriga verksamhet gaf ock vid handen (se tryckta utskottsbet. N:o 13 för 1883) att denna verksamhet i flera afseenden gifvit goda resultat, om också åtskilliga ogynsamma förhållanden verkat hämmande på framgången.

Emellertid kan det icke nekas att under tidernas lopp åtskilliga anmärkningar mer eller mindre offentligt gjorts emot bolagets verksamhet. De viktigaste af dessa anmärkningar, af hvilka några äfven antydningssvis beröras i Magistratens ofvan intagna utlåtande, äro följande:

att Utskänkningsaktiebolaget inköper sitt förråd af bränvin och sprit endast af spritfabrikanterne i denna stad, med förbigående af all konkurrens från andra orter, i följd hvaraf bolaget kommit att betala varan med högre pris än annars varit nödigt och jemväl andra betalt samt sålunda bidragit till att gifva spritfabrikanterne en premie;

att mathållningen å bolagets utskänkningsställen vore försummad, i det att serveringen af mat är öfverlemnad som en enskild affär åt utskänkningsstälernas föreståndare, utan att nödig kontroll förefunnes deröfver att den till salu hållna maten vore duglig;

att bolagets delegare skulle tillskynda sig ekonomisk fördel utöfver hvad bolagsstadgarne medgifva, dels genom anställningar i bolagets tjänst mot oskäligt dryg aflöning, dels genom bildande af en stor reservfond, hvilken vore afsedd att vid bolagets framtida upplösning tillskiftas delegarne; samt

att fördelningen af bolagets vinstmedel, hvilken verkställes af bolaget sjelft å bolagsstämma, icke skett med den opartiskhet och den tillbörliga hänsyn till olika samhällsbehof, som kunnat förutsättas i händelse vinstfördelningen berott af stadens förtroendemän.

Den utredning utskottet kunnat förskaffa sig om bolagets verksamhet, har ej förmått helt och hållet jäfva befogenheten af de gjorda anmärkningarna. Bolagets styrelse har väl med allt skäl vinnlagt sig om att handla med så ren och duglig vara som möjligt, men denna hänsyn borde dock icke, enligt utskottets tanke, förmått bolaget att helt och hållet lemna ur sigte den helsosamma konkurrens, som stått till buds, allraminst då bolaget härigenom tillskyndat stadens spritfabrikanter en opåkallad vinst, hvilken i vissa fall kan uppskattas ända till 15 proc. af varuvärdet.

Mathållningens öfverlemnande åt utskänkingsställenas föreståndare har väl ock egentligen afsett att förmå desse att söka stegra utspisningen i förhållande till drykesafsättningen, men då kontrollen öfver matvarornas beskaffenhet och pris ej varit effektiv, har resultatet blifvit att matserveringen å utskänkingsställena i jemförelse med bränvinsutskänkningen blifvit en fullkomlig bisak.

Att de arvoden, bolaget betalar sina funktionärer och tjänstemän, äro nog höga, torde framgå af följande utskottet benäget meddelade uppgifter om dessa arvodens belopp: Kontorsföreståndaren uppbär 7,000 mark om året, men är då skyldig bekosta lokal för kontoret, kontrollören 5,200 mark, ordföranden i bolagets styrelse 2,000 mark, sekreteraren (efter 40 mark för hvarje sammanträde) omkring 800 mark samt fem ledamöter i styrelsen (efter 20 mark för hvarje sammanträde) inalles omkring 2,000 mark.

I afseende å den slutliga användningen af bolagets reservfond, hvilken enligt stadgarnes föreskrift bildats genom årliga besparingar för mötande af oförutsedda behof, innehålla väl stadgarne ingen särskild bestämning, men, med hänsyn till det ändamål bolaget för sig uppställt, synas inga omständigheter berättiga till antagandet att bolaget vid sin upplösning kunde, utan att helt och hållet svika sin uppgift, använda denna del af sina tillgångar till enskild vinst för delegarne.

Huruvida fördelningen af bolagets årsvinst lämpligare verkställes af bolaget eller af Stadsfullmäktige kan vara tvist underkastadt. Väl måste det erkännas att bolaget med sina vinstmedel bekostat många lofvärda och för kommunen nyttiga företag, men det synes dock utskottet som om den i detta afseende ofvan gjorda anmärkningen ej vore fullkomligt obefogad, hvilket ej heller förefaller så alldeles oväntadt, då bolagets styrelse under en lång följd af år bestått af nästan samma personer.

Oaktadt dessa anmärkningar, hvilkas delvisa berättigande sålunda ej synes kunna förnekas, har utskottet dock, med hänsyn till de fördelar spritvaruhandelns bedrivande i det af bolaget omfattade syftet otvifvelaktigt medför, ansett bolaget kunna beviljas både utskänkings- och utminuteringsrätt, dock ej med andras uteslutande, såvida bolaget vidtager åtgärder, som äro egnade att undanrödja grunderna för förberörda anmärkningar. Sålunda borde bolaget, enligt utskottets tanke, ej blott för egen räkning öfver-

taga mathållningen å utskåkningsstållena samt i afseende å brånvinsuppköpen och afföningen af bolagets funktionärer iakttaga ett mera ekonomiskt och affårmessigt tillvägagående, utan åfven sätta Stadsfullmåktige i tillfälle både att genom en af Fullmåktige utsedd person, hvilken egde öfvervara bolagsstyrelsens sammanträden, i något större mån följa med bolagets verksamhet och att på förslag af bolaget bestämma om fördelningen af bolagsvinsten.

Deremot anser utskottet det af Magistraten berörda sista momentet i § 1 af Kejs. Förordningen angående bl. a. försåljning af brånvin af den 16 Juli innevarande år, hvilket enligt utskottets tanke blott afser att skilja utminuteringsrörelsen från utskånkningen, ej lägga något hinder i vägen för beviljande af på en gång utskånknings- och utminuteringsrätt åt bolaget, blott dessa båda olika slag af rörelse åfven framgent af bolaget bedrifvas i skilda lokaler.

Hvad betråffar antalet försåljningsstållen, som kunde bolaget beviljas, hafva olika meningar inom utskottet framtrådt. Med iakttagande af de särskilda bestämmingar rörande brånvinshandeln, Stadsfullmåktige faststålt för tiden från den 1 Januari till den 1 Juni 1887 samt från sistnåmnde dag till samma dag 1888 har utskottet ansett bolaget kunna för den förra perioden berättigas att bibehålla samtliga sina nuvarande utminuterings- och utskånkningslokaler, med undantag af utskånkningsstållena N:o 3 (å Rieks villa å Broholmen) och N:o 5 (å Råberghs villa vid Östra Chausén), hvilka båda försåljningsstållen, med afseende både å deras läge invid en af de stora stråkvågar som leda till och från staden samt svårigheten att behörigen öfvervaka desamma, af utskottet ansetts böra med innevarande års utgång tillslutas. För den senare perioden åter har utskottets majoritet ansett bolaget kunna tilldelas rätt till utminutering af brånvin och sprit å fem särskilda stållen samt utskånkning af spritdrycker i jemväl fem lokaler, af hvilka försåljningsstållen samtliga utminuterings- och fyra utskånkningslokaler borde ligga inom det af Stadsfullmåktige bestämda område af staden, der brånvinshandel får ega rum samt ett utskånkningsställe å Högholmen; dock att bestämmandet om försåljningsstållenas läge och föreståndare för denna period lemnas beroende tills bolaget härom ingifvit ett efter Stadsfullmåktiges förberörda beslut lämpadt förslag.

Undertecknade Sandberg och Tallgren hafva velat medgifva bolaget fem utskånkningsstållen i sjelfva staden och ett å Högholmen.

Med afseende å allt det anförda får utskottet derfor vördsamt föreslå att Stadsfullmåktige ville besluta:

att, såvida Helsingfors Utskånkningsaktiebolag förbinder sig att, med beaktande af de af utskottet anförda anmärkningar i afseende å bolagets verksamhet sätta Stadsfullmåktige i tillfälle att genom en af Fullmåktige utsedd person, som är berättigad att öfvervara bolagsstyrelsens sammanträden, följa med bolagets verksamhet samt att på förslag af bolaget afgöra om fördelningen af bolagets vinst,

medgifva Utskänkningsaktiebolaget rätt att under tiden från den 1 Januari till den 1 Juni 1887 utminutera bränvin och sprit å alla de af bolaget föreslagna sex utminuteringsställen samt att utskänka spritdrycker å de af bolaget föreslagna utskänkningsställena N:o 1, 2, 4, 6, 7, 8 och 9;

samt under tiden från den 1 Juni 1887 till den 1 Juni 1888 utminutera spritdrycker å fem ställen och utskänka sådana drycker å likaledes fem ställen, af hvilka försäljningsställen samtliga utminuteringslokaler och fyra utskänkningslokaler böra befinna sig inom det område af staden, der bränvinshandel af Stadsfullmäktige medgifvits, samt ett utskänkningsställe å Högholmen.

Två reservationer medfölja. Helsingfors den 30 November 1886.

Viktor Heikel.

J. A. Nordman.

K. H. Renlund.

G. U. Sandberg.

G. Tallgren.

Reservation.

Förenande mig om de anmärkingar Utskottet framhållit emot Helsingfors Utskänknings-Aktiebolags hittills varande verksamhet, ber jag att få ytterligare belysa tvenne af desamma äfvensom bilägga några ytterligare skäl till min ifrån Utskottets majoritet afvikande mening. Bolaget har för renadt bränvin betalat åt spritfabrikanterna i Helsingfors ett partipris af 3 mk per kanna. Då det nu är bekant, att orenad vara af dessa fabrikanter uppköpts för ett pris af ända till 2: 10 å 2: 20 fmk och reningen i stor skala ej torde kosta dem mera än 30 penni per kanna, samt att minutpriset för renad vara i en del landsortsstäder, till hvilka bränvinet forslats långa vägar och således fördyrats genom frakt m. m., utgjort 2: 60 å 2: 80 fmk per kanna, så framgår genom en enkel räkning, att Bolaget, med en årlig konsumtion af c. 100,000 kannor i medeltal för de sednaste åren, uppmuntrat hufvudstadens spritfabrikanter med en årlig premie af flere tiotal tusen mark, i st. f. att söka trycka ned vinsten af spritfabrikationen, hvilket jag anser böra vara ett hufvudsakligt ögnamärke för hvar och en, som i „sedlighetens intresse“ vill anordna bränvinshandeln d. v. s. i syfte att småningom förminska bränvinsfloden. Beträffande åter Bolagets sätt att handhafva utskänkningsningen har tillåtelsen att utskänka bränvin och öl omedelbart på hvarandra åt samma person utan förtäring af mat förvandlat Bolagets s. k. „näringsställen“ till simpla krogar der den ännu ej förfallne arbetaren vänjes vid ett jemförelsevis anständigt och legaliseradt kroglif och sålunda, utan att varnas för den fara han löper, oförmärkt och säkert föres fram på fyllerilastens sluttande bana, för att inom några år hamna i dessa usla, illa beryktade nästen, hvilkas innevägnare betjenas af lönkrögarna, sedan de ej mera täckas besöka ens den krog, som bolaget inrättat enkom för deras räkning.

Härigenom äfvensom genom förläggandet af flertalet af sina utskänkningsställen på de för den lägre befolkningen mest förledande platser har Bolaget enligt min uppfattning, direkte befordrat superiet och arbetat lönnkrögarna i händerna, om det ock å andra sidan utdelat premier för desse sina medtäflares upptäckande och bestraffande. Att Bolagets bränvinshandel under en följd af år förminskats år för år, kan derföre, enligt min åsigt, ej räknas detsamma till förtjenst, utan torde helt enkelt berott derpå, att drinkarene hellre betalt 75 penni flaskan för „bondromen“ än 90 p. för bolagsbränvinet. Om man härtill lägger a) att Bolagets styrelse nu anhållit om förökandet af utskänkningsställes antal, stödande denna sin anhållan på ett förment möjligen uppkommande „behof“ (ökad superi-lusta?), liksom om bränvin hörde till människans lifsförnödenheter, samt b) att Bolagets mångårige verkställande direktör vid sednaste landtdag oförtäckt yttrade, att det är alldeles för mycket begärddt, ja rentaf „otänkbart, att ett bolag, som inrättat värdshus och säljer bränvin, skall arbeta i nykterhetens intresse“, så torde det vara klart, att Bolagets hittills varande ledare ej fattat tidens kraf och ej besjälats af den anda, som framlyser ur den nya bränvinslagen, nämligen önskan att minska bränvinsfloden och motarbeta superiet. Att Bolagets vinstmedel deremot blifvit utdelade till i sedlighetens intresse arbetande inrättningar, erkänner jag gerna och anser det utgöra det enda skäl, som förefinnes, till utdelande af några rättigheter alls åt detta bolag för framtiden, dock blott på de vilkor, men ej i den utsträckning Utskottet föreslagit. Då jag nemligen ej inser, hvarföre ej Bolagets verksamhet genast ifrån den 1 Januari 1887 kunde inskränkas, då ju ingen enskild blefve lidande derpå, och då jag anser att utrymme bör beredas ett möjligen uppkommande annat, mera direkte och uteslutande i sedlighetens intresse arbetande bolag, vill jag för min del ej bevilja det nuvarande bolaget flere än 3 utminuteringsställen ifrån början af nästa år. Äfven om intet nytt bolag uppkomme, torde allmänheten mycket väl kunna betjenas af dessa 3 ställen, då man har att emotse en betydlig förminskning i utminuteringsrörelsen genom bestämningen, att varan skall afhemtas i medhafdt kannskäril. Beträffande åter utskänkningsställen, anser jag det vara orätt att påtvinga kropps-arbetare-befolkningen bränvins-utskänkningsställen, då ifrån densamma nu höjts så starka rop emot alla krogar, och då dess behof af närings- och förfriskningsställen nog samt är till godo sedt genom matställen, der kaffe, the, läskdrycker och öl utskänkas, hvilket också Magistraten framhållit.

Jag får derföre såsom min från Utskottets majoritet afvikande åsigt vördsamt föreslå:

1:o att Herrar Stadsfullmäktige ville ifrån den 1 Januari 1887 till 1 Juni 1888 åt H:fors Utskänknings Aktiebolag bevilja endast tre (3) utminuteringsrättigheter på de vilkor Utskottet föreslagit;

2:o att, i enlighet med Magistratens förslag, inga bränvins-utskänkningsställen för den s. k. arbetsklassen må tillåtas; hwaremot näringsställen, der till en måltid mat en half flaska öl finge utskänkas, borde af Utskänkningsbolaget inrättas;

3:o att Hrr Stadsfullmäktige, till förekommande af det färgade bränvinets eller den s. k. „bondromens“ spridning, ville föreskrifva alla de handlande, åt hvilka utminuteri af andra spritdrycker än bränvin kommer att beviljas, att de ej må försälja någon sådan vara under ett visst minimipris t. ex. 6 mk pr kanna vid äfventyr att för framtiden mista sina rättigheter.

Viktor Heikel.

Reservation.

Emedan jag anser att utskänkningsbolaget, äfven om ett af Hr Heikel ifrågasatt bolag icke skulle komma till stånd, med 3:ne utminuteringsställen ordentligt kan betjena den bränvinsköpande allmänheten, får jag i denna del förena mig med Hr Heikel samt sålunda vördsamt föreslå det Hrr Stadsfullmäktige ville besluta:

att åt „Helsingfors Utskänknings-aktiebolag“ för tiden från den 1 Juni 1887 till 1 Juni 1888 bevilja rättighet att å 3:ne försäljningsställen utminutera bränvin samt i enlighet med utskottets beslut intill den 1 Juni 1887 tillåta bolaget utminutera bränvin i de lokaler bolaget för närvarande innehar.

K. H. Renlund.

Handlingar angående Helsingfors stads utgifts- och inkomstförslag
för år 1887.

MAGISTRATEN

i

Helsingfors,

den 24 November 1886.

Till Helsingfors Stadsfullmäktige.

N:o 275.

I det afseende 58 och 59 §§ uti Kejsrerliga förordningen af den 8 December 1873, angående kommunalförvaltning i stad, omförmåla, får Magistraten äran till Herrar Stadsfullmäktiges åtgärd öfverlemnna förslag öfver Helsingfors stads utgifter och inkomster för nästkommande år 1887, med tillkännagifvande att detsamma endast från klockan tio till ett på dagen under fjorton dagar från och med den 30 innevarande November hålles för allmänheten tillgängligt i Herrar Stadsfullmäktiges sessionsrum. Och jemte det Magistraten tillsänder Herrar Stadsfullmäktige Drätselkammarens skrifvelse i ämnet med dertill hörande specialförslag af vederbörande nämnder, styrelser och direktioner samt stadsingeniören, får Magistraten, som tror sig hafva genom i förslaget inflåkade upplysningar erforderligen redogjort för detsammas innehåll, äran meddela Herrar Stadsfullmäktige de skäl, på grund af hvilka Magistraten derifrån utslutit nedannämnda, af vederbörande föreslagna utgiftsposter. — Man har nämligen föreslagit uttaxering af mer än sextiotusen mark för anläggning af kanaler under delar af östra Skilnaden, Stora Roberts-, Högbergs-, Bergmans-, Kasern-, Skarpskytte-, Estnäs- och Nikolaigatorna, oaktadt delegarene i alla dessa gatudelar för icke länge sedan ålagts att om- och nylägga desamma samt den således ännu i godt stånd varande stenläggningens upprifvande och kanalgrafvars uppkastande ovedersägligen hade till påföljd, att gatorna vid förstskeende gatusyner befundes vara så gropiga och ojemna, att förnyad stenläggning måste verkställas — huru ansenlig kostnaden härför än blefve för ej mindre gårdsegarene, än ock staden, som i några af nämnde gator har betydligare stycken att underhålla. Man har icke heller tagit hänsyn dertill, att kanalerna under Högbergs-, Kasern-, Bergmans- och Skarpskyttegatorna erfordra tvänne hufvudsakligen genom öde trakter framgående „sammelkanaler“, medtagande den synnerligen höga kostnaden af omkring nittiotretusen mark, om hvilka medels upplånande framställning dock framdeles komme att göras, och att det först, sedan erfaras får, att slika „sammelkanaler“ komma att byggas, kan blifva fråga om anläggning af ofvanberörda kanaler, hvilkas innehåll sammelkanalerna skola upptaga. Man har hvad den föreslagna kanalen under delar af Estnäs- och Nikolaigatorna vidkommer, icke fäst afseende der-

vid, att för afledande af vatten från den trakt, som upptages hufvudsakligast af kvarteren Mullvaden och Vildsvinet, sådan allmän kanal, som i byggnadsordningens 65 § föreskrifves, redan finnes, med förlängning genom dalsänkningen i kvarteren Geten och Räfven samt Kaisaniemi park, äfvensom att samtliga tomtigare i förstnämnda kvarter ålagts vid vite att efter Stadsingenjörens anvisning inrätta tjenliga sidoleddningar från hvarje gård till den gemensamma kanalen, hvadan orätt vore att för upprifning af nylagda gator och kasserande af redan befintliga, ännu användbara afloppsledningar uttaxera ett stort belopp, medan ännu vattensjuka trakter i staden sakna äfven de primitivaste ledningar. Man har också förbisett, att vid den årliga budgetens fastställande af ordinarie Stadsfullmäktige icke få föreslås och behandlas „frågor om nya företag, erforderande allmän uttaxering“, utan kunna i budgeten upptagas endast skulder och redan beslutade utgifter samt derutöfver för *kommunens gemensamma behof* påkallade, men till nya företag icke hänförliga utgifter, äfvensom förslagsvis ett belopp att vid oförutsedda behof användas, eller således öfverhufvud utgifter, som erfordras för fullgörande af stadens offentliga funktioner och åtagna förbindelser, för dess regelbundna administration, för skyddande och bevarande af dess egendom och rättigheter, hvaremot frågor om nya inrättningar, arbeten och byggnader m. m. böra af förstärkte Stadsfullmäktige handläggas. Och såsom sådana nya arbeten måste onekligen betraktas de föreslagna kanalerna i gemen och särskildt de, som komme att under *ett* år anläggas i en *enda* trakt af staden, nämligen under Kasern-, Högbergs-, Skarpskytte- och Bergmansgatorna, samt deras „sammelkanaler“, hvarföre framställning må hos förstärkte Stadsfullmäktige göras om samtliga nästberörda kanalers byggande ett annat år, vare sig med medel, som skola upplånas framdeles, eller med medel, hvarmed budgeten jämte öfrige redan beslutade utgifter må samma år belastas. I anseende härtill och som vattenledningar skola utföras samtidigt med kanalarbeten, har Magistraten äfven sett sig tvungen att ur sitt förslag utesluta de vattenledningar, som varit ämnade att i sammanhang med de nu uppskjutna kanalbyggnaderna utföras. För öfrigt får Magistraten äran upplysa, att ägarene af de gårdar vid östra Skilnaden och Stora Robertsgatan, invid hvilka stenläggningen för de föreslagna vatten- och afloppsledningarna komme att upprivas, inför Magistraten denne dag förklarar, att de icke önskade slike ledningars utförande sålänge deras gatuandelar vore i godt stånd, emedan ifrågasvarande arbeten medförde nödvändigheten för dem att långt tidigare, än eljest, verkställa gatuomläggning. Endast i det fall, att staden åtog sig jemväl stenläggningen, syntes bemälda gårdsegare medgifva de tillämnade kanal- och vattenledningsföretagen. På grund häraf har Magistraten uteslutit desamma ur budgetsförslaget.

På Magistratens vägnar:

Oskar Palmgren.

Theodor Ljungberg.

HELSINGFORS STADS

Utgifts- och Inkomst-Förslag

för år 1887,

upprättadt, med ledning af dertill utaf Drätselkammaren aflemnade upplysningar, i enlighet med 58 § uti Kejsrerliga Förordningen den 8 December 1873, angående kommunalförvaltning i stad, af **Magistraten**.

		Utgifter.					
		Fmk.	7k.	Fmk.	7k.		
		I. Stadens skulder.					
Beviljadt 1812. Revers d. 25/1 1845. " d. 24/1 1846. " d. 27/1 1847.	a	1:o. Å lånet för stadens reglering, utgörande den 31/12 1886 <i>Fmk</i> 52,432, erlägges till Finlands Statskontor den 15/1 1887 i amortering 2 0/0 å det ursprungliga skuldbeloppet <i>Fmk</i> 264,400 med .		—	—	5,288	—
Revers 1/10 1837.	a	2:o. Å lånet för rådhusbyggnaden, uppgående den 31/12 1886 till <i>Fmk</i> 2,436, inbetalas den 1/10 1887 till Statskontoret det återstående kapitalbeloppet med samt ränta derå å 4 0/0 med . .		2,436	—	2,533	44
Revers 1/5 1863.	a	3:o. Å lånet för chausséerna, utgörande den 31/12 1886 i återstående kapital <i>Fmk</i> 45,073: 13, erlägges till Finlands Statskontor den 1/5 1887 en annuitet af 5 1/2 0/0 å det ursprungliga beloppet <i>Fmk</i> 100,000, eller ränta å 4 0/0 å det oguldna beloppet med . . samt återstoden af annuiteten i amortering		97	44	1,802	93
K. S:ns bref d. 5/5 1880.	a	4:o. Å lånet för folkskolehuset vid Annegatan, utgörande den 31/12		3,697	07	5,500	—
		Transport		—	—	13,321	44

Utgiftens beskaffenhet enligt 58 § i K. Förordningen den 8 Dec. 1873.

		Transport 1886 i återstående kapital <i>Fmk.</i> 43,423: 11, erlägges den $\frac{9}{4}$ 1887 till Finlands Statskontor en annuitet af 10 % å det ursprungliga skuldbeloppet, <i>Fmk.</i> 60,000, eller ränta å 5 % med	—	—	13,321 44
Chauséereglementet d. $\frac{20}{1}$ 1865. § 6.	a	5:o. a) Å Chauséeobligationerna, uppgående sedan den $\frac{1}{2}$ 1885 till <i>Fmk.</i> 110,000, erlägges årligen i amortering och 3,6 % ränta b) till Chauséeobligationernas amorteringsfond, utgörande den $\frac{31}{12}$ 1886 <i>Fmk.</i> 3,690, amorteringstillskott ¹⁾ år 1887	2,171 16	3,828 84	6,000 —
K. S:s resolut. d. $\frac{9}{6}$ 1876.	a	6:o. Å Vattenledningslånet <i>Fmk.</i> 1,500,000 erlägges den $\frac{1}{5}$ 1887 i amortering samt den $\frac{1}{5}$ och $\frac{1}{11}$ samma år ränta å 5 % med tillsammans	7,650 —	1,310 —	8,960 —
K. S:s resolut. d. $\frac{10}{6}$ 1881.	a	7:o. Å Nybyggnads- och Regleringslånet af 1882, utgörande den $\frac{31}{12}$ 1886 <i>Fmk.</i> 1,524,500, erlägges den $\frac{1}{5}$ 1887 i amortering samt den $\frac{1}{5}$ och $\frac{1}{11}$ ränta å $4\frac{1}{2}$ % med	12,400 —	74,690 —	87,090 —
	c	8:o. Å ett kassakreditiv ²⁾ å <i>Fmk.</i> 300,000, som under år 1887 tilläfväntas måste upptagas, erlägges förslagsvis i provision $\frac{1}{2}$ % och ränta <i>Fmk.</i> 5,500	26,500 —	68,006 25	94,506 25
		— 216,877: 69. — (Nu 201,732: 71.)	—	—	7,000 —
		Transport	—	—	216,877 69

¹⁾ Emedan, enligt Drätselkammarens upplysning, den för chauséeobligationernas af serien litt. C. den 1 Februari 1895 skeende inlösen erforderliga fonden och den för den sista seriens litt. D. inlösen den 1 Februari 1905 behöfliga summan icke kunna hopbringas med de årliga uttaxerade 7,650 m. och godtgöra fonden vanlig ränta, föreslås att i stället för posten „ränta å chauséeobligationernas amorteringsfond“ framdeles införes årligen ett behöfligt „amorteringstillskott“.

²⁾ För att kunna bestrida utgifterna för redan beslutade, i det följande omnämnda kostsamma arbeten, innan de för desamma afsedda lån hunnit anskaffas, upptages här, i stället för det vanliga beloppet 200,000 m., den förhöjda summan af 300,000 m. och i följd deraf begäres ett från 5,000 m. till 7,000 m. ökad anslag till provision och ränta.

			Transport	—	216,877 69
II. Stadens embetsverk.					
Magistraten.					
K. Sns resol. $\frac{7}{3}$ 1876.	b	1 Politieborgmästare, lön <i>Smk</i> 7,000: taffelpenningar . . . " 3,000: hyresmedel . . . " 2,000:		12,000	
Enl. öfverenskom- melse och S. F. besl. d. 17/11 1885. 1886 års stat.	b	1 Justitierådman, lön . . . " 5,000: arvode " 3,500:			
	b	för inseende öfver executionsverket . . . " 1,000:		9,500	
Enl. öfverenskom- melse och S. F. besl. d. 17/11 1885.	b	1 Politierådman, lön . . . " 4,000: arvode " 4,000:		8,000	
	b	1 Politierådman (vakant) lön " 4,000: arvode " 2,000:		6,000	
1886 års stat.	b	2 Notarier, lön à . . . " 1,600:		3,200	38,700
Rådstufvurätten.					
1886 års stat.	b	1 Justitieborgmästare (va- kant) lön <i>Smk</i> 7,000: arvode " 5,000:		12,000	
	b	1 äldre Justitierådman (Herr Bergh), lön . . . " 5,000: arvode " 3,500:		8,500	
Enl. öfverenskom- melse och S. F. besl. d. 17/11 1885.	b	1 äldre Justitierådman (Herr Öhman), lön . . . " 5,000: arvode " 3,500:		8,500	
	b	1 äldre Justitierådman (Herr Stenius), lön . . . " 5,000: arvode " 3,000:		8,000	
1886 års stat.	b	2 äldre Justitierådmän lön à " 5,000: arvode " 2,000:		14,000	
	b	3 yngre Justitierådmän (en vakant), lön à . . . " 4,000:		12,000	
	b	Arvode åt två afdelnings- ordförande à " 1,000:		2,000	
	b	1 Notarie för Civilproto- kollet		1,600	
	b	4 Notarier för Kriminal- protokollet à " 3,000		12,000	
		Transport	78,600	—	255,577 69

S. F. besl. 5/9 1882.	b	Transport Ersättning åt brottmålsnotarierna för renskrifning af protokoll, för- slagsvis ¹⁾	78,600 —	255,577 69
D:o 16/11 1886.	b	Renskrifning af protokoll åt akto- rerne, förslagsvis	700 — 1,000 —	
	b & c	Vikariatsarvode för justitieborgmä- staretjensten under den tid den- samma är vakant och lönen till- faller Civilstatens Enke- och Pu- pillkassa, förslagsvis för ett halft år	1,000 —	
D:o 9/11 1886.	b & c	Vikariatsarvode för en ledig yngre justitierådmanstjenst under den tid lönen för en äldre rådmans- tjenst tillfaller Civilstatens Enke- och Pupillkassa eller för två må- nader	1,000 — 500 —	81,800 —
Magistratens och Rådstufvurättens				
<i>gemensamma biträden och betjening.</i>				
	b	1 Magistratssekreterare och Notarius publicus, lön	2,500 —	
	b	1 Aktuarie, lön	2,500 —	
	b	1 Kanslist, d:o	1,200 —	
	b	1 Translator för finska språket, ar- vode	400 —	
	b	1 Translator för ryska språket, arvode	1,000 —	
	b	2 Stadsfiskaler, lön å . <i>Fmg.</i> 3,000: arvode <i>„</i> 600:	7,200 —	
	b	4 Stadsfogdar, lön å . <i>Fmg.</i> 1,600:	6,400 —	
	b	3 Exekutionsbetjenter lön å 800:	2,400 —	
1886 års stat.	b	6 Stadsbetjenter, hvaraf 2 anställda vid Magistratens kansli och 4 vid Rådstufvurättens brottmålsafdel- ningar, lön å <i>Fmg.</i> 1,100	6,600 —	
	b	4 Stadsbetjenter, hvaraf 2 vid Ma- gistraten på afdelning och 2 vid Rådstufvurättens första afdelning, lön å <i>Fmg.</i> 900	3,600 —	
	b	1 Rådhusvaktmästare, jemte fri bo- stad och ved	800 —	
	b	1 Rådhusdräng, jemte fri bostad och ved	480 —	
Transport			35,080 —	337,377 69

¹⁾ Det nuvarande beloppet 500 m., såsom otillräckligt, föreslås af Drätselkammaren att förhöjas till 700 m.

1886 års stat.	c	Transport	35,080 —	337,377 69
		3 Extra stadsfogdar ¹⁾ , arvode å <i>Fmk</i> 1,600:	4,800 —	39,880 —
		<i>Ann.</i> Vid antagandet till tjensten undfå derjemte stadsbetjernerne vid Magistraten och Rådstufvurätten ett belopp af 100 mark för anskaffande af uniformsbeklädnad.		
		<i>Diverse.</i>		
	c	Expencer ²⁾ , Magistratens, förslagsvis	4,000 —	7,000 —
		D:o, Rådstufvurättens, d:o	3,000 —	
		— <i>Fmk</i> 167,380: — (nu 164,972: 27.)		
		III. Kommunalförvaltningen.		
		Stadsfullmäktiges kansli.		
1886 års stat.	{	b 1 Sekreterare, arvode	2,800 —	9,800 —
		b 1 Notarie, d:o	2,800 —	
		b 1 Vaktmästare, lön	600 —	
		c Expencer, förslagsvis (såsom förut)	3,600 —	
		Drättselkammaren.		
1886 års stat.	{	b 1 Ordförande, lön	4,000 —	23,000 —
		b 5 Ledamöter, arvoden å 20 mark för hvarje ledamot och sammanträde	5,200 —	
		b 1 Sekreterare, lön	5,000 —	
		b 1 Notarie, d:o	2,400 —	
		b 1 Kanslibitråde, lön	1,200 —	
		b 1 Vaktmästare, d:o	800 —	
	c	Expencer, förslagsvis ³⁾	4,400 —	
		Drättselkontoret.		
1886 års stat.	b	1 Stadskamrerare, lön <i>Fmk</i> 5,000: —		
		Transport <i>Fmk</i> 5,000: —	— —	417,057 69

¹⁾ Emedan de ordinarie stadsfogdarnes antal i den nya aflöningsstaten ökades från tre till fyra, upptagas här tre i stället för fyra extraordinarie stadsfogdar, behöfliga för restindrifningen, intill dess uppbördsättet och andra dermed sammanhängande förhållanden kunna förändras.

²⁾ Som det nuvarande beloppet 6,000 m., enligt Drättselkammarens upplysning, är otillräckligt, föreslås till beviljande 7,000 m., att fördelas emellan Magistraten och Rådstufvurätten efter den af Stadskamreraren lemnade ungefärliga uppgift på hvarderas hafda utgifter, hvarigenom hvardera kunna göra sina beräkningar på förhand och tid efter annan förvissa sig om hvad af anslaget redan åtgått, så att detsamma icke komme att överskridas.

³⁾ I stället för det nuvarande beloppet 4,000 m., som tillsammans med anslaget för kanslibitråde och vaktbetjening 2,400 m. utgör 6,400 m., föreslår Drättselkammaren till beviljande 4,400 m., utgörande tillsammans med de begge i staten upptagna särskilda beloppen 1,200 m. för kanslibitråde och 800 m. för vaktmästare — äfven 6,400 m.

		Transport <i>Tmf.</i> 5,000:—	—	417,057 69
1886 års stat.	{	<i>b</i> arvode „ 2,500:—		
		<i>b</i> 5 års förhöjning		
		fr. $\frac{1}{8}$ 1887 „ 208: 33	7,708 33	
S. F. besl. $\frac{11}{3}$ 1879.	{	<i>b</i> 1 Stadskassör, lön . <i>Tmf.</i> 4,000:—		
		arvode „ 1,800:— 10 års förhöjning „ 800:—	6,600 —	
1886 års stat.	{	<i>b</i> 1 Äldre stadsbokhållare, lön <i>Tmf.</i> 4,000:—		
		<i>b</i> förhöjning ¹⁾ „ 800:—	4,800 —	
		<i>b</i> 1 Yngre stadsbokhållare, lön	3,000 —	
		<i>b</i> 1 Kontorsskrifvare, d:o	1,600 —	
		<i>b</i> 1 Vaktmästare, d:o	900 —	
		<i>c</i> Extra biträde, förslagsvis (såsom förut)	2,400 —	
		<i>c</i> Arvode för debetsedlars kringbärning, förslagsvis (såsom förut)	800 —	
	<i>c</i> Expencer, förslagsvis (såsom förut)	1,800 —	29,608 33	
Tolagskontoret.				
1886 års stat.	<i>b</i>	1 Vågmästare för utrikes inkommande expeditionen (vakant) lön	4,000 —	
1886 års stat.	{	<i>b</i> 1 Vågmästare för utgående samt inrikes inkommande expeditionen, lön	2,400 —	
		<i>b</i> 1 Vågmästarbiträde för 7 månader	1,400 —	
Mag. besl. $\frac{26}{3}$ 1862.	<i>b</i>	Ersättning åt vågmästarene för debetsedlar, förslagsvis (såsom förut)	400 —	
1886 års stat.	<i>b</i>	2 Vaktmästare, lön à <i>Tmf.</i> 1,000:	2,000 —	
S. F. besl. $\frac{31}{3}$ 1875.	<i>b</i>	Arvode för erhållande af dagliga uppgifter från tullkammaren	500 —	
Mag. besl. $\frac{18}{2}$ 1873.	{	<i>b</i> <i>c</i> Arvode för kringbärande af debetsedlar, utfärdade af utgående och inrikes inkommande expeditionen, förslagsvis (såsom förut)	75 —	
		<i>c</i> Mätarearvode, förslagsvis (såsom förut)	2,000 —	
Enl. kontrakter.	{	<i>b</i> Hyra för tull- och packhusmagasiner	4,200 —	
		<i>c</i> Inköp af en ny större våg ²⁾	550 —	
		<i>c</i> Expencer (nu 500 m.) förslagsvis	300 —	
S. F. besl. $\frac{23}{10}$ 1883.	<i>b</i>	Hyra för tullkammarens lokal	4,500 —	
		Transport	22,325 —	446,666 02

¹⁾ Den nuvarande äldre Stadsbokhållaren har blifvit antagen med löfte om 800 marks förhöjning, hvilken förty här upptagits, ehuru nya staten angifver densamma till 400 mark.

²⁾ Anslaget upptages på Drätselkammarens tillstyrkan.

S. F. besl. 7/6 1882.	b d c	Transport	22,325	446,666	02
		Ved för tullkammarens lokal, förslagsvis	300		
	c	Inköp af metriska vigter och målkärl, förslagsvis ¹⁾	2,600	25,225	
Hamnkontoret²⁾.					
1886 års stat.	b	1 Hamnkapten (vakant) lön <i>Smk</i> 3,000:			
		4 % af uppbor den, förslagsvis (sås. förut) „ 3,546:	6,546		
	b	1 Hamnmästare i Sörnäs, lön . . .	2,400		
	b	1 Hamnkontorsbokhållare (vakant) lön . . . <i>Smk</i> 2,500:			
		2 % af uppbor den, förslagsvis (såsom nu) „ 1,773:	4,273		
S. F. besl. 29/12 1883.	b	1 äldre vaktmästare, lön <i>Smk</i> 1,200:			
	b	personelt lönetillskott „ 200:	1,400		
1886 års stat.	b	1 yngre vaktmästare, lön	1,000		
	b	2 Hamnkonstaplar, lön å <i>Smk</i> 850:	1,700		
	b	2 D:o d:o „ „ 750:	1,500		
		<i>Anm.</i> 2 Hamnkonstapelssysslor i Sörnäs äro vakanta, men besättas ej under år 1887.			
1886 års stat.	b	2 Packare och Vräkare, lön å <i>Smk</i> 480:	960		
	b	1 Parmmätareälderman, lön	200		
	c	Rengöring af hamnar och kajer, förslagsvis (såsom förut)	1,400		
	c	Ved och belysning samt expencer och diverse, förslagsvis (såsom förut)	600	21,979	
Byggnadskontoret.					
1886 års stat.	b	1 Stadsingeniör, lön . . <i>Smk</i> 7,000:			
S. F. besl. 15/6 1877.	b	förhöjning „ 1,000:			
	b	resemedel „ 600:	8,600		
1886 års stat.	b	1 äldre biträdande ingenjör, arvode <i>Smk</i> 4,800, hvaraf hälften påföres			
Transport			8,600	493,870	02

¹⁾ Förekommer första gången och har af Drätselkammaren ansetts förslå till ett första inköp.

²⁾ En förut förekommande aflöningspost „arvode för uppörd af kokhusafgifter 100 mark“ har uteslutits, emedan dessa afgifter, uppgående endast till dubbla beloppet af arvodet, enligt 2 § i Hamnordningen och den för, bland andra, kokhusafgifter gällande såkallade trafiktaxa skola „beräknas och uppbäras i hamnkontoret“, hvars tjänstemän äro därför aflönade.

S. F. besl. $\frac{5}{12}$ 1882. 1886 års stat.		Transport vattenledningen (se XI Vattenledningen)	8,600	493,870 02
			2,400	
	b	1 yngre biträdande ingenjör, arvode	3,600	
	b	1 bokhållare, lön . . . <i>Imf:</i> 3,000: 5 års förhöjning . . . „ 300:	3,300	
	b	1 trädgårdsmästare, lön	3,000	
	b	1 portvakt, jemte fri bostad och ved, lön	720	
	b	1 äldre skogsvakt jemte fri bostad och ved, lön	900	
	b	1 yngre skogsvakt jemte fri bostad och ved, lön	720	
	c	1 uppsyningsman ¹⁾ för Brunnsparken jemte fria rum, lön	900	
	c	Material- och handtlångaredagsverken vid mätningar i och för stadens arbeten, förslagsvis (såsom förut)	3,000	
	c	Materialvakters aflöning ²⁾ förslagsvis	2,000	
	c	Expencer, förslagsvis (såsom förut)	1,100	
		— <i>Imf:</i> 139,852: 33 — (nu 135,129: 68.)		30,240
IV. Gatubelysningen.				
a) <i>Gasbelysningen.</i>				
Kontrakt om gaslysnings införande i Helsingfors $\frac{30}{100}$ 1860.	b	89 ¹⁾ lyktor af I och II klassen å 3,063 $\frac{20}{60}$ bränntimmar	272,636,40	
	b	267 ²⁾ lyktor af III klassen å 2,625 $\frac{40}{60}$ bränntimmar	701,053,00	
	b	278 ³⁾ lyktor af IV klas-		
		Transport 973,689,40	—	524,110 02

¹⁾ Ny utgift i följd af att staden öfvertagit Brunnsparken. Befattningens innehafvare komme att „fungera såsom parkvakt och ordningsman samt hafva närmaste tillsynen öfver stadens byggnader och inventarier äfvensom ombesörja renhållningen inom området“.

²⁾ Denna post är utbruten ur den i årets budget under tolfte hufvudtiteln och dess tionde punkt upptagna, flere ändamål omfattande stora utgiftssumma och hit öfverförd enligt Drätselkammarens förslag.

³⁾ I årets budget 85.

⁴⁾ D:o d:o 243.

⁵⁾ D:o d:o 262.

			Transport 973,689, ⁴⁰	—	—	524,110 ⁰²
			sen å 1,419 ^{50/60} bränn-			
			timmar	394,713, ⁴⁰		
			S:ma bränntimmar	1,368,403, ²⁰		
			å 4 penni	1) ¹ 54,736	13	
S. F. besl. ⁷ / ₆ 1882.	b	1	Siemens lampa under 2,625, ⁴⁰ bränntimmar kons. å 700 liter . .	1,837,966		
D:o d:o.	b	1	Siemens lampa under 1,419, ⁵⁰ bränntimmar kons. å 1,600 liter .	2,271,734		
D:o d:o.	b	2	Siemens lampor un- der 1,419, ⁵⁰ bränntim- mar kons. å 700 liter	1,987,766		
			S:ma liter 6,097,466			
			= 215,362 kubikfot å 8 penni	1,722	90	
1886 års stat.	b	1	Gaskontrollör, arvode	1,200	—	
	b	1	Besigtningssman, arvode	200	—	
S. F. besl. ²⁹ / ₆ 1882.	b		Belysning af Nikolai kyrkans tornur	600	—	
	c		Hyra, städning m. m. af Gaskon- trollörens arbetsrum	600	—	59,059 ⁰³
			b) <i>Terpentin- och Petroleumbelys-</i> <i>ningen.</i>			
Enligt kontrakter.	b	214 ²⁾	st. terpentinlyktor å <i>Smk</i> 72	15,408	—	
	b	52 ³⁾	st. petroleumlyktor „ „ 70	3,640	—	
	c	10 ⁴⁾	st. nya att uppställas å plat- ser, som af Drätselkammaren kom- ma att anvisas, förslagsvis . . .	360	—	
Mag. besl. ²⁷ / ₇ 1874.	b & c		Belysning i Sörnäs, förslagsvis . .	1,000	—	
	c		Belysning ⁴⁾ i Brunns parkens östra område med derstädes redan upp- ställda 11 st. lyktor å <i>Smk</i> 72 .	792	—	21,200
			— <i>Smk</i> 80,259: 03 — (nu 74,092: 50.)			
			Transport	—	—	604,369 ⁰⁵

1) I årets budget 50,166,30.

2) D:o d:o 195 st. å 70 m.

3) D:o d:o 51 st. å 70 m.

4) D:o d:o 20 nya. — Nu föreslås tio nya lyktor jemte öfvertagande af elfva sådana i östra delen af Brunns parken eller således tillsammans 21 lyktor 1887.

		Transport	—	604,369	05
		V. Brandverket. ¹⁾			
		a) <i>Hyror.</i>			
S. F. besl. ²⁾ / ₁₂ 1876.	b	Hyra för lokaler åt brandmanska- pet vid norra tornet	2,500		
Enl. kontrakt ^{2*)} / ₁ 1876.	b	Hyra för lokaler åt brandmanska- pet vid södra tornet	4,400	6,900	
		b) <i>Eldning och belysning.</i>			
	c	40 ²⁾ famnar björkved, entreprenad å Fmk 15: 65	626		
	c	35 ³⁾ famnar tallved, entreprenad å Fmk 11: 75	411	25	
	c	30 ⁴⁾ famnar granved, entreprenad å Fmk 11: —	330		
	c	Ljus och olja, förslagsvis (såsom förut)	1,000	2,367	25
	c	c) <i>Redskapens underhåll</i> , förslags- vis (såsom förut)	—	3,000	—
		d) <i>Aflöningar och andra förmåner.</i>			
	b	1 Brandmästare, lön	3,800		
	b	1 Underbrandmästare, lön	1,400		
	b	1 Sekreterare vid brandkommissio- nen, arvode	600		
1886 års stat.	b	2 Sprutmästare, lön å <i>Fmf.</i> 1,000	2,000		
	b	1 Maskinist, lön	300		
	b	2 Kosthållerskor, lön å <i>Fmf.</i> 240	480		
	b	60 Brandkonstaplar, lön å <i>Fmf.</i> 380:	22,800		
	c	Tillskottsarvode att i mån af behof utgifvas åt 4 ordningsmän vid tor- nen å 60 mk (såsom förut) <i>Fmf.</i> 240:			
	c	D:o åt 20 äldre konstaplar å 40 m. (såsom nu)		800:	
		D:o åt 4 kuskar ⁵⁾ å 120 m. " 480:	1,520		
		Transport	32,900	616,636	30

¹⁾ En förut förekommande aflöningspost „arvode för värden af brunnarne 500 m.“ har utslutits, emedan all reparation af de offentliga brunnar, som numera få anlitas, verkställas på anmälan genom byggnadskontorets försorg och den undersökning, som tid efter annan kan vara af nöden för vinnande af upplysning om dessa få brunnars pumpverk äro i skick, lätteligen kan ske sålunda, att några brandkonstaplar utbeordras i tur att undersöka förhållandet. Utgiften tillkom i en tid, då vattenledning ännu icke fanns i staden.

²⁾ I årets utgiftsstat 20 f. för 320 m.

³⁾ D:o d:o 35 f. " 427 "

⁴⁾ D:o d:o 30 f. " 315 "

⁵⁾ Ny post enligt Brandkommissionens förslag, enär kuskarne icke vidare finge verkställa körslor med brandverkets hästar till eget förvärf.

Br.-Kom:s besl. ²⁰ / ₂ 1876. D:o d:o ²⁸ / ₃ 1872.	} b	Transport	32,900	616,636	30	
		D:o för eldning och putsning af ångsprutan	240			
	} b & c	Arvode för vårdn af brandtelegraferna ¹⁾	1,000	34,340		
		c & d För oförutsedda utgifter för d:o	200			
		e) <i>Brandstallet</i> ²⁾ — 13 hästar.				
	c	3,560 L \ddot{a} hö, entreprenad å 80 p.	2,848			
	c	160 tunnor hafre, d:o å 10.37.	1,659	20		
	c	Halm, förslagsvis	120			
	c	Skoning och medicin, förslagsvis	600			
	c	Underhåll af seldon m. m., förslagsvis	200		5,427	20
		f) <i>Inköp af nya redskap m. m., förslagsvis.</i>				
	c	1 ny brandstege till södra tornet ³⁾	1,800			
	c	Reparation af ångsprutan ³⁾	1,000		2,800	
		g) <i>Diverse.</i>				
	c	Arvoden för brandsyner, förslagsvis (såsom nu)	750			
c	Gratifikationer, vatten vid eldsvådor m. m., förslagsvis (såsom förut)	2,000				
c	För inköp af böcker och tidningar (såsom i år)	50		2,800		
	— <i>Fmj: 57,634: 45.</i> — (Nu 57,272: 10.)					
VI. Polis- och Fångvården.						
Polisinrättningen.						
K. Förordn. ²⁹ / ₆ 1876. K. S:ns br. ³⁰ / ₃ 1886. K. Förordn. ²⁹ / ₆ 1876.	} b	1 Polismästare, lön <i>Fmj: 6,000:</i>				
		hyresmedel " 1,500:				
		personelt lönetillskott " 2,000:				
		underhåll af 2 hästar och åkdon " 1,500:	11,000			
			Transport	11,000	662,003	50

¹⁾ Enligt öfverenskommelse 1,000 m. i stället för i årets budget förekommande tvänne poster 150 m. och 500 m. för de begge telegraferna.

²⁾ I årets budget upptagas 4,380 L \ddot{a} hö och 73 tunnor hafre, men Brandkommissionen har funnit lämpligare att i stället för 1 L \ddot{a} hö och $\frac{1}{2}$ kappe hafre, som förut gifvits brandverkets hästar i daglig utfödning, bestämma dertill $\frac{3}{4}$ L \ddot{a} hö och 1 kappe hafre, enär denne i år vore så billig. Deraf olikheten i hö- och hafre-quantiteterna. För öfrigt har kommissionen begärt anslag för anskaffande af halm samt anmält, att anslaget för skoning och medicin, såsom otillräckligt, borde höjas till 600 mark.

³⁾ Enligt Brandkommissionens förslag.

K. Förordn. ²⁹ / ₆ 1876. K. S:ns br. ³⁰ / ₃ 1886.	b	1 Underpolismästare, lön	Transport	11,000	662,003 50
		hyresmedel	" 4,000:		
		personelt lönetillskott	" 1,200:		
		underhåll af häst och åkdon	" 1,000:		
		2 ledamöter i Poliskammaren å	" 800:	7,000	
		1 Sekreterare, lön	" 600:	1,200	
		hyresmedel	" 1,400		
		2 Notarier, lön å	" 600:	2,000	
		2 Kanslister, lön å	" 1,200:	2,400	
				" 1,000:	
1886 års stat.		Ordningspolisen.			
	b	2 kommissarier, lön å	" 1,500:		
		hyresmedel	" 600:		
		tjenstgöringsarvode	" 300:	4,800	
	b	8 Öfverkonstaplar, lön å	" 750:		
		tjenstgöringsarvode	" 750:	12,000	
	b	30 äldre konstaplar, lön å	" 500:		
		tjenstgöringsarvode	" 400:		
		beklädnadshjelp	" 200:	33,000	
	b	32 yngre konstaplar, lön å	" 400:		
		tjenstgöringsarvode	" 400:		
		beklädnadshjelp	" 200:	32,000	
		<i>Tillägg.</i>			
	b	2 Öfverkonstaplar, lön å	" 750:		
		tjenstgöringsarvode	" 750:	3,000	
		12 äldre konstaplar, lön å	" 500:		
		tjenstgöringsarvode	" 400:		
		beklädnadshjelp	" 200:	13,200	
		12 yngre konstaplar, lön å	" 400:		
		tjenstgöringsarvode	" 400:		
		beklädnadshjelp	" 200:	12,000	
		<i>Underhåll af stallet.</i>			
	b & c	2,200 L \mathcal{H} hö å 65 penni		1,430	
		880 L \mathcal{H} hafra å <i>Små</i> : 1: 05.		924	
		Skoning och läkemedel, förslagsvis		240	
		Remont förslagsvis		240	112,834
S. F. besl. ²¹ / ₁₁ 1882. D:o ³ / ₉ 1885.					
S. F. besl. ³ / ₉ 1885.					
			Transport	—	800,437 50

		Transport	—	800,437 50	
		Detektiva polisen.			
K. Förordn. ²⁹ / ₆ 1876.	b	1 Kommissarie, lön . . . <i>Fmk</i> 1,500: hyresmedel . . . " 800: tjänstgöringsarvode " 500:	2,800	11,800	
		1 Öfverkonstapel, lön . . . " 1,000: tjänstgöringsarvode " 800:	1,800		
		6 konstaplar, lön å . . . " 500: tjänstgöringsarvode " 500: beklädnadshjelp . . . " 200:	7,200		
S. F. besl. ¹² / ₁₀ 1880.	b & c	Expencer	1,700	5,960	
K. Förordn. ²⁹ / ₆ 1876.	b	Läkarearvode	600		
		Till ersättning för oförskylt skada å kläder, ådragen i tjensten, samt till gratifikation	1,000		
Enligt kontrakt.	b	Hyra för 2:dra polisvaktkontorets lokal	2,300		
S. F. besl. ²⁹ / ₁₂ 1884.	b	Hyresbidrag för vaktkontoren vid chausséerna	360		
		Stadshäktet.			
1886 års stat	b	1 Fängelsevaktmästare, lön	300	8,120	
S. F. besl. ¹⁰ / ₆ 1885.	b	6 Fångknektar, lön å <i>Fmk</i> 600	3,600		
	b	2 D:o " " 600	1,200		
1886 års stat.	b	1 Vaktqvinna, jemte fri bostad	300		
D:o d:o	b	2 Politiekarlar å <i>Fmk</i> 360	720		
	b	1 Predikant	1,000		
	c	Förnödenheter förslagsvis (såsom förut)	1,000		
		— <i>Fmk</i> 164,314: — . — (Nu 161,846: —.)			
		VII. Sundhets- och Sjukvården.			
1886 års stat.	b	1 Stadsläkare, lön . . . <i>Fmk</i> 5,400: hyresmedel . . . " 1,600:	7,000	826,317 50	
		2 Distriktsläkare å <i>Fmk</i> 3,000	6,000		
S. F. besl. ⁷ / ₆ 1882. D:o d:o 1886.	b	1 Kvinlig läkare	2,400		
		1 Sekreterare, lön	600		
1886 års stat.	b	1 Barnmorska, lön	300		
		1 Ekonom (utom fria rum och ved), lön	1,200		
		1 Sjuksköterska å 45 m. per månad	540		
		Transport	18,040		

1886 års stat.	{ b & c b c b c c c c c	Transport	18,040	826,317 50
		1 ¹⁾ Sjuksköterska å 45 m. per månad	540	
		1 Dräng, lön	528	
		Expencer och betjening, förslagsvis (såsom förut)	800	
S. F. besl. ²¹ / ₁₂ 1875.		Hyra för besigtningsslokal	800	
		Kost för 25 sjuke å 60 penni per dag, förslagsvis (såsom förut)	5,475	
		Läkemedel, förslagsvis (såsom förut)	1,000	
		Tvätt, d:o (d:o)	600	
		Ved och belysning, förslagsvis (d:o)	1,200	
		Remont af lasarettspersedlar & diverse, förslagsvis ²⁾	1,000	
<i>Underhåll af en besigtningssstation för lifsmedel:</i>				
1886 års stat.	{ b b b b & c b	1 Föreståndare, arvode Fmk 3,000:		
		1 Dräng, lön " 480.		
		Hyra, ved och ljus, förslagsvis " 1,500:		
S. F. besl. ¹⁶ / ₁₁ 1886.		Underhåll jemte telefonafgift ³⁾ förslagsvis " 600:	5,580	
		1 Tillsyningsman vid helsopolisen, arvode	2,500	
1886 års stat.	{ b b	1 D:o d:o, arvode	2,000	
		— Fmk 40,063: 00. — (Nu 41,936: 35.)		40,063
VIII. Fattigvården.				
1886 års stat.	{ b b b b b b	1 Ordförande i styrelsen, lön	3,000	
		1 Sekreterare, lön	1,600	
		1 Vaktmästare, lön	600	
		1 Inspektor för arbets- och fattigvården jemte fri bostad och ved, lön	3,000	
		1 Predikant, arvode	1,000	
		3 Sjuksköterskor för fattigvården, lön å 420 m.	1,260	
Transport			10,460	866,380 50

¹⁾ Emedan begge sjuksköterskorna hafva enahanda göromål anhåller helsovårdsnämnden, att de måtte i afseende å aflöningen likställas.

²⁾ Emedan utgiftsposten „inventarier till nya sjukhuset 2,000 m.“ i årets budget bortföller och anslaget för remont samt diverse utgifter under flere föregående år utgjort 1,000 m., har helsovårdsnämnden äskat, att ofvanangifna anslag måtte höjas från 500 till 1,000 mark.

³⁾ Anslaget för „underhåll 500 m.“ har för telefonafgiften ökat med 100 mark.

1886 års stat. S. F. besl. ¹⁸ / ₉ 1877. D:o d:o ²³ / ₁ 1885.		Transport	10,460	866,380	50	
	c	1 Sjuksköterska för barnafdelningen derstädes, ¹⁾ lön	420			
	b	1 Manlig vårdare för dårvårdsafdelningen, lön	600			
	b & c	Hyra för styrelsens lokal (såsom förut)	900			
	c	Städning af densamma (d:o)	60			
	c	Arvode för tillsyningsmän, förslagsvis (såsom förut)	1,200			
	c	Inspektionsrese-kostnads ersättning för d:o, förslagsvis ²⁾	550			
	c	Understöd åt de fattige: ständiga, förslagsvis ³⁾ <i>Fmk</i> 54,000: tillfälliga, förslagsvis ⁴⁾ „ 7,000:	61,000			
	c	Beklädnad för de fattige i fattiggården, förslagsvis (såsom förut)	4,600			
	c	Kost för de fattige å arbets- och fattiggården samt inrättningens sjukhem förslagsvis (såsom förut)	21,000			
	c	Sjukvård utom inrättningen, förslagsvis ⁵⁾	4,200			
	c	Kostnad för sinnesrubbad personer, intagna å Lappviks sjukhus och Sjählö hospital, förslagsvis ⁶⁾	8,000			
	c	Läkemedel, förslagsvis (såsom förut)	2,700			
	c	Inventarier, förslagsvis (d:o)	1,000			
	c	Ved, förslagsvis (d:o)	3,500			
	c	Hafre för tvenne hästar, förslagsvis (såsom förut)	300			
	c	Hö för tvenne hästar (påräknad från fattiggårdens jordområde) förslagsvis (såsom förut)	600			
	c	Remontarbete å arbets- och fattiggården, förslagsvis ⁷⁾	1,161	50		
			Transport	122,251	50	866,380

¹⁾ Emedan den i fattiggården intagna qvinna, som handhaft denna vård, icke längre förmodade uträtta detta åliggande, föreslår fattigvårdsstyrelsen beviljandet af anslag för en fjerde sjuksköterska.

²⁾ Det nuvarande anslaget 400 mk har såsom otillräckligt i anseende till de på landet utackorderades stora antal och den förhöjda skjutslegan föreslagits till förhöjning med 150 mk.

³⁾ Fattigvårdsstyrelsen har likaledes äskat, att det nuvarande anslaget 46,000 mk måtte ökas till 54,000 mk emedan erfarenheten ådagalagt behovet deraf.

⁴⁾ Deremot är anslaget för tillfälliga understöd nedsatt från 8,000 till 7,000 mk.

⁵⁾ En förhöjning af anslaget med 200 mk begäres af bemälda styrelse.

⁶⁾ En d:o d:o d:o „ 500 mk „ „ „ emedan anslaget redan måst öfverskridas.

⁷⁾ Enligt specificerad kostnadsförslag.

			Transport	122,251	50	866,380	50
	<i>c & d</i>	För oförutsedda behof och diverse, förslagsvis ¹⁾		5,500	—		
S. F. besl. ²⁹ / ₁₂ 1883.	<i>b</i>	Telefonledning till arbets- och fattiggården		380	—		
		Understöd åt:					
S. F. besl. ¹⁹ / ₂ 1885.	<i>b</i>	Värnepligtige formannen J. F. Rönnqvists hustru		180	—		
D:o d:o ⁵ / ₁₂ 1885.	<i>b</i>	D:o asfaltarbetaren A. Pelanders hustru		180	—		
D:o d:o ¹⁶ / ₂ 1886.	<i>b</i>	D:o arbetskarlen E. Pitkänens hustru		180	—	128,671	50
		— <i>Små</i> 128,671: 50. — (Nu 120,710.)					
IX. Undervisningsväsendet.							
<i>a) Navigationsskolan.</i>							
S. F. besl. ¹⁹ / ₂ 1876.	<i>b</i>	Hyra		2,400	—		
	<i>c</i>	Ved incl. huggning, förslagsvis (såsom förut)		470	—	2,870	—
<i>b) Realskolan.</i>							
D:o d:o ¹⁹ / ₉ 1876. Enligt kontrakter.	<i>b</i>	Hyra för skollokalen		6,000	—		
	<i>c</i>	Ved och belysning, förslagsvis (såsom förut)		850	—		
	<i>c</i>	Inventarier och diverse, förslagsvis (såsom förut)		1,000	—		
D:o d:o ¹⁹ / ₉ 1876.	<i>b</i>	Hyresmedel åt rektor		1,200	—		
	<i>b</i>	” ” åt 3 lärare å <i>Små</i> 900		2,700	—		
1886 års stat.	<i>b</i>	Aflöning åt en vaktmästare		600	—	12,350	—
<i>c) Högre handverksskola ²⁾.</i>							
	<i>c</i>	Anslag		—	—	11,600	—
<i>d) Handelsinstitutet.</i>							
	<i>c</i>	Anslag ³⁾		—	—	2,500	—
<i>e) Folkskolorna.</i>							
1886 års stat.	<i>b</i>	1 Lärare, lön . . . <i>Små</i> 2,000: — 15 års förhöjning ” 600: —		2,600	—		
		Transport		2,600	—	1,024,372	—

¹⁾ Det nuvarande anslaget har visat sig vara för knappt, hvarföre en förhöjning med 500 mk äskats.

²⁾ Enligt hvad Drätselkammaren upplyst, skulle fråga om att begära ett anslag af 11,600 mk för denna skola redan väckts. Slöjdskoleanslaget skulle deremot upphöra.

³⁾ På derom af föreståndaren framställd begäran, som underställes Stadsfullmäktiges pröfning.

		Transport	2,600	—	1,024,372	—
	1	Lärare, lön	2,000:—			
		10 års förhöjning ytterligare 5 års förhöjning fr. $\frac{9}{10}$ 1887	400:— 61: 67	2,461	67	
	1	Lärare, lön	2,000:—			
		5 års förhöjning ytterligare 5 års förhöjning fr. $\frac{10}{1}$ 1887	200:— 195:—	2,395	—	
	2	Lärare, lön	2,000:—			
		5 års förhöjning	200:—	4,400	—	
	1	Lärare, lön		2,000	—	
		D:o arvode	<i>Små</i> 2,000:— 200:—			
	1	5 års förhöjning ytterligare 5 års förhöjning fr. $\frac{13}{10}$ 1887	42: 22	2,242	22	
		4	Lärare, arvode	2,000:—		
	5 års förhöjning		200:—	8,800	—	
	2	Lärare, arvode	2,000:—			
		5 års förhöjning fr. $\frac{1}{9}$ 1887	66: 67	4,133	34	
	12	Lärare, arvode à timmar i veckan à <i>Små</i> 62: 50	2,000:— 875:—	24,000	—	
		5 års förhöjning	87: 50	962	50	
	1	Lärare, arvode 36 timmar i veckan à <i>Små</i> 62: 50		2,250	—	
		2	Lärarebiträden i handarbeten, arvode <i>Små</i> 800:—		1,600	—
	1		Lärlarinna, lön	1,500:—		
		15 års förhöjning	450:—	1,950	—	
	1	Lärlarinna, lön	1,500:—			
		10 års förhöjning ytterligare 5 års förhöjning fr. $\frac{3}{10}$ 1887	300:— 36: 67	1,836	67	
	3	Lärlarinnor, lön	1,500:—			
		10 års förhöjning	300:—	5,400	—	
	1	Lärlarinna, lön	1,500:—			
		5 års förhöjning	150:—	1,650	—	
		Transport	68,681	40	1,024,372	—

1886 års stat.

b

			Transport	68,681 40	1,024,372 —
		1	Lärrarinna, lön	1,500 —	
		2	Lärrarinnor, lön	<i>Små</i> 1,200: —	
			15 års förhöjning	„ 360: —	
			ytterligare 5 års		
			förhöjning fr. $\frac{1}{10}$		
			1887	„ 30: —	3,180 —
		3	Lärrarinnor, lön	„ 1,200: —	
			15 års förhöjning	„ 360: —	
				„ 1,560: —	4,680 —
		2	Lärrarinnor, lön	„ 1,200: —	
			10 års förhöjning	„ 240: —	
				„ 1,440: —	2,880 —
		1	Lärrarinna, lön	„ 1,200: —	
			5 års förhöjning	„ 120: —	
			ytterligare 5 års		
			förhöjning fr. $\frac{5}{9}$		
			1887	„ 38: 67	1,358 67
		4	Lärrarinnor, lön	„ 1,200: —	
			5 års förhöjning	„ 120: —	
				„ 1,320: —	5,280 —
		1	Lärrarinna, lön		1,296 —
1886 års stat.	b	1	Lärrarinna arvode	<i>Små</i> 1,500: —	
			5 års förhöjning	„ 150: —	
			ytterligare 5 års		
			förhöjning fr. $\frac{7}{9}$		
			1887	„ 47: 50	1,697 50
		1	Lärrarinna, arvode	„ 1,500: —	
			5 års förhöjning	„ 150: —	
			ytterligare 5 års		
			förhöjning fr. $\frac{8}{9}$		
			1887	„ 47: 08	1,697 08
		1	Lärrarinna, arvode	„ 1,500: —	
			5 års förhöjning	„ 150: —	
			ytterligare 5 års		
			förhöjning fr. $\frac{22}{10}$		
			1887	„ 28: 75	1,678 75
		5	Lärrarinnor, arvode	„ 1,500: —	
			5 års förhöjning	„ 150: —	
				„ 1,650: —	8,250 —
		7	Lärrarinnor, arvode	„ 1,500: —	10,500 —
		1	Lärrarinna, arvode	„ 1,200: —	
			5 års förhöjning	„ 120: —	1,320 —
			Transport	113,999 40	1,024,372 —

		Transport	113,999 40	1,024,372 —	
1886 års stat.	b	1 Lärarinna, arvode	„ 1,200: —		
		5 års förhöjning fr. $\frac{1}{1}$ 1887	„ 120: —	1,320 —	
		1 Lärarinna, arvode	„ 1,200: —		
		5 års förhöjning fr. $\frac{6}{9}$ 1887	„ 38: 33	1,238 33	
		1 Lärarinna, arvode	„ 1,200: —		
		5 års förhöjning fr. $\frac{18}{10}$ 1887	„ 24: 33	1,224 33	
		1 Lärarinna, arvode	„ 1,200: —		
		5 års förhöjning fr. $\frac{11}{11}$ 1887	„ 16: 67	1,216 67	
		16 Lärarinnor, arvode	„ 1,200: —	19,200 —	
		1 Lärarinna, arvode för 22 timmar i veckan à mk 50: —	„ 1,100: —		
		10 års förhöjning	„ 220: —	1,320 —	
		1 Lärarinna, arvode för 26 veckotimmar à mk 50: —		1,300 —	
		2 Lärarinnor, arvode <i>Fruc</i> 1,086: —			
		5 års förhöjning	„ 108: 60		
	„ 1,194: 60	2,389 20			
c	Timlärarinnor för de förberedande skolorna, förslagsvis (såsom förut)		2,300 —		
c	Vikarier och sannolikt ökad lärarepersonal under hösttermin, förslagsvis ¹⁾		8.000 —		
			153,507 93		
1886 års stat.	b	1 Inspektör	6,000 —		
		1 Sekreterare i direktionen	600 —		
		1 Ekonom	1,500 —		
		1 Vaktmästare jemte biträde i N:o 21 Kaserngatan	1,200 —		
		c	1 Vaktmästare jemte biträde i Folkskolehuset vid Annegatan ²⁾	1,200 —	10,500 —
		c	Arvoden för matrikelföringen vid de högre skolorna (såsom förut)	500 —	
		c	Bidrag till upprätthållande af en fortsättningsskola för flickor (såsom förut)	600 —	
		c	Bidrag till en dylik för gossar (såsom förut)	600 —	1,700 —
			Transport	— —	1,190,079 93

¹⁾ Enligt folkskoldirektionens begäran förhöjes det nuvarande anslaget 6,500 mk.

²⁾ Enligt Drätselkammarens förslag, afseende en minskning af hyad direktionen för betjenings anställande äskat.

		Transport	—	—	1,190,079 93	
		Öfriga kostnader.				
Enligt kontrakter.	b & c	Hyror för skollokaler:				
		för redan hyrda . . . <i>Fmk</i> 9,636: 68				
		för nya . . . „ 2,916: 67	12,553	35		
	c	Hysesmedel åt en lärarinna ¹⁾ . . .	800	—		
	c	Undervisningsmaterial, förslagsvis ²⁾	4,600	—		
	c	Material för handarbeten, d:o ³⁾	2,300	—		
	c	Ny skolmöbel och reparation af gammal, förslagsvis ⁴⁾	3,900	—		
	c	Ved och vedhuggning, förslagsvis ⁵⁾	7,000	—		
	c	Belysning ⁶⁾ (gas 3,500, elektriskt ljus 4,368, olja 300)	8,168	—		
	c	Till beklädnad för medellösa elever, förslagsvis (såsom förut)	4,000	—		
	c	Renhållning (städning, skurning m. m.) förslagsvis ⁷⁾	5,000	—		
	c	Underhålls- och reparationskostnader för skolornas gårdar, förslagsvis (såsom nu)	5,000	—		
						53,321 35
K. förordn. ^{5/8} 1886.	c	Grundfond för ett skolbibliotek ⁸⁾	—	—	600 —	
	c	Bidrag till folkskolelärarepersonals i städerna pensionering, förslagsvis (såsom nu)	—	—	940 —	
1886 års stat.	f) <i>Folkbiblioteket och Läsesalen.</i>					
	{	b	1 Bibliotekarie, arvode <i>Fmk</i> 2,000:			
		b	hyresmedel „ 500:	2,500	—	
	c	Biträden vid utlåningen ⁹⁾ arvoden:				
		1 Amanuens . . . <i>Fmk</i> 1,080:				
		2 d:o å 420 „ 840:	1,920	—		
c	Bitrådet vid läsesalen ¹⁰⁾ arvode .	720	—			
	b	1 Vaktmästare jemte fria rum och ved, lön	800	—		
		Transport	5,940	—	1,244,941 28	

¹⁾ Åt lärarinnan C. Runeberg, hvars lokal i folkskolegården N:o 21 vid Kaserngatan numera användes till skolrum.

²⁾ Nu 6,000 mark.

³⁾ Nu 1,500 mark.

⁴⁾ Nu 7,000 mark för nya folkskolehusets möblering.

⁵⁾ Nu 6,000 mark.

⁶⁾ Nu 4,000 mark. Elektriskt ljus i nya skolhuset.

⁷⁾ Nu 4,500 mark.

⁸⁾ Ny post, som föreslås af Direktionen på anhållan af lärarene, för hvilkas utbildning böckerna främst vore ämnade.

⁹⁾ Nu 1,620. Förhöjningen äskas af bestyrelsen för folkbiblioteket och läsesalen,

¹⁰⁾ Nu 540,

D:o

d:o,

		Transport	5,940	1,244,941	28
	b	1 Gårdskarll jemte fria rum och ved, lön	200		
	c	Böcker, tidskrifter och tidningar samt inbindning (såsom förut)	5,000		
	c	Ved och belysning, förslagsvis (så- som förut)	3,000		
	c	Brandstodsafgifter d:o (fr. 600 m. nu)	300		
	c & d	Diverse samt oförutsedda utgifter, förslagsvis (såsom förut)	1,000	15,440	
		— Fmk 265,329: 28. — (Nu 249,685: 17.)			
		X. Staden åliggande allmänna onera.			
		a) <i>Skjutshållning.</i>			
Drätselkam:s besl. 12/4 1884.	b	Entreprenad, 12 hästar, å Fmk 485	—	5,820	
		b) <i>Kronoutlagor.</i>			
K. Manif. 1/6 1811 § 3. Res. på städ. besv. 19/2 1757 § 58.	b	Båtsmansvakansafgift	576		
	b	Boskapspenningar och utsädesafgift	53 04	629 04	
		c) <i>Inqvartering.</i>			
Inkv. regl. 19/1 1876. S. F. besl. 11/3 1879.		Inqvarteringskostnader, förslagsvis ¹⁾	—	311,272	20
		d) <i>Inqvarteringsnämnden.</i>			
1886 års stat.	b	1 Ordförande, arvode	2,000		
	b	1 Sekreterare	1,600		
	b	1 Qvartermästare	2,000		
	b	1 Translator	800		
	b	1 Vaktmästare	800		
S. F. besl. 23/1 1885.	b & c	Hyra för nämndens lokal (såsom förut)	900	8,100	
		— Fmk 325,821: 24. — (Nu 349,411: 04.)			
		XI. Vattenledningen.			
		<i>Förvaltning, drift och underhåll.</i>			
1886 års stat.	b	Äldre biträdande Ingeniören, andra hälften af arvodet (se Byggnads- kontoret)	2,400		
	b	1 Rörmästare, arvode	2,700		
		Transport	5,100	1,586,202	52

¹⁾ Nu 334,862 m. Inqvarteringsnämndens förslag.

		Transport	5,100 —	1,586,202 52
1886 års stat.	c	Rörläggare och handtlangaredags- verken, förslagsvis ¹⁾	4,500 —	
S. F. besl. ^{5/12} 1882.	b	1 Maskinist vid pumpverket, jemte fri bostad och ved, arvode	2,100 —	
1886 års stat.	b	1 Maskinistbiträde, jemte fri bostad och ved, arvode	720 —	
	b	1 Filtrerförman jemte fri bostad och ved, arvode	1,080 —	
	c	Ved, olja och trassel, förslagsvis (såsom förut)	800 —	
S. F. besl. ^{5/12} 1882.	b	Resemedel för byggnadskontorets ingenjörer	300 —	
	c	Remont å vattenledningsbyggnader, hägnader, maskiner och dammar i Gammelstaden, jemte brandför- säkringspremier och öfrigt under- håll, förslagsvis ²⁾	5,500 —	
	c	Remont af filtrerbassinen, förslags- vis (såsom nu)	600 —	
	c	Elektrisk vattenståndsmätare, un- derhåll (d:o)	200 —	
	c	Telefonavgift (såsom nu)	250 —	
	c	Reparation och justering af vat- tenmätare, förslagsvis (såsom förut)	600 —	21,750 —
		<i>Utsträckning af rörnätet under:</i>		
	c	Högbergsgatan fr. adr. N:o 29 t. 35 ³⁾	2,550 —	
	c	Sandvikstorget från Boulevardsga- tan ³⁾ till adr. N:o 2 vid Sand- viksgatan	1,400 —	
	c	Sandviksgatan från Andreegatan till adr. N:o 2 vid förstnämnde gata ⁴⁾	800 —	
	c	Bangatan emellan Anne- och Fre- driksgatan ⁵⁾	8,300 —	13,050 —
		Transport	—	1,621,002 52

¹⁾ I detta anslag ingå förut upptagna anslagen „rörläggare och handtlangare arvode 2,000 mark“, „biträden och handtlangare åt filtrerförmannen 1,500 m.“ och „extra arbetare vid rörnätet 1,000 m.“

²⁾ Här ingå de begge nuvarande anslagen „underhåll af vattenledningens byggnader etc. 2,400 m.“ och „öfrigt underhåll 3,600 m.“ med 500 m. minskning.

³⁾ Stadsingenjörens och Drätselkammarens förslag.

⁴⁾ Drätselkammarens förslag.

⁵⁾ På vederbörande gårdsegares särskilda anhållan och emedan Magistraten i likhet med Drätselkammaren, „anser tiden redan vara inne att, der inom staden ledningar härtills lemnats utförda, emedan de förutsatts blifva mindre rentabla än andra, i görligaste mån komplettera dylika luckor i vattenledningsnätet,“ har detta anslag för vattenledning jemte ett annat för kanal upptagits af Magistraten för att derefter ett annat år kunna planera och stenlägga denna för öfrigt redan påfyllda och stenlagda gatas ännu återstående gropiga samt för chelsoamma och för trafiken besvärliga

		Transport	—	—	1,621,002	52
		<i>Diverse mindre arbeten</i> ¹⁾ .				
c	1	st. brandpost i rörledningen under Vestra Chausséen invid Edesviksvägen	450	—		
c	1	st. 8" afstängningsventil å rörnätet	240	—		
c	1	" 6" d:o å d:o	175	—		
c	3	" 4" d:o å d:o å 135:	405	—		
c		Inköp af vattenmätare, förslagsvis .	6,000	—		
c		Ombyggnad af hästhon å Broholmen	800	—		
c	4	st. vattenposter för trädgårdsvattning i skvärerna å Elisabets- Förstads- och Kyrkotorget samt vid Lappviksgatan å 250	1,000	—	9,070	
		— Fmk 43,870: — (Nu 51,290: —)				
		XII. Allmänna arbeten. ²⁾				
		som i det föregående icke äro nämnda:				
		1:o. <i>Staden tillhöriga hus och byggnaders samt lägenheters underhåll.</i>				
c		Målning af Stadsfullmäktiges sessionsrum i rådhuset	2,400	—		
c		Parkettgolf i detsamma	1,700	—		
c		För remont af stadens byggnader i Brunnsparken, förslagsvis af lånemedel Fmk 13,000: anslag " 3,000:	16,000	—		
c		Öfrigt underhåll	13,000	—	33,100	
		2:o. <i>Gator, kanaler, afloppsdikey och kajer.</i>				
c		Omläggning af stadens andelar uti körbanan å Högbergs- och Richardsgatorna utanför Folkbiblio-				
		Transport	—	—	1,663,172	52

vattensamlingar förty utsatta del. Deremot hafva de af Stadsingeniören och Drätselkammaren föreslagna anslag för vattenledningens utsträckning under delar af Östra Skilnaden, Kasern-, Högbergs-, Bergmans-, Skarpskytte och Smedsgatorna ur förslaget utlemnats af skäl som Magistraten i skrifvelse till Stadsfullmäktige skall anföra.

¹⁾ Enligt Stadsingeniörens och Drätselkammarens förslag.

²⁾ Der icke annorlunda är angifvet, hafva de härunder upptagna anslag föreslagits af Stadsingeniören och Drätselkammaren.

		Transport	—	1,663,1	52
		tekstomten (hvarom utslag redan fallit)	640		
	c	Vestra Henriksgatan från Alexandersgatan till Vestra Chausséen jemte sänkning af backen invid sistnämnda chaussée ¹⁾	13,000		
		Nyläggning af:			
	c	Anderaegatan från Abrahams- till Sandviksgatan ²⁾	2,840		
	c	Trottoirerna å Anne- och Malmgatorna utanför Folkskolehustomten	4,000		
	c	Wladimirgatans fortsättning genom Henriksesplanaden	1,500		
	c	Öfrigt underhåll incl. snöplogning, förslagsvis	25,000	46,980	
		3:o. <i>Brunnar och vattenuppföringsverk för brandväsendet.</i>			
	c	Diverse reparationer, förslagsvis	—	2,000	
		4:o. <i>Stadens allmänna vägar.</i>			
	c	Fortsättning af vägen genom byggnadstomterna å villan Ås	2,000		
	c	Underhåll, förslagsvis (såsom förut)	4,500	6,500	
		5:o. <i>Renhållningsväsendet.</i>			
	c	Underhåll af afstjelningsplatserna, bryggor och prämar, förslagsvis (såsom nu)	2,000		
	c	Vakter och prämkarlar d:o ³⁾	3,500		
	c	Latriners och pissoirers underhåll o. renhållning, förslagsvis (såsom nu)	3,000		
	c	Renhållning af stadens allmänna platser och gatuandelar, förslagsvis (såsom nu)	13,500	22,000	
		6:o. <i>Stadens chausséer.</i>			
	c	Gångbana längs Östra chausséen från Fogelvik till Surutoin (enahanda anslag som nu)	8,000		
		Transport	8,000	1,740,652	52

Upplåten på entreprenad d. ²⁰/₁₀/86 på ett år eller till ¹/₁₁/87.

¹⁾ Förutsatt att sänkingen icke medför skada för kasernbyggnadens grundmurar och att annat laga hinder icke heller möter.

²⁾ På derom af särskilde gårdsegare inlemnad ansökan, som till Stadsfullmäktige öfverlemnas, har Magistraten upptagit detta anslag för att befrämja samfärdseln å denna starkt trafikerade gatudel, hvarå rörelsen ännu ytterligare ökas i följd af derinvid uppfördt större boningshus af sten.

³⁾ Nedsättes från 5,000 mark.

		Transport	8,000	—	1,740,652	52
c		Underhåll af körbanor, vaktstugor, broar, trummor och handräcken, förslagsvis (enahanda anslag som för närvarande)	12,000	—	20,000	—
		7:o <i>Stadens planteringar och trädskola.</i>				
c		Underhåll, förslagsvis (såsom i årets budget)	18,000	—		
c		Underhåll af hägnader (såsom i årets budget)	1,500	—		
c		Underhåll af Brunnsparken (som öfvertagits af staden)	5,000	—		
c		För utarbetande af plan till Brunnsparken	2,000	—	26,500	—
		8:o <i>Stadens hamnar.</i>				
c		Uppmuddring ¹⁾ i Södra hamnen framför Magasinskajen, förslagsvis	18,000	—		
c		Förändring af mudderverkets skrof till lossningsponton ²⁾	1,900	—		
c		Påbyggandet af sänkkistorna längs Skatuddens norra strand ³⁾	9,400	—		
c		Landgångar och fasta bockar för lossning vid Brobergs- och Sandviks-kajerna ⁴⁾	4,600	—		
c		Reparation af stenkajen i Fiskarhamnen, förslagsvis ⁵⁾	24,600	—	58,500	—
c		9:o <i>Inköp och remont af inventarier, förslagsvis (med förhöjning från 4,000 mk)</i>	—	—	5,000	—
		Transport	—	—	1,850,652	52

¹⁾ Nödig för att bereda tillfälle för mera djupgående fartyg att närma sig kajen åtminstone så mycket, att lossning ur desamma öfver prämar må kunna ske.

²⁾ Förändringen komme att vidtagas i nästantydtt syfte. Muddringen kan nämligen ej sträcka sig ända till kajen utan äfventyr för brons beständ.

³⁾ Förslaget af Stadsingeniören för beredande af större utrymme och bekvämare kommunikation än nu är fallet för lossning, uppläggning och transport af endel af de artiklar, som i större mängd med skärgårdsfartyg tillföras staden, såsom tegel, sand, gatsten, plankor och bräder.

⁴⁾ Äfven detta arbete föreslås af Stadsingeniören för enahanda ändamål, Brobergs-kajen dock företrädesvis för lossning af kalk, så att den nuvarande platsen derför vid Skatuddskanalen, der kalklossningen medför synnerlig olägenhet för den med mindre ångbåtar underhållna lifliga passageraretrafiken, utom andra, kunde upplåtas för lossning af icke dammande ämnen, såsom ved och dylikt.

⁵⁾ Denna för hvar man uppenbara. våldiga bristfällighet, som redan länge förefunnits, har ansetts icke vidare kunna uppskjutas.

		Transport	—	—	1,850,652	52
		10:o Underhåll af tvättbryggor, bojar, vedmått, lyktstolpar m. m. samt diverse oförutsedda utgifter, förslagsvis (med nedsättning från 10,000, som dock fördelats på andra konti) . . .	—	—	4,000	—
		11:o Planering af gator.				
	c	Båtsmansgatan, grusning mellan Smeds- och Väfvaregatorna . .	2,500	—		
	c	Jungfrustigen, grusning mellan Skeppsredare- och Hafsgatorna .	600	—		
	c	Fredriks-gatan, planering och grusning invid Bangatan	600	—	3,700	—
		12:o Anläggning af afloppskanaler under:				
	c	Högbergsgatan från Brandtornstomten till Lilla Robertsgatan . . .	4,970	—		
	c	Bangatan från Anne- till Fredriks-gatan ¹⁾	5,650	—	10,620	—
		13:o Nybyggnadsföretag.				
Af förstärkte Stadsfullmäktige redan beslutade arbeten.	c	Uppförande af saluhallar invid Södra hamnen	160,000	—		
	c	Uppförande af hus för realskolan .	180,000	—		
	c	Inredning af gamla proviantmagasinet till Tull- och Packhus . . .	33,000	—		
	c	Grusning af lekplatsen och uppförande af hägnad vid Folkskolehuset vid Annegatan (enligt 19 § i byggnadsordningen)	3,900	—		
	c	Skjul vid qvarnen i Gammelstaden, (för qvarnbesökandes behof) . .	1,400	—	378,300	—
		— <i>Smk</i> 617,200. — (Nu 294,260 mk.)				
		Transport	—	—	2,247,272	52

¹⁾ På derom af särskilda gårdsegare framställd ansökning, som hänskjutits till Stadsfullmäktiges bedömande, har anslaget upptagits af Magistraten, som deremot på skäl, som uti skrifvelse till Stadsfullmäktige komma att framhållas, ur sitt förslag uteslutit de af Drätselkammaren föreslagna anslag för kanaler under delar af östra Skilnaden, Stora Roberts-, Högbergs-, Kasern-, Bergmans-, Skarpskytte-, Estnäs- och Nikolaigatorna.

		Transport	—	—	2,247,272	52	
		XIII. Pensioner ¹⁾.					
Mag. besl. $\frac{13}{5}$ 1857.	}	b	Rådmanseken J. S. T. Decker . . .	400	—		
D:o $\frac{1}{9}$ 1870.		b	Magistratssekreteraredottren M. K. Wirzenius	266	67		
D:o $\frac{18}{2}$ 1863.		b	Stadsfiskalsenken J. C. Winter och hennes barn	300	—		
D:o $\frac{30}{10}$ 1867.		b	Rådmandöttrarne C. F. och H. S. Bergholm	340	—		
D:o d.o.		b	Rådmanne H. I. Crohns tre barn . . .	600	—		
S. F. besl. $\frac{9}{2}$ 1875.		b	Aktuarien A. Grönholm	1,500	—		
D:o $\frac{8}{4}$ 1884.		b	Förra lärarinnan E. Heintze	800	—		
D:o $\frac{29}{12}$ 1883.	}	b	Vaktmästaren Rosenströms enka . . .	200	—		
Kontrakt om Brunns- parkens öfverlåtande.		b	Biljettförsäljerskan, fru Clement, för 7 månader	233	31	4,639	98
			— <i>Samt</i> 4,639: 98 —				
		XIV. Diverse.					
		c	Taxerings- och Pröfningsnämndens sekreterare (såsom förut)	1,600	—		
		c	Expencer, förslagsvis (såsom förut) . . .	900	—		
		c	För revision af stadens räkenskaper för 1886 (såsom förut)	2,100	—		
		c	Eldnings- och lysningsämnen, förslagsvis (såsom förut)	7,000	—		
S. F. besl. $\frac{9}{10}$ 1875.		b	Anslag för signalering af middags- timmen	300	—		
		c	För stormvarningstelegram, förslags- vis (såsom förut)	250	—		
		c	Brandstodsafgifter, förslagsvis (från 2,500 mk)	4,500	—		
		c	Arvode åt mantalsskrifvaren för ett tillägg till mantalslängden för upp- börden af den personela fattigaf- giften (såsom förut)	100	—		
S. F. besl. $\frac{29}{6}$ 1875.		b	Bidrag till finska Trädgårdsförening- en i Helsingfors, beviljad för åren 1882—1892	1,000	—		
		c	Register till vallängden, förslagsvis ³⁾	900	—		
			Transport	18,650	—	2,251,912	50

¹⁾ Alla sammanförda under denna nya hufvudtitel.

²⁾ Förhöjningen betingad af tillkomsten utaf nya folkskolehuset och byggnaderna i Brunns-
parken.

³⁾ På anhållan af Magister Schildt, som förtjenstfullt upprättat det nuvarande fördelaktiga registret, har anslaget upptagits till dess ursprungliga belopp, på det han måtte fortfarande egna sina krafter och insigter åt detta synnerligen mödosamma arbete.

S. F. besl. ²⁴ / ₁₁ 1885.	b	Transport	18,650	2,251,912	50
		Anslag till juridiskt biträde åt obemedlade	2,500		
		c Arvode för afsyning af hyrkuskarnes droschkor och slädar samt stängsel vid marknaderna (såsom förut)	250		
		c Inventarier ¹⁾ till rådhuset, förslagsvis	1,000		
		c Afkortning å uttaxerade medel och andra inkomster, förslagsvis ²⁾	40,000		
S. F. besl. ²⁵ / ₁₁ 1884.	c & d	För oförutsedda behof enligt Stadsfullmäktiges bestämmande, förslagsvis (såsom förut)	40,000	102,400	
	b	För inlösen af Brunnsparken	—	287,000	
		— <i>My.</i> 389,400. —			
		Summa <i>My.</i>	—	2,641,312	50

¹⁾ Åtskilliga inventarier måste ovilkorligen med nya ersättas.

²⁾ Förhöjningen från 35,000 mk till 40,000 mk betingas af de många restitutioner af erlagda utskylder på grund af obehörig taxering.

			<i>Fmf.</i>	<i>ni.</i>	<i>Fmf.</i>	<i>ni.</i>
		Inkomster.				
	<i>a</i>	<i>Beräknad behållning från år 1886 (såsom i årets budget)</i>			75,000	
		I. Räntor.				
Drätselk. reglem. ¹³ / ₁₀ 1876 § 15.	} <i>c</i>	Å bankdepositioner och löpande räkning, förslagsvis (nu 15,000 mk)	4,000	—		
Chausséeoblig. reglem. ²⁰ / ₁ 1865 § 4.		Å chausséeobligationer, förslagsvis (nu 2,500)	1,800	—		
	<i>b</i>	Å arrendetomtlösen, förslagsvis (nu 3,600)	8,000	—		
	<i>b</i>	Å arrendetomtlösen i Brunnsparksområdet	7,700	—		
Enligt donat. urkunder.	<i>b</i>	Å donationsfonder, hvilkas ränta tillfaller staden, förslagsvis (nu 11,562)	8,551	75	30,051	75
		II. Tomtlösen.				
Byggnadsordning ⁹ / ₆ 1875 § 7.	} <i>c</i>	För odisponerade tomter, förslagsvis (såsom nu)	12,000	—		
S. F. besl. ²² / ₆ 1886.		<i>b</i>	För arrendetomter d:o	11,000	—	
Enligt inlösningsvilkoren.	<i>b</i>	För villaområden i Östra Brunnsparken	1,940	—	24,940	
		III. Stadens fasta egendom.				
K. S:ns resol. ²¹ / ₁ 1879.	<i>b</i>	Räntor och arrenden för donerade hemman, förslagsvis (såsom i årets budget)	14,400	—		
Kongl. försäkr. ²³ / ₂ 1789 §§ 1 & 4.	} <i>b</i>	Arrenden för byggnader och tomter samt utarrenderade mindre platser inom stadens plan, förslagsvis (såsom i årets budget)	37,000	—		
K. Förordningen ⁸ / ₁₂ 1873 § 6.		<i>b</i>	Arrenden för jordlägenheter, villaområden och smärre platser utom stadens plan (nu 65,000 mk) förslagsvis	67,500	—	
Enligt inlösningsvilkoren.	<i>b</i>	Arrenden från Brunnsparksområdet, förslagsvis	12,500	—		
		Transport	131,400	—	129,991	75

		Transport	131,400	—	129,991	75
Drätselk. besl. ¹² / ₁₁ 1886.	}	b	Chausséearrende (nu 17,500 m.)	19,505	—	
Kontrakt ²⁷ / ₁₀ 1882. D:o ¹ / ₆ 1883.		b	Hyra för lokaler i Folkbiblioteket (såsom i år)	4,000	—	
		b	Hyra för bodar och diskar, förslagsvis (d:o)	8,000	—	
		c	Simhusafgifter, förslagsvis (såsom i årets budget)	450	—	
		c	Fiskevattensafgifter d:o (d:o)	650	—	
		c	Hötägt (d:o)	1,000	—	
		c	Mulbetesafgift (d:o)	300	—	
		c	Tillfälliga arrenden och planhyror (nu 2,000 m.) förslagsvis	2,500	—	167,805
IV. Tomtören.						
		c	Förslagsvis (såsom i årets budget)	—	—	1,900
V. Inkomstgivande rättigheter.						
K. Förordn. ³¹ / ₁₂ 1877. K. kung. af s. d. K. kung. ¹ / ₆ 1881. K. S:ns skrivf. ¹⁷ / ₄ 1883.	}	c	Tolag för till Helsingfors destinerade varor förslagsvis (såsom i årets budget)	70,000	—	
		c	Tolag för till Helsingfors sjöledes inkommande varor destinerade till uppstad, förslagsvis (såsom i årets budget)	2,500	—	
		c	Debetsedelafgifter, förslagsvis (d:o)	400	—	
Trafiktaxan ⁶ / ₁₁ 1877. D:o d:o		c	Trafikafgifter d:o (d:o)	175,000	—	
S. F. besl. ¹ / ₆ 1876.		c	Mätningafgifter d:o (d:o)	4,000	—	
		c	Transito magasinshyra d:o (d:o)	150	—	
		}	Hamnafgifter d:o (d:o)	80,000	—	
			Broafgifter d:o (d:o)	4,000	—	
Trafiktaxan ⁶ / ₁₁ 1877.		c	Ballastafgifter d:o (d:o)	400	—	
		}	Vågafgifter d:o (d:o)	1,600	—	
			Kokhusafgifter d:o (d:o)	200	—	
K. resol. och förkl. på städ. besvär ¹⁶ / ₁₀ 1723. K. Förordn. ³⁰ / ₃ 1879.	}	c	Marknadsafgifter d:o (d:o)	900	—	
		c	Afgifter af utlänningar för försäljning af matvaror vid mast, förslagsvis (såsom i årets budget)	900	—	
Kongl. instr. ¹ / ₃ 1759. Enl. kontrakt.		c	Auktionsprovision, förslagsvis (d:o)	700	—	
Särsk. K. S:ns resol.		c	Stadskällarrättigheter (d:o)	775	—	
		c	Biljardafgifter, förslagsvis (d:o)	384	—	
			Transport	341,909	—	299,696
						75

K. Förordn. ²⁴ / ₇ 1883.	c	Transport	341,909	299,696	75		
Kongl. stadg. ²¹ / ₁₀ 1698.	c	Bouppteckningsprocenter, stadens andel, (nu 20,000 m.) förslagsvis	25,000				
K. Förordn. ¹⁷ / ₃ 1879.	c	Bouppteckningsprocenter, fattiges andel (nu 3,500 m.) förslagsvis	5,000				
1 § 32 kap. R. B. och särsk. författningar. Kongl. förkl. ⁸ / ₁₁ 1650. K. res. ¹ / ₉ 1664. D:o ¹³ / ₁₂ 1697.	c	Kollektmedel, förslagsvis (såsom förut)	200				
K. Förordn. ¹⁷ / ₃ 1879.	c	Sakören, stadens andel, förslagsvis Fmk 800:	Såsom i årets budget				
	c	Sakören, kronans andel donerad till staden, förslagsvis „ 2,000:					
	c	Sakören, stadens fattiges andel, förslagsvis „ 200:					
K. Brefvet ¹⁵ / ₁ 1806. K. kung. ¹⁷ / ₂ 1838.	c	Böter för försummad betalning af kronoutskylder, förslagsvis (såsom i årets budget)	3,000				
K. kung. ⁶ / ₂ 1877.	c	Fattigafgifter af i Ryssland vistade personer, förslagsvis (såsom förut)	1,600				
S. F. besl. ¹³ / ₁₂ 1885.	b	Arrende för Gammelstadsqvarnen, förslagsvis (såsom i årets budget)	2,000				
			3,000	381,709			
VI. Diverse.							
K. Förordn. ¹⁷ / ₃ 1879.	c	Personel fattigafgift, förslagsvis (såsom förut)	14,000				
Regl. för komm. sjukvård i H:fors ¹² / ₁₁ 1879.	c	För sjukvård i kommunala sjukhuset (nu 500 m.), förslagsvis	1,000				
	c	Fattighjonsarbeten, förslagsvis (såsom förut)	1,000				
K. Förordn. ¹⁷ / ₃ 1879.	c	Jordkastning från fattiggården incl. hö för tvenne hästar, förslagsvis (såsom i årets budget)	1,050				
	c	Ersättning för underhåll af fattige, förslagsvis (såsom i årets budget)	3,000				
Regl. för folkskolorna i H:fors ²⁵ / ₆ 1878.	c	Elevers i folkskolan afgifter (nu 4,500 m.) förslagsvis	4,800				
	c	Elevers i folkskolan handarbeten (nu 550 m.), d:o	680				
	c	Boklån, förslagsvis (såsom förut)	1,000				
K. Förordn. ²⁰ / ₅ 1878.	c	Hundskatt d:o (d:o)	2,500				
	b	Bidrag till Brandverket af ryska teatern och ryska Alexanders gymnasium	490				
		Transport	29,520	681,405	75		

		Transport	29,520	—	681,405	75
	b	Inqvarteringen ersättes enligt K. Förordningen af den 18 Januari 1882 af ryska Riksskattkammaren	311,272	20		
	a	Den del af Inqvarteringskostnaden, som icke ersättes af ryska statsverket, bestrides med tillgodohafvande å uttaxerade inqvarteringsbolag (såsom i årets budget)	8,100	—	348,892	20
		VII. Statsbidrag.				
K. S:ns resol. ¹⁵ / ₂ 1884. D:o ¹ / ₅ 1874. D:o ⁹ / ₅ 1878.	b	Till Folkskolorna (såsom förut)	32,000	—		
K. förordn. ²⁴ / ₆ 1876. K. S:ns bref ³⁰ / ₃ 1886.	b	" Polisinrättningen (ökadt från 81,000 mark)	84,000	—		
K. S:ns bref ⁹ / ₁₀ 1877.	b	" Gatubelysningen (såsom förut)	12,000	—		
	b	" Brandverket d:o	8,210	—		
K. Förordn. ⁹ / ₆ 1873. K. kung. ²² / ₁ 1879.	b	Stadens andel af bränvinsskatten (nu 7,764: 17)	7,805	23	144,015	23
		VIII. Vattenledningen.				
	c	För vattenförsäljning (nu 143,000 mark) förslagsvis	150,000	—		
	c	Hyror för vattenmätare, förslagsvis (såsom nu)	7,000	—	157,000	—
		Under året äro derjemte afsedda att användas 1882 års Nybyggnads- och Regleringslåns anslag:				
	b	för uppförande af Realskolehus	180,000	—		
	b	och inredning af gamla proviantmagasinet	33,000	—	213,000	—
		Af nya lån, som jemlikt förstärkte Stadsfullmäktiges beslut af den ²⁵ / ₁₁ 1884 samt ²⁵ / ₅ och ²² / ₆ 1886 komma att därför upptagas, föreslås att användas för:				
		Inlösen af Brunnsparken samt re- mont af byggnaderna derstädes	300,000	—		
		Uppförandet af saluhallar	160,000	—		
		och Vattenledningens utsträckning ett belopp af	13,050	—	473,050	—
		Transport	—	—	2,017,363	18

		Transport	—	—	2,017,363	18
		Uttaxering.				
	<i>d</i>	Det belopp, som ytterligare erfordras och föreslås att hos kommunens skattskyldige medlemmar uttaxeras, utgör följaktligen . . . eller i rundt tal 63,500 mark mindre än under innevarande år uttaxerats och af Drätselkammaren föreslås att under nästkommande år uttaxeras.	—	—	623,949	32
		Summa <i>Fråk</i>	—	—	2,641,312	50

Helsingfors, Tidnings- & Tryckeri-aktiebolagets tryckeri, 1886.

Utskottsbetänkande angående Magistratens utgifts- och inkomstförslag för år 1887 samt andra dermed sammanhängande frågor.

Till det budget-utskott, Stadsfullmäktige vid sammanträde den 16 sistlidne November tillsatte och till hvars medlemmar undertecknade utsågos, hafva i och för beredning följande ärenden blifvit remitterade:

1:o) Magistratens jemte skrifvelse af den 24 November Stadsfullmäktige tillsända Utgifts- och Inkomstförslag för år 1887 med till detsamma hörande bilagor och ritningar;

2:o) Direktionens för Helsingfors Arbetareförenings, Stadsfullmäktige genom Magistraten tillhandakomna, skrifvelse af den 1 nyssvikne November, hvori Direktionen anhåller att Föreningen jemväl för nästkommande år måtte tillerkännas ett anslag af 1,500 mark för anordnande af folkeliga föredrag;

3:o) Drätselkammarens skrifvelse af den 26 November, hvori Kammaren meddelar utredning derom, huruvida staden åligger bekosta lokal för den för prostituerades besigtning inrättade byrå, samt föreslår att Stadsfullmäktige för ifrågavarande ändamål ville tillsvidare bevilja ett hyresanslag af 800 mark om året;

4:o) Brandkommissionens i skrifvelse af den 25 November gjorda framställning om att Stadsfullmäktige ville låta under nästkommande år å södra brandtornets, staden tillhöriga, tomt uppföra ett brandverkshus af sten i hufvudsaklig öfverensstämmelse med af Arkitekten Th. Höijer uppgjorda, bilagda eskisser samt i nästkommande års budget för ändamålet anslå en summa af omkring 260,000 mark;

5:o) Drätselkammarens i skrifvelse af den 26 November väckta förslag att Stadsfullmäktige i stadens budget för instundande år ville uppföra ett anslag af 1,900 mark för anläggande af en afloppskanal under Norra Esplanadgatan, från adress N:o 39 vid samma gata till Mikaelsgatan;

6:o) Helsovårdsnämndens i skrifvelse af den 6 innevarande December gjorda hemställan om uppförande af ett desinfektionshus med tvänne ugnar enligt Schimmels system för kläders och husgeråds befriande från smittämnen samt om upptagande i nästa års budget af det härför nödiga anslaget med 30,000 mark;

7:o) Drätselkammarens i skrifvelse af den 10 December afgifna utlåtande angående Herr F. Stjernvalls hos Stadsfullmäktige väckta motion om bortskaffande af slagtarebutikerna å Kaserntorget, uti hvilket utlåtande Kammaren upplyser att den genom butikernas borttagande blottade muren mot Kaserngatan kunde genom användande af de vid rifningen erhållna materialerna i ordning ställas och putsas utan nämnevårdare kostnad och utan att något särskildt anslag för ändamålet behöfde i budgeten upptagas.

Utskottet, som vid sitt arbete följt det af Magistraten insända Utgifts- och Inkomstförslaget samt behandlat öfriga till utskottet hänskjutna ärenden under den hufvudtitel, till hvilken de hänföra sig, har dervid funnit skäl till följande erinringar och förslag:

Utgifter:

I. Stadens skulder.

I afseende å annuiteten å Nybyggnads- och Regleringslånet af 1882 anser utskottet i första kolumnen böra åberopas — liksom fallet är med Vattenledningslånet — den K. Senatens resolution, hvarigenom amorteringsplanen för lånet blifvit fastställd, och icke den, hvari tillstånd meddelats till lånets upptagande, hvarför föreslås

att i första kolumnen för 7:de posten datum „d. 10/6 1881“ måtte utbytas mot „d. 4/8 1882“.

Då intet skäl förefinnes att för det möjligen behöfliga kassakreditivet betunga stadskassan med större utgift än som oundgängligen är af nöden och äfven enskilde numera kunna erhålla kreditivlån mot billigare provision än $\frac{1}{2}\%$, föreslås

att i 8:de posten orden „ $\frac{1}{2}\%$ “ och „Fm: 5,500“ utelemnas samt den eventuella utgiften för kreditivet utföres i ett för allt med det föreslagna beloppet 7,000 mk.

II. Stadens embetsverk.

Beträffande de skilda aflöningsbeloppen för de under rubrikerna „Magistraten och „Rådstufvurätten“ upptagna justitie- och politierådmännen har utskottet funnit den af Drätselkammaren använda uppställningen för sin större åskådlighet vara att föredraga framför den af Magistraten begagnade; och då aflöningarne för de af desse tjänstemän, hvilka blifvit till sina tjänster utnämnda före den 1 Januari 1884, blifvit särskildt observerade och fixerade i 1886 års stat, hvarigenom hänvisningarne till öfverenskommelserna med omförmälda tjänstemän samt till Stadsfullmäktiges beslut af den 17 November 1885 numera synas obehöfliga, får utskottet föreslå

att aflöningsposterna för samtliga justitie- och politierådmän upptagas i enlighet med Drätselkammarens uppställning samt att i öfverensstämmelse dermed för samtliga dessa poster i första kolumnen hänvisning göres endast till 1886 års stat.

Emedan uti nyssberörda stat aflöningarne för de af stadens tjänstemän och funktionärer, hvilkas löneförmåner ej äro underkastade K. Senatens pröfning och fastställelse, äro upptagna blott med ett penningbelopp, utan särskild beteckning såsom

lön, arvode m. m., anser utskottet ett motsvarande förfarande böra ega rum i budgeten, helst benämningen lön vid en del kommunala befattningar annars lätt kunde gifva anledning till en ogrundad förmodan att innehafvarne af dessa befattningar vore berättigade till pension m. m. d. Utskottet föreslår därför

att benämningarne „lön“, „arvode“ m. m. för betecknande af resp. tjänstemäns och funktionärers aflöningsförmåner utelemnas, der de ej grunda sig på uttrycklig föreskrift i staten.

III. Kommunalförvaltningen.

Vid uppgörandet af den under detta år fastställda aflöningsstaten för stadens samtliga löntagare upptogos icke några aflönningar för hamnkonstaplar i Sörnäs, emedan dylika tjänstemän derstädes, ehuru de förutsättas i Hamnordningen, fortfarande ansatts kunna undvaras. Då emellertid intet hindrar att vid möjligen företallande behof någon eller några af de ordinarie hamnkonstaplarna stationeras i Sörnäs, anser utskottet någon förpligtelse för staden att tillsätta särskilda hamnkonstaplar i Sörnäs ej förefinnas och föreslår därför

att anmärkningen under rubriken „Hamnkontoret“ om tvänne vakanta hamnkonstapelssysslor i Sörnäs ur budgeten uteslutes.

Det i budgeten sedan längre tid tillbaka årligen med 100 mk upptagna arvodet „för uppbörd af kokhusafgifter“ har af Magistraten nu utelemnats, under framhållande af att dessa afgifter borde beräknas och uppbäras å hamnkontoret. Härmed förhåller sig så att, emedan kokhuset måste vara tillgängligt äfven andra tider än då hamnkontoret hålles öppet, en af hamnkontorets betjente haft sig bostad upplåten i kokhuset jemte det han åtnjutit ett arvode af 100 mk, mot skyldigheten att hålla uppsigt öfver dem som anlita kokhuset samt att uppbära de inflytande afgifterna. De sistnämnda uppgå visserligen icke till högre belopp än omkring 200 mark om året; men då naturligt är att någon person måste vara tillstädes i kokhuset för att upprätthålla ordning derstädes samt kokhusafgifternas uppbärande å hamnkontoret påtagligen skulle vålla olägenhet för dem som begagna kokhuset, har utskottet ej funnit skäl att föreslå ett frångående af den nuvarande anordningen och hemställer därför

att under rubriken „Hamnkontoret“ fortfarande upptages en c-post „arvode för uppbörd af kokhusafgifter“ med 100 mark.

De af Magistraten vid flera poster under denna och följande hufvudtitlar inflämnade noterna och jemförelserna med motsvarande poster i årets budget äro synbarligen afsedda blott till upplysning vid budgetbehandlingen och

torde böra ur den fastställande budgeten uteslutas.

IV. Gatubelysningen.

I afseende å denna hufvudtitel har Utskottet, förutom den upptagna ökningen i gaslyktornas lysningstid, hvilken beror på Stadsfullmäktiges derom den 27 sistlidne April fattade beslut, iakttagit att priset för den af de Siemens'ska lamporna konsumerade gasen både i Drätselkammarens och Magistratens förslag i följd af skriffel upptages till 8 penni pr kubikfot i stället för 0,8 penni, och

torde detta fel böra korrigeras.

Under rubriken „Terpentin- och Petroleum-belysningen“ upptager Magistraten, utom för de i Brunnsparken öfvertagna 11 lyktorna, anslag endast för 10 nya lyktor, att af Drätselkammaren disponeras, med inalles 360 mark, medan Kammaren föreslagit att liksom förut i budgeten anslag för 20 disponibla lyktor måtte beviljas med 720 mark. Då ifrågavarande lyktor komma att uppställas endast ifall behof deraf yppas samt med hänsyn till stadens ständiga utvidgning hellre en ökning än en minskning af de disponibla lyktornas antal synes påkallad, föreslår Utskottet

att ifrågavarande post måtte upptagas i enlighet med Drätselkammarens förslag med ett till 720 mark förhöjdt belopp.

V. Brandverket.

Under denna hufvudtitel har Magistraten nu uteslutit en förut i budgeten ingående post „Arvode för värden af brunnarne, förslagsvis Fmk 500“, under framhållande af att densamma numera vore obehöffig, då all reparation af de offentliga brunnarne bör verkställas af byggnadskontoret samt kontrollen öfver att brunnarne pumpverk äro i skick lätteligen borde kunna verkställas af brandkonstaplarna i tur. Utskottet anser emellertid så mycken vikt ligga derpå att de allmänna brunnarne ordentligen vårdas, på det de ej vid inträffande eldsvåda, särskildt i de delar af staden der vattenledning ännu icke finnes införd, må befinnas obrukbara, att Utskottet icke tvekar att, i likhet med Drätselkammaren, föreslå:

att ifrågavarande anslagspost måtte fortfarande i budgeten bibehållas, dock endast „förslagsvis“ samt med beteckningen c i andra kolumnen.

På förslag af Brandkommissionen har Drätselkammaren i sitt till Magistraten afgifna budgetförslag upptagit ett belopp af Fmk 140 såsom „Afgift för brandmästarens telefon“, hvilken post Magistraten emellertid utan närmare upplysning utelemnat. Då Utskottet ej kan förneka behöfligheten af att stadens brandmästare är förbunden med det allmänna telefonnätet samt skyldigheten att sjelf anskaffa sig telefon ej synes kunna honom åhvälfvas, föreslår Utskottet

att under rubriken „d) Aflöningar och andra förmåner“ upptages en c-post: Afgift för brandmästarens telefon Fmk 140,“

VI. Polis- och Fångvården.

För en del poster under rubrikerna „Polisinrättningen“ och „Ordningspolisen“ hänvisas i Magistratens budgetförslag till 1886 års stat. Då dessa poster dock egentligen stöda sig på Kejs. Förordningen af den 29 Juni 1876, föreslås

att för ifrågavarande poster orden „1886 års stat“ i första kolumnen utbytas mot „K. Förordn. 29/6 1876“.

De för underhåll af Ordningspolisens stall upptagna kostnaderna för hö och hafre äro beräknade på grund af godkända entreprenadanbud, hvarför

uti posterna för hö och hafre ordet „entreprenad“ torde införas.

Under rubriken „Stadshäktet“ upptager Magistratens budgetförslag i enlighet med 1886 års stat en *b*-post: „1 Predikant Fmk 1,000“. Alldenstund stadshäktet emellertid, såsom Drätselkammaren framhåller, är afsedt att inom kort indragas, synes predikantsbefattningens besättande ej böra ifrågakomma, och då det härförinnan för religiös vård upptagna årsanslaget af 600 mk icke visat sig otillräckligt, föreslås:

att posten „b: 1 Predikant Fmk 1,000“ utbytes mot en af följande lydelse: „c: Religiös vård Fmk 600“.

VII. Sundhets och Sjukvården.

Anslaget för en qvinlig läkare beviljades af Stadsfullmäktige på nytt den 16 Febr. 1886, hvarför

anteckning härom torde böra införas i första kolumnen vid ifrågavarande post.

Den nya staten af 1886 upptager väl aflöning för en sjuksköterska efter 45 mark i månaden och för en annan efter 40 mark i månaden, men enär dessa båda sjuksköterskor, enligt hvad Helsovårdsnämnden upplyser, efter det kommunala sjukhusets inrättande hafva fullkomligt enahanda funktioner, föreslår Magistraten att de måtte likställas jemväl i afseende å aflöningen. Utskottet är af samma åsigt, men föreslår

att aflöningarne för båda sjuksköterskorna upptagas i en enda post: „b & c 2 Sjuksköterskor à 45 mark per månad Fmk 1,080“.

Under hänvisning till Stadsfullmäktiges beslut den 21/12 1875 upptager Magistratens budgetförslag en *b*-post: „Hyra för besigtningsslokal Fmk 800“. — Uti sin i det föregående åberopade skrifvelse af den 26 November har Drätselkammaren närmare utredt att någon egentlig skyldighet att bekosta hyran för besigtningsslokal icke åligger staden, men på anförda skäl föreslagit att Stadsfullmäktige tillsvidare ville till-

dela sagde byrå ett hyresanslag af 800 mark om året. Utskottet omfattar jemväl för sin del Drätselkammarens åsigt, men då det sålunda nu gäller att på nytt bevilja ifrågavarande anslag, föreslår Utskottet

att Stadsfullmäktige, med godkännande af Drätselkammarens förslag, ville uti nästkommande års budget upptaga ifrågavarande anslag, dock såsom c-post, hvarför hänvisningen till Stadsfullmäktiges beslut den 21 December 1875 uteslutes

VIII. Fattigvården.

Under denna hufvudtitel har Utskottet ej funnit anledning till några erinringar i afseende å det förevarande budgetförslaget.

IX. Undervisningsväsendet.

Vid sammanträdet den 20 sistlidne April godkände Stadsfullmäktige med några smärre ändringar ett då föredraget utskottsbetänkande som förordade beviljandet från stadens sida af ett anslag af 11,600 mark för den händelse Konstflitsföreningens slöjdskola blefve ombildad till ett läroverk, som på en gång utgjorde en högre handtverkskola för hufvudstaden och en centralskola för landets konstflit. På grund häraf hafva Drätselkammaren och sedermera Magistraten föreslagit nyssberörde anslags upptagande i nästkommande års budget. Då det närmare bestämmandet af anslagets belopp emellertid i någon mån måste bero af de bidrag som Statsverket och Konstflitsföreningen komma att för ändamålet bevilja, föreslås

att anslaget för en högre handtverksskola upptages „förslagsvis“.

Under rubriken „Folkbiblioteket och läsesalen“ upptager Magistratens förslag såsom biträden vid utlåningen „1 amanuens Fmk 1,080“ och „2 amanuenser à 420 Fmk 840“. Detta beror dock på en missuppfattning af Folkbiblioteksstyrelsens och Drätselkammarens uppgifter. Amanuensernas antal har nämligen varit tvänne, en förste och en andre amanuens, hvarför föreslås

att ifrågavarande poster upptagas på följande sätt: „1 första amanuens Fmk 1,080“ och „1 andra amanuens Fmk 840“.

För gårdskarlen vid folkbiblioteket föreslår Bestyrelsen för biblioteket och Drätselkammaren, med afseende å aflöningsens ringa belopp och emedan personen i fråga varit tio år i tjänst, en ökning i aflöningen från 200 mk till 250 mk. Magistraten har icke beaktat förslaget, men Utskottet anser sig på anförda skäl kunna föreslå

att penningaflöningen för gårdskarlen upptages med ett till 250 mark förhöjdt belopp.

De af Helsingfors Arbetareförening anordnade folkeliga föredrag hafva varit väl besökta och synas hafva visat sig gagneliga, hvarför Utskottet icke tvekar att föreslå

att under denna hufvudtitel äfven under nästkommande år på samma vilkor som härförinnan ett anslag upptages: „Åt Arbetareföreningen, för folkliga föredrag“ med Fmk 1,500.

X. Staden åliggande allmänna onera.

Emedan kostnaden för skjutshållningen beror på det entreprenadanbud, som vid skeende auktion kan komma att antagas, föreslås

att posten för skjutshållningens bekostande upptages „förslagsvis“.

XI. Vattenledningen.

Aflöningen för ett maskinistbiträde vid pumpverket är fastställd i 1886 års stat, hvarför föreslås

att hänvisningen i första kolumnen vid denna post „S. F. besl. 5/12 1882“ utbytes mot orden „1886 års stat“.

Hvad beträffar utsträckningen af rörnätet har Magistraten bl. a. uteslutit ur budgetförslaget en af Byggnadskontoret och Drätselkammaren i sammanhang med anläggning af afloppskanal föreslagen rörledning under Östra Skilnaden från adress N:o 7 till 11, för hvilken kostnaden beräknats till 1,980 mark. Magistraten uppgifver såsom motiv härför att gårdsegarne vid Östra Skilnaden, hvilka för icke länge sedan omlagt sina gatuandelar, inför Magistraten förklarar att de icke önskade utförandet af de tillämnade vattenlednings- och kanalansläggningsarna sålänge deras gatuandelar vore i godt stånd, såvida staden ej tillika förbunde sig att verkställa omläggning af deras gatudelrar. Enligt de närmare upplysningar i saken utskottet inhemtat af Stadsingeniören och hvilka i hufvudsak framhållits redan vid behandlingen af budgetförslaget för innevarande år, är förhållandet sådant, att egarinnan af gården N:o 11 vid Östra Skilnaden, hvilken gård för närvarande saknar både vattenledning och kanal, icke blott icke motsatt sig, utan upprepade gånger anhållit om sagde ledningars utsträckande till hennes gård. Deremot hafva andra gårdsegare vid Östra skilnaden, hvilka betjena sig af en af dem sjelfve underhållen träkanal, som leder från gården N:o 9 vid Östra Skilnaden till Stora Robertsgatan, motsatt sig kanal- och vattenledningsarbetens utförande under deras gatuandelar för den närmaste framtiden. Omförmälda privata träkanal är emellertid, enligt hvad Stadsingeniören upplyst, så otillräcklig och bristfällig, att den kringliggande marken blir i hög grad impregnerad med orenlighet från densamma. Och då staden obestriddigen är skyldig att såvidt möjligt söka bereda gårdsegarne tillfälle till aflopp från deras gårdar samt kringboende gårdsegare påtagligen icke kunna på grund af sina gatuandelars tillfälliga beskaffenhet hindra utförandet af

slika kanalarbeten, helst erfarenheten på senaste tiden visat att stenläggningen å de vid dylika arbeten upprifna gatudelarne, blott densamma blifvit omlagd med omsorg, icke i någon nämnvärd grad försämrats, har utskottet ansett fullgiltiga skäl förefinnas för anläggandet af ifrågavarande kanal jemte vattenledning, hvarför utskottet föreslår

att under rubriken „Utsträckning af rörnätet under“ upptages posten „Östra Skilnaden från adr. N:o 7 till 11 Fmk 1,980.“

Några andra af Magistraten ur Drätselkammarens förslag uteslutna vattenledningsarbeten beröras nedan i sammanhang med dertill hörande kanaler. Men då de af Magistraten för uteslutandet af dessa arbeten anförda motiv ej beröra den af Drätselkammaren föreslagna kanalen och vattenledningen under Kaserngatan från adr. N:o 20 till Lilla Robertsgatan, hvilkas behöflighet af Stadsingenjören vitsordats, föreslår utskottet

att under nyssanförda rubrik intages posten: „Kaserngatan från adr. N:o 20 till Lilla Robertsgatan Fmk 7,400: —“

XII. Allmänna arbeten.

Under rubriken „Gator, kanaler, afloppsdikey och kajer“ har Magistraten på Byggnadskontorets och Drätselkammarens förslag, om ock med reservation, upptagit för omläggning af Vestra Henriksgatan från Alexandersgatan till Vestra chausséen jemte sänkning af backen invid sistnämnde chaussée ett anslag af 13,000 mark. Den ifrågasatta sänkningen af Vestra Henriksgatan, hvilken enligt det uppgjorda förslaget skulle gälla blott den invid esplanaden liggande hälften af gatan, medan den andra hälften blefve oförändrad och försedd med ett lågt staket mot den fördjupade delen, måste utskottet dock för sin del anse vara hvarken prydlig eller af behovet påkallad. Ehuru trafiken å Östra Henriksgatan invid chausséen visserligen är liflig, är den dock icke så betydlig att den skulle nödga till åtgärder för dess fördelning på tvänne gator, och den ifrågavarande backen är ej heller så brant att den ej kan utan större olägenhet befaras äfven med betydande lass. Utskottet har derfor ansett den ifrågavarande sänkningen kunna tillsvidare anstå och i sammanhang dermed äfven omläggningen af Vestra Henriksgatan från chausséen till Simonsgatan. Deremot har utskottet funnit den öfriga delen af sagde gata i afseende å stenläggning befinna sig i ett sådant skick att omläggning af densamme är högeligen nödig. Utskottet föreslår derfor, efter inhemtad uppgift om kostnaden för den återstående gatudelens stenläggning,

att posten upptages såsom omläggning af stadens andelar uti „Vestra Henriksgatan, från Boulevardsgatan till Simonsgatan“ med Fmk 7,300.

I sitt till Drätselkammaren afgifna utlåtande har Stadsingenjören föreslagit beviljande af anslag till belopp af 6,000 mark för anläggande af väg från den nyss uppförda bron öfver det för jernvägen genomsprängda stället i Djurgården längs Tölö-vikens strand till den förut befintliga, genom Djurgården ledande stora vägen. Drätselkammaren har dock icke ansett tillgångarne nu medgifva upptagandet af ifrågavarande anslag, hvilket representerar kostnaden endast för erforderliga trummor och terasseringsarbeten, helst dessutom en gångstig finnes som leder till ifrågavarande ställe och uppgifves kunna befaras äfven med huldön. Icke heller Magistraten har observerat anslag för ändamålet. Emedan utskottet emellertid måste hålla före att den plan om anläggning af väg genom villalotterna vid Tölö-vikens norra strand, som Stadsfullmäktige genom uppförande af omförmälda dyrbara bro visat sig omfatta, utan längre dröjsmål måste genomföras, för att det afsedda ändamålet, de här belägna villalotternas bebyggande och förskönande, ej må uppskjutas till en aflägsen framtid, samt den omnämnda gångstigen endast med största svårighet och våda kan med formanskärror befaras, föreslår utskottet

att under rubriken „Stadens allmänna vägar“ måtte upptagas en post „För väg från bron öfver genomsprängningen i Djurgården till stora vägen derstädes Fmk 6,000.“

För „reparation af stenkajen i Fiskarhamnen“ har Magistraten i likhet med Drätselkammaren föreslagit upptagandet af ett anslag af icke mindre än 24,600 mark. Ifrågavarande kaj visar väl, med sina förskjutna trappsteg, ett bedröfligt och olycksbådande utseende, men någon fara för ett hastigt instörtande af densamma tror utskottet, på grund af de af stadsingenjören i saken meddelade upplysningar, icke vara att frukta, blott framom kajen anlägges en spontvägg af trä. En dylik spontvägg, som äfven framdeles vid en eventuel ombyggnad af kajen åtminstone till större delen blefve nyttig, skulle enligt Stadsingenjörens beräkning erfordra en kostnad af blott 2,460 mark. Med afseende å denna betydande skilnad i kostnad och då utskottet anser spörsmålet, huruvida ej den lilla Fiskarhamnen eller Båthamnen för beredande af mera utrymme för trafiken inom kort måste igenfyllas, kunna på goda skäl uppställas, har utskottet beslutit föreslå

att ifrågavarande post upptages såsom „Uppförande af spontvägg framför stenkajen i Fiskarhamnen“ med Fmk 2,460.“

Drätselkammaren har föreslagit planering af Sandviksgatan mellan Andreae- och Wladimirsgatorna att utföras under nästkommande år för en beräknad kostnad af 8,200 mk, samt anför såsom motiv härför att Sandviksgatan numera är „en af de få gator inom staden, som ännu icke blifvit planerade; och då staden måste vara beredd på att i den närmaste framtiden, så snart den nya stadsplanen hunnit fastställas, utföra vidsträckta planeringsarbeten, vore det icke klokt att under nästa år helt och hållet

underlåta hvad hit hörer.“ Förslaget har icke bifallits af Magistraten, men utskottet måste för sin del anse de af Drätselkammaren anförda motiven vara nog talande för att föreslå

att under rubriken „11:o Planering af gator“ måtte upptagas en post „Sandviksgatan mellan Andrae- och Wladimirsgatan Fmk 8,200.“

Hvad sedan beträffar anläggningen af afloppskanaler har ofvan, i sammanhang med utsträckningarne af vattenledningsnätet, redan anförts de skäl som tala för anläggandet af afloppskanaler under delar af Östra Skilnaden och Kaserngatan. Utskottet föreslår derfor

att under rubriken „12:o Anläggning af afloppskanaler intagas posterna „Östra Skilnaden från adr. N:o 11 till Stora Robertsgatan Fmk 2,670“ och „Kaserngatan från adr. N:o 20 till Lilla Robertsgatan Fmk 7,000.“

På grund af att egarne af gårdarne N:o 37 och 39 vid Norra Esplanadgatan, från hvilka gårdar förbrukadt vatten härtills afledts genom en kanal, som sträcker sig genom dessa tomter och gården N:o 35 vid samma gata till Mikaelsgatan, hos Drätselkammaren anført att denna kanal genom en tillärd nybyggnad å tomten N:o 35 möjligen komme att stängas, hvarför sagde gårdsegare anhållit att stadens under Norra Esplanadgatan befintliga kanal blefve utsträckt så att de blefve i tillfälle att dit inleda sidokanaler, har Drätselkammaren i sin förut omnämnda skrifvelse af den 26 November föreslagit att en dylik utvidgning af kanalen under Norra Esplanadgatan blefve företagen och nödigt anslag härför upptaget i nästkommande års budget. Utskottet som anser staden icke kunna undandraga sig att utföra ifrågavarande arbete, föreslår

att för en afloppskanal under „Norra Esplanadgatan från tomten adr. N:o 39 vid samma gata till Mikaelsgatan“ måtte upptagas ett anslag af 1,900 mk.

Under Stora Robertsgatan från Georgs- till Annegatan hafva Stadsingeniören och Drätselkammaren föreslagit anläggning af en kanal med en beräknad kostnad af 1,800 mk, hvilken kanal af Magistraten utlemnats ur budgetförslaget. Då den under ifrågavarande del af Stora Robertsgatan befintliga grästenstrumman, enligt hvad Stadsingeniören upplyst, är alldeles förfallen samt en del gårdsegare i trakten uppgifvits numera hafva hos Magistraten anhållit om utförande af sagde kanalarbete, föreslår utskottet

att i budgeten för anläggning af afloppskanal under „Stora Robertsgatan från Georgs- till Annegatan“ upptages ett anslag af Fmk 1,800.

Vidare hafva Stadsingeniören och Drätselkammaren hemställt om ett anslag af 13,300 mk för anläggning af afloppskanal under Estnäs- och Nikolaigatorna från adr. N:o 7 vid den förra till N:o 21 vid den senare gatan, hvilket förslag jemväl af Magistraten afböjts, under framhållande af att för ifrågavarande trakt nödig allmän kanal, till hvilken gårdsegarne ålagts inrätta tjenliga sidoledningar från sina gårdar, redan förefinnes, med förlängning genom dalsänkningen i kvarteren Geten och Räfven samt Kaisaniemi park, „hvadan orätt vore att för upprifning af nylagda gator och kasserande af redan befintliga, ännu användbara afloppsledningar uttaxera ett stort belopp, medan ännu vattensjuka trakter i staden sakna äfven de primitivaste ledningar“. Enligt hvad utskottet å byggnadskontoret inhemtat förhåller sig saken så, att genom tomterna i kvarteret Vildsvinet sedan äldre tider tillbaka ledt en äldre träkanal, hvilken har sitt aflopp i den för några år sedan byggda stora kanalen, som mellan klinikerna och genom Kaisaniemi park leder till Tölö-viken. Uti denna träkanal flyter icke blott orent vatten från åtskilliga tomter i kvarteret Vildsvinet samt tillochmed från närmast belägna tomter i kvarteren Mullvaden och Mården, utan äfven dagvattnet från Estnäs-gatan, hvilket genom tvänne infallsbrunnar ledes i densamma. Men sagde träkanal, hvilken på länge endast nödortfeligen reparerats, är ytterst bristfällig och delvis tillika belägen alldeles invid jordytan, hvarför kloakinnehållet å de lägst belägna tomterna ligger så godt som i dagen, hvilket sjelffallet haft sina konsekvenser i sanitärt afseende, i det att epidemier ofta florerat i denna trakt. Med afseende härå och då det tillika måste bereda gårdsegarne stor olägenhet vid byggnadsföretag m. m. att hafva en allmän afloppskanal löpande genom sina tomter, har utskottet ansett sig ega fullgoda skäl att för denna af ålder bebyggda del af staden förorda, nödig afloppskanal; Utskottet föreslår förty

att för anläggning af afloppskanal under „Estnäs- och Nikolai-gatorna från adr. N:o 7 vid den förra till N:r 21 vid den senare gatan“ upptages ett anslag af 13,300 mark.

Beträffande deremot öfriga af Stadsingeniören och Drätselkammaren förordade, men af Magistraten uteslutna kanal- och vattenledningsarbeten under Högbergs-, Bergmans-, Kasern-, Skarpskytte- och Smedsgatorna, hvilkas utförande eger samband med anordnandet af de ifrågasatta tvänne stora „sammelkanalerna“, har utskottet i likhet med Magistraten ansett beslutet om utförandet af förenämnda smärre kanaler böra bero tills de omnämnda sammelkanalerna kunna varda beslutna. Och då samtliga dessa arbeten äro af den omfattning att de enligt utskottets tanke ej böra utföras med uttaxerade medel eller beslutas af ordinarie Stadsfullmäktige, får utskottet föreslå:

att Stadsfullmäktige ville anmoda Drätselkammaren att, så snart omständigheterna tillåta, till Fullmäktige inkomma med fullständigt förslag ej blott angående utförandet af berörda sammelkanaler samt

af de smärre kanaler och vattenledningsarbeten som kunna med desamma ega gemenskap, utan äfven angående medels uppbringande för ifrågasvarande företag.

Under denna hufvudtitel eger utskottet att utlåta sig om de till utskottet hänskjutna förslagen om uppförande af ett desinfektionshus och af ett brandverks-
hus.

De af Helsovårdsnämnden anförda skälen för åstadkommande af en tidsenlig desinfektionsinrättning för hufvudstaden, något som en del andra städer i landet redan skyndat att förskaffa sig, äro enligt utskottets tanke så öfvertygande att någon vidare motivering ej synes erforderlig. Den för inrättningens uppförande nödiga summan förefaller utskottet dock temligen hög, helst det ej synes omöjligt att uppföra huset af trä. Då emellertid utlåtande härom kan gifvas först efter en närmare granskning af förslaget, än den för utskottet disponibla tiden kunnat medgifva, föreslås: ’

att under rubriken „13:o Nybyggnadsföretag“ upptages en post „Uppförande af ett desinfektionshus Fmk 30,000“;

men att Fullmäktige emellertid måtte uppdraga åt Drätselkammaren att, så snart sig göra låter, ingå i närmare granskning af det af Helsovårdsnämnden ingifna projektet samt derom till Fullmäktige afgifva utlåtande, hvori särskildt utredning borde åstadkommas derom, huruvida ej ifrågasvarande hus åtminstone delvis kunde uppföras af trä.

Det af Brandkommissionen väckta förslaget om uppförande af ett brandverks-
hus är jemväl värdt allvarligt beaktande. Men äfven i afseende å detta företag synes en närmare beredning erforderlig, hvilken lämpligast torde ombesörjas af Drätselkammaren; och då den ifrågasatta byggnadens omfång är så stort att beslutet både om husets uppförande och om de därför erforderliga medlens anskaffande synes böra ankomma på förstärkte Stadsfullmäktige, föreslår utskottet:

att Fullmäktige ville anmoda Drätselkammaren att till Fullmäktige inkomma med fullständigt utlåtande angående den af Brandkommissionen gjorda hemställan om uppförande af ett hus för brandverket.

Enligt hvad Drätselkammaren i sin i det föregående refererade skrifvelse af den 10 innevarande December anført, kan det inom Stadsfullmäktige väckta förslaget om bortskaffande af slagtarbutikerna å Kaserntorget realiseras utan någon särskild kostnad för staden, såvida dessa butiker försäljas, då det inflytande beloppet af Stadsingeniören beräknats betäcka kostnaderna för igenmurning af under gatan befintliga hvalf, provisorisk restaurering af stödjemuren längs gatan mot torget samt uppställande af en träbarrière på muren längs Kaserngatan liknande den vid hvardera ändan befintliga. Under förutsättning att sistomförmälda barrière anordnas så att fara ej

föreligger det barn mellan barrièrens öppningar kunna nedstörta utför den uppkommande branta muren, föreslår utskottet

att Drätselkammaren måtte anmodas att i enlighet med detta förslag ordna platsen, der de nuvarande slagtarbutikerna stå.

XIII. Pensioner.

Beträffande denna med allt skäl nybildade hufvudtitel har utskottet intet att anmärka.

XIV. Diverse.

För anskaffande af behöfliga inventarier till rådhuset föreslås ett anslag af 1,000 mark, men Drätselkammaren upplyser att ifall Stadsfullmäktige anse ny möbel erfordras till den af Fullmäktige såsom sessionsrum begagnade stora salen, bör sagda anslag ökas med 2,000 mark. Då utskottet i likhet med Magistraten och Drätselkammaren anser en uppsatsning och målning af nämnda sal icke längre kunna uppskjutas, synes en lämpligare möbel för densamma ock böra anskaffas, hvarför föreslås

att posten „Inventarier till rådhuset“ upptages med ett till 3,000 mark förhöjdt belopp.

Inkomster.

I afseende å de under inkomstsidan upptagna summor har utskottet intet annat att erinra än att det belopp af det tillärnade nya lånet, som under nästkommande år tages i anspråk för utsträckning af vattenledningsnätet, bör ställas i öfverensstämmelse med hvad å utgiftssidan för detta ändamål upptagits, hvarför föreslås

att ifrågavarande belopp intages med 22,430 mark.

I händelse samtliga ofvanstående förslag skulle af Stadsfullmäktige bifallas, blefve den summa som under år 1887 måste genom uttaxering anskaffas, Fmk 671,229; 32. Utskottet får därför föreslå:

att Stadsfullmäktige, med godkännande af det föreliggande Utgifts- och Inkomstförslaget för år 1887 med af utskottet förordade ändringar, ville fastställa det belopp, som under år 1887 skall för 1886 af kommunens på grund af skattören skattskyldige medlemmar uttaxeras, till Fmk 671,229; 32.

Slutligen hemställer utskottet:

*att det af Stadsfullmäktige fastställda budgetförslaget för år 1887
måtte till tryck befordras.*

Helsingfors, den 18 December 1886.

Th. Tallqvist.

Wilh. Brummer.

F. W. Grönqvist.

Sigfr. Kullhem.

Uno Kurtén.

J. W. Runeberg.

Hj. Schildt.

**Sammandrag af Budgetudskottets förslag till ändring af
Magistratens Utgifts- och Inkomstförslag för år 1887.**

Utgifts- eller inkomsttitel.		Post enligt utskottets förslag.	Utgifter som bortlemnats och Inkomster som införts.	Utgifter som införts o. Inkomster som utlemnats.
Utgifter.				
I.	För 7:de posten utbytes i första kolumnen datum „d. 16/6 1881“ till den 4/8 1882 (summan oförändrad).			
	I 8:de posten utlemnats orden „1/2 0/0“ och „Fmk 5,500“ (summan oförändrad).			
II.	Afföningsposterna för rådmännen upptagas sålunda:			
	Magistraten.			
	1 Justitierådman, lön Fmk 5,000:			
	arvode ” 2,000:			
	för inseende öfver			
	exekutionsverket ” 1,000:			
	10 års förhöjning ” 1,000:			
	ersättning för boupp-			
	teckningsprocenter ” 500:	9,500:		
	1 Politierådman, lön ” 4,000:			
	arvode ” 2,000:			
	ersättning för boupp-			
	teckningsprocenter ” 2,000:	8,000:		
	1 Politierådman, lön ” 4,000:			
	arvode ” 2,000:	6,000:		
	Rådstufvurätten.			
	1 äldre Justitierådman,			
	lön ” 5,000:			
	arvode ” 2,000:			
	10 års förhöjning ” 1,000:			
	ersättning för boupp-			
	teckningsprocenter ” 500:	8,500:		
	1 äldre Justitierådman,			
	lön ” 5,000:			
	arvode ” 2,000:			
	Transport 7,000: —	—	—	—

	Transport 7,000:—	—	—	—	—
	5 års förhöjning	” 500:			
	ersättning för boupp- teckningsprocenter	” 1,000:	8,500:		
	1 äldre Justitierådman, lön	” 5,000:			
	arvode	” 2,000:			
	5 års förhöjning	” 500:			
	ersättning för boupp- teckningsprocenter	” 500:	8,000:		
	2 äldre Justitierådman, lön å	” 5,000:			
	arvode å	” 2,000:	14,000:		
	3 yngre Justitierådman (en vakant), lön å	” 4,000:	12,000:		
	För samtliga dessa poster insättes i första kolumnen „1886 års stat“ samt i den andra „b“ (summan oförändrad).				
III.	Hamnkotoret.				
	Anmärkningen angående tvänne vakanta hamnkonstapelsbefattningar i Sörnäs utelernas.				
	Efter aflöningarne under Hamnkotoret infördes posten „c Arvode för uppbörd af kokhusafgifterna“				
			100—		100—
IV.	Gashelysningen.				
	Priset för den af de Siemens'ska lamporna konsumerade gasen upptages med 0,8 penni pr kubikfot i stället för 8 penni (summan oförändrad).				
	Terpentin- och Petroleumbelysningen.				
	Posten för de till Drätselkammarens disposition ställda lyktorna upptages med: „c 20 st. nya att uppställas å platser, som af Drätselkammaren komma att anvisas, förslagsvis“				
			720—		360—
V.	Efter öfriga „tillskottsarvoden“ upptages posten: „c Arvode för vården af brunnarne, förslagsvis“		500—		500—
	samt till sist under denna rubrik: „c Afgift för brandmästarens telefon“				
			140—		140—
	Transport		—	—	1,100—

					1,100
VI.	<p>Transport</p> <p>Hänvisningen till „1886 års stat“ ändras för posterna under „Polisinrättningen“ och „Ordningspolisen“ till „K. Förordn. 29/6 1876“ (summan oförändrad).</p> <p>I posterna för hö och hafre för Ordningspolisens stall insättes ordet „entreprenad“ (summan oförändrad).</p> <p>Under rubriken „Stadshäktet“ utbytes posten „b 1 Predikant Fmk 1,000“ mot „c Religiös vård“</p>	600	400		
VII.	<p>Framför posten „1 qvinlig läkare“ införes i första kolumnen: „S F. besl. 16/2 1886“ (summan oförändrad).</p> <p>Aflöningarna för sjuksköterskorna upptagas i en enda post: „b & c 2 Sjuksköterskor å 45 mark pr månad Fmk 1,080:“ (summan oförändrad).</p> <p>Hysesanslaget för besigtningbyrån betecknas i andra kolumnen med c jemte det hänvisningen till „S. F. besl. 21/12 1875“ utelemnas ur första kolumnen (summan oförändrad).</p>				
IX.	<p>Anslaget för en „Högre handtverksskola“ upptages „förslagsvis“ (summan oförändrad).</p> <p>Biträdena vid utlåningen i folkbiblioteket upptagas på följande sätt: „1 första amanuens Fmk 1,080:“ och „1 andra amanuens Fmk 840:“ (summan oförändrad).</p> <p>Aflöningen för gårdskarlen vid folkbiblioteket betecknas med b & c och upptages med</p> <p>Till sist under denna hufvudtitel upptages posten: „g) Anslag åt Arbetarföreningen, för folkliga föredrag“</p>	250		50	
X.	<p>Posten för skjutshållning upptages „förslagsvis“ (summan oförändrad).</p>	1,500			1,500
XI.	<p>I första kolumnen framför posten „1 Maskinistbiträde“ ändras „S. F. besl. 5/12 1882“ till „1886 års stat“ (summan oförändrad).</p> <p>Under rubrikerna „Utsträckning af rörnätet under“ upptagas posterna „c Östra Skilnaden från adr. N:o 7 till 11“ . . .</p>	1,980			1,980
	Transport	—	400		4,630

			Transport	—	400	4,630
			äfvensom „Kaserngatan från adr. N:o 20 till Lilla Robertsgatan“	7,400		7,400
XII.			Posten för omläggning af Vestra Henriksgatan upptages sålunda: „Vestra Henriksgatan från Boulevardsgatan till Simonsgatan“	7,300	5,700	
			Under rubriken „Stadens allmänna vägar“ upptages: „c För väg från bron öfver jernvägsgenomsprängningen i Djurgården till stora vägen derstädes“	6,000		6,000
			Under rubriken „Stadens hamnar“ ändras posten „Reparation af stenkajen i Fiskarhamnen“ till „Uppförande af spontvägg framför stenkajen i Fiskarhamnen“	2,460	22,140	
			Under „Planering af gator“ upptages: „c Sandviksgatan mellan Andreæ- och Wladimirsgatan“	8,200		8,200
			Under rubriken „Anläggning af afloppkanaler under“ införes: „c Östra Skilnaden från adr. N:o 11 till Stora Robertsgatan“	2,670		2,670
			„c Kaserngatan från adr. N:o 20 till Lilla Robertsgatan“	7,000		7,000
			„c Norra Esplanadgatan från tomten adr. N:o 39 vid samma gata till Mikaelsgatan“	1,900		1,900
			„c Stora Robertsgatan från Georgs- till Annegatan“	1,800		1,800
			„c Estnäs- och Nikolaigatorna från adr. N:o 7 vid den förra till N:o 21 vid den senare gatan“	13,300		13,300
			Under „Nybyggnadsföretag“ införes: „c Uppförande af ett desinfektionshus“	30,000		30,000
XIII.			Posten „Inventarier till rådhuset utföres med	3,000		2,000
Inkomster.						
			Af det nya lån, som jemlikt förstärkte Stadsfullmäktiges beslut af den ²⁵ / ₁₁ 1884, ²⁵ / ₅ och ²² / ₆ 1886 kommer att upptagas, observeras „För vattenledningens utsträckning (anslag Fmk 200,000)“	22,430	9,380	
			„Det belopp som ytterligare erfordras och skall hos kommunens på grund af skatteören skattskyldiga medlemmar uttaxeras“	671,229,32	47,280	
			Summa	—	84,900	84,900

Årsberättelse

för läseåret 1885—1886, angående folkskoleväsendet i
Helsingfors stad.

1. Folkskolornas antal och art samt förändringar däri.

Staden hade under läseåret 1885—1886:

- 5 *högre folkskolor*: 2 för gossar (1 svensk och 1 finsk), 2 för flickor (1 svensk och 1 finsk) samt 1 för gossar och flickor gemensam (svensk och finsk);
32 *lägre folkskolor*: 17 svenska och 14 finska samt 1, hvarti undervisades både på finska och på svenska;
3 *förberedande folkskolor* (för försummade barn): 2 svenska (1 för gossar och 1 för flickor) och 1 finsk (gemensam för gossar och flickor).

Den för gossar och flickor gemensamma högre folkskolan, hvarti undervisades såväl på finska som på svenska, fans å fästningen Sveaborg och blef detta år fullständig, då i densamma tillkom fjärde eller högsta årets afdelning. De fyra öfriga högre skolorna räknade jämte sina egentliga årsafdelningar tjugutre parallelafdelningar, af hvilka elfva hörde till första, sju till andra, fyra till tredje och en till fjärde årsafdelningen. Femton af dessa parallelafdelningar voro svenska, åtta finska. Fyra lägre folkskolor, två svenska och två finska, tillkommo under året och öppnades i September månad. Af de lägre skolorna funnos tjugutre inom staden, sex å villan Surutoin, två å villan Fjälldal och en, den med svenskt och finskt undervisningsspråk, å Sveaborg.

2. Förändringar inom lärarepersonalen.

I början af läseåret afgick, för att tillträda annan tjänst, ordinarie läraren vid högre svenska gosskolan *Frans Johan Valbäck*. I hans ställe antogs *Johan Engström*, förut biträdande lärare vid samma skola. — Till lärarinnor för de nya lägre skolorna utsågos: *Fanny Maria Hohenthal* och *Edla Josefina Stenbäck* för de svenska samt *Karolina Adolfina Enroth* och *Ingeborg Hellén* för de finska. Alla fyra hafva genomgått seminarium. Som biträdande lärarinnor för två nya parallelafdelningar af högre svenska folkskolan anställdes *Anna Maria Reuter* och *Rosa Natalia Vallén*, den förra seminarist och lärarinna vid folkskola i Borgå socken, den senare lärarinna vid en lägre folkskola i Helsingfors. Till lärarinna efter Vallén vid den lägre skolan antogs enkefru *Anna Lovisa Richter*, förut folkskollärarinna i Nykyrka. — En biträdande lärarinneplats vid högre finska flickskolan öfverlämnades i början af läseåret åt *Maria*

Matilda Öhrbom, seminarist och förut lärarinna i Kuopio. — Två nya biträdande läraretjänster vid högre finska gosskolan besattes under hösten med studenterna *Vilhelm Alexius Lahti* och *Hans Brynolf Hollmén*, hvardera förut folkskollärare. — Till sånglärare vid högre finska gosskolan efter afgangne *Abraham Ojanperä* antogs musikern *Frans Olof Holmberg*, hvilken förut såsom vikarie skött samma befattning.

Tjänstlediga voro under hela läseåret biträdande läraren vid högre finska gosskolan *Selim Gustaf Dahlström* med studenten *Karl Gustaf Hellsten* till vikarie; under största delen af läseåret ordinarie läraren vid högre svenska gosskolan *Johan Fredrik Appelroth* med seminaristen *Frans Fridolf Strömberg* såsom vikarie; under vårterminen ordinarie läraren vid högre svenska gosskolan *Josua Weisell* (för sjuklighet) med seminaristen *Johan Verner Lindfors* till vikarie; under största delen af läseåret biträdande lärarinnan vid högre finska flickskolan *Elin Åkesson* (för sjuklighet) med seminaristen fru *Matilda Karolina Lahti* till vikarie, och under vårterminen lärarinnan vid en lägre finsk skola *Anna Maria Cantell* (för sjuklighet) med privatlärarinnan *Augusta Sofia Emilia Lampén* såsom vikarie.

3. Skolhållningen.

Såsom af närslutna bilagas tab. III synes, hafva under året åtta elever blifvit från skolorna afvisade. Sex af dem, fem flickor och en gosse, tillhörde de högre skolorna, och två gossar, voro elever i lägre skola. De ådrogo sig straffet genom upprepadt snatteri och annan vanart.

Kroppssaga har någon gång användts för groft okynne och trots.

4. Hälso- tillståndet.

Hälso- tillståndet har i det hela varit tillfredsställande.

Flere af folkskolornas lokaler äro trånga och mycket anlitade. En betydande förbättring i detta hänseende är dock att emotse, sedan elevantalet å de högre skolornas afdelningar, hvilket hittills fått uppgå ända till femtio, för framtiden icke får öfverstiga fyrtio och ett nytt tidsenligt skolhus med instundande läsår upplåtes för folkskolornas behof.

Största golfyta för elev har varit 32 kvadrat fot, minsta 11 kvadratfot. — Största rymd har utgjorts af 505 kubikfot, minsta af 123 kubikfot på elev.

5. Gåfvor under året.

Bland skolornas fattiga elever lät fru kommerserådinnan Anna Sinebrychoff till julhålgén, i likhet med hvad hon under en lång följd af år gjort, utdela flera hundra klädespersedlar.

Till insättning i stadens Kapital- och Lifränteförsäkringsanstalt, i poster af 30 mark för de bästa af folkskolornas elever, anslog Helsingfors Utskänkningsaktiebolag under våren 1,590 mark.

6. Årsexamen m. m.

Examen i skolorna hölls 24--29 maj. Därvid utlofvades åt elever följande belöningar för godt förhållande: hemgiftsbelopp å 500 mark åt Hilma Ahlgren, Olga Vilhelmina Ekholm, Katarina Vilhelmina Fasta och Elin Maria Mickelsson; insättningar i stadens sparbank å 200 mark åt Georgina Degert och Olga Emilia Törnqvist samt å 100 mark åt Karl Albert Andersson, Paul Oskar Eriksson, Artur Frans Grönberg, Karl Emil Johansson, Felix Vilhelm Lindholm, Julius Viktor Lindholm, Gustaf Felix Mattsson och Axel Nikolaj Vahlberg, hvilka alla utdimitterades från högre folkskola, samt insättningar i Kapital- och Lifränteförsäkringsanstalten härstädes å 30 mark åt 70 de mest framstående af skolornas öfriga elever.

7. Folkskoldirektionen m. m.

Folkskoldirektionen, som under läsåret haft 22 sammanträden, utgöres, sedan af herrar professorn A. O. Freudenthal och magistern E. Lagerblad, som voro i tur att afgå, den senare återvalts, och i stället för den förre, hvilken undanbedt sig återval, arkitekten och läraren vid polyteknikum G. Nyström såsom ny ledamot invalts och lärarepersonalen till sin medlem i direktionen återvalt läraren F. O. Dannholm, för det närvarande af dessa tre sistnämde personer jämte doktorn K. E. Holm, öfverläraren E. J. Mellberg, handlanden E. Rudolph, ordföranden i fattigvårdsdirektionen härads höfdingen B. Sirén, f. d. skomakaremästaren G. Tallgren och undertecknad skolornas inspektor.

I likhet med den i undertecknads tre senaste årsberättelser omnämde, af lärarinnor vid stadens folkskolor inrättade fortsättningsskola för flickor, dimitterade från härvarande högre folkskolor, hvilken skola äfven under nu ifrågavarande läsår vidmakt-hållits och fortsatt sin värksamhet på samma sätt som tillföre, och hvare undervisning meddelats 31 svenska och 18 finska elever, har under någon tid af läsåret en fortsättningsskola jämväl för gossar, som genomgått folkskolan, af folkskollärarene härstädes underhållits. Såsom bidrag till dessa skolors upprätthållande har kommunen för kalenderåret 1886 anslagit 1,200 mark, eller 600 för hvardera skolan.

Viktor Öhberg.

Helsingfors, Tidnings- & Tryckeri-Aktiebolagets tryckeri, 1887.

Hör till årsberättelsen för läsåret 1885—1886 angående folkskoleväsendet i Helsingfors stad.

Bilaga B) Statistiska uppgifter.

Tabell I. Lärarepersonalen och dess aflöning.

Lärare och lärarinnor.	Antal lärare och lärarinnor, enligt förhållandet den 1 Maj 1886:								Förestående lärarepersonals årliga aflöning.																
	stadfästade i tjänsten.	på proför antagna.	tjänstförrättande.	Summa.	från seminarium. demitterade.	personer med akademisk bildning.	personer som genomgått elementarläroverk eller hushållerskola.	andra.	Summa.	anställda vid				Ordinarie lön.	Arvode.	Löneförhöjning.	Hyresmedel.	Värdet af fria rum och värme.		Summa löneförmoner		Medeltal för enhvar.			
										högre folk-skolor.	lägre folk-skolor.	försummade barns skolor.	afton skolor.					Fmyc	ru	Fmyc	ru	Fmyc	ru	Fmyc	ru
Föreståndare och ordinarie lärare	7	—	—	7	1	5	—	1	7	7	—	—	—	14,000	—	—	1,800	—	—	—	—	15,800	—	2,257	14
Biträdande lärare	—	—	14	14	3	10*)	—	1	14	14	—	—	—	—	26,500	—	800	—	—	—	—	27,300	—	1,950	—
Timlärare	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Föreståndarinnor och ordinarie lärarinnor	22	—	—	22	8	—	7	7	22	7	14	1	—	28,596	—	—	4,170	—	—	900	—	33,666	—	1,530	27
Biträdande lärarinnor	—	—	34	34	18	—	12	4	34	16	18	—	—	—	44,120	—	1,020	—	—	400	—	45,540	—	1,339	41
Timlärarinnor	—	—	2	2	—	—	—	2	2	—	—	2	—	—	2,100	—	—	—	—	—	2,100	—	1,050	—	
Summa	29	—	50	79	30	15	19	15	79	44	32	3	—	42,496	72,720	7,790	—	—	1,300	—	124,406	—	—	—	—

*) En af dessa har äfven genomgått seminarium.

Anm. 1. Summorna i kolumnerna 4 och 9 böra blifva desamma.

Anm. 2. Alla under läsåret försiggångna förändringar inom lärarepersonalen böra angifvas i årsberättelsen (mom. 2.)

Tabell II. Folkskolornas inkomster och utgifter under senaste kalenderår.

	I n k o m s t e r .													U t g i f t e r .													Behållning (brist) i skolkassan den 31 December 18.....							
	Hyresvärdet af skolornas egna lokaler och tillfälliga kontanta inkomster af lokalerna.		Kontanta bidrag af kommunen.		Statsbidrag.		Räntor af donationer.		Tillfälliga bidrag och gåfvor.		Skolafgifter af eleverna.		Försälda elevarbeten och diverse.		Summa.		Utbetalda hyror samt hyresvärdet af skolornas egna lokaler.		Kontanta aflöningar.		Skolornas (: lokaler-nas m. m.) underhåll.		Skolmöbel.		Undervisningsmaterial.			Till kläder åt fattiga elever.		Ved, ljus, renhållning & Diverse.		Summa.		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26		27	28	29	30	31	32	
	Fmyc	ru	Fmyc	ru	Fmyc	ru	Fmyc	ru	Fmyc	ru	Fmyc	ru	Fmyc	ru	Fmyc	ru	Fmyc	ru	Fmyc	ru	Fmyc	ru	Fmyc	ru	Fmyc	ru	Fmyc	ru	Fmyc	ru	Fmyc	ru	Fmyc	ru
	10,000	—	131,967	93	32,000	—	1,532	07	—	—	3,800	—	300	—	179,600	—	24,453	32	127,530	22	6,100	—	3,500	—	5,400	—	3,000	—	9,616	46	179,600	—	—	

Anm. 1. I kolumnen 10 införes allt, som kan komma under rubriken „Kontanta aflöningar.“ vare sig att de utgå till lärarepersonalen eller till andra funktionärer vid skolan.

